

༄༅། རོ་འཁོར་གྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W8LS75609	ImageGroup:	I8LS75708
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	རྗེ་བརྩུན་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། rje btsun yig cha phyogs bskrigs/
Author:	ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ chos kyi rgyal mtshan
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	ser shul/
Publisher:	ser shul mtho rim nang bstan slob gling /
Date:	2017
Volume:	6
Total Volumes:	20
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor Cambridge, MA 02138.

ཐོན་ཏུག་པ།

གཞུང་ཉིང་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་དེབ།

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྒྲིབ་ཆ།

མེར་ཤུལ་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སྒྲིབ་ཤིང་།

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ལུམ་ཀླགས་དག་གསུམ་ཙུང་འགྲེལ་དང་སྒྲན་དག་གི་སྒྲུབ་ཚུལ་

[illegible]

ཡོངས་འཛིན་བརྒྱུས་ལྷན་ཁྲིའི་གཉིས།

3 ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ཡོངས་འཛིན་བརྒྱུས་ཀྱི་ཆེ་བ།

4 மதுரைக் கிணற்றுப் பகுதி

རྟགས་རིགས་དང་ལྷན་དུ་སྐྱེས་པ་གསུམ།

5 གཞུང་གསར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ།

ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དབུ་ནས་བདེན་གཉིས་བར།

6. གཞིར་ཤིང་འཛིན་གྱི་སྒྲུབ་དོན།

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྒྲུབ་ཆ།

7 ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

དང་ངེས་སེམས་ཅན་སྒྲོར། ལྷན་གཞི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ།

བསམ་གཞུགས་ཀྱི་དོན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན།

४ यम अं नः म् अं प्रोक्ता म् नः म् अं नः म्

དག་པོ་འདུན་ཉི་ཤུའི་སྤྱི་དོན།

ཕར་ཁྱིལ་གྱི་དོན་སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ།

9 ལྷ་མོ་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཕྱི་དྲུང་། རྩ་བའི་སྐུ་

ཕར་ཕྱིན་གྱི་དོན་སྐབས་བཞི་པའི་སྟེང་ཆ།

10 समष्टि विकास प्रति प्रति

ཕར་ཕྱིན་གྱི་དོན་སྐབས་བཞི་པའི་སྐད་ཆ།

ཕར་ཕྱིན་གྱི་དོན་སྐབས་ལཱ་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར།

པོད་རྒྱལ་པ།

༄༅། །གཞུང་རྒྱུང་འཛིན་གྲུའི་སློབ་དེབ།

མེར་གུལ་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་གླིང་གིས་བསྐྱེད་པ།

བཟུ་སྒྲིག་གསལ་བྱེད།

དེ་ཡང་སྤྱིར་འཛམ་གླིང་འཛིན་མའི་ཁྱོད་འདིར་མི་རིགས་སོ་སོས། རང་རང་གི་མི་རིགས་དེའི་ཐུན་མིན་བྱང་ཚས་ལྡན་པའི་སྐད་བརྗེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚས་དང་རིག་གཞུང་། ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར། ལེགས་བྱང་སོགས་གང་ཐད་ནས་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་དང་ཉམས་པ་སྤར་གསེའི་ཆ་རྒྱུས་འཕྱར་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར། རང་ཅག་གངས་ཅན་བོད་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཚས་ལྡན་ཞིང་། སྤྱི་ཉེ་དུས་སྐད་ལ་ཡང་འགྲན་བཙོན་པའི་སྐད་དང་ཡི་གེ་ཡོད་པ་དང་། མ་ཟད་ཚས་རྒྱལ་སྤྱི་ཅན་ཅན་ཚོའི་རྣམ་དཔྱད་དང་ཐུགས་སྟོབས་ཀྱིས་བཀའ་ཡིས་བཅད་ཅིང་། སྐད་གཉིས་སྤྱི་བའི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དཀའ་བ་བྱུང་བ་དང་། སྐྱོམ་པ་དང་བྱ་སྒྲུབ་ཏེ་ནང་འདྲེན་བྱས་པའི་མཉམ་མེད་ཤུགས་མེད་གཤིང་ཟབ་རྒྱས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཚས་རྒྱལ་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་པའི་བཀའ་བསྟན་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་དང་། བཅུ་ལྷག་རིག་པའི་གནས་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པ་འདི་ལ། ཚོས་བརྒྱུད་སོ་སོའི་མཁས་བླ་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་བྱོན་བྱིན་པ་རྣམས་དང་། འཚོ་གཞེས་ཀྱན་གྱིས་ཐོས་བསམ་སྟོབ་གཉེར་དང་དེ་ཡང་འཆད་ཉན་ཅམ་བྱ་མ་སོང་བར་སྐོམ་སྒྲུབ་ཉམས་བཞེས་ཐོག །བཤད་སྒྲུབ་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱུན་འཛིན་དར་སྤེལ་སྒྲ་ན་མཐོ་བ་ཞིག་གནད་སྟེ་བྱས་ད་ལྟ་ཡང་ལུལ་བྱ་གཞན་ན་མེད་ཅིང་འཛམ་གླིང་ན་ངོ་མས་རིན་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་གཉེར་བྱ་རྒྱུ་པའི་གཞུང་ལུགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་རང་ཅག་གི་སྐད་ཡིག་འདིའི་སྟེང་བྱ་ཡོད་ལ། མེས་པོ་གོང་མ་ཚོས་ཤུལ་བྱ་བཞག་པའི་སྐད་ཡིག་གཞི་རྩར་བཟུང་བའི་རིན་ཐང་བལ་བའི་བཀའ་བསྟན་གཞུང་།

ལུགས་དང་བཅུ་ལྷག་རིག་པའི་གནས་འདི་དག་ཅ་བ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་རྒྱན་འདྲིན་
 དར་སྤེལ་དང་། མི་རབས་རྗེས་མ་ལ་ཆེས་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པའི་གལ་ཆེའི་འགན་ཁུར་མྱི་
 མོ་ཞིག་རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་སྤྱག་རུ་བབ་པ་སྤྱོད་མེད་རེད། དེ་ལ་མི་རིགས་རིག་གཞུང་
 དང་བཅས་པ་ལ་མཛད་རྗེས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་མེར་གུལ་དགོན་གྱི་ཁྲི་ཐོག་སོ་བདུན་
 པ་ཡ་ཐུབ་བསྟན་སྟན་གསལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་གིས་རིམ་པ་གོང་མའི་ཆོག་མཆན་
 འོག་ཁྱི་ལོ་ ༡༠༠༠ ལོར་མེར་གུལ་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སྟོབ་སྤྱིར་འདི་གསར་འཛུགས་
 དབྱ་བྱེད་གནང་ཞིང་སྤྱིར་དངོས་ཀྱི་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཛུགས་པ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་
 མཛད། དེ་བཞིན་ལས་སྡེ་རིམ་བརྒྱད་ཀྱིས་དགོངས་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་གིས་རྒྱབ་སྦྱོར་
 དང་། ཡོངས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་མོ་ཁྲི་པ་རག་དབང་ལེགས་འོངས་མཆོག་
 གིས་གཙོས་ཆོད་ཐུབ་ཀྱི་དགོ་ཆན་དུ་མས་སྟོབ་དུ་རྗེས་འཛིན་གྱིས་མཆོན་པའི་བཤད་སྟུབ་
 ལས་གསུམ་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་གཟིགས་སྤྱོད་ལྟོད་མེད་གནང་ཞིང་། སྟོབ་སྤྱིར་
 གི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་ལ་གཟིགས་ཞིབ་ཀྱིས་སྟོབ་སྤྱིར་སྤྱིའི་སྤྱིག་འཛུགས་དང་། རྒྱགས་
 རྒྱུད་ལམ་ལུགས་གསར་བཞོ་བྱས་པ་མ་ཟད། ཆོགས་ཆོས་ར་སོགས་སྟོགས་གང་ཐད་ནས་
 གདན་ས་ཆེན་པོ་དག་གི་སྤྱག་བཞེས་སམ་ལག་ལེན་དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱན་བཟང་དར་སྤེལ་
 དང་། ལྷག་པར་གཞུང་ཆེན་ཁག་གི་དཔེ་བྲིད་རྒྱན་ལྷན་དུ་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་ལས་
 ད་ཆར་ཐུན་མོང་རིག་གནས་སྤྱི་དང་། གཞུང་ཆེན་བཀའ་ཤོད་ལྷ་སྤྱགས་དང་བཅས་པའི་
 འཆད་ཉན་ཆ་ཆང་ཞིང་། ཐོས་བསམ་སྟོབ་གཉེར་གྱི་གོ་རིམ་དང་སྤྱིག་འཛུགས་རྒྱགས་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཆོད་གཞི་སོགས་གང་ཐད་ནས་ཤོད་ཁམས་ཡོངས་སུ་སྤྱས་ཀ་རྩུང་ལེགས་པའི་ནང་
 བསྟན་སྟོབ་སྤྱིར་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སྤྱིར་ཁྱོད་བཏགས་སུ་མི་འགོ་བའི་ཆོད་དུ་སྤྱང་། ད་
 ལམ་སྟོབ་སྤྱིར་འདིའི་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམ་པས་གཟིགས་སྟོག་སྤྱོད་བདེ་དང་། སྤྱིག་གཞི་
 ལྷན་གྱི་སྟོབ་ཆོན་གཏན་ཞེལ་ཡོང་ཐབས། འཆད་ཉན་གྱི་གོ་རིམ་དང་རྒྱགས་གཞི་སོགས་
 དེང་རབས་ཀྱི་འགོས་དང་མཐུན་པར་ཡོང་བ་བཅས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་མང་པོ་ལ་གཞིགས་
 ཏེ། གནད་ཡོད་ཀྱི་དགོ་ཆན་རྣམ་པས་དབྱ་བྲིད་འོག་རིག་གནས་པ་དང་སྟོབ་གཉེར་བ་

མང་པོས་ཕྱར་བ་ཤུ་འདེགས་ཀྱིས་ཞུ་དག་སོགས་ལ་འབད་བཅོམ་ཆེར་བསྐྱེད་གནང་མཐར།
 སློབ་སླིང་གི་མྱིག་ལམ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་གཞུང་ཆེན་ཆེད་མྱིག་གི་སློབ་དེབ་བཀོད་མྱིག་ཞུས་
 པའི་ཁོངས་ནས། གཞུང་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་སློབ་དེབ་འདིའི་ནང་དུ་ཡེ་ཤེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
 མཆོན་གྱི་གསུང་པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་རྣམས་མཆོ། བདེན་བཞིན་སྐབས་དང་
 པོའི་ཚོགས་མཆོམས་བར། ཡུལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་རྣམས་འབྲེལ་ཐར་ལམ་
 གསལ་བྱེད་ལེའུ་དང་པོ་ལས་འབྲེལ་བ་སྟོད་སྟངས་གཉིས། ཟུར་ལྟའི་སློབ་ཆོན། ཡད་པལ་
 མགོན་འཕགས་པ་སྤུ་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྐྱེ་པོ་གསོ་ཐིགས། ཡག་ཐང་
 དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྟོན་མའི་གསུང་བསྟོད་པ་དོན་ལུན་མ་བཅས་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་
 ཀྱིས་དཔེ་རྒྱན་ཞུས་ཡོད།

གསལ་བཤད།

དང་པོ། ཞུ་དག་གི་གོ་རིམ་ཁྲོད་ནས་དཔེར་ན། རྣམ་བཞག་དང་རྣམ་གཞག་སོགས་
 དང་། ཆོག་ལྷག་གི་སྐབས་སུ་གའི་རྗེས་སུ་བར་སྟོང་ཡོད་པ་རྣམས་ལ། ཤད་ཡོད་མེད་
 ཅི་རིགས་པ་རྣམས་གཅིག་གྱུར་དང་། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་སོགས་ཀྱང་པལ་ཆེར་གཅིག་གྱུར་
 བཅོས་ཡོད་ལ། པ་དང་བའི་ཐོབ་ཐང་ཐད་ནས་པལ་ཆེ་བ་ཞིག་མ་དཔེ་དང་བསྐྱར་ནས་
 སོར་འཛིག་དང་། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་ཡིག་ཅོར་འགའ་ཞིག་ཅོར་
 བཅོས་བྱས་མོད། ནང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་མ་དཔེ་ལ་ཞིབ་བསྐྱར་ཐོག་རང་སོར་བཞག་པ་ལས་
 བཅོས་བསྐྱེད་གང་ཡང་ཞུས་མེད།

གཉིས་པ། འདིར་འཛིན་གྱ་སོ་སོའི་མིང་འདོགས་སྟངས་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྱ་ཆོང་
 གི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་དང་། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་འཛིན་གྱ་བཙུ་བཞིའི་སློབ་ཆོན་ལ་
 ཁག་བགོས་ཞུས་ཤིང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་ཟུར་ལྟའི་སློབ་ཆོན་གལ་ཆེ་བ་རེ་ཡང་བསྟན་ཡོད།
 སྐགས་ཀྱི་འཛིན་གྱ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་དེབ་ཁོངས་གསང་ཆེན་རྒྱུད་གྱ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་
 ལྟར་གྱི་གཞུང་ཆེན་གནད་ཆེ་བ་ཁག་དང་། དེག་གནས་ཀྱི་འཛིན་གྱ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་དེབ་

ལ་པོད་ཁམས་ལ་གསལ་ཆེ་བའི་རིག་གནས་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐོར་གདམ་གསེས་ཀྱིས་སྟོགས་
བསྐྱེགས་ལྟས་ཏེ་ཁྱོན་འཛིན་གྱི་བཙུང་གི་སྟོབ་དེབ་སྟོགས་བསྐྱེགས་ལྟས་ཡོད། ས་
བཅད་འཛིན་སྟངས་དང་དཀར་ཆག་སྟོག་སྟངས་ནི། གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་གི་ལལ་རྒྱན་
ལྟར་ནང་གསེས་གཞུང་ཆོན་རེ་རེར་བཞོད་བྱའི་གནད་ཆང་བའི་མཆོན་དང་དེ་མཆུངས་
ཀྱི་དཀར་ཆག་གསར་བསྐྱེགས་ལྟས་ཡོད།

གསུམ་པ། སྟོབ་གཉེར་བ་ཆོས་ཚྭ་གཞུང་གི་སྟོབ་དེབ་འདི་གཞིར་བཞག་ཉེ་ལོ་
འཁོར་རེ་རེའི་ཚྭ་གཞུང་ལ་སྟོབ་གཉེར་གྲུབ་ངེས་པ་མ་ཟད། དེ་དག་དང་འབྲེལ་ཡོད་
ཀྱི་རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་གཞུང་གང་ལ་གཟེགས་རྟོག་གནང་དགོས་པ་དག་ཀྱན་སོ་སོར་
བཀའ་འདྲི་དང་འབྲེལ་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱིས་ཟུར་ལྟའི་དཔེ་དེབ་འཛེལ་སྟོག་དགོས་
པ་དང་། དཔེ་བྲིད་ཀྱན་ནམ་པས་ཀྱང་སྟོབ་དེབ་འདི་དག་གཞིར་བཟུང་གིས་འཛིན་གྱི་
སོ་སོའི་ཚྭ་གཞུང་གི་དཔེ་བྲིད་དང་གཞུང་ཚོགས་མཆོམས་སྟོམས་བསྐྱེགས་གནང་ཉེ་སྟོབ་
མའི་ཤེས་སྟོན་ལ་ཕན་ཐོགས་ངེས་ཀྱི་འཕྲུར་ལུབ་པའི་རེ་བ་དང་བཅས།

ལེར་ལྷལ་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སྟོབ་མྱིང་གི་སྟོབ་གཉེར་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ ཉིན།

དཀར་ཆག

པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་ཕྱི་ཕྱི་དྲན་ལྟེ་མཆོ།	1
བདེན་བཞི།	1
སྐབས་གསུམ།	13
ལེ་ལོ་གསུམ་སྤྱིང་བྱེད་ལ་གདམས་པ།	31
སྤྱན་ལ།	34
མདོན་ཤེས་དུག།	42
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་གདམས་པ།	50
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གདམས་པ།	51
སྒྱུར་ལམ་གྱི་དོན།	54
ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་ལམ་གྱི་བྱང་ཆོས།	54
དམིགས་ནམ་རྒྱ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར།	57
ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་ལམ་གྱི་རྟེན།	64
བརྟེན་པ་ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན།	67
ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲིའི་ནམ་གཞག།	76
མཚུངས་ལྡན་རྟོག་པའི་བྱང་པར།	77
ཡོངས་འཛིན་དགེ་བཤེས་གྱི་བྱང་པར།	97
རིགས་གྱི་དོན།	106
རིགས་གྱི་བཤད།	106
མཐའ་དབྱེད་པ།	111

ཐུག་པོ་མཐའ་མོ་སའི་འདོད་ཚུལ།	116
ནམ་གཞག་ནམ་པ་བརྒྱའི་བཤད་པ།	125
དཔེ་དགུ་དོན་དགུའི་སྒྲིག་སྒྲིག་པའི་སྒྲིག་པའི་བསྟན་པ།	127
རི་ལྷ་མོ་ཉམས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ།	143
དགོངས་ལྟེན་དགོངས་ཀྱི་ནམ་གཞག་	147
རིགས་ཀྱི་ཚོད་སྟོང་།	149
ཐོག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ།	155
ཐོག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ།	163
གོ་སྐྱབ་མན་ཆད་མྱེ་དོན།	167
གོ་སྐྱབ་པ།	167
གོ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ།	173
འཇུག་སྐྱབ་པ།	182
ཆོག་སྐྱབ་པ།	188
ཆོག་སྐྱབ་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ།	194
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་སྐྱབ་པ།	202
སའི་ཆོག་སྐྱབ་པ།	208
ས་ལམ་ཆེན་མོ།	219
ས་ལམ་གྱི་ནམ་གཞག་སྐྱུར་བསྟན་པ།	219
བྱང་ལོམས་འཕགས་པའི་སའི་ནམ་གཞག་གྱེ་བྱག་དུ་བཤད་པ།	229
ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན།	232
སྤང་བྱ་སྟོང་ཚུལ།	240
སའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་དོན་བཤད་པ།	257
འབྲས་བུའི་ས།	262
གཉེན་པོའི་ཆོག་སྐྱབ་པ།	264
ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ།	267

རྩམ་འབྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཐུབ་དང་བློ་.....	274
འབྲེལ་བ་ལྟོད།.....	274
འབྲེལ་བ་སྟོད།.....	280

བྱུང་ལྟེན་སྟོབ་ཆོག།

ལགས་ཀྱི་བཟུལ་བཅོམ་སྟེ་ཁོ་གསེ་ཐིགས།.....	286
བཟོད་པ་དོན་ཐུན་མ།.....	294

༡༡། །པར་བྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་རྒྱུ་ལ་མཚན།

རྩི་བཅུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བདེན་བཞི།

༡༡། །འོ་ན། བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །ཞེས་པས་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་འདོམས་པ་དེ་
འཆད་ན་དེའི་རྒྱལ་གང་ཞེ་ན། །འདི་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་རྒྱལ་དང་། བསྟན་བཅོས་གྱིས་
འགྲེལ་རྒྱལ་དང་། མཐའ་དབྱང་པའོ། །དང་པོ་ནི། བོང་རུ་བྱང་ཆེན་ཤེར་བྱིན་ལ་བཙོན་
པར་བྱ་བ་མང་རུ་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། ཆོ་དང་
ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་དོ། །བཙོན་ལྡན་འདས་
བྱང་ཆེན་ཇི་ལྟར་ཤེར་བྱིན་ལ་བཙོན་པར་བགྱི། ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་གཟུགས་སྟོང་
པ་ཉིད་ལ་བཙོན་ན་བཙོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་
དོན་བཤད་པ་ལ། བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་
སྟོན་པ་བཤད་པ་ལ། སྤྱག་བསྐལ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

འདི་ལ་ཡང་། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འབྲས་
བུ་སྤྱག་བསྐལ་བདེན་པ། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། འབྲས་བུ་འགོག་བདེན་དང་། རྒྱ་
ལམ་བདེན་ལ་གདམས་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། གཟུགས་སྟོང་པ་ཉིད་
ལ་བཙོན་ན་བཙོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བཙོན་ཞེས་བྱ་བའམ་
མི་བཙོན་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དེ་ཡང་
ཤུང་པོ་ལ། རྒྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས། །ཁམས་བཙོ་བརྒྱད། བདེན་པ་བཞི། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་

ལག་བརྩུ་གཉིས་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དང་སྐར་ནས་གསུངས་ཤིང་། འབྲུམ་དང་། ཁྲི་བརྒྱད་
 སྟོང་པར། སྟོང་ཉིད་བརྩན་པོ་འདི་དག་ལ་བཙོན་ན་བཙོན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པའི་དོན་ནི།
 གཞོད་འཛུམས་སྟུ། སྤང་པོ། ཁམས། བདེན་པ། རྟེན་འབྲེལ། ཆོས་ཐམས་ཅད། འདུས་
 བྱས། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་བརྩན་ལ་བཤད་དོ། མཛད་དེའི་
 དོན་འགྲེལ་པར་འཆད་པ་ལ། སྐྱག་བསྐུལ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་
 སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཤར་ཕྱིན་དག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་པོར་རང་བཞིན་གཅིག་གོ། ཞེས་
 བྱ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གཟུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་
 ཅན། སྐྱག་བསྐུལ་བདེན་པ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཤེས་བྱར་བདེན་ཞེན་དགག་
 པའི་ཕྱིར་དུ་འདོམས་པའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། གཟུགས་སྐྱེ་
 བའི་ཆོས་ཅན་ནམ་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། ཞེས་པ་
 ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་འཆད། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་གྱུར་པ་དག་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་
 བ་དང་འགོག་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་
 བོ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གཟུགས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ནམ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྤང་བྱར་
 བདེན་པར་ཞེན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོམས་པའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 ནི། མདོ་ལས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སྤྱི་རིའི་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མི་སྐྱེ་མི་འགག་ཅིང་ཀུན་
 ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན། འགྲིབ་པ་མ་ཡིན། འཕེལ་བ་
 མ་ཡིན། འདས་པ་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱང་བ་མ་ཡིན་ལོ། ཞེས་པ་
 ནས། སྤྱི་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆོ། དེ་ལྟར་བཙོན་ན་ནི་བཙོན། ཞེས་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། འགོག་པ་ལ་སྟོང་
 པ་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་

དང་། ཉམས་པ་དང་། འཕེལ་བ་ལ་སྟགས་པ་དང་བུལ་བ་ལ་ནི། གཞུགས་མེད་པ་ནས།
མ་རིག་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད། མ་རིག་པ་འགག་པ་ཡང་མེད། སངས་རྒྱལ་ཀྱང་མེད། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་མི་
སྐྱེ། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། འགོག་བདེན་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐོབ་བྱར་
བདེན་ཞེན་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོམས་པའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། མདོ་ལས། སྤྱི་རིའི་བྱ་བ་ཞེན་ཡང་བྱང་ཆེན་དེ་ལྟར་ཤར་ཕྱིན་ལ་སྟོང་
པའི་ཆོ་བདག་ཉིད་ལ་སྐྱེན་པའི་ས་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པ་དེར་བཙོན་ཞེས་བྱ་བ་འཕམ། མི་བཙོན་
ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་རིའི་བྱ་བ་བྱང་ཆེན་དེ་
ལྟར་བཙོན་པ་ནི་ཤར་ཕྱིན་ལ་བཙོན་ཞེས་བཞེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།
དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལམ་ལ་སྐྱེན་པ་ལ་སྟགས་པའི་ས་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། བདག་
ཉིད་དམ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟགས་པ་ནི། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟགས་པ་དང་། སྟོན་གྱི་
མཐའ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་དག་པན་ཚུན་ལྷན་པ་དང་མི་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་སྦྱབ་
པོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་ཆེན་ནི། ལམ་གྱི་ངོ་བོ། རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ། དེས་འབྲིན་ལ་གདམས་པ་དང་གསུམ་དུ་བསྐྱས་པ་ལྟར། དང་པོ་
ནི། བྱང་ཆེན་ཤར་ཕྱིན་ལ་སྟོང་པའི་ཆོ་བདག་ཉིད་ལ། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་
བཤད་ལ། ལམ་ལ་ཞེས་སྟགས་གསུང་། གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆེན་ཤར་ཕྱིན་ལ་སྟོང་པའི་ཆོ་
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱར་བར་མི་བྱེད་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་ནི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟགས་པ་ནི། ཞེས་སྟགས་
གསུང་། གསུམ་པ་ནི། ཤར་ཕྱིན་ལ་སྟོང་པའི་ཆོ། སྟོན་གྱི་མཐའ་སྦྱར་བར་མི་བྱེད་འབྲེད་
པར་མི་བྱེད་ཕྱི་མའི་མཐའ་སྦྱར་བར་མི་བྱེད། ཅེས་སྟགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་བཤད་
པ་ལ། སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་། ཞེས་སྟགས་གསུངས། དོན་ནི། བདག་ཉིད་ལ། ཞེས་སྟགས་
ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། ལམ་བདེན་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་བཞེན་བྱར་བདེན་ཞེན་
དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོམས་པའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཞེས་བསྟན་པ་

བདེན་པ་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཞེས་བརྗོད།

གསུམ་པ་ལ། རེས་ཆོག་གྲངས་རེས། གོ་རིམ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། གཅིག་དང་
ཐ་དད་བརྟག་པ། བྱང་ཆོས་བརྩ་བྱག་རོས་གཟུང་བལྟ། དང་པོ་ནི། འདི་བཞི་ལ་བདེན་
པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྩ་མཆན་ཡོད་དེ། འདིའི་བྱང་ཆོས་རྣམས་གསུང་རབ་ལས་བསྟན་པ་
ལྟར་དོན་ལ་གནས། འདི་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟར་བ་ལས། བདེན་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྒྲས་པ་བསྟན་པ་
དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་མཐོང་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་རྩ་
འགྱུར་བའི་དོན་ནི་བདེན་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་འཕགས་པའི་
བདེན་པ་བཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྩ་མཆན་ཡོད་དེ། འཕགས་པས་གཟིགས་པའི་བྱང་ཆོས་
བརྩ་བྱག་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་སར། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་དེ་ཁོ་ན་
ལྟར་ཡིན་པར་བདེན་པས་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་ཀྱི།
བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པ་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་མི་མཐོང་བས་ན་
དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཞེས་བྱལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་བཞིར་གངས་རེས་པའི་རྩ་མཆན་ཡོད་དེ། ཐར་པ་ཅམ་དོན་དུ་
གཉེར་བའི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙུག་པོ་ལ་དེ་བཞིར་གངས་རེས་པའི་ཕྱིར། དེའི་གཏན་
ལ་དབབ་བྱའི་གཙུག་པོ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་ཀྱི་གཙུག་ཀུན་གཉིས་སུ་གངས་
རེས། རྣམ་བུ་སྟོགས་ཀྱི་གཙུག་པོ་ལ་འགོག་ལམ་གཉིས་སུ་གངས་རེས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
བར་འཇུག་ལྟོག་གི་རྩ་འབྲས་ལ་བཞི་པོ་དེར་གངས་རེས་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ལ་ཡང་
རྩ་འཛིང་བྱེད་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། འབྲས་བུ་བཅིངས་པ་སྟུག་བསྐལ་བདེན་པ་གཉིས་
སུ་གངས་རེས། རྣམ་བུ་ལ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་བདེན་
དང་། གྲོལ་བའི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་འགོག་བདེན་གཉིས་སུ་གངས་རེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྩ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པ་དང་བསྟན་ནས་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་བདེན་
དང་པོར་བསྟན་ནས། སྟུག་བདེན་དང་འགོག་བདེན་ཕྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟུག་

བདེན་རང་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། འགོག་བདེན་ལས་བདེན་གྱི་སྟོབས་
 གྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཡུལ་ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་
 པར་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐོག་མར་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་
 ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་ནས་སྤྱག་བསམ་ལས་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིལ་དཀོས། དེ་
 སྤྱིས་པ་ན་སྤྱག་བསམ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ཅུས་སམ་མི་ཅུས། སྤྱག་བསམ་ལ་ཡང་རྒྱ་ཡོད་
 དམ་མེད། རྒྱ་དེ་ཡང་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྟུང་དུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་རྟོག་
 པ་ན་རྟེན་འབྲལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་སྤྱག་
 བསམ་གྱི་རྒྱར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་དེ་ལ་སྟོང་འདོད་ཀྱི་སྒྲིལ་བས། སྤྱག་བདེན་དང་པོ་དང་
 ཀུན་འབྱུང་གཉིས་པར་བསྟན། དེ་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་སྟོང་ཅུས་སུ་མཐོང་བ་ན་འགོག་པ་
 མངོན་དུ་བྱེད་ཅུས་སུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བས། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ལམ་རྒྱུད་ལ་
 བརྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་པས། འགོག་བདེན་དུས་གསུམ་པ་དང་ལས་
 བདེན་དུས་བཞི་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བདེན་པ་འགའ་ཞིག་དང་པོར་
 བདེན་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་ནད་ཀྱི་རྒྱ་སྤང་བར་འདོད་པ་དང་། དེ་
 རྗེས་ནད་དེ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་སྟན་བཞེན་པར་འདོད་པ་བྱུང་བ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་སྤྲུལ་ན། བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནད་བྱ་ལ། བདེ་
 གནས་ཐོབ་བྱ་སྟན་པའི་བཞེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། སྤྱག་བསམ་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་
 བཞིན་ལས། ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བཞེན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཀུན་བདུས་ལས། བདེན་པ་རྣམས་པར་ངེས་པ་
 ཁང་ཞེན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་སྟེ། སྤྱག་བསམ་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་པ་
 དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་རང་
 རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཟག་བཅས། སྤྱག་བདེན་གྱི་
 མཚན་ཉིད། རང་འབྲས་སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཟག་བཅས། ཀུན་

འབྲུང་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་རྟུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མ་དག་པའི་སྡོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་
 དེ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། གང་ཟག་
 གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཛོད་ཙ་བ་ལས། སེམས་ཅན་བཟོད། ཅས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་དེ་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རྟེ། ཟག་བཅས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡིན་ན་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཛོད་
 ཙ་བ་ལས། རྣམ་སྤྲིན་ལུང་རྟུ་མ་བསྟན་ཆོས། ཁྲིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་
 གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྲོང་རྟུ་གྱུར་པའི་མ་དགེ་པ་དེ་རྣམ་
 སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལུང་རྟུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞིག ཟག་བཅས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་
 སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ལ་མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་ཟག་བཅས་གཉིས་སུ་གྱུངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་གྲུབ་སྟེ། ཁམས་གོང་གི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། མཛོད་ཙ་
 བ་ལས། གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན། ཁྲིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 མཛོད་ཙ་བ་ལས། རྣམ་སྤྲིན་རྒྱ་ནི་མི་དགེ་དང་། །དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་ན། ཁྲིས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཁི་རྟག་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྦྲོང་བདག་མེད་བཞིའི་ཆོགས་དོན། སྐྱུག་བདེན་གྱི་
 མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་ཀྱན་ཤེས་པའི་
 དབང་པོར་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་སྐྱུག་བདེན་མ་ཡིན་ཁོང་། མཆན་ཉིད་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱོགས་ཀྱི་
 བདེན་པ་གང་ཞིག རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུས་ནད་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ། སྐྱུག་
 བསྐྱེད་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག འིས་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ལྟར་སྤང་བར་བྱ་བ། ཀྱན་
 འབྲུང་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད། རྣམ་བྱང་སྐྱོགས་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞིག འིས་སྤྲན་ལྟར་
 བསྟེན་པར་བྱ་བ། ལམ་བདེན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག འིས་ནད་དང་བྲལ་བ་ལྟར་
 མཛོད་རྟུ་བྱ་བ། འགོག་བདེན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཀྱན་འབྲུང་བདེན་
 པ་ཡིན་ན། སྤང་བྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁམས་གོང་མའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་

ཀྱི་ཟག་བཅས་དགེ་བའི་ལས་དེ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྣམ་མཁྱེན་དེ་དེའི་ནད་དང་བྲལ་བ་ལྟར་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་
དེའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྤྱག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་མི་འགལ་རྟེ། གསེར་སྤང་དུ། འཕྱོག་བདེན་
དང་གཞན་གསུམ་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ལ། གཞན་གསུམ་ནི་འཕགས་པའི་
མཉམ་གཞག་ལམ་བདེན་དང་སྤྱག་བདེན་རྩིས་ཐ་དད་ལ་རྩིས་ཐོབ་ཀྱི་ལམ་བདེན་ནི་སྤྱག་
བདེན་དང་མི་འགལ་ལོ། །སྤྱག་ཀུན་གཉིས་ཀྱང་ཀུན་འབྱུང་ལ་སྤྱག་བདེན་གྱིས་བྱལ་ལ།
སྤྱག་བདེན་ལ་དེས་མ་བྱལ་སྟེ། དཔེར་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། རྫོང་གི་འཇིག་
རྟེན་དང་། དབང་པོ་ལྔ་དང་། གཞན་ཡང་མ་སྤྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཟག་བཅས་རྣམས་ལྟ་
བུལ། ཁྱིམ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལམ་བདེན་དང་སྤྱག་བསྟེན་མི་འགལ་བ་ལུང་དེའི་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
སྤྱགས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་རྣམ་བྱང་སྤྱགས་ཀྱི་བདེན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། ཤེས་སྤྱིབ་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དང་། རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་འགལ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱན་སྒྲུང་
ལས། འདི་གཉིས་ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་གཙོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་ཐ་དད་
པལོ། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་པའི་
རྒྱད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། ལམ་བདེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱག་བདེན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་སྦྱར་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། དེར་ཐལ། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པར་
རིགས་མཐུན་གྱི་སྤྱིད་ལན་བདུན་ལེན་པར་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཟག་བཅས་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆར་སྦྱར་པ། སྤྱག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟག་
བཅས་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཆར་སྦྱར་པ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ།
ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དེ་སྤྱག་བསྟེན་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱག་ཀུན་གང་ཅུང་

ལ་སྤང་བྱས་མ་བྱུང་ཤི། ཉམ་མོས་སྦྱོར་ལམ་པ་དང་། ཁམས་གོང་གི་སྦྱོར་བ་འཕེན་བྱེད་
 གྱི་ཟག་བཅས་དག་པའི་ལས་ནམས་སྤྱད་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་པ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོར་དམིགས་པ། སྤྱད་
 བདེན་གྱི་མཆོན་ཉིད། སྤྱད་བསྐལ་བདེན་པ་འབྲས་བྱུང་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་གི་སྦྱོར་ནས་
 འབྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པར་དམིགས་པ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཆོན་
 ཉིད་རྟུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། དམན་ལམ་སྦོན་རྟུ་མ་སོང་བའི་ས་གསུམ་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་དེ་དང་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྤྱད་བསྐལ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མཆོན་
 ཉིད་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་ཤི། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་སྤྱད་བདེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱུད་སྤྲོ་མ་ལས། འཕགས་པས་འཆི་དང་ཆ་བ་
 དང་། །ན་པའི་སྤྱད་བསྐལ་ཅད་ནས་སྤངས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྦྱོ། །དེ་
 ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱད་བདེན་ཡིན་ན། འཁོར་བ་ཡིན་
 པས་མ་བྱུང་ཤི། ལྷག་བཅས་མུང་འདས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཕྱང་དེ་སྤྱད་བདེན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་སེམས་བྱུང་གིས་མ་བྱུང་ཤི། དེ་དང་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་
 གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་
 བདེན་པ་གང་རུང་ལ་སེམས་བྱུང་གིས་བྱུང་པོ། །

དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། བདེན་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 རྟོགས་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞིག །མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱད་བསྐལ་བ་དང་། རྟོན་གཞན་གྱི་
 བདག་གིས་སྦྱོང་པ། རང་གི་ངོ་པོར་བྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བཞིས་བྱུང་པར་
 རྟུགས་པའི་རབ་རྟུ་བྱེད། སྤྱད་བདེན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན་མ་དག་པའི་སྦོད་བརྟུང་
 ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གཞིས་སུ་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། སྤྱད་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞིག་
 སེམས་ཅན་སྦྱོར་བ་དང་སྦྱོར་བའི་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་དེ་ལ་སྤྱད་བསྐལ་གྱི་སྤྱད་བསྐལ། འབྱུར་བའི་སྤྱད་བསྐལ། བྱུང་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་
 བསྐལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཁལ་མའི་རྟུག་གཟེར་ལ་སོགས་པའི་ཆོར་བ་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་ནི། ཟས་ཞིམ་པོ་ལ་སྲིད་ནས་རོ་ཐུངས་པའི་ཚར་བ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཉེར་
ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་གང་ཞིག །རྒྱ་ཀྲན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་ཆེན་བཞིས་ཁུང་པར་དུ་བྱས་
པའི་རབ་དུ་བྱེ་བ། ཀྲན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ལས་ཀྱི་ཀྲན་འབྱུང་
བདེན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀྲན་འབྱུང་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཀྲན་བཏུས་ལས།
ཀྲན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ལས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། འཁོར་བས་བསྐྱུས་པའི་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ལས། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས། མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ལ།
མིར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། འདྲོད་ལྟར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ་སྤྱིར་བཞིའི་མིར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཞི་ཡོད། གཉིས་པ་ལ། འདྲོད་ལྟ་
རིགས་དུག་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དུག་ཡོད། གཉིས་པ་ལ། བན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་
བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསུམ་དུ་ཡོད། གསུམ་པ་ལ། གཟུགས་ཁམས་དང་། གཟུགས་
མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ།
གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། ཚངས་
རིས། ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན། ཚངས་ཆེན་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསུམ་དུ་ཡོད།
གཉིས་པ་ལ། འོད་ཆུང་། ཚད་མེད་འོད། འོད་གསལ་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསུམ་
དུ་ཡོད། གསུམ་པ་ལ། དགེ་ཆུང་། ཚད་མེད་དགེ། །དགེ་རྒྱས་སུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
ལས་གསུམ་དུ་ཡོད། བཞི་པ་ལ། སྤྱིན་མེད། བསོད་ནམས་སྐྱེ། འབྲས་བུ་ཆེ་བ། མི་ཆེ་
བ། མི་གདུང་བ། བྱ་ལྗོངས་ལ། བྱ་ལྗོངས་ལ། བྱ་ལྗོངས་ལ། བྱ་ལྗོངས་ལ། བྱ་ལྗོངས་ལ། བྱ་ལྗོངས་ལ།
ལས་བརྒྱད་དུ་ཡོད། གཉིས་པ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད། རྣམ་ཤེས་མཐའ་
ཡས། ཅི་ཡང་མེད། སྲིད་ཆེར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཞི་ཡོད། གཉིས་པ་ལ་མ་ཉེན་
དུག་དང་། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། འདྲོད་ཆགས། ཁོང་ཁྱོད། ད་ཆུལ། ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཐེ་ཚོན་རྣམས་

སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱལ་ཏེ། ཁྲོ་བ། ཁོན་རྩ་འཛིན་པ། འཆབ་པ། འཛོག་པ།
 སྤྱག་དོག། ཁེར་སྒྲ། གཡོ། སྒྱ། རྒྱགས་པ། བརྒྱབ་མེས་ས། བྲེལ་མེད་པ། རོ་ཆ་མེད་པ།
 རྒྱགས་པ། རྟོད་པ། མ་དད་པ། ལེ་ལོ། བག་མེད། བརྟེན་ངས། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ།
 རྣམ་པར་གཡང་བ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རྣམ་བྱང་སྒྲིགས་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞིག །འགོག་པ་ཞི་བ་བྱ་རྟོམ་ངེས་
 འབྱུང་བཞིས་བྱང་པར་རྩ་བྱས་པའི་རབ་རྩ་བྱེ་བ། འགོག་བདེན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན།
 དངོས་བཏགས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་དབང་རྩ་བྱས་ན། ཟབ་པའི་འགོག་པ། བརྟེན་འགོག་པ།
 དོན་དམ་པའི་འགོག་པ། ཡོངས་སྤྱོད་མ་རྟོགས་པའི་འགོག་པ། ཡོངས་སྤྟོགས་པའི་འགོག་
 པ། རྒྱན་མེད་པའི་འགོག་པ། རྒྱན་དང་བཅས་པའི་འགོག་པ། ལྷག་བཅས་ཀྱི་འགོག་
 པ། ལྷག་མེད་ཀྱི་འགོག་པ། བྱང་པར་རྩ་འཕགས་པའི་འགོག་པ་དང་བརྩེ་ཡོད་དེ། ཀྲུ་
 བརྩས་ལས། འགོག་པའི་བདེན་པ་གང་ཞི་ན། ཟབ་པ་དང་། བརྟེན་དང་། དོན་དམ་པ་
 དང་། ཡོངས་སྤྱོད་མ་རྟོགས་པ་དང་། ཡོངས་སྤྟོགས་པ་དང་། རྒྱན་མེད་པ་དང་། རྒྱན་
 དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མ་མེད་པ་དང་། བྱང་པར་རྩ་
 འཕགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 འགོག་བདེན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འཛིན་ཉེན་པའི་ལས་ཀྱི་འདོད་ཉོན་མངོན་གྱུར་པ་རེ་
 ཤིག་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ།
 བཞི་པ་ནི། ཐེག་དམན་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ། ལེ་པ་ནི། ཐེག་དམན་དག་
 བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ། རྒྱག་པ་ནི། ཤེས་རབ་རྒྱུང་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་
 ཀྱི་ལྷག་བཅས་མུང་འདས་ལྟ་བུ། བརྟན་པ་ནི། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལྷག་མེད་
 མུང་འདས་ལྟ་བུ། བརྟེན་པ་ནི། ཤེས་རབ་རྒྱུང་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལྷག་བཅས་མུང་
 འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ། དགུ་པ་ནི། གཉིས་
 ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་
 འགོག་བདེན་ལྟ་བུ། བརྩ་པ་ནི། མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་བརྟེན་ན། བརྟེན་

དང་དོན་དམ་པའི་འགོག་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། གཉིས་པ་ནི། བཏགས་པ་བ་དང་གཞན་
ནམས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལ། དེ་གང་ཞིག །ལམ་རིག་པ་སྦྱབ་པ་ངེས་འབྱེན་བཞིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
པའི་རབ་དུ་སྤྱེ་བ། ལམ་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ན། ཚྷགས་ལམ་སོགས་ལྔ་ལས། དང་པོ་གཉིས་བཏགས་པ་བ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་
མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ལམ་གང་གིས་
སྤྱག་བསྐལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྤངས་པ་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་
པ་དང་། ལམ་སྒྲོམ་པ་སྟེ་འདི་ནི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་པའོ། །ཡང་ལམ་ནམ་
པ་ལྔ་སྟེ། ཚྷགས་གྱི་ལམ་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒྲོམ་པའི་
ལམ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། འགོག་བདེན་
དེ་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་དང་གཅིག་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ལ། སྤྱག་ཀུན་གཉིས་ལྷོག་
པ་ཐ་དད་ཡིན་གྱི་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་སྤྱག་བདེན་གྱིས་ཁྱབ་པའི་
ཕྱིར། །ལམ་བདེན་དང་དེ་འགལ་ཏེ། ལམ་བདེན་ཡིན་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱགས་གྱི་
བདེན་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལམ་བདེན་དང་སྤྱག་བསྐལ་མི་འགལ་ཏེ། ཉན་ཐོས་
སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོར་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐལ་
དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་བཅུ་དུག་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་དང་འགལ་བའི་ནམ་པ་
བཅུ་དུག་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱག་བདེན་ལ་ལོག་ཞུགས་བཞི་ཡོད་དེ། ཉེར་
ལེན་གྱི་སྤང་པོ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་དུ་འཛིན་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་
བདེན་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་བཞི་ཡོད་དེ། སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་མེད་དུ་འཛིན་པ། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་
བྱས་པར་འཛིན་པ། དབང་སྤྱག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་སྟོའི་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་
བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་འཛིན་
པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགོག་བདེན་ལ་ལོག་ཞུགས་བཞི་ཡོད་དེ། ཐར་པ་ཡི་མེད་དུ་

འཛིན་པ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཙམ་ཐར་པར་འཛིན་པ། རྒྱག་བསྐལ་གྱི་
 ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཙམ་གྱ་རྣམ་པའི་ཐར་པར་འཛིན་པ། རྒྱག་བསྐལ་ཟད་པ་ཡོད་ཀྱང་
 སྐར་ལྡོག་པར་འཛིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་བདེན་ལ་ལོག་ཞུགས་བཞི་ཡོད་
 དེ། ཐར་ལམ་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐར་ལམ་དུ་མི་རིགས་
 པར་འཛིན་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་ལམ་དུ་འཛིན་པ། རྒྱག་བསྐལ་
 གཏན་ཟད་དུ་བྱས་པའི་ཐར་ལམ་མེད་པར་འཛིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་
 འབྲེལ་ལས། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །བདེ་དང་ང་དང་ངའི་ཞེས་སོགས། །ཡང་
 དག་མ་ཡིན་རྣམ་བཅུ་དུག །སྒྲོ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྲིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རེ་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྒྱག་
 བསྐལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱིས་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་གཞན་གྱི་བདག་
 གིས་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དབང་སྐྱུར་བ་པོའི་བདག་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར།
 བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་དབང་བའི་བདག་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ལས་དང་སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུའི་རྣམ་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་འབྲས་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་ཙ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། རང་འབྲས་རྒྱག་བསྐལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་སྐྱེའི་རྣམ་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་འབྲས་རྒྱག་བསྐལ་ཤུགས་དྲག་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པའི་
 སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་འབྲས་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་
 རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱག་བསྐལ་གཏན་ཟད་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན།
 འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱག་བསྐལ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་བའི་
 རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱ་རྣམ་པའི་རྣམ་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། བན་བདེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐར་མི་ལྡོག་པའི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐར་པར་བཤོད་པར་

བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། རིག་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་
པའི་དངོས་གཉེན་དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐབ་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་གནས་
ལྷགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐབ་པའི་ཕྱིར། དེས་པར་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱག་
བསམ་གཏན་ཟད་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་གསུམ།

འོ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །ཞེས་པས་སྐབ་པའི་རྟེན་ལ་
འདོམས་པའི་གདམས་ངག་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་
དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱ་ར་དུ་ཉིདེ་བྱ་གཞན་
ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ་གཟུགས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་སྦྱོར་བར་
མི་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་
གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་
གསུམ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་སངས་
རྒྱས་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བརྩུ་བ་
གཉིས། དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ །ཆོས་དཀོན་མཆོག་ །དག་འདུན་དཀོན་
མཆོག་ལ་གདམས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ་
གཟུགས་ལ། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་
བྱང་ཆུབ་པོ། །སྤྱ་ར་དུ་ཉིདེ་བྱ་བྱང་ཆེན་དེ་ལྟར་བཅོན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་དག་
མཆོན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་སྦྱོར་བས། དམིགས་པར་
བྱ་བ་དང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། །ཞེས་གསུངས།
དོན་ནི། གཟུགས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མི་སྦྱོར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་

ཅན། སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱབས་གནས་ཡང་དག་
 ཏུ་བདེན་ཞེན་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོམས་པའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉི་ལྔ་པ་ལྟ་བུར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོང་པའི་ཆོ། གཞུགས་དངོས་པོ་ཡོད་
 ཅས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་སྤྲི་མཐོང་ངོ་། གཞུགས་དངོས་པོ་མེད་ཅས་བྱ་བར་
 ཡང་དག་པར་རྒྱུ་སྤྲི་མཐོང་ངོ་། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་སེམས་མི་སྦྱོང་
 ངོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཆོས་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་གཞི་དང་གཉིན་པོ་དང་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བསྟན་པ་དག་
 གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དོན་
 ནི། གཞུགས་དངོས་པོ་ཡོད་ཅས་བྱ་བར་མི་སྦྱོང་རོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཆོས་
 དཀོན་མཆོག་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མདོན་དུ་བྱ་བར་བདེན་ཞེན་དགག་པའི་ཕྱིར་
 ཏུ་འདོམས་པའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྔོན་དུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོང་པའི་
 བྱང་ཆེན་མང་དུ་གསུངས་པ་ལས་འབྲས་ནས། དེ་སྐད་ཅས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་དང་། ཆོ་དང་
 ལུན་པ་སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉི་ལྔ་པ་ལྟ་བུར་བཅོམ་ལུན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅས་གསོལ་རྟོ། བཅོམ་ལུན་
 འདས་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་པ་འདིས་གནས་པ་དེ་གང་ནས་ཤི་འཕྲོས་ཏེ་འདིར་སྦྱོང་
 བ་ལགས། འདི་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་གང་དུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་ལགས། དེ་སྐད་ཅས་གསོལ་
 བ་དང་། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལུན་པ་སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉི་ལྔ་པ་ལྟ་བུར་འདི་སྐད་ཅས་བཀའ་
 སྤྱུལ་རྟོ། སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉི་ལྔ་པ་ལྟ་བུར་ཕྱིན་འདིས་གནས་པ་དེ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན།
 དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དགེ་འདུན་ལ་སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་
 ཉིད་ཀྱི་དག་བཅོམ་པ་མ་གཏོགས་པ་འབྲས་སུ་ལ་གནས་པ་དང་ཞུགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་
 སྦྱོས་བྱ་ཆེན་པོ་བདུན་པོ་རང་སངས་རྒྱལ་དང་ལུན་ཅིག་བརྒྱད་པོ་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ལ་
 སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གངས་ཉི་ཤུར་འཆད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྦྱོབ་
 པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོང་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་ཡུང་འཕྲགས་པ།
 ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བྱང་ཆེན་གང་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་འདིར་སྦྱོང་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་

མདོ་ཆོས་ཅན། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལམ་སྟབ་པའི་ཁྱེ་གོས་སུ་བདེན་ཞེན་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོམས་པའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཞེས་པས་འཆད།

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱང་པ་ལ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། མདོ་མཐའ་རྒྱུ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ལ་སྦྱར་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རོས་གཟུང་བ་དང་། རྒྱབས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། གུན་རྫོབ་པའི་རྒྱབས་དང་དོན་དམ་པའི་རྒྱབས་ཀྱི་ཁྲད་པར་བཤད་པ། དཀོན་མཆོག་གི་སྤྱོད་དོན་བཤད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་མཐར་ཐུག་གི་རྒྱབས་གནས། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། གུན་རྫོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་སྤྱོད་གཉིས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་འཕྱོར་བའི་གནས། །དམ་པའི་དོན་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། །དང་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱལ་ཡི་སྤྱོད། །པ་རོལ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་ཏེ། རྒྱེ་འཇིག་དང་བལ་བ་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན། འབད་ཚོལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཡོན་ཏན། རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྟེང་པ་མཁའ་ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན། བཟེ་བའི་ཡོན་ཏན། རུས་པའི་ཡོན་ཏན། རང་དོན་ཀྱི་ཡོན་ཏན། གཞན་དོན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །གཞན་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཁའ་དང་བཟེ་དང་རུས་པར་ལྷན། །དོན་གཉིས་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསྟར་ན་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་རང་དོན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་གཞན་དོན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་

ལས། དང་པོ་གསུམ་ནི་རང་དོན་ཏེ། བྱི་མ་གསུམ་ནི་གཞན་དོན་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱི་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

བསམ་དུ་མེད་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་
རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བུ་བདེན་པ། ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྤྱོད་བཟོ་དང་
རིགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཀྱུན་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་། དོན་དམ་པའི་ཆོས་དགོན་
མཆོག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི།
འགྲོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་ལྟ་བུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཆོས་ཅན། ཡོན་
ཏན་བརྒྱུད་དང་ལྡན་ཏེ། ལུ་བཞིར་རྟོག་གི་བའི་སྒྲོམ་རིམ་བཞིན་དུ་བསམ་དུ་མེད་
པའི་ཡོན་ཏན། ལས་ཉོན་གཉིས་ཅི་རིགས་པ་མེད་པ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་མེད་པ། ལམ་གྱི་རོ་བོ་སྤྱི་བ་པ་དང་མ་འདྲེས་པས་དག་པ། གསལ་བ་རིམ་ལྟ་བུ་
དང་རིམ་ཉིད་པ་རིག་པ། མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། གང་ཞིག་ལ་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་འགྲོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན། གང་གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་
བྱེད་པ་ལམ་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བསམ་མེད་
གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་གང་གིས་
ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཆོན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། །ཁྱེད་ཀྱི་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ཡང་བསྐྱེད་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་འགྲོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། བྱི་མ་
གསུམ་ལམ་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆགས་བྲལ་གཉིས་ནི་
འགྲོག་པ་དང་། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྐྱེས། །ཁྱེད་ཀྱི་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་པའི་གང་
ཟག །དག་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྤྱོད་བཟོ་དང་རིགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་
ཀྱུན་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་དང་། དོན་དམ་པའི་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་
གཉིས་ལས། དང་པོ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་ནི། འགྲོག་
བདེན་དང་། ལམ་བདེན་ལྟ་བུའོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ཆོས་ཅན། ཡོན་

ཏན་བརྒྱད་དང་ལྔ་ཏེ། ཇི་ལྟ་བུ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན། ཇི་སྟེད་པ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན།
ནང་རིག་པའི་ཡོན་ཏན། རང་གི་ངོས་སྤེལ་གྱི་ཆགས་ཐོགས་དམན་གསུམ་ཅི་རིགས་པས་
དག་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། རིག་པའི་ཡོན་ཏན། གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །ཁྲོ་
ལྔ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས། །སྒྲ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྔ་ཏེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཡང་བརྩམ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན། ཕྱི་མ་གསུམ་གྲོལ་
བའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འདུས་མ་བྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་དང་ལྔ་པའི་
སྐབས་གནས་མཐར་ཐུག །སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ།
སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ན། དེ་བརྒྱད་ཀ་དང་ལྔ་པས་མ་བྱལ་པར་ཐལ། མཆོན་
ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
དང་ལྔ། ཇོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་མཁུན་བཅེ་རུས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྔ་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྔ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཟག་མེད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐེ་ཆོན་ཉིར་གཅིག་དང་ལྔ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་
དང་ལྔ་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག །དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་འདོད་
པ་མི་འཐད་དེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
པ་དེ་དེ་བརྒྱད་དང་མི་ལྔ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྔ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐེག་
ཆེན་དག་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དགེ་འདུན་ལ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་
ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དག་བཅོམ་པ་མ་གཏོགས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་བྱལ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་ཡིན་ན། འདིར་བརྟན་གདམས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མ་ཡིན་དགོས་པ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་ན་མཐར་ཐུག་གི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་

དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་ལྷ་མ་ལས། སྤྱི་བཅས་དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་སྤྱི་མ་མེད། སྤྱི་མེད་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་བའི་མཛད། གང་
ལས་དགོན་མཆོག་དགེ་བ་གསུམ་འབྱུང་བ། འདོད་དམ་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་
དོ། ཞེས་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་ཡི་རིགས། མཐས་ཅད་གཟིགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་ཡུལ། ཞེས་དང་། དེའི་དར་སྒྲིག་ལས། དོན་བསྟར་ན། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
དགོན་མཆོག་ནི་ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། མཐར་ཐུག་གི་དགོན་མཆོག་
གསུམ་དུ་བསྐྱབས་པས། ཐེག་པ་སྟན་མོང་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། མཐར་ཐུག་གི་རྒྱབས་གསུམ་མེད་པར་ཐལ།
མཐར་ཐུག་གི་དགོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱབས་གསུམ་པོ་དེ་གནས་
རྒྱབས་ཀྱི་རྒྱབས་སུ་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། རྒྱབས་གསུམ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་སློབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་
ལོ། ཁོ་ན་རེ། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་མཐར་ཐུག་གི་རྒྱབས་སུ་ཐལ། རྒྱབས་གསུམ་པོ་
དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ།

ཁ་ཅིག རྒྱབས་གསུམ་ཡིན་པ་མེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། ཆོས་དགོན་མཆོག འདེ་
འདུན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཤྱེ། སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་གྲུབ་ཤྱེ། ལམ་བཤེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་ཤྱེ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྟོག་གི་འཕར་བ་
ལས། ཁོ་པོ་ཅག་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྤྱད་དངོས་སུ་འདོགས་ཉེ། འདི་ལྟར་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་སྤྱིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་སྐྱོན་
མེ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་དུ་ཁས་སྐྱབས་ནས། དོན་དམ་པར་བདག་མེད་པར་
དམ་བཅས་པ་ལ་དམ་བཅའ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད། ཅིས་དང་། རྒྱན་སྤྲང་ལས། དེས་
པའི་ཆོག་གི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུན་ཉིད་གང་ཟག་གཅིག་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཀྱུན་རྫོབ་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་དང་། དོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་

དགོན་མཆོག་འགལ་བེར་ན་མི་འཐད་དེ། བྱང་འཕགས་ཡིན་ན། དོན་དམ་པའི་དགེ་
འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་
ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱའི་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལྷན་སྐྱེས་མ་ལས། སྟོན་པ་བསྟན་པ་སློབ་དོན་གྱིས། ཐེག་པ་གསུམ་
དང་བྱེད་གསུམ་ལ། །མོས་པ་གསུམ་གྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་
པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྤྱིར་གསུང་རབ་ལས་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་
ཐོབ་བྱའི་སངས་རྒྱུ་འབྲས་བྱའི་སྐྱབས་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱུ་
རྒྱའི་སྐྱབས་དང་། རིགས་ཅན་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རྒྱའི་སྐྱབས་དང་། ལམ་ལ་མ་ཞུགས་
ཀྱང་སངས་རྒྱུ་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོག་
དུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱུ་དགོན་མཆོག་སྐྱབས་
སུ་རྣམ་པར་བཞག །རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་
བྱ་དང་། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་མཆོག་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་དགོན་མཆོག་སྐྱབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་
ཅན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བྱ་དང་། ལམ་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་དགེ་
འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོག་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་སྐྱབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་ག་
གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་དགོན་མཆོག་དེ་རྒྱུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །ཆོས་དགོན་མཆོག་
དེ་འདོད་ཆགས་དང་བལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་དེ་ཆོགས་རྣམས་
ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྒྱུ་མཐའ་བའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་འཁྱུར་གྱི་རྣམ་མཐུན་དེ་དེའི་འབྲས་སྐྱབས་

ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ |དེ་ཚོས་ཅན། དེའི་རྒྱས་སུ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་འབྲས་སྐྱབས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པའི་ལྷ་གྲུ་ས་བོན་གྱི་རྒྱས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད། དེ་ལྷ་གྲུའི་རྒྱས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུ་བ་སྟེ། ས་བོན་འགག་
 བཞིན་པ་དང་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་རྒྱས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན།
 ལྷ་གྲུ་དེ་རང་རྒྱས་སུ་སྐྱེ་བཞིན་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་ཟེར་ན། ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པའི་ལྷ་
 གྲུ་མེད་དེ། དེ་ལྷར་མ་ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་རྒྱ་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ལྷ་
 གྲུ་ཡིན་ན་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། |དེས་ན་རྒྱུན་མཐའ་བའི་
 རྒྱུད་ལ་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་དེའི་འབྲས་སྐྱབས་ཡིན་ཅིང་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བཞིན་
 པའི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ |བྱང་སེམས་ཚྭ་གས་ལམ་པ་དང་རྒྱུད་ཐ་དང་རྒྱ་གྲུ་པའི་དཀོན་མཆོག་
 གསུམ་པོ་དེ་དེའི་རྒྱའི་སྐྱབས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དང་རྒྱུད་ཐ་དང་རྒྱ་གྲུ་
 པའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པ་ཡིན་ན། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཚྭ་གས་ལམ་
 པ་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཚྭ་གས་ལམ་པ་ཡིན་ན། དེ་དང་རྒྱུད་
 གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུག་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་
 པ་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། |འདྲོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུག་
 པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་རྒྱ་མེད་བའི་གང་ཟག་རྒྱ་ཐལ། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་རྒྱ་གྲུ་པའི་སངས་
 རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། རྟོན་པ་
 རྒྱུ་ཐུབ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་རྒྱ་བྱེད་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྩལ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། རྟོན་པ་རྒྱུ་ཐུབ་པ་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་སྟོན་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྤངས་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རུས་དེ་ད་
 ལྷར་གྱི་རྒྱས་སུ་རྟོན་པ་རྒྱུ་ཐུབ་པ་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ |དེ་ཚོས་ཅན། རྟོན་པ་རྒྱུ་

ཐུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ད་ལྟར་གྱི་རུས་སུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། དམ་བཅའ་དེར་
ཐལ། དེ་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པའི་རུས་སུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་རུས་སུ་དེར་གྱུར་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་དེ་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རུས་གྱི་རུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་
རུས་སུ་ཐལ། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རུས་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པའི་རུས་སུ་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་རུས་སུ་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེའི་རུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རུས་སུ་སྟོན་པ་
ཤུག་ཐུབ་པ་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག མཐུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་
པ་པོ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་ད་ལྟར་མེད་ཟེར་ན། དེ་ད་
ལྟར་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་འབྲས་སྐྱབས་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་
དེ་ད་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་ནི། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རུས་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་གྱི་རུས་སུ་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་
ཐལ། སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟར་
གྱི་རུས་སུ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མཐུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་
འདེབས་པ་པོ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
འདྲོད་ན། མཐུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོ་ད་ལྟར་གྱི་རུས་སུ་སངས་རྒྱས་ཟེན་པར་
ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། གང་ཟག་དེའི་འབྲས་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པའི་སངས་
རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་ན། གང་ཟག་དེའི་རུས་སུ་མེད་པས་ཁྲབ། ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་
འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་དང་རུས་མཉམ་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་
རུས་སུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་འབྲས་སྐྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་ཁས།

གསུམ་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་དང་། དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་གནིས་ལས། དང་པོ་
ནི། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། སྤང་ཕྱིར་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། མེད་ཕྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་
པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམས་གནིས་དང་འཕགས་པའི་ཆོགས། གཏུན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་
ཡིན་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱས་པའི་གསུང་

རབ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དོན་མདོན་
 པར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོ་གཟིངས་ལྟར་དུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། དོན་ཤེས་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས། གཟིངས་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་
 རིགས། ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྤྲེལ་འབྲེལ་པར། ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བསྟན་པའི་
 ཆོས་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་སོ། ཇི་ལ་བསྟན་པའི་ཆོས་ནི་མདོ་སྤེལ་སྟོགས་པ་བསྟན་པ་
 བརྗོད་པ་སྟེ་མིང་དང་ཆོག་དང་ཡི་གེའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟུན་པའོ། ཇི་ཡང་ལམ་མདོན་པར་
 རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་གཟིངས་ལྟ་བུའོ། ཞེས་བཤད། ཞེས་གསུངས། སྤོབ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཟིགས་རོར་རང་
 ཉིད་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བུལ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་མ་བུལ་བའི་རྒྱན་
 པ་སྤྲེལ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ། དྲི་
 མ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ལས་དྲི་མ་དང་བུལ་བའི་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་
 དགོས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི་རྒྱ་
 དང་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་འགོག་
 པའི་བདེན་པ་སྟེ། གང་གིས་དང་གང་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། ཇི་ལ་ལམ་ནི་འདུས་
 བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་གཏོགས་ལ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་
 སོ། ཇི་ལ་ལམ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་གཏོགས་ལ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་
 གཏོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱན་པ་སྤྲེལ་བའི་ཆོས་ཅན་འོ། གང་རྒྱན་པ་སྤྲེལ་བའི་ཆོས་ཅན་
 དེ་ནི་མི་བདེན་པ། གང་མི་བདེན་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ། གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྐབས་མ་
 ཡིན་འོ། ཞེས་གསུངས། ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱག་བསུལ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་
 ལས། ལམ་དུ་མ་གཏོགས་པའི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་མར་མེ་
 རྒྱུ་ཆད་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱག་བསུལ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ནི་
 སྐབས་སམ་སྐབས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ལས་འོས་པ་མ་ཡིན་འོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ས་བརྒྱུ་པ་བ་དང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་མ་ཡིན་
ཏེ། ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དགེ་འདུན་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཆོག་ལྷ་དྲུགས་སོ། །དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་འཇིགས་པ་དང་
བཅས་པ་དེ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་འཆོལ་བ་བསྐབ་པ་དང་བཅས་པ་ལྷ་
ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་ལྷ་རྒྱུ་འཇིགས་
པ་དང་བཅས་ཤེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་དག་བཅོམ་པ་ཡང་སྲིད་ཟད་པ་རྣམས་ཀྱང་བག་ཆགས་
མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཟད་པར་འཇིགས་
པའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། རལ་གྱི་གདངས་པའི་གཤེད་མས་
སྦྲེས་བྱ་ལ་བྱ་བ་བཞིན། དེས་ན་དེ་དག་ཀྱང་གཏན་ཏུ་མེད་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་
ཡིན་ནོ། །སྐབས་ནི་སྐབས་འཆོལ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། དོན་དམ་པའི་སྐབས་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱུས་
ཉག་གཅིག་མཐར་ཐུག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ལྷ་མ་ལས། དམ་པའི་དོན་ཏུ་
འགོ་བ་ཡི། །སྐབས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་ཕྱིར། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མ་ཆང་བར་འགྱུར་
རོ། །ཞེ་ན། དེ་ལ་དེ་གསུམ་ཆང་ཤེ། སྐབས་གསུམ་གྱི་ལྷས་སྤེལ་བའི་ཆོགས་དགེ་འདུན་
དེ་ཡང་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པ་ན་སྐབས་དེའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། ཆོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། གསེར་སྤེང་ལས། ཆོགས་ཀྱང་
དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །ཞེས་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མ་ཆང་བར་
སྦྲུམ་པའི་ལོག་རྟོག་གཅད་པའི་ཕྱིར་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་
ཡིན་པའམ་ཁྱོད་ཀྱི་ནང་ཆོན་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་པའི་སྐབས་མེད་པ་གང་ཞིག །དངོས་
པོའི་གནས་ཆོད་ལ་ལམ་གྱི་བཤོད་པ་མཐར་མ་ཐུག་པའི་སྐབས། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་
མཆོན་ཉིད། དེ་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་དོན་གཅིག །དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་ལམ་

ཀྱི་བཤོད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐབས། འོན་པར་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་འོན་གཅིག །

རྩིས་ཀྱི་པ་ན་རེ། ལུང་གི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་མཐོན་པར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོ་གཟིངས་ལྟར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་པའི་ལམ་བཤེད་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟན་པ་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་པའི་འགོག་བཤེད་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་པ་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ལུང་གི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ན། མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་བཀའ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཟུགས་སྤྱི་གཉིས་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ལ། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྤྱེ། ཅ་བ་ཤེས་རབ་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་བརྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རོ་མོ་ཉིད་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་གསུམ་པ་ལ། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ག་ལ་འདོད་ན། མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཁ་ཅིག་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་མ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བཤེད་དང་གཟུགས་སྤྱི་རྣམ་པ་གཉིས་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་ཡིན་པ་འགོག་པའི་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཆད་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ་རྒྱང་རིང་ཏུ་སྤང་བར་བྱལ། །ཞེས་དང་། མེད་དགག་གཏན་ཆོགས་སུ་འགོད་པ་ལོགས་ནི་འོན་པར་རྟོགས་བཞིན་ཏུ་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དྲི་མ་ཅན་ཏུ་འཁྱུར་བས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ན་མཐོང་སོ། །ཞེས་གསུངས།

ཁོ་ན་རེ། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཆོས་ཅན། བརྟན་པ་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྐྱུ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། དེ་ཆོས་ཅན། བརྟན་པར་ཐལ། བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། དེ་ཆོས་ཅན། བཤེད་པ་

ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། དེ་ཆོས་ཅན། མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འོངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་ཁས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་ཅན། བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་ཀྱེ་ལྟུགས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་པའི་སྐབས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དོན་དམ་པའི་སྐབས་ཡིན་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ཀྱན་རྒྱལ་པའི་སྐབས་ཡིན་ན། ཀནས་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་དགོས། དོན་དམ་པའི་སྐབས་ཡིན་ན། མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡོད་དེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་རྣམ་པ་རྒྱལ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཐུན་རྒྱལ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་རྩ་འབྱུང་བ་དཀོན། དྲི་མ་མེད། མདོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་དང་ལྡན། བསམ་པ་དགེ་བའི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ལྟར་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ལྟར་པ་དང་། ཆགས་སྣང་གི་གཞན་དབང་རྩ་མི་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འབྱུང་བ་དཀོན་ཕྱིར་དྲི་མེད་ཕྱིར། མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི། རྒྱན་ལྟར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། འབྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། ཆེ་བ་ལྷ་ལྡན་གྱི་སྐབས་མདོར་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་འགྲོ་མཆོག་ཏུ་སྐབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཕྱིར་སྐབས་སུ་སོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་སུ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ། སྐབ་པ་ཁས་ལེན་ཆེ་བ། རྟོགས་པའི་མཆོག་ཐོབ་པ། ཉན་རང་བློ་གྱིས་གནོན་པ། དབྱེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོན་ས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་དང་ཁས་ལེན་རྟོགས་དང་བློ་གནོན་པར། དབྱེ་བའི་རང་བཞིན་དོན་རྣམ་བཞི་ཡི་ཁྱད་པར་གྱིས། ཐེག་པ་མཆོག་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་སྐབས་རབ་སོང་བ་གང་། དེ་

ནི་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྲ། ཁྲིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ལྟ་
ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། སློ་ལྡན་རྒྱལ་སྤྱོད་ལས་པ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་
ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་
མཁས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་
མཁས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཟུང་འདས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཞི་
ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་སློ་ལྡན་དེ་སྐབས་
འདིར་དམིགས་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བར་ཞུགས་པ་དང་། ཐེག་པ་
ཡེ་ཤེས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་ལ་མཁས་པར་ལྡན། གང་ཞིག་ཟུང་ན་འདས་ལ་འཁོར་ཞི་རོ་གཅིག་
པ། དེ་འདྲའི་སློ་ལྡན་དེ་འདིར་ཀུན་འགྲོར་ཤེས་པར་བྲ། ཁྲིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་སྤྱོད་ལས་པ་ཆོས་ཅན། དགའ་བ་མང་པོས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
དོན་ཏུ་གཉེར་ཏེ། དེའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
རྒྱལ་པའི་བྱང་པར་དང་ལྡན་ཏེ། སློ་བ་མེད་པར་གཞན་དོན་གྱི་དཀའ་བ་ཡང་དག་པར་
སྦྱོང་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཐོབ་པའི་བྱང་པར་དང་ལྡན་ཏེ། རྣམ་པར་སངས་
རྒྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་སྤངས་རྟོགས་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློ་
ལྡན་དེ་ནི་ཁས་ལེན་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། གང་ཞིག་དགའ་བ་མང་པོས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དོན་གཉེར། གང་ཞིག་སློ་བ་མེད་
པར་དཀའ་བ་ཡང་དག་སྦྱོང། གང་ཞིག་རྣམ་སངས་རྒྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀུན་མཉམ་
འགྱུར། སློ་ལྡན་དེ་ནི་ཁས་ལེན་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྲ། ཁྲིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་སྤྱོད་ལས་པ་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་བྱང་པར་དང་ལྡན་ཏེ།
བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་ཐོབ། སྤྱི་བ་གསུམ་གྱི་སྤང་པར་གྱུར། སྤྱི་པའི་བདེ་བ་
ཐོབ། རྒྱལ་བཟུལ་གྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོར་བརྟུ་ཞི་བར་བྱེད། སློ་མཆོག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུའི་བྱང་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཚོས་མང་པོའི་
ལུང་པོ་མཚོག་རབ་རྟག་པའི་སྐྱེ་ཉྱེ་སྤྱབས་ལོགས་དགེ་བའི་ཚོགས་བསགས། སྤྱི་བ་གཉིས་
ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོག་ཅིང་སྤྱི་བ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བསོད་ནམས་ལུང་ཆེན་སྤྱི་བ་གསུམ་སྒྲ་མ་སྤྱི་བའི་བདེ་བ་དང་། རྟུག་
བསྐྱེད་ལུང་པོ་ཆེན་པོ་རབ་ཞི་སྒོ་མཚོག་བདེ་བ་དང་། ཚོས་མང་ལུང་པོ་མཚོག་རབ་རྟག་
པའི་སྐྱེ་ཉྱེ་དགེ་བའི་ཚོགས། བག་ཆགས་བསྐྱོག་ཅིང་སྤྱི་བ་དང་ཞི་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
ཐོབ། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། རྒྱལ་སྤྱོད་འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། ཉན་རང་གི་ཚོགས་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་
གཞོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དོན་ཆེ་བ་དང་། མཐའ་ཡས་
པ་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དགེ་
བ་བཞི་པོ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། བྱེད་ལས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ། ཡོན་ཏན་ལ་དབང་འབྱོར་བ་
རྟེན་པ། ལྷག་མེད་ཏུ་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྒོ་ལྡན་
ཉན་ཐོས་ཚོགས་བཅས་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེ་དོན་ཆེ་དང་། མཐའ་ཡས་རྟག་རྒྱུན་མི་འཆད་ཟད་
མི་ཤེས་པས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན། དགེ་བ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་མ་ཡིན་ཡོངས་སྤྱིན་
བྱེད། འདབ་འབྱོར་རྟེན་པ་དེ་ནི་ལུང་པོ་ཞི་བས་ཟད་མི་ཤེས། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་འགོ་འདི་ཚོས་ཅན། རོ་བོའི་དོན་དང་ལྡན་ཏེ།
སངས་རྒྱས་མཚོག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་འདོད་པས། དེ་སྐྱབས་སུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱུའི་དོན་དང་ལྡན་ཏེ། སྤྱིང་བཅེ་བ་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུའི་དོན་དང་ལྡན་ཏེ། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་
ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལས་དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕན་བདེ་ལ་
འགོད་ཅིང་གཞན་དོན་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་སྦྱོབ་པ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་ཏུ་མ་
དང་ལྡན་ཏེ། སྤང་བྱ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་། ཚོགས་གཉིས་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་

པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རགས་པ་བརྗེ་ལས་བྱུང་བ། སྤ་བ་ཚོས་ཉིད་གྱི་
སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གྲོ་ལྗན་ནམས་ཀྱི་སྐྱབས་འགོ་འདི་ནི་ཐེག་དམན་
ཀྱི་སྐྱབས་འགོ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། འདི་ནི་དེ་དངོས་འདྲོད་པས་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་སྤྱིང་བཅེ་ལས་རིག་བྱ། །དེ་ལས་
ནམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པན་དང་བདེ་བྱེད་དཀའ་ལ་སྦྱོར་བ་མེད། །དེས་པར་འབྱུང་ལ་ཐེག་པ་
ཀུན་གྱི་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་རྟག་ཏུ་ལྡན། །བརྗེ་དང་ཚོས་ཉིད་ཐོབ་པའི་གྲོ་ལྗན་ནམས་ཀྱི་
སྐྱབས་འགོ་འདི་མཆོག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་འདི་ཚོས་ཅན། རང་དོན་གྱི་ཆེ་བ་
དང་ལྡན་ཏེ། ཚད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་
གྱི་ཆེ་བ་དང་ལྡན་ཏེ། འགོ་ལ་སྤྱིང་རྗེས་ཁུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བའི་ཁུད་པར་དང་
ལྡན་ཏེ། མཚུངས་པ་མེད་པའི་འཕགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་རྒྱས་པར་མཇོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
ཉིད་ལས། སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་འདིར་སོང་དོན་ཆེན་ལྡན། །དེ་ནི་ཚད་མེད་ཡོན་ཏན་འཕེལ་
བར་འགྱུར། །འགོ་བ་འདི་ལ་སྤྱིང་རྗེས་བསམ་པས་ཁུབ། །མཚུངས་མེད་འཕགས་ཆེན་ཚོས་
ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ། དུལ་གང་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱ་
གང་ལ་བརྟེན་ནས། ཚུལ་རི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན། སྐྱབས་
སུ་སོང་ནས་བསྐྱབས་པར་བྱ་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོལ་བ་དོན་གཉེར་ཅན་ནམས་
ཀྱི་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་ནི་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཏེ། མདོ་
སྟེ་རྒྱལ་མཆོན་དམ་པ་ལས། །འཇིགས་པས་སྤྲག་པའི་མི་ནམས་ནི། །པལ་ཆེར་རི་དང་
ནགས་ཆེལ་དང་། །ཀུན་དགའ་དང་ནི་མཆོད་གནས་གྱི། །སྟོན་ཤིང་ནམས་ལ་སྐྱབས་
འགོ་སྟེ། སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱབས་དེ་མཆོག་གྱུར་མ་ཡིན་ལ། སྐྱབས་དེ་
ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། རྟུག་བསྐལ་ཀུན་ལས་མི་སྟོལ་གྱིས། །གང་ཆེ་གང་ཞིག་སངས་
རྒྱས་དང་། །ཆོས་དང་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སོང་བ། རྟུག་བསྐལ་རྟུག་བསྐལ་ཀུན་འབྱུང་

དང་། རྒྱག་བསྐལ་ཡང་དག་འདས་པ་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བདེ་
 བ། རྒྱ་རན་འདས་པར་འགྲོ་འབྱུང་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས། གཙོ་པོ་
 རྒྱལ་བ་འགྲོ་བའི་མགོན། ཞེས་སོགས་དང་། བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱུ་པ་ལས། གང་ཞིག་
 ལ་ནི་ཉེས་པ་ཀྱན། གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་། གང་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 ཏུ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྷན་གྱུར་པ། གལ་ཏེ་སེམས་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། དེ་ཉིད་ལ་ནི་
 སྐབས་འགྲོ་ཞིང་། ཞེས་དང་། སྐབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། སངས་རྒྱུ་ཚས་དང་དགེ་
 འདུན་ནི། ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དགོན་
 མཆོག་གསུམ་པོ་ཚས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐབས་སུ་འོས་ཏེ། རང་ཉིད་འཇིགས་
 པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ། གཞན་འཇིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས།
 གཞན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་ཀྱན་ལ་འཇུག་ཅིང་། ལུས་ཅན་མཐའ་དག་
 གི་མགོན་སྐབས་དང་དབྱེད་གཉེན་དམ་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐབས་འགྲོའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་རྒྱག་བསྐལ་མཐའ་དག་གིས་འཇིགས་
 ཤིང་། དེ་ལས་སྦྱོབ་པའི་རུས་པ་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ནི།
 སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་
 གྲོ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་ལམ་རོ་པོ་ཡོད་
 དེ། རྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྤྱག་
 བསྐལ་མཐའ་དག་ལས་སྦྱོབ་པར་གྲོ་ལིངས་ཀྱིས་སྦྱར་ཞིང་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་ལེན་པས་
 རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། སྐབས་འགྲོའི་རོ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོང་འཇུག་
 ལས། བདག་ནི་འཇིགས་པས་རྣམ་སྐྱག་ནས། ཀྱན་ཏུ་བཟང་ལ་བདག་ཉིད་འབྱུལ། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལ་རོ་པོའི་སྐོ་ནས་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྐབས་འགྲོ་
 གསུམ་ཡོད། མཚན་གཞི་ནི་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་སོགས་སོ། དེ་ལ་དམན་མཆོག་གི་སྐོ་ནས་སྐྱེས་
 དུ་རྒྱུང་འབྱིང་ཆེན་པོའི་དེ་གསུམ་ཏུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་རན་འགྲོའི་རྒྱག་བསྐལ་
 ཅམ་ལས་ཐར་པའི་ཕྱིར་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་རྒྱག་

བསམ་ལས་ཐར་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་
འཁོར་བའི་ཐུག་བསམ་ལས་ཐར་པའི་ཕྱིར་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
ལྟ་བུའོ། །

ས་མཆོམས་ཀྱི་སྐོན་ནས། རྒྱ་དུས་ཀྱི་སྐྱབས་འགོ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་སྐྱབས་འགོ་
གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྐྱབས་འགོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྐྱབས་འགོ་ལྟ་བུའོ། ། །ཕྱ་རགས་ཀྱི་སྐོན་ནས་བརྒྱ་ཆ་མས་ལས་བྱུང་བའི་
སྐྱབས་འགོ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་ན་
སློབ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་བརྟན་པའི་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་སྐྱབས་འགོ་ལྟ་བུའོ། ། གཉིས་
པ་ནི། སྔོན་སྐྱབས་འགོ་བྱས་པའི་བག་ཆགས་སློབ་དུ་འཆར་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་རྟོགས་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱབས་འགོ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ་པན་ཡོན་ནི། སྐྱབས་སུ་སོང་བ་པན་ཡོན་བྱང་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། སྤྱི་
ལུང་མཐའ་དག་འཛོམས་པར་བྱེད། ཆོགས་གཉིས་རྒྱབས་སོ་ཆེ་ཆོགས་པར་བྱེད། ཉེར་
འཆོ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་པ་དང་། སོ་ཐར་ཀྱི་སྤོམ་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་གསར་དུ་ཐོབ་
པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་ཟིན་མི་ཉམས་པར་སྒེལ་བ་དང་། རིགས་སད་པར་བྱེད་པ།
བྱང་ཆུབ་ལྟར་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་
དུ་ཡང་། སྐྱབས་སོང་བསོད་ནམས་གཞུགས་མཆིས་ན། རྟོང་གསུམ་འདི་ཡང་སྔོད་དུ་
རྒྱུད། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་སོ་རྒྱ་ཡི་གཏེར། སུལ་གྱིས་གཞལ་བར་ག་ལ་རུས། ཁྱིས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ལ། སོ་སའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ཐུན་མོང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། རྒྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལུང་འདས་ཀྱི་
མདོ་ལས། ཀང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་བ། ཁྱེད་ཀྱི་ཡང་དག་དགེ་བསྟེན་ཏེ། ཁན་
དུའང་ལྟ་ནི་གཞན་དག་ལ། སྐྱབས་སུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། འདས་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་འགོ་
བ། འཆོ་ཞིང་གསོད་པའི་སེམས་དང་བྲལ། འདྲེ་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་འགོ་བ། ལྷ་

སྒྲིགས་ཅན་དང་འགྲོགས་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཇི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐྱ་གཟུགས་ཤིང་ལ་སོགས། །བགྲིས་པ་ཇི་འདྲ་ཡང་རུང་མཁས་པས་མཚོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་རང་གི་སློག་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་བརྒྱུང་བའི་སློན་སྐྱོན་རྣམས་ཏུ་བྱ་བ་དང་། ལྷག་དང་མཚོད་པ་ལ་སོགས་པ་གྲས་པར་བྱ་ཞིང་། མ་དང་བའི་སེམས་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ལ་བསྐབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཚུགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟེ། ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་། སྐྱེ་དགུ་འཇིགས་རུང་འཁོར་བའི་གཡང་ས་བྱ། །སློགས་མེད་གཅིག་ཕུ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་བ་ན། །དགོན་མཚོག་གསུམ་དང་འདྲ་བའི་སྐབས་གནས་མེད། །དེ་ཕྱིར་བསམ་པ་ཐག་པས་སྐབས་སུ་སོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལེ་ལོ་གསུམ་སྤྱོད་བྱེད་ལ་གདམས་པ།

འོ་ན། མ་ཞེན་ཞེས་པས་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་སྤྱོད་བྱེད་མ་ཞེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ་དེ་འཆད་ན། དེའི་ཚུལ་གང་ཞེན། འདི་ལ་མཛད་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་ལ་གདམས་པའི་སྐབས་སུ། བྱང་ཆེན་ཁ་ན་མ་སྟོ་བ་དང་བཅས་པའི་ལྷས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཀྱི་གོ་སྐབས་མི་དབྱེད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་རྒྱལ་པ་དང་། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་ར་དུ་རྟེན་བྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ལྷས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་སྟོ་བ་དང་བཅས་པ་གང་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་ར་དུ་རྟེན་བྱས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་རྒྱལ་རྟོ། །ཤུ་ར་དུ་རྟེན་བྱས་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་འདི་སྐམ་དུ་གང་གི་ལྷས་ཀྱི་ལས་ཡང་དག་པར་བརྩོན་པའི་ལྷས་དེ་ནི་གང་ཡིན། གང་གིས་དག་གི་ལས་གང་གིས་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡང་དག་པར་བརྩོན་པའི་ཡིད་དེ་ནི་གང་ཡིན་སྟུམ་པ་འདི་

བྱི་ཤུར་དུ་ཉིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་བཅོམ་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་
 བཅས་པའོ། །ཞེས་པ་ནས་ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་སེམས་ལམ་འདི་ལ་འགོ་ཁྲིད་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་
 རྒྱག་པོ་རྣམས་ལ་སྦྱོད་པ་ནི་བྱ་བ་པར་དགའ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་པར་གྱིས་
 བཞུན། གཉིས་པ་མདོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མ་ཞེན། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་
 གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། བཅོམ་འགྲུས་བརྩམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངེ་སྤྱད་བཤད་པའི་དོན་ལ་
 བན་ཏན་བྱེད་པ་ལ། ལུས་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཉིད་ཀྱིས་ལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
 པར་འབྱུར་བས་མ་ཞེན་པ་ལ་ལུས་ལ་སོགས་པ་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པར་བཞུན་པའི་འདོམས་
 པ་དང་། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཤུར་དུ་ཉིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་འདི་སྟམ་དུ་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། སྒོ་གསུམ་བྱ་བ་དན་པ་ལ་མ་ཞེན་པའི་བཅོམ་འགྲུས་ལ་གདམས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་དེ་བདེ་བ་སྦྱེ་བ་ལ་ཞེན་པར་འབྱུར་
 པའི་ལེ་ལོ་སྤྱོད་ཕྱིར་དུ་ལུས་དག་སོགས་བདེན་མེད་དུ་མཚུངས་པར་གདམས་པའི་མདོ་
 ཆོག་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

འོན། ཡོངས་སུ་མི་རལ་དང་། ཁེས་པས་སྤྱི་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་སྤྱོད་བྱེད་ཡོངས་སུ་
མི་རལ་བའི་བཙོན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ་དེ་འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མདོ་ལས་
གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བ་རྩལ་
དུ་མིན་པ་དུག་པོ་ནམས་སྤྱོད་པ་ནི་ཐུབ་པར་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། ཁེས་གསུངས་པ་
ལས་འཕྲོས་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆེན་ཚུལ་རི་ལྟར་སྤྱོད་པ་ནམས་གཞན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཐུབ་པ་མ་མཆིས་པ་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སྤྱི་རྒྱ་
ཏིའི་ཁྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་པོ་ལ་དུ་མིན་པ་དུག་པོ་སྤྱོད་པའི་ཆོ། གཞུགས་སུ་མི་ཚྲོམ་
པ་དང་། ཁེས་པ་ནས། ལུས་དང་གང་དང་ལྷན་པའི་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་
ནང་ནས་བརྒྱར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་
ཡོད་དོ། ཁེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཡོངས་སུ་མི་
རལ་དང་། ཁེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སློན་ནས་འཆད་པ་ལ། དུས་ལྟར་རིང་།

མོ་ཞིག་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་འདྲ་པའི་དོན་མ་གྲུབ་ན་དངངས་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྱུ་བར་འཕྱར་བས་ཡོངས་སུ་ངལ་བ་མེད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ལ་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་
གདམས་ངག་དང་། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཕྱིན་བྱག་ལ་སྒྱུ་བའི་ཆོ་གཟུགས་སུ་མི་
སྒྲོམ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་ངལ་བ་མེད་པའི་བཙུན་འགྲུས་ལ་
གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ནས་རྫོགས་བྱང་གི་བར་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཏུ་
མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཏུས་ཡུན་རིང་པོར་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྒྱུ་ངལ་
སེལ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་འདོམས་པའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་པས་བདག་ཉིད་ལ་བརྟན་པའི་ལེ་ལོ་
སྤང་བྱེད་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བཙུན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན།
འདི་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
ཆོ་དང་ལུན་པ་ཤུ་ར་དུ་ཉིད་བྱས་བཅོས་ལུན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། བཅོས་
ལུན་འདས་བྱང་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གང་ལགས། བཅོས་ལུན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་པ། ཤུ་ར་དུ་ཉིད་བྱས་བྱང་ཆེན་ཡེ་ཤེས་གང་དང་ལུན་པས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གྲུའི་སྒྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོས་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་གྲུའི་སྒྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱང་མཐོང་ངོ་། རྟེ་
དག་གིས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་ཡང་ཉན་ནོ། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཏུ་ཡང་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་དེའི་དོན་འཆད་
པ་ལ། ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
འཆད་པ་ལ། ཕྱོགས་བརྒྱ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་རེ་རེའི་ཕྱིར་
ལམ་གྱི་ལུང་ནོད་པར་བྱ་ན་སེམས་ཞུས་པར་འཕྱར་བས་ལམ་ཡོངས་སུ་བབྱང་བ་ལ་ཆོས་
རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲེས་པ་ཉིད་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་གདམས་ངག་དང་། ཞེས་གསུངས།
དོན་ནི། བྱང་ཆེན་ཡེ་ཤེས་གང་ལགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་

ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བཙོན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྐོ་ནས་སྟོགས་བརྩེའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་དོན་རེ་རེའི་ཕྱིར་ལམ་སྐྱབ་པའི་ལུང་ནོད་པར་བྱ་དགོས་ན་དེ་ལྟ་བུ་བདག་གིས་མི་རུས་སོ། །ཞེས་སེམས་ཞུམ་པར་གྱུར་པའི་ལེ་ལོ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་འདོམས་པའི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་བསྟན་པའི་གདམས་ངག་ལ་བསྐྱབས་པས་སེམས་ཞུམ་པ་སེལ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བསྐྱབས་པས་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

སྐྱུན་ལྗེ

འོ་ན། སྐྱུན་ལྗེ་དང་ནི། ཞེས་པས་སྐྱབ་པ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་སྐྱུན་ལྗེ་ལ་གདམས་པ་དེ་འཆད་ན་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ། བཅའ་དབྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་ལོ་བྱེད་ཆེན་གང་དག་མིག་ལྗེ་རབ་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་སྦྱོང་བར་འདོད་པ་ཡོད་དེ། མིག་ལྗེ་རབ་དུ་ཐོབ་པ་དང་སྦྱོང་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེའི་མིག་དང་། ལྟེའི་མིག་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་། ཚོས་ཀྱི་མིག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིག་གོ། །ཤྱི་རིའི་བྱས་གསལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆེན་ཤེའི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ལགས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། གཉིས་པ། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྐྱུན་ལྗེ་དང་ནི། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྐོ་ནས་འཆད་པ་ལ། ཤེའི་མིག་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཚིག་དོན་དངོས་དང་། མཐུག་བསྟུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མིང་གི་སྐོ་ནས་གདམས་པ་དང་། དོན་གྱི་སྐོ་ནས་གདམས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་གདམས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེའི་མིག་དང་། ལྟེའི་མིག་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་། ཚོས་ཀྱི་མིག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཤེའི་མིག་དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟེའི་དང་ཤེས་རབ་དང་ཚོས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུན།

ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེའི་སྤྱན་ལ་གདམས་པ་ནི། མདོ་ལས། བཙམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། ཤུ་ར་དུ་ཉིད་བྱ་བྱང་ཆེན་ཤེའི་མིག་གིས་དཔག་ཆད་བརྟེ་
མཐོང་བ་ཡོད་དོ། ཞེས་པ་ནས། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐོང་བ་ཡོད་
དོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བྲངས་རིམ་ལྟ་བུ་བཞེན་བྱ་དངོས་
པོ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལྟའི་སྤྱན་ནི། ཤུ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ།
བཙམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆེན་ལྟའི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ལགས། བཙམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་པོ་ཆེན་པོ་བཞེད་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྟའི་མིག་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔས་རབ་བྱ་ཤེས་སོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆོ་འཕོ་བ་དང་སྦྱེ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་སྤྱན་ནི། ཤུ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཙམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་
ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ལགས། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་
ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་ལྷན་པས་འདུས་བྱས་སམ་འདུས་མ་བྱས་སམ། དག་བའམ་མི་དག་
བའམ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའམ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའམ། ཟག་པ་དང་བཅས་
པའམ། ཟག་པ་མེད་པའམ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའམ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་
པའམ། འཇིག་རྟེན་པའམ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའམ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ།
རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་བྱང་སྟེ། ཆོས་གང་ཡང་རབ་བྱ་མི་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། ཞེས་
གསུངས། བཞི་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ནི། ཤུ་ར་དུ་ཉིད་བྱས་གསོལ་པ། བཙམ་ལྷན་འདས་བྱང་
ཆེན་ཆོས་ཀྱི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ལགས། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ།
ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་མིག་ནི་གང་ཟག་འདི་ནི་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་
དང་། ཞེས་གསུངས། ལྟ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ལ་གདམས་པ་ནི། ཤུ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་པ། ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་ལ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱིལ་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བརྩུ་དང་ལྷན་པ་ཡིན། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡིན། མིག་གང་གིས་བྱང་ཆེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་མ་མཐོང་བའམ། མ་ཐོས་པའམ། མ་བསམ་པའམ། རྣམ་པར་མ་ཤེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་སྟེ། ཤུ་རིའི་བྱ་བའི་ནི་བྱང་ཆེན་སྐུ་ན་མེད་པའི་རྫོགས་བྱང་རྩ་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམས། ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། ཤུ་ར་དུ་ཉིའི་བྱ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་མིག་ལྟ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་འདོད་པ་དང་རབ་རྩ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཕྱིན་བྱུག་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་རྩ་རྩ་གཅིག་པ་ཉིད་རྩ་རྩུབ་པོ་ཞེས་སྟོབ་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། སྟུན་ལྟ་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས། རྒྱ། རྒྱ་ལས་སྟེ་བའི་དགོས་པ་དང་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་བདག་ཆེན་རྩ་རྩུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཞིང་རང་ཡུལ་མཛོན་སུམ་རྩ་མཐོང་བས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རིག་པ། སྟུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ་ལྟ་ལས། སྟུན་ལྟའི་ནང་ཆོན་གང་ཞིག །རང་གི་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཆེན་རྩ་རྩུར་པའི་ཤེས་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་ཆད་བརྒྱའི་གཟུགས་ཤུ་རགས་མཛོན་སུམ་རྩ་མཐོང་བའི་རིག་པ། ཤེས་སྟུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེར་རྩུར་པའི་སྟེ་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་འཆི་

འཕོ་བ་དང་སྤྱི་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རིག་པ། ལྟའི་སྤྱན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་
 ཞིག །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་དམིགས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་མཚན་ཉིད།
 དེ་གང་ཞིག །འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་པོ་རྣེ་ལྟའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཁོ་ན་རེ།
 ཤའི་སྤྱན་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། ཤའི་མིག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ཤའི་མིག་ཡུལ་
 ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཤའི་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ། ལྟའི་མིག་
 གིས་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཆོ་འདིར་བསམ་གཏན་བསྟོན་པའི་
 མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟའི་མིག་ནི་བསྐལ་པ་དང་མ་བསྐལ་པའི་གཟུགས་
 སྤྱར་གས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་བསྟོན་པ་ལས་བྱུང་བའི་མཉམ་གཞག་གི་སས་བསྐྱས་པའི་
 གཟུགས་ཅན་དང་བ་ཡིན་ལ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་དེས་བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་ཆོས་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 བ་མ་བྱལ་སྟེ། ལྟའི་མིག་གིས་དེ་འདྲའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་
 པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྤྱན་དང་པོ་དབང་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། སྤྱན་ལྟ་པོ་གང་
 ཅུང་ལ་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས།
 འདོད་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་གི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱལ་སྟེ། མདོ་ལས། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ལྟའི་བྱེད་བ་སྤྱག་
 བརྒྱས་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྩལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བལ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་

པོ། ཁྱེས་པའི་ཚོས་ཀྱི་མིག་དེ་མཐོང་ལམ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། གཉིས་པ་
བྱབ་ཏུ། ཟུན་སྦྲང་ལས། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་
པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུབ་མོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱེས་ཟེར། དེས་ན། ཤའི་སྒྲུབ་དཔག་ཆད་
བརྒྱ་ནས་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཞུགས་སྤྲ་རགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་ན།
འདིའི་ཡུལ་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་དུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ངེས་པར་ཡུལ་
དུ་བྱེད་པས་མ་ཁུབ་ཏེ། དཔག་ཆད་བརྒྱའི་གཞུགས་ཙམ་མཐོང་བ་ནས། སྟོང་གསུམ་གྱི་
སྟོང་ཆེན་པོའི་གཞུགས་མཐོང་བའི་བར་ཅི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དཔག་ཆད་བརྒྱ་
ནས་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཅི་རིགས་པ་ཡུལ་དུ་ངེས་པར་ཉི་མྱང་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། དེ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤའི་
མིག་ནི་བདག་པོའི་འབྲས་བུའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷང་
དེས་རྒྱ་མཚན་གཉིས་བསྟན་ཡུལ་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤའི་སྒྲུབ་ནི་ལས་ཀྱི་
རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱེས་པ་དང་། ཤའི་སྒྲུབ་དེ་ནི་བདག་འབྲས་ཀྱི་ཡུལ་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེས་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁུབ་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
སྒྱིར་ཡུལ་ལྷ་པོ་འདི། དབང་པོ་ལྷའི་བདག་འབྲས་སམ་དབང་འབྲས་ཡིན་ཏེ། བང་དུ་
དབང་པོ་ལྷ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཡུལ་ལྷ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ལ་བདག་མེད་སྤྲ་རགས་གང་རུང་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པས་ཁུབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དེ་གང་
རུང་མདོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གང་རུང་དེའི་དངོས་གཞལ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ལྟའི་སྒྲུབ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་སོགས་མདོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པས་མ་ཁུབ་ཏེ། དེ་ལ་རྣམས་མཐུ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རང་
གི་བདག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་དབང་གཞུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་ཆད་བརྒྱའི་
གཞུགས་སྤྲ་རགས་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རིག་པ། ཤའི་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་

བདག་ཁྱེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བཞེན་ནས་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རིག་པ། ལྷའི་སྤྱན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། བྱང་སེམས་ཚྭ་གས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤའི་སྤྱན་ཚས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དབང་ཤེས་སུ་ཐལ་ལོ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྤངས་ཚད་བསྐྱལ་གྱི་གཟུགས་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བར་ཆད་ལ་སོགས་ཡོད་ན་ཡང་། གཞུང་ཤེས་སྟོན་ནི་སྤྱི་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བྱང་སེམས་སྟོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷའི་སྤྱན་ཚས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། ལྷའི་སྤྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དབང་ཤེས་སུ་ཐལ་ལོ། འདྲོད་ན། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དབང་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག ཁར་གི་བདག་ཁྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷན་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞེན་ནས་གཟུགས་ལས་གཞན་པའི་རང་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀྱན་རྒྱུ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རིག་པ། ཚས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཚས་ཀྱི་སྤྱན་ཐོབ་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདྲོད་ན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་པོ་རྣ་རྒྱལ་གྱི་རིམ་པ་རི་ལྷ་བ་བཞེན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདྲོད་ན། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། ཤའི་སྤྱན་ཚྭ་གས་ལམ་ནས་དང་། ལྷའི་སྤྱན་སྟོར་ལམ་ནས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ནས་དང་། ཚས་ཀྱི་སྤྱན་མཐོང་ལམ་རྗེས་སོབ་ནས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། རྗེས་མཐུན་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་དོ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚྭ་གས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཤའི་སྤྱན་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ལྷའི་སྤྱན་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་

ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྱུ་ཐོབ་པས་བྱལ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྒྱུ་ཐོབ་ཡི་ཤེས་
ནས་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་ཐོབ་པས་བྱལ་བར་གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྱུ་ཐོབ་ཆོས་ཉིད་
པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་དང་། རྒྱུ་ཐོབ་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཕྱང་
ལས། འོན་ཀྱང་ལྷའི་སྒྱུ་ཐོབ་པ་ལས་ནས་ཐོབ་པ་ལ་སྒྱུ་ཐོབ་པ་ལ། ས་བརྒྱུ་པའི་ཡོངས་
སྒྱུང་གི་སྒྱུ་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྱུ་ཐོབ་པར་གསུངས་པས་རྒྱུ་ཐོབ་པ་དེ་ནས་ཡོད་
དོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་གཙོ་བོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་དེས་བཟུང་གི་ས་མཚན་ས་
དེ་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷའི་སྒྱུ་ཐོབ་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡོད།
ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱལ་སྟེ། བསམ་
གཏན་བཞི་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱལ་
སྟེ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་པོ་རྣེས་ཀྱི་རིམ་པ་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་
ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པའི་
དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་མིག་ལྷ་ཡོངས་སུ་སྒྱུང་བར་འདྲོད་
པ་དང་། རབ་དུ་ཐོབ་པར་འདྲོད་པས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྒྲོབ་པ་དང་། རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུང་པ་སྒྲོམ་པ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་འོ། །

ལྷ་པ་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། སྒྱུ་ཐོབ་པོ་འདི་དག་དང་ལྷན་ནས་ཤིན་ཏུ་གྱིས་སྟོང་
གསུམ་རྒྱུན་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། རང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་
སོགས་པ་གང་ན་གནས་པ་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཤིང་། གཉིས་པས་གདུལ་བྱ་གང་དུ་
ཤི་འཕོས་ཤིང་སྦྱོར་བཤེས་པ་དང་། གསུམ་པས་གདུལ་བྱ་གདུལ་བའི་ཐབས་གནས་ལྷགས་
ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ཤིང་། བཞི་པས་གྲོགས་དང་ཆོས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་གདུལ་
བྱ་དབང་པོ་རྣེས་ཀྱི་བྱེ་བྱག་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དང་། ལྷ་པ་རྒྱུ་ཐོབ་པ་
ཅན་ཐོབ་ནས་ཡང་ཤེས་བྱ་རིམ་སྟེང་པ་ལ་ཆེད་ཤེས་ནས་སྒྱུ་ཐོབ་པ་ལ་ནང་ནས་བསྐྱུ་ཞིང་
གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛིན་པར་རང་དབང་དུ་སྒྱུ་ཐོབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་འོ། ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟར་ཡིན་ལ། དོན་བསྟུན། སྒྲན་ལ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ཚས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྒྲབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛོག་པར་སྒྲབ་པ་ལ་རང་དབང་
 ཏུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲན་ལ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་དེ་ལྟར་འབྱུར་
 བའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མཐུན་
 རྒྱུན་བརྟེན་ཚུལ་དང་། འགལ་རྒྱུན་སྤྱིར་ཚུལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟོགས་པར་
 འབྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མཐུན་རྒྱུན་དེ་ལ་ཏུ་མ་ཡོད་
 དེ། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། མཐུན་པར་བྱུར་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། སྦྲིས་བྱ་དམ་པ་
 རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བདག་གི་ལེགས་སྟོན་སྟོན་ཡང་བསོད་ནམས་བགྱིས། འཁོར་
 ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་བྱོད་ལ་མངའ། ཁྲིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མཐུན་
 པའི་ཡུལ་ཡོད་དེ། མདོ་ལྗེའི་རྒྱན་ལས། སྟོ་ལྟན་གང་ཏུ་སྒྲབ་པའི་ཡུལ། ལེགས་པར་རྟེན་
 དང་གནས་བཟང་དང་། ས་བཟང་བ་དང་གོགས་བཟང་དང་། རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་
 བྱང་ལྟ། ཁྲིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརྟེན་བྱའི་སྦྲིས་བྱ་དམ་པ་ཡང་ཡོད་
 དེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཐོས་མང་དང་། བདེན་མཐོང་སྤྲོ་མཁས་བརྟེ་
 བ་ཅན། སྟོ་མེད་སྦྲིས་བྱ་དམ་པ་ནི། ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཁྲིས་གསུངས་པ་
 ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་ལམ་བཟང་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དམིགས་པ་བཟང་
 དང་སྟོན་པ་བཟང་། ཐབས་བཟང་བ་དང་ངེས་འབྱུང་དང་། སྟོར་བ་བཟང་པོའི་བདག་
 ཉིད་གྱི། ཡང་དག་སྟོན་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲིས་གསུངས་པ་ལྟར། དམིགས་པ་བཟང་
 པོ་ཐེག་ཆེན་ལ་དམིགས། སྟོན་པ་བཟང་པོ་ཚོགས་སྟེལ། ཐབས་བཟང་པོ་ནི་ལྷག་བསྐྱོམས།
 རེས་འབྱུང་བཟང་པོ་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཚོག་པར་འཛིན། སྟོར་བ་བཟང་པོ་བདག་ཉིད་
 ཀྱིས་རྟག་སྟོར་དང་ལྷན་སྟོར་རྒྱུ་ཏུ་བརྟེན་པར་སྟོན་ལམ་བཟང་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་
 བསོད་ནམས་བསགས་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དགའ་དང་དལ་བར་སྦྱེ་བ་
 དང་། རྟེན་མེད་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན། རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱ་ནི། སྟོན་ཆད་
 བསོད་ནམས་བྱས་པ་ཉིད། ཁྲིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་དོན་ནི། བྱང་ཆེན་ཤའི་མིག་གི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚན་ཅན། སྤྱན་ལུ་ལ་
གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱན་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ཅན་དང་བཅས་པ་རྣམས་བདེན་སྟོང་རོག་ཅིག་པ་
ཉིང་དུ་ཐོབ་པོ། ཞེས་འདོམས་པའི་མདོ་ཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཤའི་སྤྱན་གྱི་སྐབས་
སྤྱ། དཔག་ཚད་བརྒྱ་མཐོང་བ་ཡོད་དོ། ཞེས་སོགས་སྒྲིམ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེ་
ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་མཐོང་མན་དང་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་གི་རིམ་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷའི་མིག་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། དེ་
དག་གིས་མིག་དང་དེའི་ལུལ་དང་། ལྷ་དེ་དག་གི་བསམ་གཏན་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་
བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྷའི་མིག་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་
ལྷའི་མིག་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྷའི་མིག་མི་ཤེས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། དེ་དག་
གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྷའི་སྤྱན་ཅི་འདྲ་བ་དང་དེའི་སྟོང་ལུལ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པར་མི་རུས་
པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གནས་གཙང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཤེས་མི་རུས་པ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་
འཕགས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ན། སྤྱན་མེད་དེ། དེ་ནི་གནས་གཙང་གི་རྟེན་ཅན་གྱི་
ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མདོན་ཤེས་བྱུག

འོ་ན། མདོན་ཤེས་ཀྱི། ཡོན་ཏན་བྱུག་དང་། ཞེས་པས་སྐབས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་རྫོགས་པའི་རྒྱ་མདོན་ཤེས་བྱུག་ལ་གདམས་པའི་གདམས་ངག་འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན།
འདི་ལ་ཡང་མདོན་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ཤར་དུ་ཉིའི་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་སྟོང་པའི་བྱང་ཆེན་མདོན་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཐོབ་ཤི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མདོན་ཤེས་
ཀྱི། ཡོན་ཏན་བྱུག་དང་། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིང་ཚིག་དོན་གྱི་སྒྲིམ་པ་འཆད་པ་ལ། ཟུ་
འཕྲུལ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་མིང་གི་སྒྲིམ་པ་གདམས་པ་དང་། དོན་
གྱི་སྒྲིམ་པ་གདམས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་གདམས་པའི་ཚུལ། མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འོ་ན། མངོན་ཤེས་དྲུག་དང་། ཞེས་འཆད་ན། དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། རྩ་འབྲུལ་
དང་། ལྷའི་རྩ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྟོན་གྱི་གནས་ཆེས་སུ་བྱན་པ་
དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྷའི་མིག་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་
མངོན་པར་ཤེས་པ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་དྲུག་ཡོད་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ལ་གང་མས་པ་ནི། སྤྱི་འཇུག་གི་
ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་སྦྱོར་པའི་བྱང་ཆེན་མངོན་པར་ཤེས་པའི་པ་རྩོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་སྟེ་རྩ་
འབྲུལ་གྱི་རྩམ་པ་དུ་མ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་དོ། དེ་ནི་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་རབ་དུ་
གཡོ་བར་བྱེད་ཅིང་གཅིག་དུ་ཡུར་ནས་མང་པོར་འཁྱར་རོ། ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན། དེའི་
དོན་འཆད་པ་ལ། ས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལྷའི་རྩ་བའི་མངོན་ཤེས་
ནི། དེ་ནི་ལྷའི་རྩ་བའི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ལས་འདས་པས། ལྷ་དང་མི་གཉིས་ཀའི་
སྒྲ་ཐོས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་
ཅད་ན་གནས་པའི་སྒྲ་རྒྱུང་དུ་དང་ཅིག་ཤོས་ཐོས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཞན་སེམས་
ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ནི། དེས་སེམས་ཅན་པ་རྩོལ་དང་གང་ཟག་པ་རྩོལ་གྱི་སེམས་སེམས་
གྱིས་ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་རབ་དུ་ཤེས་སོ། ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་
འཆད་པ་ལ། གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པ་དང་། ཞེས་གསུངས། སྟོན་གནས་ཆེས་བྱན་གྱི་མངོན་ཤེས་ནི། དེ་ནི་སྟོན་གྱི་གནས་
ཆེས་སུ་བྱན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པས་སྟེ་བ་གཅིག་གྱུང་ཆེས་སུ་བྱན་ལོ། ཞེས་སོགས་གྱིས་
བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རང་དང་གཞན་གྱི་ཆོ་རབས་སྣ་མ་དུ་མ་ཆེས་སུ་བྱན་པ་
དང་། ཞེས་གསུངས། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ནི། དེ་ལྷའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ལས་
འདས་པས་སེམས་ཅན་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྟེ་བ་དང་། མདོག་སྟུག་པ་དང་། མི་སྟུག་པ་
དང་། བཟང་བ་དང་། རན་པ་དང་། ལས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བདེ་འགྲོ་དང་རན་འགྲོར་
ཉེ་བར་འགྲོ་བ་རྣམས་རབ་དུ་ཤེས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་ལ་

གདམས་པ་ནི། དེ་མི་སྤྱི་བ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་
བསྐྱབས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་ལུང་ཁིང་། ལྷ་མེད་རྫོགས་
བྱང་ཏུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པར་བྱའོ་སྟུམ་པ་མ་གཏོགས་ཆོས་གཞན་འགའ་ལ་ཡང་
སྟོན་པར་མི་བྱེད་དོ། ཁྲིམ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་
དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་རྣམས། ཁྲིམ་གསུངས། དེ་ལྟར་དོན་བསྟུས་ནས་
གདམས་པ་ལ། སྤྱི་འཛིན་བྱ་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ཡོངས་
སྤྱི་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱི་དག་པར་བྱེད་དོ། ཁྲིམ་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་
པ་ལ། གཞི་དམ་ནས་ཞི་བ་ཉིད་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། ཁྲིམ་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ།
མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཁྲིམ་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི་བྱང་ཆེན་
མངོན་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པོ། ཁྲིམ་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། མངོན་པར་ཤེས་
པ་དུག་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་གིས་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡུལ་གཟིགས་པའི་
ལུས་པ་བསྟན་ནས། དེ་དུག་པོ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་འདོམས་པའི་མདོ་ཆོས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྟེན། བརྟེན་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། ས་
མཆོམས། རྒྱ། དགོས་པ། བྱང་པར་དང་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་
རང་གི་བདག་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཅི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བ་
ཡིན་ཏེ། གུན་བརྟུས་ལས། ཕྱི་རོལ་པའམ། ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡང་
བྱང་སྟེ་དག་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོད་མེད་པ་རྣམས་འབྱུང་པོ། ཁོད་
མེད་པ་རྣམས་རི་ལྟར་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་ནོ། ཁྲིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དུག་པ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡོན་ཏན་
ལྷག་མ་རྣམས་ནི། ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
ཀྱང་བྱང་སྟེ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་པོ། ཁྲིམ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་ཤེས་དུག་ཀ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། དེ་

ཉིད་ལས། མངོན་ཤེས་དྲག་ཀ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་བདག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་
ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་མངོན་སྲུང་དུ་མཐོང་བས་རབ་དུ་སྤྱོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ།
མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན་དྲག་ཡོད་དེ། མངོན་ཤེས་དྲག་གི་ནང་ཆོན་གང་
ཞིག །ས་གཡོ་བ་དང་གཅིག་དུ་བསྐྱར་ཞིང་མང་པོར་སྤུལ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པར་རུས་
པའི་རིག་པ། རྩ་འཁྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། རྩ་འཁྲུལ་ཅམ་ལ་དབྱེན་ལས་
ལས་བྱུང་བ། སྐགས་ལས་བྱུང་བ། སྤྲན་ལས་བྱུང་བ། ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱོམས་པ་ལས་
བྱུང་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མིའི་རྩ་འཁྲུལ་ལྟ་བུ་དང་། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་
རྒྱལ་པོ་དང་། སྤྱིན་པོ་དང་། ཤ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པའི་རྩ་འཁྲུལ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་
སྐགས་འགའ་ཞིག་བགངས་པའི་མཐུས་རྩ་འཁྲུལ་སྟོན་རུས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྤྲན་
འགའ་ཞིག་བཅངས་པ་ཅམ་གྱིས་རྩ་འཁྲུལ་སྟོན་རུས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། སྐབས་འདིར་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྩ་འཁྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུ། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་བདག་རྟེན་
དུ་གྱུར་པའི་ལྟ་འི་ན་བ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་རགས་ཤེས་པ། ལྟ་
ན་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ལྟ་འི་ན་བ་ཅམ་ལ་དབྱེན། སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ། ལས་
ལས་བྱུང་བ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་
བཞི་པ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་ལྟ་འི་ན་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་དེ་
ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་དེ་ལྟ་བུ། ཁ་ཅིག །མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཕྱི་
མ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཞེས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་
འཁྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེ་གང་ཞིག །གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་མ་བཅས་སོགས་ཤེས་པའི་
རིགས་སུ་གནས་པ། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། རིགས་གནས་
སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་

དེ་གཞན་གྱི་སེམས་འདྲ་ཆགས་དང་བཅས་མ་བཅས་སོགས་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། དེས་དེ་འདྲ་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དེ་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་
 ཅམ་ལ་དབྱེན། སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་དང་། ལས་ལས་བྱུང་བ་དང་། རིག་བྱེད་ལས་ཤེས་པ་
 དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་འདྲ་ལྟ་དང་ལྟ་འདྲེ་ཕལ་ཆེར་
 ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བར་སྤྲོད་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། རྟོག་གི་བ་མཁས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་
 པ་ནི་སྐབས་འདིར་བརྟན་གྱི་དེ་ལྟ་བུ། དེ་གང་ཞིག །རང་གཞན་གྱི་ཆེ་རབས་སྤྲུ་
 མ་རྒྱུས་སུ་དྲན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། སྟོན་གནས་རྒྱུ་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད། རིགས་གནས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤར་བཞིན། སྟོན་གནས་རྒྱུ་དྲན་
 ཅམ་ལ་དབྱེན་སྤར་བཞིན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལྟ་འདྲེ་ཕལ་ཆེར་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
 ནི། དམུལ་བ་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྐབས་འདིར་བརྟན་གྱི་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུ། དེ་གང་
 ཞིག །རང་གི་བདག་རྒྱུ་དུ་ཐུར་པའི་ལྟ་འཁྱེད་མིག་ལ་བརྟན་ནས་སྐྱེས་ཤིང་འཛིན་རྟོན་གྱི་
 ཁམས་ཀྱི་གཟུགས་ཤུ་རགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ། ལྟ་འཁྱེད་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད། ལྟ་འཁྱེད་ཅམ་ལ་ཡང་སྤར་བཞིན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
 ལྟ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོས་སྤྱར་རྒྱལ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྐབས་འདིར་བརྟན་
 གྱི་དེ་ལྟ་བུལ། །

ལྟ་འཁྱེད་དང་ན་བའི་མངོན་ཤེས་འདི་ཉིད་དབང་ཤེས་སུ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་
 ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རང་གི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུ་དུ་ཐུར་པའི་
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
 བ་རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བརྟུས་ཀྱི་ལྟ་འཁྱེད་མིག་གི་མངོན་ཤེས་
 མེད་པར་ཐལ། ལྟ་འཁྱེད་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དབང་ཤེས་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་
 གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སས་བརྟུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡན་
 ཆད་ཀྱི་སས་བརྟུས་ཀྱི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ལྟ་འཁྱེད་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དེ་དགོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲ་

མི་རྒྱུས་ཏེ། ལྷང་མ་བརྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ལས། མིག་དང་རྩ་བའི་མངོན་ཤེས་
ནི། ལྷང་རྩ་མ་བརྟན་ལྷག་རྣམས་དག། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། དེ་གང་
ཞིག ཉོན་མྱོང་བ་ཟད་པར་སྤངས་པ་དེ། ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

ཁ་ཅིག མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཟུར་རྩ་སྤྱི་བ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཐབས་དང་། སྤངས་
པའི་སྤངས་པ་མངོན་སུམ་རྩ་རྟོགས་པ། ཞེས་སྦྱོར་མི་རིགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་བ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་མངོན་སུམ་རྩ་མ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དང་། ལྟའི་སྤྱན་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་
ན་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། དང་པོ་ཆོ་འདིར་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་། གཉིས་
པ་དེ་རང་གི་རྒྱ་སྒོན་ཀྱི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟའི་མིག་དང་། ཞེས་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ལྟའི་དང་། ཞེས་དང་། ཉི་ལྟང་ལས། མིག་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་འདི་ཡིན་
ཏེ། སྤྱན་ལས་བསྐྱུས་པའི་ལྟའི་སྤྱན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
ལ། མངོན་པར་ཤེས་པས་བསྐྱུས་པ་འདི་ནི་བསམ་གཏན་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་ཀྱི་ལྷགས་ལ་མངོན་ཤེས་རྒྱག་ཀ་ཤེས་
རབ་ཡིན་ཏེ། མངོན་ཤེས་རྣམ་རྒྱལ་རྣམ་གྲོལ་སྟོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་བརྒྱས་
ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་གི་སམ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་ངེ་
འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་
རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་པ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཡོད་ལ། མངོན་ཤེས་རྒྱག་པ་བསམ་
གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་དག་བཅོམ་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ལ། དམན་ལམ་
སྒོན་རྩ་མ་སོང་བའི་དབང་རྩ་བྱས་ན་རྗེས་མཐུན་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་དང་། མཚན་ཉིད་
པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོད།

བཞི་པ་ལ། ཐུན་མོང་བའི་རྒྱ། སོ་སའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ། གཉིས་པ་

ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་ཕྱིང་པར། མཆོད་རྟེན་མར་མའི་ཕྱིང་པ་དང་། ལུན་ཁུང་དག་ཏུ་
 སྒྲོན་མེ་དང་། མར་མེ་འབྲུ་མར་བྱིན་པ་ཡིས། ལྷ་ཡི་མིག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། མཆོད་
 རྟེན་མཆོད་པར་རོལ་མོ་དང་། གྲིལ་བུ་དག་ནི་སྤུལ་བ་དང་། ཏུང་དང་རྩ་མོ་རབ་སྤུལ་
 པས། ལྷ་ཡི་རྩ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། གཞན་གྱི་འབྲུལ་བ་མི་སྤྲོད་ཁིང་། ཡན་ལག་ཉམས་
 པ་རྣམས་མི་བཞོད། སེམས་ནི་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་སྤྲོད་པས་ན། གཞན་གྱི་སེམས་ནི་ཤེས་པ་
 ཐོབ། ལྷ་མ་དང་བཞོན་པ་བྱིན་པ་དང་། ཉམ་རྒྱུད་བཀྱུར་བ་བྱས་པ་དང་། གཞོན་
 པས་སྒྲ་མ་བཀྱུར་བ་ཡིས། མཁས་པས་རྩུ་འབྲུལ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དང་དེ་
 བཞིན་ཏུ། ཆོས་གཞུང་དོན་དག་བྲན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དེ་མེད་པས། ཆེ་རབས་
 བྲན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། དངོས་རྣམས་ངོ་ཤོ་ཉིད་མེད་པར། ཡང་དག་ཅི་བཞིན་ཡོངས་
 ཤེས་པས། མངོན་ཤེས་དྲུག་པ་ཟག་པ་ཟད། ཟད་པའི་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་
 སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་སྟེ་རང་རིག་གི་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱས་
 པས། མངོན་ཤེས་དྲུག་ལྟར་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། བསམ་གཏན་
 བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་ཐོབ་ནས། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། རི་ལྟར་རྣམ་
 གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། མཐུ་འགྲུབ་པ་ཡི་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷ་བའི་གཟུགས་དང་། ལྷ་
 ལྷ་རྩ་རྩ་ཆོགས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཏངས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། སྒྲོན་གྱི་ཆེ་རབས་
 མཐའ་ཡས་པ་དང་། ལུས་ཡང་ཁིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་
 མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ཤིང་སྒྲོམ་པས་མངོན་ཤེས་ལྟར་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ལ། རྣམ་བཤད་ལས། མངོན་ཤེས་དྲུག་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་ན་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲ་སྤྲ་རགས་མངོན་སུམ་ཏུ་ཐོས་ཤིང་། ཆེ་རབས་
 རྩ་མ་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་གདུལ་བྱ་གང་དང་འབྲེལ་བ་སོགས་དང་། ད་ལྟར་གང་ན་
 ཡོད་པ་སོགས་མངོན་སུམ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་། རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་གདུལ་བྱ་ལོགས་པར་འདུན་པར་

བྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་དཔྱད་ཆགས་དང་བཅས་མ་བཅས་སོགས་སྔོན་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མདོན་སྤུས་དུ་ཤེས་པ་རྣམས་བཏུན་ནས་རང་རྒྱ་གྱི་སྦྱབ་པ་སྤུར་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་རྫོགས་པ་ན་རྣམ་མཁྱེན་སྤུར་དུ་རྫོགས་པ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། མདོར་ན། མདོན་ཤེས་དུག་པོ་དེ་འབྲས་དུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། འཕགས་པའི་གནས་པ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ། ལྟའི་གནས་པ་བསམ་གཏན་བཞི། ཚངས་པའི་གནས་པ་ཚད་མེད་པ་བཞིས་གནས་ཤིང་། ཞིང་རབ་འབྱམས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཚོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་དུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། གང་གིས་འཕགས་དང་ལྟ་དང་ཚངས་པ་ཡིས། གནས་པ་དཔེ་མེད་རྒྱ་ཆེས་རྟག་དུ་གནས། རྟོགས་སུ་དེ་སོང་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་དག ཡང་དག་མཚོད་བྱེད་རྣམ་པར་དག་པ་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོན་ཤེས་དུག་པོ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། མཐོང་བ་དང་སྟོན་པའི་བྱེད་ལས། འོད་ཟེར་འཁྲུང་པའི་བྱེད་ལས། ཞིང་དག་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆགས་དང་འཇིགས་བཅས་སེམས་ཅན་བཅས་པ་ཡི། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱན་སྦྱ་མ་ལྟ་བུར་མཐོང་། གདབ་ལྡན་རི་ལྟར་འདོད་བཞིན་དེ་དག་དང་། རྣམ་པ་རྣ་ཆོགས་དག་ཀྱང་ཡང་དག་སྟོན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འོད་ཟེར་བཏང་བ་ཤིན་དུ་བསྐྱས་པ་ཡིས། གན་སོང་བ་དག་མཐོ་རིས་འགྲོ་བར་བྱེད། བདུད་གནས་གཞལ་མེད་ཁང་མཐོང་མཛོས་པ་དག བདུད་བཅས་ཀྱན་དུ་སྦྱོང་ཅིང་སྦྱག་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་མཆོག་ཆོགས་ནང་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན། གདལ་མེད་རྣམ་པར་རྩལ་པ་ཀྱན་སྟོན་ཅིང་། ལས་དང་སྦྱེད་དང་ཞིང་མཆོག་སྦྱལ་པ་ཡིས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དུས་ཀྱན་གནས། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་དག་ལ་དབང་ཕྱིར་ཞིང་རྣམས་ནི། རི་ལྟར་འདོད་བཞིན་བསྟེན་བཞིན་དག་པ་ཐོབ། སངས་རྒྱས་མཚོན་མི་གྲགས་པར་སངས་རྒྱས་མཚོན། ཡང་དག་བསྐྱགས་

པས་དེ་དག་ཁམས་གནས་འབྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་དྲུག་པོ་ཚོས་
ཅན། ཡོངས་སུ་སློན་པར་བྱེད་པའི་རུས་པ་དང་། བསྐྱུགས་པ་དང་། ཆོག་གཟུང་བར་
འོས་པ་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདབ་གཤོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པའི་བྱ་བ་ཞིན་དུ། སེམས་
ཅན་སློན་པར་བྱེད་པ་རུས་པ་ཉིད། སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུགས་པ་ཐོབ། སྦྱི་དགུ་
རྣམས་ལས་ཆོག་གཟུང་འོས་པར་འབྱུང། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་ནི། ཡུམ་གྱི་གནོད་འཛོམས་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་
རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་བདག་དང་མཚུངས་པ་དང་བདག་ལས་དམའ་བ་
རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་
དག་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་སོགས་པ་ས་གོང་
མ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་གདམས་པ།

འོ་ན། མཐོང་ལམ་དང་། ཞེས་པས་སྦྱབ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་མཐོང་ལམ་ལ་
གདམས་པའི་གདམས་ངག་དེ་འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་
དང་། བསྟན་བཅོས་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་
གྱིས་དེའི་ཆོ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྣམས་
གྱི་ཤེར་སྦྱིན་ལ་བརྩམས་ཏེ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཤེར་སྦྱིན་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་
འབྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྦྱོད་པར་གྱིས་ཤིག ཅེས་པ་ནས། ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཤེར་
སྦྱིན་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
པའི་བར་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་གདམས་པ་ཉེ་བར་འགོད་པ་དེ་བསྟན་ནས། སྐད་ཅིག་མ་
བརྩུ་དྲུག་ལ་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཙམ་
ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ཞེས་
གསུངས་ན་འདི་ཆོས་གང་གིས་ཆོག་ལྷན་དྲུགས་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔལ་ཞེས་བགྱིས། ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཀྱང་འདུས་མ་
བྱས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཀྱང་འདུས་བྱས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་མདོ་ཚན་བཅུ་དྲུག་
གསུངས། གཉིས་པ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མཐོང་ལམ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་
ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ། མཐོང་བའི་ལམ་བདེན་པ་བཞིས་བསྟུས་པ་སྐད་ཅིག་
མ་བཅུ་དྲུག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་
ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས་སྦྱ་མ་ལམ་ན་བཞིན་
རུ་ཐམས་ཅད་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ལུས་ཅན་དེ་སྤང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོའི་
གཉེན་པོ་ཉིད་རུ་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་འདོམས་པ་
དང་། ཞེས་གསུངས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྩམས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་
ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤང་བྱ་ཀྱང་བཏགས་
ཀྱི་གཉེན་པོར་སྟོན་པའི་རྩལ་གྱིས་འདོམས་པའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གདམས་པ།

འོ་ན། སྒྲོམ་ཞེས་བྱ་ལ། ཞེས་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གདམས་པའི་གདམས་ངག་འཆད་ཚུལ་
གང་ཞེན། འདི་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་
པར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གདགས་པར་མི་རུས་སོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་
མེད་པར་ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གདགས་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་
འབྱོར་གྱིས་སྦྱས་པ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་གྱི་སྟོན་ཞེས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་
ལ་སྤེད་པའོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྒྲོམ་ཞེས་བྱ་
ལ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་
བྱས་དག་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཉིད་གྱིས་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པར་གདགས་པར་མི་རུས་པ་བཞིན་
རུ་རྗེ་སྐད་བཤད་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་མདོན་སུམ་རུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་མི་

དང་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་དང་སྒྲིམ་པ་དག་ཐ་དང་རྒྱ་ལྷན་པ་མེད་པས་སྒྲིམ་
པའི་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་པར་བཞག་པ་ནི་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོའི་གཉེན་པོ་ཉིད་རྒྱ་རྣམས་
པར་སྒྲིམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་འདོམས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི།
རབ་འབྱོར་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། སྒྲིམ་ལམ་ལ་གདམས་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤང་བ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདོམས་པའི་མདོ་
ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཡང་བསྒྲིམ་བྱ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། ཆོས་ཉིད་མདོན་སྤྱུང་རྒྱ་རྟེན་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་དེ་ཆོས་ཉིད་མདོན་སྤྱུང་
རྒྱ་རྟེན་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལས་རིགས་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྒྲིམ་
ལམ་དེ་འདྲའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་མདོན་སྤྱུང་རྒྱ་རྟེན་པའི་མཚན་ཉིད་རྟེན་ཚུལ་མཐུན་
པར་དམིགས་ནས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འོ་ན། ཐོག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
དང་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་གཉིས་ལ་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་རུས་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ།
དེ་གཉིས་རིགས་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ལ་བྱུང་པ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་
རིགས་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་ཡང་ཐོག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེས་ཤེས་སྤྱིབ་ལྟན་སྟེས་སྤོང་མི་རུས་
ལ། ཆོས་ཉིད་མདོན་སྤྱུང་རྒྱ་རྟེན་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་སྤྱི་མ་ལས་སྒྲིམ་པ་
ཆོས་བསྐྱངས་པའི་དབང་གིས་ཤེས་སྤྱིབ་ལྟན་སྟེས་སྤོང་རུས་པ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་
ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ན་བྱུང་ཚུལ་གྱི་སེམས་དང་དེས་འཕངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི།
འོ་ན། གདམས་ངག་ནི། །བརྩུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་འཆད་ན། གདམས་
ངག་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་བརྩུར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
བརྩུ་པོ་འདི་ཙམ་ཁོ་ནས་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་བཞེད་དོན་ཐམས་ཅད་ལུན་སྤྱུང་
ཆོགས་པ་རྒྱབ་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྩུར་གྲངས་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་

མཐར་ཐུག་གི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པ་དང་། དམིགས་ལུལ་
བདེན་པ་བཞི། རྟེན་དཀོན་མཚན་གསུམ་དང་། སྐྱབ་པའི་རྒྱ་དང་བཞིར་ངེས་པའི་ཕྱིར།
རྒྱ་ལ་འགལ་ཆེན་སྤོང་བ་དང་། མཐུན་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། བྱ་
བ་རན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་སྤོང་བ་སྐྱབ་པ་བྱད་པར་རུ་འགོ་བའི་མ་ཆགས་པ་དང་། སྤྱིང་ལུག་
ནས་ལམ་ལས་ལྷོག་པའི་ལེ་ལོ་སྤོང་བ་མི་ལྷོག་པར་འགོ་བའི་རྒྱ་མི་ངལ། ལྷམ་པའི་ལེ་ལོ་
བདག་ཉིད་ལ་བརྟམ་ནས་ཐེག་དམན་རུ་འཇུག་པ་སྤོང་བ་ཐེག་པ་གཞན་རུ་མི་འགོ་བའི་
རྒྱ་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་གསུམ་རུ་ངེས་ལ། གསུམ་པ་ལ་ཡང་། སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་
པ་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛིན་པའི་རྒྱ་སྤྱན་ལ། སྐྱབ་པ་ལྷུར་རུ་རྫོགས་པའི་རྒྱ་མངོན་ཤེས་
དུག །སྐྱབ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་ལ་འདོམས་པ་རྣམས་སུ་ངེས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེས་འཕངས་པའི་ཚས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་རུ་
ཕྱིན་པ་ལ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་མི་དམིགས་པ་དང་། དེའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་
པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་། རྟེན་གང་ཡིན་པ་སྐྱབས་གསུམ་དང་། བྱད་པར་རུ་
འགོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་མ་ཆགས་པ་དང་། མི་ལྷོག་པར་འགོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་ཡོངས་
སུ་མི་ངལ་བ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་མི་འགོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པ་དང་། གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛིན་པར་འགོ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་སྤྱན་ལྔ་དང་། རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་
དང་། མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་དག་སྟེ། དེ་དག་
ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་གི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཏེ། འདི་ཙམ་ཁོ་ནས་དོན་ཐམས་ཅད་སྟན་
སུམ་ཚོགས་པར་འཇུག་བས་གདམས་ངག་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱུལ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་རྣམས་
གསུངས་སོ། །

༡༡། རྩོམ་ལམ་གྱི་དོན།

རྩོམ་ལམ་གྱི་ཐུག་མཆན།

ཐོག་ཆེན་རྩོམ་ལམ་གྱི་བྱད་ཆོས།

༡༡། གསུམ་པ་གདམས་ངག་གི་འབྲས་བུ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་
མཆོམས་སྒྱུར་བ་དང་། དོན་དངོས་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། འོ་ན། གདམས་ངག་
དང་། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ཅེས་བཤད་ན། གདམས་ངག་གི་འོག་ཏུ་ཐོག་ཆེན་གྱི་རྩོམ་
ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་
པས་གདམས་ངག་གི་དོན་སྒྲོམ་པས་དེའི་རྒྱད་ལ་ཐོག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་འབྱུང་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆོམས་རྩོམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ། ལས་དང་པོ་པ་དེ་
ལྟར་གདམས་ངག་ཐོབ་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་འབྱུང་བས་ངེས་པར་འབྱེད་
པའི་ཡན་ལག་ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་ངོ་མོ་མདོར་བསྟན་པ། བྱད་ཆོས་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
འཆད། གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདི་
ལ་ཡང་། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། སྒྲོམ་ལམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གི་སྐབས་སུ། བྱང་སེམས་ཚོམ་པའི་སྒྲོན་ཏུ་
མི་ལྟང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་པར་བཞི་བར་འཆོལ་བས་ཤར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། ལྷ་རིའི་བྱ་སྒྲོན་དེ་དྲིས་པའི་ལན་ཏུ། རབ་
འབྱོར་གྱིས་སྒྲུས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་སྒྲོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ལ་སྤྲིད་པའོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། རྩོམ་ལམ་གྱི་མདོ་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་རིའི་བྱ་སྒྲོན་

སྒྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་ཚུལ་ལ་སྲིད་པ་གང་ཡིན། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲུལ་པ། ཆོ་དང་ལྡན་
 པ་ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ་གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། བདོ་དེའི་དོན་མདོར་བསྟན་གྱི་
 སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བཅས་པ་དག་
 ལས་བྱུང་བར་འཕགས། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་
 པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒོས་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་སྒོ་
 པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བའི་ཆ་བའི་འོག་
 ཏུ་བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
 བཞི་སོ་འཇིག་རྟེན་པའི་བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱུང་བ། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གཞན་
 ལ་བརྟེན་ནས་ནི་གང་ཏུ་ཡང་སྟན་འབྱིན་པ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

འདི་ལ་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་བྱང་པར་ལྷ་ལྷན་ཏུ་བསྟན་པ། ཉན་རང་གི་
སྒྲིབ་ལམ་བྱང་པར་ལྷ་བྲལ་ཏུ་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་དམིགས་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་
པ། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་དེ་བྱང་པར་ལྷ་དང་ལྷན་
ཏེ། ལྷའི་བྱང་པར། དམིགས་པའི་བྱང་པར། རྣམ་པའི་བྱང་པར། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་
བའི་བྱང་པར། གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་བྱང་པར་དང་ལྷན་པའི་སྒྲིབ་པ། ཞེས་བཤད་པ་
ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་ལྷའི་བྱང་པར་དེ་སྟོན་
པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐོས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དམིགས་རྣམ་
ཀྱི་བྱང་པར་སྟོན་པ་ལ། བདེན་པ་བཞི་ཉོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། ཞེས་གསུངས།
རོ་བོའི་བྱང་པར་སྟོན་པ་ལ། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་འཇིག་རྟེན་
པའི་བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱང་བ་དྲོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། དེའི་འོག་
ཏུ་ཆེ་མོར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་བཟོད་པར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་
མཆོག་ཅེས་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས། ལྷ་འབྱིང་ཆེན་པོའི་བྱང་པར་སྟོན་པ་ལ། ལྷ་ཏུ་ལ་
སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་པོ་

རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྱག་གིས་རྒྱུ་རྩ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ནི། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུར་ལམ་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུར་ལམ་ལས་དམིགས་པའི་སྐོ་ནས་བྱུང་པར་རྩ་འཕགས་པར་སྟོན་པ་ལ། འཆད་པར་འབྱུར་བ་དམིགས་པའི་བྱུང་པར་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། རྣམ་པའི་སྐོ་ནས་བྱུང་པར་རྩ་འཕགས་པར་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་སྲུ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཟུའི་སྐོ་ནས་བྱུང་པར་རྩ་འཕགས་པར་སྟོན་པ་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་རྟོགས་པའི་རྒྱུའི་རོ་བོ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཡོངས་འཛིན་གྱི་སྐོ་ནས་བྱུང་པར་རྩ་འཕགས་པར་སྟོན་པ་ལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སྲུ་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལྡན་ཆོས་གྱི་སྐོ་ནས་བྱུང་པར་རྩ་འཕགས་པར་སྟོན་པ་ལ། མཐོང་བ་དང་སྐོ་མ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འཆད་པར་འབྱུར་བའི་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རྩོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་པར་རྩ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་གི་རྒྱུར་ལམ་བྱུང་པར་ལྟ་བུའུ་སྟོན་པ་ལ། དེ་དག་གི་རྩོ་བར་ལྱུར་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི། ལྷགས་ལས་གཟུགས་སྲུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་དང་། བདག་རྩ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་དང་། རང་གི་ཐེག་པ་རྟོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་རྩ་དང་། ཡོངས་སྲུ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་དང་མི་ལྡན་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ནི། ཐབས་མཁས་པའི་སྟོངས་ཀྱིས་ཁ་ཅིག་རྩ་ནི་རྒྱུའི་སྐོ་ནས། ཁ་ཅིག་རྩ་ནི་འབྲས་བུའི་སྐོ་ནས། ཁ་ཅིག་རྩ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐོ་ནས། ཁ་ཅིག་རྩ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྐོ་ནས་རི་ལྟར་སྤྱིད་པ་བཞིན་བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། སྤང་བ་དང་སྐོ་མ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་དང་མི་ལྡན་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས།

མ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཀྱན་དུ་དམིགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྣམ་
པར་བཞག་པ་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་གང་དུ་ཡང་
སྤྱན་འབྱིན་པ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར།

གཉིས་པ་བྱང་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། ཞེས་
སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར། མཚུངས་ལྡན་རྟག་
པའི་བྱང་པར། ཡོངས་འཛིན་དགེ་བཤེས་གྱི་བྱང་པར་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་
མཆོམས་སྒྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དབྱེ་བ། བརྗོད་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤྱོད་བ་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་བྱང་པར་རིམ་བྱ་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་དང་
རྣམ་པ་དག་བར་སྐབས་གྱི་ཆོགས་སྤྱོད་པ་བརྟེན་གྱིས་བཤད་དེ། ཞེས་བཤད། གཉིས་
པ་ལ། རྟོག་ཅི་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་གི་དམིགས་རྣམ་གྱི་བྱང་པར་རོ། །དང་པོ་
ལ། རྟོག་རྒྱུད་དུའི་བདེན་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་བྱང་པར་གཉིས་སྟོན་
པ་ལ། སྤྱི་འདུས་སྒྲིབ་པ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན། རབ་
འབྱོར་གྱིས་སྒྲིབ་པ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་སྤྱི་འདུས་གང་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་
གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ལྷག་པར་གནས་པ་དང་། ཀྱན་
ཤེས་པ་འདི་ནི་སྤྱི་འདུས་བྱང་ཆེན་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་སྟེ་སྟོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོགས་དང་། གཟུགས་འདི་ལྟར་སྤང་བར་བྱའོ། །འདིས་གཟུགས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་
མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། འགོག་པ་དེ་ལྟར་མངོན་དུ་བྱའོ། །འདི་ལས་
འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ཆོ་དང་ལྡན་པ་སྤྱི་འདུས་
གང་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་འདི་ལྟར་བསྐབ་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་པའི་ཆོ་ཅི་ནས་
ཀྱང་གཟུགས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་དེས་ཀྱང་སྟོན་སེམས་སྤྱོད་པའི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་

གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། བདེན་པའི་རྟེན་
 ཅན་དེ་ཡི་ནི། རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག་ཅེས་དང་། དེ་ལ་རྒྱུད་དུའི་དམིགས་
 པ་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སོ་ལ་བརྟེན་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་
 རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་དང་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། རྒྱུའི་སྒྲོ་ནས་
 བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་སྟོན་པ་ལ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སྒྲོབ་
 པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེར་སྤྱིན་མཉམ་པར་བྱ། གཞུང་བར་བྱ། བཅང་བར་བྱ། བསྐྱག་
 པར་བྱ། ཀྱན་རྒྱུབ་པར་བྱ། རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་
 རྣམས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་
 ཆར་ཐོབ་པའི་རྒྱ། ཞེས་དང་། རྩོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་
 གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱའི་ངོ་སོ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། རྩོད་
 འབྲིང་གི་དམིགས་རྣམ་གྱི་བྱུང་པར་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་ནི་བྱང་
 རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཤེར་སྤྱིན་མ་དམིགས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་སྟེ། ཞེས་པ་
 ནས། དེ་ལྟར་ན་མིང་དེ་གནས་པ་ཡང་མ་ལགས། མི་གནས་པ་ཡང་མ་ལགས། གནས་
 པ་དང་བྲལ་བ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཞུགས་
 སོགས་འདུ་འགོད་གནས་བྲལ་དང་། ཞེས་དང་། འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི་མོས་པ་དང་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་བྱངས་བཞིན་དུ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུབ་པ་དང་
 དགག་པ་དག་མི་དམིགས་ཤིང་མ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་མིང་ཐམས་
 ཅད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱན་མི་འདྲ་བ་དང་རྒྱན་འདྲ་བར་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དག་
 མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། རྩོད་ཆེན་པོའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་བྱུང་པར་
 སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བརྟུན་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་བཏགས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་བྱང་རྒྱུབ་
 སེམས་དཔའ་ཞེས་བཞི་བ་གང་ལགས་པ་དེ་ཡང་ཡུང་པོའམ་ཁམས་སམ། རྒྱེ་མཆེད་དམ།

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུག་གི་བར་གང་གིས་ཀྱང་བཟོད་པར་བགྱི་བ་མ་
ལགས། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་རིག་
པར་བགྱིའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གནས་དང་བཏགས་དང་བཟོད་དུ་
མེད། ཅེས་དང་། ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི་གཞུགས་ནས་སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བཟར་བཏགས་པའི་ཆོས་ཐ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་
ནི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་གང་དུ་ཡང་བཟོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་ནས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་མེད་མུ་ལྟས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དྲོ་བར་གྱུར་པ་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་ལྟན་པ་
རྣམ་པ་གསུམ་མོ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་ཆེ་མོ་ཆུང་དུའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་བྱང་པར་སྟོན་པ་ལ། བཙུག་ལྟར་འདས་
གང་ཤེར་བྱིན་ལ་སྟོད་པས་གཞུགས་ལ་གནས་པར་མི་བགྱིའོ། ཞེས་པ་ནས། གཞན་གྱི་ངོ་
པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་བཟུང་བའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཞུགས་
སོགས་མི་གནས་དེ་དག་ནི། །དེ་ཡི་ངོ་པོར་རང་བཞིན་མེད། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་
བཞིན་གཅིག་ །དེ་མི་རྟོག་སོགས་པར་མི་གནས། ཞེས་དང་། ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་ནི་
གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་པོ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་པོ་ཉིད་ཡིན་པས། རང་གི་ངོ་པོ་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་དོན་
དམ་པར་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དག་པམ་ཚུན་ངོ་
པོ་གཅིག་ཡིན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུགས་ལ་
སོགས་པ་དེ་དག་ལ་རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། ཆེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་རྣམ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཅིའི་སྲིད་དུ་ཞེན།
བཙུག་ལྟར་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་མཚན་མར་བཟུང་བ་
བགྱི་བ་མ་ལགས་ཏེ། མཚན་མ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལགས་སོ། ཞེས་པ་ནས། བཙུག་ལྟར་
འདས་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཤེར་བྱིན་ལགས་སོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་

པ་ལ། དེ་རྒྱུ་མཉམ་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་། དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ཆོས་རྒྱུ་མཉམ་མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང་། ཁྱེད་དང་། འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱུ་མཉམ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དག་ཕན་ཚུན་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། རྒྱུ་མཉམ་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གིར་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་གསུངས། ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་རྒྱུ་མཉམ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལུན་འདས་གང་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོང་པ་ན་ཤེར་ཕྱིན་གང་ཤེར་ཕྱིན་གང་གིས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་དེ་ལྟར་བཟག་པར་བགྱེད། ཁྱེད་པ་ནས། ཀུན་ཏུ་སྐྱེས་པས་ཟིན་པར་མི་འགྱུར་ན་བྱང་ཆེན་དང་ཤེར་ཕྱིན་མ་བྲལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཁྱེད་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་དག་མཆོན་མར་མི་མཐོང་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་རྟོགས་པ། ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རོ། ཁྱེད་དང་། ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མར་མི་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། རྒྱུ་མཉམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་ངེས་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་གསུངས། དེའི་དོན་བསུས་ནས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བའི་རྩ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེ་མོར་གྱུར་པ་དམིགས་པ་དང་རྒྱུ་མཉམ་པ་དང་ལུན་པ་རྒྱུ་མཉམ་པ་གསུམ་མོ། ཁྱེད་གསུངས།

གསུམ་པ་བཟོད་པ་རྒྱུང་བའི་དམིགས་རྒྱུ་མཉམ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཆོད་དང་ལུན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་ཆོད་དང་ལུན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །རབ་འབྱོར་ཅིའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་དང་མ་བྲལ་བར་ཤེས་པར་བྱ། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་སྒྲུས་པ། ཆོད་དང་ལུན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་ཆོད་དང་ལུན་པ་ནི་གཞུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོང་པའི་ཆོ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། ཁྱེད་སོགས་གསུངས། དེའི་

དོན་བཤད་པ་ལ། གཞུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཉིད། །དེ་མེད་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་
 དང་། རྒྱུ་བྱའི་དམིགས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 དག་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
 ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་དམིགས་པ་ཅན་ཀྱི་ངོར་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དངོས་
 པོ་མེད་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། བཟོད་པ་འབྲིང་གི་
 དམིགས་རྣམ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཆོད་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་ཤིང་ངེས་པར་མ་བྱུང་བའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་
 པ་ལ། དེ་དག་སྐྱེ་མེད་ངེས་འབྱུང་མེད། །དག་དང་། ཞེས་དང་། འབྲིང་གི་དམིགས་པ་
 ནི། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་ཟུང་ན་
 ལས་འདས་པ་ཡང་མེད། ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་
 རྟོགས་པ་ཁོ་ནས་ལུས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས། བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་རྣམ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་
 རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསེལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་
 ཏི་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ། ཐབས་མི་མཁས་པས་གཞུགས་ལ་སྦྱོད་ན་མཚན་
 མ་ལ་སྦྱོད་དེ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་མི་སྦྱོད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
 ལ། དེ་དག་མཚན་མ་མེད། །དེ་ཡི་མཚན་མར་མི་རྟེན་པས། །མོས་མིན་འདུ་ཤེས་མེད་
 པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི་རང་དང་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་མཐད་པས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་རང་བཞིན་ཁོ་
 བོས་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དང་བུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མོས་པ་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པས་མི་མོས་ཤིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ཏི་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་རན་འགྲོ་
 མེད་པས་ཆོས་ཆེན་པོ་ལ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱུར་པ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་

ལྷན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་ཚོས་མཆོག་ཆུང་བྱའི་དམིགས་རྣམ་སྟོན་པ་ལ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་ར་དྲ་ཉི་
 སུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཉིས་
 སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་
 པས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་གོས་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་བཤད་པ་ལ། ཉིང་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། ཆུང་བྱའི་དམིགས་པ་ནི་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟོམ་
 པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་རང་གི་སྟོན་ལམ་དང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
 དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷན་གྱིས་བྱལ་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་
 དུ་སྐལ་བ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། ཚོས་མཆོག་འབྲིང་གི་དམིགས་རྣམ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཆོ་
 དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་ར་དྲ་ཉི་སུ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཆོ་
 དང་ལྷན་པ་ཤུ་ར་དྲ་ཉི་སུ་བྱར་ཆེན་གང་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་དག་གིས་གནས་པ་དེ་ནི་
 སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱིས་ཀྱང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་
 པ་ལ། ལུང་སྟོན་པ་དང་རྫོམ་པ་ཟད། ཅེས་དང་། འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི་ཡང་དག་
 པར་ཞུགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ལྷན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལུང་
 སྟོན་པར་མཛད་པ་འདི་ནི་ཚོས་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་
 ལ་བདག་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པའོ་སྟམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཚོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་བྱེད་པར་སྟོན་པ་ལ། ཤུ་
 ར་དྲ་ཉི་སུས་སྒྲུས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 ཆེན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་

ལྷོ་ལམ་གྱི་པ་ལོད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྤྲོས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤར་དུ་ཉིད་བྱ་དེ་ནི་
མེད་དོ། ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་དེ་འདུས་བྱས་སུ་གྱུར་པ་མེད་དོ། ཞེས་པའི་
བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་ ཉིང་འཛིན་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པ། ཞེས་དང་། ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཉིང་ངོ་འཛིན་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་དང་དོན་གསུམ་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་
གཅིག་པའོ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། རྣམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་
ཉིང་ངོ་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཐམས་དམ་པའོ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས།
དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ནས་བཤད་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམ་
པ་གསུམ་མོ། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་བརྗོད་ཚུལ་ལ་ཚད་པ་སྤྱོད་བ་ལ། ཚད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དམིགས་རྣམ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་དྲོད་སྟགས་ལྟག་མ་
རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དྲོད་སྟགས་རྒྱང་
དུའི་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་ཅིང་། ལྟག་མ་རྣམས་དེ་ལ་
བརྟེན་པར་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བའི་ཚད་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དམིགས་
པ་མི་རྟོག་ལ་སྟགས་པ། བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་དེ་ཡི་ནི། ཞེས་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པར་
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་བརྗོད་པས་བརྗོད་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་བརྗོད་པས་ཐམས་ཅད་
དུ་བརྗོད་པ་ནི། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་དངོས་
སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་དེར་མི་རྟོགས་པའི་སྟོན་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་
དོན་གྱིས་གོ་བའི་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐལ་འབྱུར་དེ་ལ་བྱབ་པ་མེད་དེ། གཞི་
གཅིག་ལ་སྟོས་པའི་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་གཉིས་བྱད་པར་གཞན་
སྤྱོད་པ་དང་མི་སྤྱོད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་བརྗོད་བྱ་གཅིག་གོ་བ་ལ་བྱད་པར་མེད་དེ། དེ་

ཉུང་ཏུ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ལྷགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁེས་བཤད་
 པ་ལ། བྱང་པར་གཞན་སྤོང་བ་དང་མི་སྤོང་བ་མ་གཏོགས་པར་འདི་དག་ལ་དོན་གྱི་བྱང་
 པར་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། ཁེས་ལྷགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁེས་གསུངས། གཉིས་པ་
 ནི། གོང་གི་དེ་ལ་བྱབ་པ་མེད་དེ། དམིགས་རྣམ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་གིས་དྲོད་སྟགས་
 ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་དངོས་སུ་མ་བརྟེན་པ་ནི་རྒྱན་
 ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟེ་བ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱིས། དོན་ལ་དེ་རྣམས་
 ཀྱང་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་བཞི་ལ་བྱང་པར་གྱི་གཞི་
 བཟུང་བའི་སྟེང་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་ནས་དྲོད་རྒྱུང་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་བསྟན། དེའི་
 སྟེང་ཏུ་དོན་དམ་པར་དགག་སྟབ་བཀག་ནས་དྲོད་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་བསྟན་པ་གང་
 ཞེས། །དེ་བཞིན་ཏུ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁེས་བཤད་པ་ལ། རྣམ་
 པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟེ་བ་པའི་རོ་ཐོར་ཐ་དད་པར་བརྟེན་ཀྱང་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་ལ་སྟགས་པ་བཀག་པ་དང་ལྷན་པ་དག་དེ་ཁོ་ནར་སྟབ་པ་དང་དགག་པ་དང་བལ་
 བར་འཇུར་བའི་ཕྱིར་སྟག་བསྟེན་ལ་སྟགས་པའི་བདེན་པར་གཏོགས་པ་ཁོ་ན་དམིགས་པ་
 དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། འོག་མ་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཁེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་མཚུངས་ལྷན་རྟོག་པའི་བྱང་ཆོས་སྟོན་པ་ལ། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་
 པོ་ཡི། ཁེས་སྟགས་གསུངས། ཡོངས་འཛིན་དག་བཤེས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་སྟོན་པ་ལ། སེམས་
 མི་འགོང་པ་ཉིད་ལ་སྟགས། ཁེས་སྟགས་གསུངས།

ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་གྱི་རྟེན།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། ཁེས་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་
 ལ། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། སྦྱོར་ལམ་གྱི་རྟེན་བཤད་པ་དང་། བརྟེན་པ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་རང་
 བཞིན་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལུས་རྟེན་དང་། སེམས་རྟེན་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་གླིང་གསུམ་གྱི་སྦྱེས་པ་བྱུང་མེད་འདོད་ལྟ་རིགས་

དུག་གི་རྟེན་ལ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དེ་དངོས་སུ་གསར་
 དུ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་ཁྱེན་ཚང་ཞིང་འགལ་ཁྱེན་དང་བྲལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་
 མཛོད་འགྲེལ་ལས། གསུམ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཁོ་ན་དང་སྤིང་གསུམ་དུ་འཕེན་པར་བྱེད་
 རོ། །ཐོན་སྐྱེས་པ་དག་ནི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །འཁོའ་པ་ནི། ལྟ་རྣམས་ཀྱི་
 ནང་དུ་ཡང་སྐྱེ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མིའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་
 སྐྱེ་བའི་ལུགས་ཡིན་པས་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །སྐྱེ་མི་སྟན་པའི་རྟེན་ལ་དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་
 བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ལས་སྐྱབ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། དན་སྲོང་བའི་རྟེན་ལ་
 དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར།
 ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཁམས་གོང་གི་སོ་སྐྱེ་རྣམས་སྟོམས་
 འཇུག་གི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པས་སྐྱོད་ཤས་རྒྱང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁ་ཅིག་གསུངས། དེ་ལ་དེ་སྐྱེ་
 བ་ཡོད་དོ། །ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་སྐྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྣམ་
 བཤད་ལས། ཆོས་མཆོག་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཡང་རྟོག་དང་རྟེན་ཅི་མི་གཟུགས་
 ཁམས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་སྐྱེ་བར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རོང་རྒྱུ་པ་
 ནི། སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་གཞན་སྟོབས་གིས་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཁམས་གོང་དང་། དན་
 སྲོང་བའི་རྟེན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། དའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་
 གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་དེ། རང་ཉིད་གིས་ལམ་མ་སྟོམ་པར་གཞན་གིས་
 ཆོས་བསྟན་པ་ཅམ་གིས་སྐྱོར་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དན་སྲོང་གི་
 རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན། ལས་ཉོན་གིས་དན་སྲོང་དུ་སྐྱེ་བ་བྲངས་པའི་
 སྐྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་པ་ཡོད་དགོས་པས། མཛོད་ལས། བཟོད་ཐོབ་དན་སྲོང་ཡོངས་མི་
 འགོ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །རྒྱས་པར་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །

གཉེས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་
 ཅ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་དངོས་སུ་གསར་
 དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་ཡོད། དེར་གྱུར་པའི་འདྲིང་སེམས་ཡང་མེད། སྤིང་སྤེའི་སེམས་

དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བཟློགས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་ཁུབ་པ་གང་ཞིག །ལམ་སྤྲོ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་པོར་ནས་ལམ་དཀའ་བ་ཉེར་བཟློགས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཛེད་ལས། སྟོམ་བྱང་མི་ཚོགས་མེད་པ་དང་། །ཁྱད་པར་བསམ་གཏན་ས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་དེར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་ས་བྱག་ཀ་ཡོད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བཟློགས་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཁམས་གསུམ་ས་དགྲ་ཀ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དུན་པ་ཉེར་གཞག །ཡང་དག་སྟོང་བ། རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུད་པ། དབང་པོ། སྟོབས་ཏེ་ལམ་སྟེ་ཚན་ལྔ་པོ་དེའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཡང་དག་སྟོང་བ་སོགས་བཞི་པོ་དེ་སྒྲོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ལམ་ཡན་ལག །མ་གཏོགས་འདོད་ཁམས་སྤྲིད་ཅེ་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། ཐེ་ཚན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་བ་དག་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་དང་ནི། །སྟོམ་དང་མཐོང་ལ་རབ་དུ་ཕྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། །འདོད་སེམས་དང་སྤྲིད་ཅེ་ནི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་དང་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་མེད་པར་ཐལ། མཛེད་ལས། བྱང་ཆུབ་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་རྒྱུད་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། །འདོད་ན། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། གང་ཡང་འདོད་པ་ཁམས་དང་སྤྲིད་ཅེ་ན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱིས་དེ་དང་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གིའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

བརྟེན་པ་ཐེག་ཆེན་སྐྱུར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། སྐྱེ་ཚུལ། ཐོས་
བསམ་སྒྲོམ་གསལ་གྱི་བྱུང་པར། རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་པོའི་བྱུང་པར། སློ་རིག་གང་ཡིན་དཔུང་
པ། བྱུང་པར་གྱི་ཚུལ། སྐྱེ་བཤད་པ་དང་དགུ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་
མཐུན་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་སུ་གནས་ཤིང་། བདེན་པ་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་མངོན་
པར་རྟོགས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱུར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་ཞེས་སྒྲོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་གྱི་
རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱུར་ལམ་དེ་བརྟེན་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རིགས་གནས་སྒྲོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུར་བྱར་པའི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱུར་ལམ་བརྟེན་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྟོགས་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་མཐུན་པ་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྐྱུར་ལམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྟོན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
འདི་ལ་རོ་བོ་སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་ཆེ་ཡང་། ཐོས་བསམ་ཡང་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་ལམ་
ལ་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཀུན་བདུས་ལས། རྟོགས་
ཀྱི་ལམ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཚུལ་བྱིས་དང་། དབང་པོའི་སྒྲོ་སྒྲོམ་པ་དང་། ཟས་
ཀྱི་ཆོད་རིགས་པ་དང་། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་ཆ་སྦྱད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་
པའོ། །ཡང་རྒྱུར་བྱར་པའི་དགེ་བ་གཞན་དག་དང་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒྲོམ་
པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དག་ཀྱང་རྟེན་ཞེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ།
རྟོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱུར་བའི་ལམ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སྒྲོམ་བྱུང་། ཞེས་པའི་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་

འདི་བཞིན་ཡང་སྒྲིམ་བྱུང་། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་ཐོས་བསམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲིམ་བྱུང་གཙོ་བོར་
གྱུར་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རོ་བོའི་སྒྲིམ་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སྐྱེས་
བཞི། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་
གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་པོ་གང་ཞིག ཞེས་
སྒྲིབ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཞུང་རྟོག་མདོན་གྱུར་པ་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་
གྱི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་
གཉིས་པ་གང་ཞིག ཞེས་སྒྲིབ་ནས་བྱང་གཞུང་རྟོག་མདོན་གྱུར་པ་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་
ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོའི་མཆོན་
ཉིད། དེ་གསུམ་པ་གང་ཞིག ཞེས་སྒྲིབ་ཇས་འཛིན་རྟོག་པ་མདོན་གྱུར་པ་འཛོམས་པའི་
རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་
པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་བཞི་པ་གང་ཞིག ཞེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་མདོན་གྱུར་
པ་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་བ། ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། རོང་རྒྱུ་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་
མཐུན་དང་པོ་གང་ཞིག གཞུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་དང་པོར་
ཐོབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་པ་གང་ཞིག ཁྱེད་དོན་ལ་གསལ་སྤང་འཕེལ་བ་དང་། དེ་གསུམ་
པ་གང་ཞིག ཁྱེད་དོན་ལ་གསལ་སྤང་འཕེལ་བ་རིམ་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་
སྐྱེས་བཞིའི་མཆོན་ཉིད་རྒྱ་འདོད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་
སྒྲིམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁྱེན་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྦྱོར་ལམ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་
ལམ་ཡིན་ན། སྟང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་

མྱེར། གཟུང་འཛིན་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་སྒྱུན་ཡོད་པའི་མྱེར།
བཞི་པ་ནི། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཚྭ་ལམ་པ་དེས་
སྒྲིང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་མར་ཐོབ་པ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་
དྲོད་ཐོབ་པ་དང་། སྒྲིང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་བྱང་ཐོབ་པ་ནས་མཉམ་པ་ཡིན་
ནོ། །

ཁ་ཅིག །སྒྲིང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྒྱུར་ལམ་དྲོད་ཐོབ་པ་རྒྱས་མཉམ་ཟེར་བ་དང་། དམན་ལམ་སྒྲོན་རྒྱ་མ་སོང་བའི་བྱང་
སེམས་ཚྭ་ལམ་པས་དེ་གཉིས་ཐོབ་པ་རྒྱས་མཉམ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྒྲིང་ཉིད་
མངོན་སུམ་རྒྱ་རྙོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙུང་པས་སྒྲིང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་
ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་ཅིང་། དམན་ལམ་སྒྲོན་རྒྱ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚྭ་ལམ་པ་དེས་
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་དྲོད་མ་ཐོབ་པའི་སྒྲིང་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་མྱེར། དེས་དེའི་
སྒྲིང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྒྱ་རྙོགས་པ་ཡོད་པའི་མྱེར་ཏེ། དེས་དེའི་སྒྲིང་ཉིད་ཐེག་
དམན་ལམ་རྒྱ་དེ་ལྷན་རྙོགས་པ་ཡོད་པའི་མྱེར། ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མི་འཐད་
དེ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཚྭ་ལམ་པ་དེས་སྒྲིང་ཉིད་
ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པའི་མྱེར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་དེ་སྒྲིང་ཉིད་རྙོགས་པའི་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྒྲིང་ཉིད་རྙོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཡིན་
པའི་མྱེར་ཏེ། དེ་སྒྲིང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྒྲིང་ཉིད་
གང་ཞིག །ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཡིན་པའི་མྱེར་ན་མ་ཁྲུབ། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་ཚྭ་ལམ་
ལམ་ཆེན་པོ་བ་དེས་སྒྲིང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པར་ཐལ། དེས་སྒྲིང་ཉིད་ལ་
དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་དྲོད་ཐོབ་པ་རྒྱས་མཉམ་པ་
གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་དེ་འདྲའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྒྲོན་རྒྱ་མ་སོང་
པའི་མྱེར། འདྲོད་ན། དེས་སྒྲིང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་བྱང་ཐོབ་པར་ཐལ། འདྲོད་པ་
གང་ཞིག །ཞི་གནས་ཡིན་ན་སྒྲིང་བྱང་གི་སྒྲིང་ཡིན་པའི་མྱེར་ན་མ་ཁྲུབ།

ལྷ་པ་ལ། གཙོ་པོར་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་མང་དུ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། གཙོ་པོར་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བསམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། གཙོ་པོར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟོན་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྟོན་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དུ་འཛིག་པ་ཡིན། ཁ་ཅིག་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན། མིང་རྒྱང་པ་ལ་དམིགས་པས་བྱུང་། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན། མིང་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པས་བྱུང་། སྟོན་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན། དོན་རྒྱང་པ་ལ་དམིགས་པས་བྱུང་བྱེ། མཛོད་ལས། མིང་དང་གཉིས་ཀ་དོན་ལྷལ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཙོ་པོར་མང་དུ་ཐོས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དང་། གཙོ་པོར་ལུང་གི་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་བསམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དང་། གཙོ་པོར་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟོན་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྟོན་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ན། སྟོན་བྱུང་གི་སྟོ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། འདོད་མེས་ཆེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ནི། རྒྱུ་དུ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྟེ་བས་སམ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྒྱུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྒྱུ་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོར་སྟེས་པའི་སྦྱོར་ལམ་དེ་སྦྱོར་ལམ་རྒྱུ་དང་། བར་དུ་སྟེས་པའི་དེ་འབྲིང་དང་། ཐ་མར་སྟེས་པའི་དེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་རྒྱུད་དུ། བྱང་སེམས་དབང་འབྲིང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འབྲིང་། བྱང་སེམས་དབང་ཆོན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཆེན་པོ་ཡིན། རྒྱུ་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་ཆེན་པོས་མ་བྱུང་པ་སོགས་རིགས་འདྲ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་དབང་ཆོན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དང་པོར་

སྐྱེས་པའི་སྐྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། སྐྱོར་ལམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་པའི་དེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དབང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་རྟེ། དེ་རྒྱུད་ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་གཅིག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་དེ་རྒྱུད་
 ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་འབྲིང་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཐེག་པ་རྒྱུད་ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་ཁས། ས་གཉིས་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱོ་
 བ་ཆོས་ཅན། བསྐྱོ་བ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུད་ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་ཁས།
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་མ་སྐོབ་པར་དེ་ཆེན་པོ་སྐོབ་པ་ཡོད་
 པར་ཐལ། བྱང་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་སྐྱོར་ལམ་དེ་ཆེན་པོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡིན་ན། ཆོགས་སྤྱབ་
 ཡིན་པས་མ་འབྲལ་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་དེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དོན་གྱིས་སོང་། གཞན་
 ཡང་། ཉན་སྐོས་གྱི་སྐྱོར་ལམ་དོད་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྐྱོར་ལམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རྒྱུད་གཅིག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་རྟེ། དེ་རྒྱུད་
 ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་ཁས།
 དེར་ཐལ། དབང་རྩལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཉན་སྐོས་གྱི་སྐྱོར་ལམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། ཉན་སྐོས་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱི་དབང་རྩལ་དང་། རང་རྒྱལ་ཡིན་ན་རང་
 བཞིན་གྱི་དབང་འབྲིང་དང་། བྱང་སེམས་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱི་དབང་རྣམས་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། འཇུག་རྒྱུ་ལས། ཐེག་པ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་གསུམ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་འབྲིང་རྩལ་
 བ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བརྟན་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་ཏུ་ཡུར་པའི་མངོན་རྟེན་སྟགས་ཏུ་མ་ཡོད་
 གྱང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་ཏུ་རིགས་ངེས་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་
 པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་སྟོང་རིག་བརྟན་པོ་གང་ཅུང་ཡིན། དེ་རྟེན་དཔག་ཡིད་དཔྱོད། རྣང་ལ་མ་ངེས་པ། ཐེ་

ཆོམ། ལོག་ཤེས། མངོན་སྲུང་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲ། གཉིས་པ་གྲུབ་ཆེ།
 སྒྲིམ་བྱུང་གི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་པ་རྣམས་གྲུབ་ཆེ། ཐར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་
 གྲུབ་ཆེ། སོ་སྒྲུབ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་མཉམ་གཞག་
 ཡི་ཤེས་དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་གསལ་བར་སྤྱང་ཆེ། དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གསལ་བར་སྤྱང་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་གཞག་དེ་སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བཅད་
 ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་ཤོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲིམ་བྱུང་བྱ་བྱུར་ནས། སྤྱང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་
 གསལ་བར་སྤྱང་བ་སྟོན་པའི་རོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
 བ་དེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱལ་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་ཤེས་པར་ཐལ། སྤྱང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་
 གསལ་བར་སྤྱང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ། །བྱུང་ཆེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གསལ་བར་སྤྱང་བ་ཅན་སྟོ་གང་། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་
 མེད་འདོད། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་ཆེ། དོན་སྤྱི་དང་མ་འདྲེས་པར་རང་ཕྱལ་
 གསལ་བར་སྤྱང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་དོན་བྱ་རྒྱུ་ལ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག དེ་འདྲི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་མི་
འཐད་དེ། དེ་འདྲི་བྱང་ལེན་སྒྲིབ་ལམ་པས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར། ཁོ་ན་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ལ་མ་འབྲལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་བྲལ། མ་བྱལ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲལ་ཤེས་སུ་ཐལ་ལོ། །གཞན་
ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་འབྲལ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
བྲལ། རོང་རྒྱུ་པས། དེ་འདྲི་མཉམ་གཞག་དེ་གཅིག་དུ་བལ་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་
རྗེས་དཔག་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་བསམ་བྱང་གི་སྒོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོ་བྱང་
གི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་པའི་ཆོས་
ཅན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་ལ་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་
མི་སྤང་བེད་ན། དེ་ལ་དེ་སྤང་བར་ཐལ། དེ་འདྲི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་

བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་ལ་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆོས་ཉིད་དོན་སྤྱི་འཇུག་གིས་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་པར་སྤང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེ་སྤང་བ་གང་ཞིག ཁྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་དེ་བདེན་མེད་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་དེ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་མེད་དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་དེ་སྤང་བ་གང་ཞིག ཁྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྤོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་སྤང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྤོང་ཉིད་བདེན་མེད་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། རྟགས་གུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྒྱུར་ལམ་བཞི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྤང་ཆུང་འཐིང་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྤང་རྫོགས་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་པར་བྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་དེ་བདེན་པས་སྤོང་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་། དེ་དག་གིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གསལ་བར་ཤར་བ་ལ་ཡང་བྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་སྤོང་ཉིད་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། ཀ་བ་བདེན་མེད་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སྤོང་ཉིད་བདེན་མེད་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། གཞན་ཡང་། དམན་ལམ་སྟོན་ཏུ་མ་སོང་བའི་བྱང་ལམ་སྒྱུར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་མེད་བདེན་པར་མེད་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བདེན་མེད་བདེན་པར་མི་སྤང་བར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་མེད་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་

[illegible]

ཁ་ཅིག །བྱང་མེམས་སྐྱོར་ལམ་པའི་རྒྱ་ཁྱི་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་པོ་དེ་མ་
རྟོགས་པའི་སྐོ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཁྱི་སྐོ་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་སྐར་ཞེས་
ཟེར་རོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་ཆོས་
ལྡུངས་དྲུག་གི་སྒྲོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལས་དམིགས་པ། རྣམ་པ།
རྒྱ་བྱེད་རྩལ། ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར། རྣམ་རྟོག་ལུ་ཚུལ་དང་། རྒྱ་འབྲིང་ཆེན་
པོའི་དབྱེ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་སྐར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། དེས་
བདེན་བཞི་ལ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས། ཅིག་ཤོས་གྲིས་
དེ་ལྟར་མ་དམིགས་པའི་སྐར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། བཟོད་པ་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱའི་
སྒྲོ་ནས། ཆོས་མཆོག་རྒྱུད་དུ་འགནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས། བཟོད་པ་རྒྱུད་དུ་འི་
གནས་སྐབས་སུ་བདེན་གཉིས་གྱི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས། གཞན་དགུའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཉིད་
གྱི་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་པའི་སྐར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། ལམ་འདས་བདེན་པར་མེད་
པར་རྟོགས་པ་འདི་ནི་ལྷས་སོགས་དག་པ་ལྡེའི་རྒྱ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་འཛིན་པའི་སྐར། གཉིས་
པ་གྲུབ་ཏེ། དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིད་འཛིན་འདི་ནི་སེམས་ཅན་ལ་པན་
པའི་འབྲས་བུ་དང་ལུ་ཚུལ་ཅོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་སྐར། གསུམ་པ་གྲུབ་ཏེ། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱང་རྩལ་དུ་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅོ། ཞེས་འཛིན་པའི་སྐར། བཞི་པ་
གྲུབ་ཏེ། བདེན་བཞི་སྒྲོས་བལ་དོན་དམ་པ་དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྐར། གཉིས་པ་གྲུབ་
ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་དེ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོ་ནས་བདེན་བཞི་
ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཙུག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན། ཅིག་ཤོས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་སྐར། གསུམ་

པ་གྲུབ་ཤེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་དེས་རྟོགས་རིགས་གསུམ་ཚང་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཉེ་རྒྱ་བྱེད། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་ཤེ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུས་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྟོགས་པར་བརྟན་པའི་ཡོངས་འཛིན་བྱེད། ཅིག་ཤོས་ལ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་གྲུབ་ཤེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་དྲོད་མོགས་བཞི་ལ་བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་ལྷན། ཅིག་ཤོས་ལ་དེ་ལྟར་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་གྲུབ་ཤེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ལ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་འབད། ཐེག་དམན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ལ་དེ་ལྟར་མི་འབད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྒྱས་མཐའི་སྤྲད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཛོད་ལས། དེ་ནི་སྤྲད་ཅིག་གཅིག་དེ་བཞིན། །ཆོས་མཆོག་ །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དགྲ་པ་ནི། བདེན་པ་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྒྱུར་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་སྒྱུར་ལམ། རྒྱུད་མཐོང་སྤང་ལས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ལམ་གྱི་ཆའི་རྒྱུན་ཡིན་པས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ཅེས་གསུངས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་སྐྱེ་བའི་སྤྲ་ལྟས་ཡིན་པས་དྲོད། ལོག་ལྟས་དགེ་ཅ་གཙོད་པའི་ཅེ་མོར་གྱུར་པས་ཅེ་མོ། བདེ་འགྲོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་ངན་འགྲོར་ལས་ཉོན་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཆད་པས་བཙོད་པ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་ཆོས་མཆོག་ཅེས་བཙོད། གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་ཆོས་ཅན། རྒྱད་པར་ལྷ་དང་ལྷན་ཏེ། རྒྱའི་འབྲུག་པར་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལས་བྱུང་ཞིང་། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་འབྲུག་པར་རང་གི་འབྲས་བྱུར་གྱུར་པའི་བདེན་བཞི་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་སྒྲུབ་མཚུངས། རོ་བོའི་འབྲུག་པར་སྤོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒོ་ཡིན། དབྱེ་བའི་འབྲུག་པར་རོ་བོའི་སྒོ་ནས་དྲོད་མོགས་བཞི། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་པའི་འབྲུག་པར་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་ལས་འབྲུག་ཆོས་ལྷའམ་རྒྱལ་གི་སྒོ་ནས་འབྲུག་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། དེ་ལས་དམིགས་པ། རྣམ་པ། རྒྱ་བྱེད་

ཚུལ། ཡོངས་འཛིན། ལུན་ཚོས་དང་། རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཁྱད་
བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲིབ་རྒྱུ་གཞུག

ཁྱད་པར་གཞན་སྤྱོད་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲིབ་
དང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། ཆོས་དེ་ཁྱད་ཆོས་ལྟ་བུར་སྒོ་
བའི་མཉམ་བུ། ཆོས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲིབ་མཚན་ཉིད། ཆོས་དེ་ཁྱད་གཞི་ལྟ་
བུར་སྒོ་བའི་མཉམ་བུ། ཆོས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲིབ་མཚན་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། རྒྱུ་འབྲེལ་ལས། ཀྱན་ལས་རྒྱས་དང་དངོས་བརྗོད་པའི། སྒྲིབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་ཉིད་
ནི། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་བརྗོད་བུ་ལ། ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲིབ་དེས་རང་གང་ལ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་དོན་
དེ་ཁྱད་པར་གཞན་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་བར་བྱེད། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲིབ་དེས་རང་
གང་ལ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་དོན་དེ་ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤོང་བའི་ཚུལ་དུ་
གོ་བར་བྱེད། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡང་བརྗོད་དང་འདོད་པ་ཅུ་ཡིན་གྱི་དངོས་དབང་གིས་
འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲེལ་ལས། ཁྱད་པར་གཞན་ནི་སྤོང་བ་དང་། མི་སྤོང་བ་ནི་
མ་གཏོགས་པ། བརྗོད་ཀྱི་བྱུག་རྒྱུ་ལོ། འདོད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་གཞི། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་དཔེར་མཚན་ན། སྒྲིབ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲིབ་དེ་སྒྲིབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་ཅན་
བརྗོད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྒྲིབ་ཁྱད་ཀྱི་
དང་། མི་རྟག་པ་ཁྱད་ཆོས་ལྟ་བུར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲིབ་
དེ་སྒྲིབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲིབ་ཡིན་ཏེ། དེས་
སྒྲིབ་ཁྱད་ཆོས་དང་། མི་རྟག་པ་ཁྱད་གཞིར་བྱས་ནས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིབ་དེའི་རྒྱུ་
འབྲང་བའི་རྟག་པ་དེས་མི་རྟག་པ་སྒྲིབ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་གོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་པའི་

གཞུགས་མཛེས་ཞེས་བཞོན་པའི་སྒྲིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་པ་དེས་གཞུགས་མཛེས་པ་
བྱམ་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་གོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་སྤྱི་ཡན་ལག་དུ་
བྱས་ཏེ། །བྱམ་པ་ཡི་ནི་གཞུགས་སོ་ཞེས། །གཞི་གཅིག་པ་ཅན་སྒྲ་མ་ཡིན། །དེ་རུས་ཁྱད་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སྟོགས་འདི་གཞན་ལ་འང་བཞོན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
བཞིན་དུ་ལྟས་བྱིན་གྱི་རིལ་བ་ཞེས་བཞོན་པས་ལྟས་བྱིན་ཁྱད་ཆོས་དང་། རིལ་བ་ཁྱད་
གཞི། མཆི་གུའི་ལུས་ཞེས་བཞོན་པས་མཆི་གུ་ཁྱད་ཆོས། ལུས་ཁྱད་གཞི། ར་ཅན་གྱི་མགོ་
པོ་ཞེས་བཞོན་པས་ར་ཅན་ཁྱད་ཆོས་དང་། མགོ་ཁྱད་གཞིར་བྱས་ནས་བཞོན་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །

མཚུངས་ལྡན་རྟོག་པའི་བྱད་པར།

གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚུངས་ལྡན་རྟོག་པའི་བྱད་ཆོས་རྒྱས་
པར་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་
ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་
པ་རབ་འབྱོར་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་གནང་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་སྟོན་པ་
ནི་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །བྱང་ཆེན་དེ་ལྟར་ཤེར་བྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསམ་
གཏན་གྱི། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི། བཙོན་པའི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི། སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆོས་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་རིའི་བྱས། བཙོན་
ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙོན་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་སྐྱོབ་པའི་བྱང་ཆེན་
ཤེར་བྱིན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི། བཙོན་པའི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི། སྤྱིན་པའི་
པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྐྱོབ་པ་ལགས་སམ། བྱང་ཆོས་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་
འདྲེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་ལ་སྐྱོབ་པ་ལགས་སམ། བཙོན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ།

ཤུ་རིའི་བྱ་བ་ཆེན་དེ་ལྟར་སློབ་པ་ནི་ཤེར་སྤྱོད་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སློབ་པ་ཡིན།
 ཞེས་པ་ནས། ཤུ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ཆེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སློབ་
 པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བར་གྱིས་རྣམ་རྟོག་ལྡན་ཚུལ་གྱི་བྱ་བ་ལྟར་བསྟན་ནས། སོ་
 སོར་བཤད་པ་ལ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་སྒྱུར་བ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། འོན་པས་
 བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡི། ཞེས་སོགས་མཆོངས་ལྡན་
 རྟོག་པའི་བྱ་བ་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་ཏེ།
 རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྡན་བརྟེན་པ། ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་པས་དེའི་དོན་སྤང་བ་
 རྟོག་པའི་འོ་པོ་དང་དབྱེ་བ་སོགས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆོམས་
 སྒྱུར་བ་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡང་དོན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བར་
 སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། གཟུང་རྟོག་མདོར་བསྟན་
 པ། འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་རྟོན་པ་ལ། གཞི་དང་དེ་ཡི་
 གཉེན་པོ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་དང་། གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞིའི་རྟེན་ཅན་དང་། གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་
 པ་གཉིས་ལ་མ་རིག་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་
 རྣམ་པ་དགུའོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རྩས་དང་བཏགས་པའི་རྟེན་ཅན་
 གྱིས། ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་གཅིག་དང་། གང་ཟག་རྩས་སུ་ཡོད་པ་དང་སྐྱེས་བྱ་
 བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་པས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་
 ཡིན་ལ། བདག་རང་དབང་ཅན་དང་། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་
 སོར་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དགུའོ། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ་མཆོམས་སྒྱུར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 དེ་ལ་མདོར་བསྟན་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། གཟུང་རྟོག་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ། འཛིན་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། ཤེས་

སྒྲིབ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་
 དེ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དགུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་
 མ་རིག་པའི་ཡུལ་གྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དེ་སྟོན་པ་ལ། མཛད་ལས། གསོལ་པ།
 བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་སྒྲོབ་པའི་བྱང་ཆེན་ཆོས་གང་ལ་སྒྲོབ་པ་ལགས། བཙམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་པ། སྤྱི་རིའི་བྱ་དེ་ལྟར་སྒྲོབ་པའི་བྱང་ཆེན་ཆོས་གང་ལ་ཡང་སྒྲོབ་པ་
 མེད་དོ། སྤྱི་རིའི་བྱ་ཆོས་འདི་དག་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་ཆགས་པ།
 བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། གསོལ་པ། བཙམ་ལྡན་འདས་འོ་
 བ་ཆོས་འདི་དག་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་མཆིས་པ་ལགས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་
 པ། ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་མེད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞིའི་རྟོན་ཅན་མ་རིག་པ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་གཟུགས་སོགས་ཟག་བཙས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་སྟོན་
 པ་ལ། གསོལ་པ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སྤྲད་རུ་མ་མཆིས་པ་མ་ལགས་པ་ལ་མ་མཆིས་
 པ་ཞེས་བགྱི། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་པ། སྤྱི་རིའི་བྱ་གཟུགས་ནང་སྟོང་པ་
 ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ནོ། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ལ་སྒྱུར་ནས་གསུངས། དེའི་
 དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་མིང་
 གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་
 ནི་མ་རིག་པ་དང་། མྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏོ། །དེ་དག་ནི་མ་རིག་པ་དང་མྱེད་པར་
 བཏགས་སོ། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་ལ་མངོན་
 པར་ཞེན་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མིང་དང་གཟུགས་ལ་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་པའི་རྣམ་རྟོག་
 དེ་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་

གཉིས་དག་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། ཁྱེས་པ་ནས། དེ་དག་ནི་གྲིས་པ་ཁྱེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་
 འཛོལ། ཁྱེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཁྱེས་
 གསུངས། ལུ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་ཤེས་པའི་རྟོག་པ་དེ་
 རྟོན་པ་ལ། དེ་དག་ནི་མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མི་ཤེས་མི་མཐོང་ངོ་། ཁྱེས་
 པ་ནས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དག་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་
 རོ། ཁྱེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་
 བ་མི་ཤེས་པ་དང་། ཁྱེས་གསུངས། ཏུག་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་མི་གནས་པའི་རྟོག་པ་
 དེ་རྟོན་པ་ལ། དེ་དག་ནི་ཐ་མི་དང་དོ། རི་ལྟར་ཐ་མི་དང་ཅེན། གཟུགས་གཟུགས་ཀྱིས་
 རྟོང་ངོ་ཁྱེས་བྱ་བར་ཐ་མི་དང་དོ། ཁྱེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་མི་
 འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། འཕགས་པའི་ལམ་ལ་མི་གནས་
 པ་དང་། ཁྱེས་གསུངས། བརྟན་པ་དམིགས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྟོན་པ་ལ། གསོལ་པ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་རི་ལྟར་བསྐྱབས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་
 ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཤར་ཕྱིན་ལ་སྟོབ་པ་རི་ལྟ་བུ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤུ་རིའི་བྱ་བཅས་བྱང་ཆེན་ཤར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆོ་ཤར་ཕྱིན་དེ་མི་
 དམིགས་ཤིང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་སྟོབ་པ་ན་བྱང་ཆེན་མི་དམིགས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ཁྱེས་སོགས་གསུངས། དེའི་
 དོན་བཤད་པ་ལ། དམིགས་པ་དང་། ཁྱེས་གསུངས། བརྟན་པ་བདག་སོགས་ལ་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་རྟོན་པ་ལ། ཤུ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་བ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 སྩལ་པ། ཤུ་རིའི་བྱ་བཅས་བྱ་རྟོན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་བདག་མི་དམིགས་ཤིང་མི་མཐོང་
 རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་
 བར་ཏུ་མི་དམིགས་ཤིང་མི་མཐོང་ངོ་། ཁྱེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བདག་ལ་
 སོགས་པ་དང་། ཁྱེས་གསུངས། དགུ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། སྤ་རིའི་བྱ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མ་བྱུང་བ་མངོན་པར་
འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱེད་པ་
ལ་སོགས་པ་ལ་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཉེན་པོ་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་
ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱང་པོའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། ཐབས་མི་མཁས་པས་གཟུགས་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན།
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
བཤད་པ་ལ། གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅན་ཕྱང་པོ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒྲིབ་
དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། མིག་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་
རུ་ཡིད་ཀྱི་བར་དང་། གཟུགས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་
རུ་ཚིག་ཀྱི་བར་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
བཤད་པ་ལ། སྐྱེ་བའི་སྒྲིབ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་རིགས་ཀྱི་དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་སྟོན་པ་ལ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སུ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། དེ་
བཞིན་རུ་ཡང་ཚིག་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་ལ་རྟོག་ཅིང་
མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རིགས་དང་། ཞེས་
གསུངས། བཞི་པ་སྐྱེ་བའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། མ་རིག་པར་རྟོག་ཅིང་ཞེན་
པ་ཡིན། དེ་བཞིན་རུ་གྲ་ཤིར་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
བཤད་པ་ལ། སྐྱེ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལྷ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
སྟོན་པ་ལ། དེ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རྟོག་ཅིང་
མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་
གསུངས། རྒྱག་པ་པ་རོལ་རུ་སྐྱིན་པའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། པ་རོལ་རུ་
སྐྱིན་པ་རྒྱག་པ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
པ་རོལ་རུ་སྐྱིན་པའི་དོན་དང་། ཞེས་གསུངས། བདུན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། བྱང་ཚས་སུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མཐོང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྒྱད་པ་སྟོན་པའི་
ལམ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་བསམ་གཏན་རྣམས་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་
རྣམས་དང་། ཚད་མེད་པ་རྣམས་དང་། གཞུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་
ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྟོན་པ་
དང་། ཞེས་གསུངས། དགུ་པ་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་སྟོབས་
བརྒྱུ་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་
རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མི་སྟོབ་པའི་
ལམ་ལ་གཞུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། རྩས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་
པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་རྩས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་དགུ་ཡོད་
པའི་དང་པོ་བདག་རང་དབང་ཅན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། སྤྱ་རིའི་བྱ་བདག་
ཉེ་བར་མི་དམིགས། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དང་། སྟོག་དང་། གསོ་བ་དང་། སྐྱེས་བྱ་
དང་། གང་ཟག་དང་། ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་། ཤེད་བྱ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་། ཚོར་བ་
པོ་དང་། མཐོང་བ་པོ་མི་དམིགས་སོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གང་ཟག་
རྩས་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན་བདག་རང་དབང་ཅན་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་བདག་
གཅིག་སྤར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། སྤྱ་རིའི་བྱ་གཞུགས་ཉེ་བར་མི་དམིགས་ཞེས་པ་
ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཉེ་བར་མི་དམིགས། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
ལ། གཅིག་སྤར་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་རྒྱའི་བདག་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་
པ་ལ། སྤྱ་རིའི་བྱ་མིག་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་བར་དང་གཞུགས་མི་དམིགས་
ཚོས་ཀྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་སོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་དང་། ཞེས་
གསུངས། བཞི་པ་ལྷ་བ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། སྤྱ་རིའི་
བྱ་མིག་དང་གཞུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་ཤེས་སོ། །ཡིད་དང་ཚོས་དང་ཡིད་

གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལྷ་བ་
 སོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་དང་། ཞེས་གསུངས། ལྷ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་ཅན་
 གྱི་བདག་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། སྤྱི་འོ་བྱ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་མི་
 དམིགས་སོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་བཤད་པ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། རྒྱག་པ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བའི་བདག་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་སོ་མི་དམིགས་
 སོ། །གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བར་དུ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བདུན་པ་
 མཐོང་བའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བདག་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་
 རྣམས་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མཐོང་བ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། བརྒྱད་པ་སྟོམ་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བདག་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་
 པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགྲུ་མི་དམིགས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྟོམ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། དགྲུ་པ་དོན་
 བྱས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བདག་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། སྟོབས་བརྩུ་མི་དམིགས་
 སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་སོ། །རྗེ་ལྷར་མི་དམིགས་
 ཤེན། བདག་ཉིད་དུ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། བདག་ཤིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དོན་བྱས་པའི་རྟེན་ལ་འཛིན་པར་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་རྣམས་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་སོ་སྤྱིར་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་
 ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་འདྲི་ཞིང་། ཅི་སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་འདི་ཤར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་
 ཅིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་མཆིས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་སྐད་དུ་འདྲི་བ་དེ་ལ་རྗེ་སྐད་དུ་

བསྟན་པར་བཀྱི། ཁེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་
 ལྟ་བུས་ན་ཁྱོད་ཉིད་ལ་དྲི་ཡི། ཁྱོད་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་བཟོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྟོན་ཅིག། ཁེས་པའི་
 བར་དུ་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་དགུ་སོ་སོར་སྟོན་པ་ལ། དང་པོ་ཕྱང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་དེ་ཅི་སྟམ་དུ་སེམས། གཟུགས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྒྱུ་
 མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟམ་མམ། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ཡང་གཞན་ལ། སྒྱུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟམ་མམ། གསོལ་པ། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་སོ། ཁེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྟེས་བྱ་བཏགས་
 པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཕྱང་པོ་དང་། ཁེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟེ་མཆེད་དུ་བཏགས་
 པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་
 དེ་ཅི་སྟམ་དུ་སེམས། མིག་ཀྱང་གཞན་ལ། ཁེས་པ་ནས། ཚོས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྒྱུ་མ་ཡང་
 གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟམ་མམ། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་
 སོ། ཁེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྟེ་མཆེད་དང་། ཁེས་གསུངས། གསུམ་པ་
 ཁམས་སུ་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་
 པ། རབ་འབྱོར་དེ་ཅི་སྟམ་དུ་སེམས། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཡང་གཞན་ལ། ཁེས་པ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཉིད་ཀྱང་སྒྱུ་མ། སྒྱུ་མ་ཉིད་ཀྱང་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སོ། ཁེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཁམས་དང་། ཁེས་
 གསུངས། བཞི་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་བཏགས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་
 པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ཅི་སྟམ་དུ་སེམས། སྒྱུ་མ་
 ཡང་གཞན་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟམ་མམ། ཁེས་པ་
 ནས། སྒྱུ་མ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཤི་ལགས་སོ། ཁེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། ཁེས་གསུངས། ལུ་པ་རྣམ་པར་བྱང་བར་བཏགས་པ་ལ་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ཅི་སྟམ་དུ་
 སེམས། བྱང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བར་ཡང་གཞན་ལ། སྒྱུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟམ་མམ།

གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་སོ། ཁྲིས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
 རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། ཁྲིས་གསུངས། རྟལ་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ཏུ་བཏགས་པ་ལ་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱུར་དེ་ཅི་སྟམ་
 ཏུ་སེམས། རྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་ཡང་གཞན་ལ། ཟུ་མ་
 ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟམ་མཐ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་སོ། ཁྲིས་
 གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མཐོང་བ་དང་། ཁྲིས་གསུངས། བདུན་པ་སྟོན་པའི་
 ལམ་ཏུ་བཏགས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ།
 རབ་འབྱུར་དེ་ཅི་སྟམ་ཏུ་སེམས། ཟུ་མ་ཡང་གཞན་ལ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་
 པའི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་ཡང་གཞན་ནམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་
 སོ། ཁྲིས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྟོན་པ་དང་། ཁྲིས་གསུངས། བརྒྱད་པ་བྱང་
 པར་གྱི་ལམ་ཏུ་བཏགས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱུར་དེ་ཅི་སྟམ་ཏུ་སེམས། ཟུ་མ་ཡང་གཞན་ལ། རྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟམ་མཐ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། ཁྲིས་
 གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བྱང་པར་དང་། ཁྲིས་གསུངས། དཔྱུ་པ་མི་སྟོབ་པའི་
 ལམ་ཏུ་བཏགས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་
 པ། རབ་འབྱུར་དེ་ཅི་སྟམ་ཏུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་། སངས་
 རྒྱུ་གྱི་ཚུལ་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ཡང་གཞན་ལ། ཟུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་
 སྟམ་མཐ། ཁྲིས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། ཁྲིས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ལ་འཛིན་པར་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཏེ། ཁྲིས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོ་ལས་རི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་དང་། བདུན་པ། བརྒྱད་པ་དཔྱུ་པ་རྣམས་
 མདོ་ལས་གཉེན་པོའི་སྟོན་པ་བསྟན། རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་བཞི་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་
 རོ་བོའི་སྟོན་པ་བསྟན། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་དཔྱུ་གཉེན་པོའི་སྟོན་པ་བསྟན། བཏགས་

འཛིན་རྟོག་པ་དག་ལྟེན་གྱི་སྒྲུབ་པོ་ལྟེན་པོ་། འཛིན་པ་དོན་བསྟུན་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་གྲངས་བཞི་རྩ་ལྟ་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་བཤད་པ་དང་། སྤོང་བྱེད་གཉིས་
པོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གང་གིས་རྟོག་པའི་ངོ་པོ། གང་ལ་རྟོག་པའི་ཡུལ། ཇི་ལྟར་
རྟོག་པའི་ཚུལ། རྟོག་པ་དེའི་རབ་དབྱེ། གྲངས་ངེས་པ། གོ་རིམ་ངེས་པ། ལུ་བཞིར་བསྐྱེ་
ཚུལ་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ། བྱེད་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་བརྒྱུད་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་
དང་བྱེད་བྱ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་རྟོག་པ་ལ་གསུང་རབ་ལས་མང་རྩ་
གསུངས་ཏེ། མཛོད་ལས། རྟོག་དང་དབྱེད་པ་སྤོང་བྱེད་ཏེ། ཚེས་སེམས་པ་དང་ཤེས་
རབ་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་སེམས་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་རྟོག་པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་
འགྲུལ་ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྤྱོད་དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། ཞེས་སྤྱོད་དོན་
འདྲེས་རུང་རྩ་འཛིན་པ་ལ་རྟོག་པར་བཤད་པ་དང་། དབུས་མཐའ་ལས། ཡང་དག་མ་
ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །སེམས་དང་སེམས་བྱང་ཁམས་གསུམ་པ། ཞེས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
སུ་སྤང་བའི་ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་སེམས་བྱང་ལ་རྟོག་པར་བཤད་པ་རྩ་མ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེ་དག་གི་ནང་ནས། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་ལ་སྤྱོད་དོན་འདྲེས་རུང་རྩ་
འཛིན་པའི་རྟོག་པས་བྱུང། ཚུར་མ་བྱུང་པོ། །དེས་ན་རང་ལྟེན་གྱི་རྩ་འཛིན་པའི་
སྤོ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྤྱིབ་རྟོག་པའི་མཆོད་ཏེ། ཁ་ཅིག །རང་ལྟེན་གཞི་གྱི་
ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྤོ། ཤེས་སྤྱིབ་རྟོག་པའི་མཆོད་ཏེ། ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་རོལ་དོན་རྩ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཤེས་སྤྱིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱིབ་
པ་གང་ཞིག །དེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྤེ། སྤྱིབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་
སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྤྱིབ་པ་དང་། ཤེས་
བྱའི་སྤྱིབ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན། །དེ་ནི་སྤྱིབ་པ་མཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་
འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རི་པོར་སྤང་བའི་རྩ་འཛིན་པའི་སྤོ་ཆོས་

ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རི་པོར་རྩ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྟོག་པ་འདི་དག་དགག་པ་འཇམ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གང་ཡིན་
ཞེན། ཁ་ཅིག །དེ་ལ་དགག་རྟོག་གིས་ཁུབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདི་
དང་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་སྐབས་གཉིས་ཀར། ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་དང་སྒྲུབ་རྟོག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་འདིར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་དམིགས་ནས་
ཡོངས་སྒྲུབ་བྱུང་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་
དང་། རྣམ་བྱང་སྟོགས་གྱི་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྒྲུབ་བྱུང་བདེན་པར་ཞེན་པའི་
སྒོ་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅེ་སྒྱུར་གྱི་སྐབས་སྟུ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་བྱུང་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ། ཤེས་
སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་ལྡོག་བྱུང་
བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལ་སྒྲུབ་རྟོག་གིས་ཀྱང་མ་ཁུབ་སྟེ། གཟུགས་བདེན་སྟོང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་
དེ་འདིར་བསྟན་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གང་ལ་རྟོག་པའི་ཡུལ་ནི། འདིར་བསྟན་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལ་གཉིས་
སྟུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སྟུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདིའི་གཟུང་
འཛིན་གང་ལ་བྱེད་ཅེན། སྒྱིར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་འཛིན་ཚུལ་གསུམ་ཏུ་
ཡོད་དེ། སྒྲེ་མཆེད་དང་དབང་པོ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྲ། བདག་དང་བདག་གི་བའི་
དབང་ཏུ་བྱས་པ་གསུམ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་ཡུལ་དུག་གཟུང་
བ་དང་། དབང་པོ་དུག་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་གཟུགས་སོགས་
རྣམས་གཟུང་བ་དང་། རིག་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། གསུམ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་
ན་བདག་ནི་འཛིན་པ་དང་། བདག་གི་བ་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་ནི་སྒྱི་
མའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་བ་ནི་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྟེ་
བཟའ་བྱ་དང་། འཛིན་པ་ནི་དེ་ལ་ཡོངས་སྒྱུད་པ་པོ་སྟེ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་

བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་འཐད་པར་གསེར་ཐང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉི་
 ལྷང་ལས། གཞུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 ལ། གཉིས་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་གཞུང་བའི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་འདི་དག་གི་བྱང་པར་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཞུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་གསུངས་པ་ནི་ཆོག་སྲ་མ་དང་
 ལྷན་པའོ། རེ་ཞིག་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞུང་བའི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་དང་པོར་གྱུར་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་པ་བཞིན་ནོ། གཉིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དང་
 པོ་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་
 བཞིན་ནོ། ཁྱེས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་གཞུང་རྟོག་གི་ཡུལ་ལ་ཀྱང་བྱང་གཉིས་ཀ་
 ཡོད་པ་དང་། རྣམ་བྱང་གཞུང་རྟོག་གི་ཡུལ་ལ་རྣམ་བྱང་གི་དངོས་པོ་ཙམ་ཏུ་གསུངས་ལ།
 འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཉི་ལྷང་ལ་ནང་འགལ་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་གཞུང་རྟོག་ཆོས་
 ཅན། ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། ཆོས་
 ཅན་དེའི་ཕྱིར། མ་ཁྲལ་ན། གཞུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་དམིགས་
 པར་ཐལ། རྣམ་བྱང་གཞུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲལ་ན། གཉིས་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་
 བའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཁྱེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། མ་ཁྲལ་ན། དེར་ཐལ།
 ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། མ་ཁྲལ་ན། གཞུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ནི་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། ཁྱེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 གཞུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་
 གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་གཞུང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་
 དམིགས་ནས་གཞུང་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཡིན་ན། ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་བྱང་གཞུང་རྟོག་
 ཡིན་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཞུང་རྟོག་དང་པོ་ལ་གཉིས་པས་ཁྲལ་པའི་དོན་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རེ་ཞིག་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་ནི་གཞུང་བའི་རྣམ་

པར་རྟོག་པ་དང་པོར་གྱུར་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་དོན་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
དང་། རྣམ་བྱང་གི་གཟུང་བ་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་གཟུང་བྱུང་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ན།
གཟུང་རྟོག་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ལ་རྣམ་
བྱང་གཟུང་རྟོག་གིས་ཁྲབ་པར་སྟོན་པ་འགྲེལ་མེད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་
ཆེན་ལས། གཞན་དག་ན་རེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དང་པོ་ཡིན་
ལ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་པས། འདི་གཉིས་པན་ཚུན་
རྣམ་པར་གཅོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ནི་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་
ཤེས་སློབ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དང་། རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་གཉིས་འགལ་བར་
གསུངས། གཟུང་རྟོག་དང་པོས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་གྱི་ཆོས་ཙམ་དང་། གཉིས་
པས་རྣམ་བྱང་སྟོགས་གྱི་ཆོས་ཙམ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་རྟོག་གི་ཡུལ་ལ། ཆོག་གསལ་དུ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་སྐྱེས་བུ་རྣམས་
སྤྱོད་པར་འདིན་པ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་བཏགས་
པར་ཡོད་པར་འདིན་པ་ཞེས་གཟུང་བ་དང་འདིན་པར་སྦྱོར། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། སོ་སྐྱེས་རྣམས་ཡོད་དུ་ཤེས་པ་དང་། འཕགས་པས་བཏགས་ཡོད་དུ་རྟོག་པར་
བཤད་པ་མ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཅ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱོད་
པ་དང་། སེམས་ཅན་བཏགས་པར་ཡོད་པར་རྟོག་པ། ཞེས་བཤད་པས་འདིར་རྟོག་སྐྱ་
མ་རྣམས་འདིན་དང་། གཉིས་པ་བཏགས་འདིན་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། ། དེས་
ན་རྣམས་འདིན་རྟོག་པས་རྣམས་འདིན་ལ་དམིགས། རྣམས་འདིན་གྱི་རྣམས་ཡོད་ལ་དམིགས།
བཏགས་འདིན་རྟོག་པས་བཏགས་འདིན་ལ་དམིགས། བཏགས་འདིན་གྱིས་བཏགས་ཡོད་
ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྩ་ཐུབ་པའི་
རྣམས་ཡོད་གཉིས་འདིར་བསྟན་རྣམས་ཡོད་དང་། དེར་འདིན་པའི་སློ་གཉིས་རྣམས་འདིན་

དང་། སྤང་པོའི་ཚོགས་ལ་སྐྱེས་སྤར་བཏགས་པ་དང་། གང་ཟག་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་
སྤང་ལ་སྐྱེས་སྤར་བཏགས་པ་གཉིས་འདིར་བསྟན་བཏགས་ཡོད་དང་། དེར་འཛིན་པའི་སྐོ་
གཉིས་བཏགས་འཛིན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་ཡུལ་དེ་དག་ལ་རི་ལྟར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།
ཀུན་བྱང་གི་གཟུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་རིམ་པ་ལྟར་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱའི་
གཟུང་བའོ་སྟམ་ཏུ་མི་མཐུན་པ་དང་། འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གྲང་བྱའི་གཟུང་བའོ་སྟམ་
ཏུ་མཐུན་པར་འཛིན་པ་ནི་གཟུང་རྟོག་གི་ཞེན་ཡུལ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པའི་གཞི་
རྩས་སྤྱ་བྱུབ་པ་འདི་དང་དེར་བཏགས་པའི་བཏགས་པ་ཙམ་འདི་ནི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་
པ་པོའམ། འོངས་སྟོང་པ་པོའོ་སྟམ་ཏུ་ཞེན་པ་ནི་འཛིན་རྟོག་གི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་འདིར་མཐས་ཅན་དང་སྐྱེས་སྤར་ཞེས་པ་ནི་གང་ཟག་དང་ཚོས་གཉིས་ཀྱི་གང་ཟག་
འབའ་ཞིག་ལ་བསམ་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཙམ་གྱི་མཚོན་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་དེ་ལ་ཙམ་བའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན་
བཞིར་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ རྩས་འཛིན་
རྟོག་པ། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྣམས་སྤྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན་ཏུ་མར་
ཡོད་དེ། དེ་དག་སོ་སོ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱུང་བྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་དམིགས་
ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་འོངས་སྟོང་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་
རིག་ ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་སྟོགས་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་འོངས་སྟོང་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་
ཞེན་རིག་ ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རང་
གི་དམིགས་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་དམིགས་ནས་འོངས་སྟོང་
བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་སོགས་དབྱུང་ཡོད། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་
རྣམ་བྱང་སྟོགས་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་འོངས་སྟོང་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་
རིག་ ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྣམ་བྱང་གི་སྤང་པོ་ལ་

དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་སོགས་དགུ་ཡོད། རང་གི་
 དམིགས་ལྟལ་དུ་གྱུར་པའི་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་
 པའི་ཞེན་རིག་ ཤེས་སྒྲིབ་འཛིན་རྟོག་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། རང་གི་དམིགས་ལྟལ་དུ་གྱུར་
 པའི་རྣམས་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ ཤེས་
 སྒྲིབ་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། བདག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་
 འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་སོགས་དགུར་ཡོད། དེར་གྱུར་པའི་
 བཏགས་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ ཤེས་
 སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྤང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྐྱེས་བྱུར་
 བཏགས་ནས་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་
 པའི་ཞེན་རིག་སོགས་དགུར་ཡོད།

ཁ་ཅིག རང་གི་དམིགས་ལྟལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་
 ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་མཆོན་ཉིད། དེར་གྱུར་པའི་འཛིན་པ་ལ་
 དམིགས་ནས་དེར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ ཤེས་སྒྲིབ་འཛིན་རྟོག་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་
 ཞེན་རིག་དེ། རང་གི་དམིགས་ལྟལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་
 ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་
 བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ། མཆོན་ཉིད་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ།
 ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མ་རིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་
 དང་། ཞེས་དང་། མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག རང་གི་དམིགས་ལྟལ་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་
 གཟུང་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་གི་མཆོན་

ཉིད། དེར་གྱུར་པའི་རྣམ་བཤུངས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་གཟུང་བྱུང་བའི་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་། རྣམ་བཤུངས་གཟུང་རྟོག་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ལྷག་བཅས་མུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ལུང་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱུང་བའི་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ལུང་དེ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། ལྷག་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུང་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱུང་བའི་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམ་བཤུངས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམ་བཤུངས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་འདྲའི་དང་པའི་དབང་པོ་དེ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོགས་ཀྱི་བའི་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག རྟགས་ཡོད་དང་རྟགས་འཛིན་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱུང་བའི་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་། ཤེས་སྒྲིབ་རྟགས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད། བཏགས་ཡོད་དང་བཏགས་འཛིན་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་དེར་ཞེན་པའི་རིག་པ། ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ལྟ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྟགས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་གཉིས་ལོངས་སྤྱོད་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག རྟགས་ཀྱི་དམིགས་ལུས་ལྟ་བུར་པའི་གང་ཟག་རྟགས་ཡོད་ལྟ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བའི་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་རྟགས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད། དེར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་བཏགས་ཡོད་ལྟ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བའི་པར་ཞེན་པའི་རིག་པ། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ལྷག་བྱིན་རྟགས་ཡོད་ལྟ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་པར་བའི་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དང་པོ་

དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཚས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་དུ་
གྱུར་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ལྷས་
བྱིན་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པར་ཐལ་
ལོ། འདོད་ན། གང་ཟག་བྱོད་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་དང་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ལུལ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་
བའི་དམིགས་ལུལ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཤེས་སྒྲིབ་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་འགལ་
ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁུན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་
ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྣམ་མཁུན་དེ་རྣམས་འཛིན་དང་
བཏགས་འཛིན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་གང་ཟག་དོན་བྱེད་ཅུས་པར་འཛིན་པའི་
སློང་དང་། སྒྲེས་བྱ་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སློང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལཱ་པ་ནི། རྟོག་
པ་ལ་བཞི་པོ་དེར་གྱངས་ངེས་རྟེ། རྟོག་བྱ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། གཟུང་བ་
ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོགས་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་རྣམ་བྱང་སྤྱོགས་ཀྱི་གཟུང་བ་གཉིས་སུ་
ངེས། འཛིན་པ་ལ་ཡང་རྣམས་འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་གཉིས་སུ་གྱངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ནི། རྟོག་པ་བཞིའི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་མོགས་བཞི་དང་སྤང་གཉེན་དུ་སྦྱོར་བའི་རིམ་པས་དེ་ལྟར་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག འཕྲུལ་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་
སུ་གྱངས་ངེས། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་
པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ། འཕྲུལ་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བདེན་
འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ལུ་བཞིར་ཅི་ཚུལ་ནི། ཉེ་སྤང་ལས། གཟུང་བའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལུ་བཞི་སྟེ། དང་
པོ་ནི། གཟུགས་ལ་མོགས་པའི་ལུལ་དུག་གོ། གཉིས་པ་ནི། འཕྲུལ་མ་གཅིག་དང་
ལྷན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལོ། གསུམ་པ་ནི། འཕྲུལ་མ་གཞན་གྱི་དེ་ཉིད་དོ། བཞི་

པ་ནི། དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་
 འོན་ལ་གཞུགས་སུང་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ། གཞུང་རྒྱུ་ཁོ་ན་ཡིན་
 པའི་ཕྱ་དང་། ཤེས་པ་རྒྱས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་
 དེ། འཛིན་རྒྱུ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱ་ཡིན། དེ་གཞུང་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་རྒྱས་མཐའི་
 སྐད་ཅིག་མ་ཚུར་མཐོང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རྒྱུགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་ཤེས་
 པ་ལ་དམིགས་ནས་དེར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱ། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་
 གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱུང་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས། དེར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ་
 གཞུང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གིས་རྒྱུང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྒྱུགས་མི་རུས་
 པའི་ཕྱིར་བྱལ་བ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱུང་པ་ཉིད་དང་པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་
 དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་པ་རྒྱས་མཐའི་སྐད་
 ཅིག་མ་ལོངས་སྟོང་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཤེས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་
 བྱ་དང་ལོངས་སྟོང་བྱེད་གཉིས་ཀར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། བུམ་པ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ། བུམ་པ་རྟག་པར་
 འཛིན་པའི་སྒོ་དང་། དེ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པར་
 ཤེས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་བྱ་སྟོང་བྱེད་གཉིས་ཀར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ་
 དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དང་། ལོངས་སྟོང་བྱེད་དུ་
 བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྒྱུ་པ་དོན་
 མཐུན་དུ་ཐལ། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་
 དང་གཞུགས་བདེན་རྒྱུང་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་བྱལ་དུ་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ། དེ་
 གཉིས་ཀར་ཐལ་བས་དེ་དག་གཞིག་དང་རྒྱལ་རྒྱུ་གཉིས་ཀར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱུ་བདེན་
 དང་ལམ་བདེན་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ། རྒྱུ་བདེན་ལ་
 དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་། ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པ་
 གཉིས་ཀར་ཐལ་བའི་སྒོ་ནས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཞུང་རྒྱུ་དང་། རྟག་བྱང་གཞུང་

ཉོག་གཉིས་ཀར་ཐལ་བ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲིབ་མང་དུ་འཇུག་གོ།

ཁ་ཅིག །ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དང་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ལ་
 ལུ་བཞིར་ཕྱེ་ནས། ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་གཟུང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་
 དམིགས་ནས་མོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ལུ་
 ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་རིགས་པ་དེས་ཁེགས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་མོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ་དེ་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་རང་གི་དམིགས་ལུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་
 རྟོགས་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་མོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྐྱོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་རྟུག་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། རྣམ་
 བཤད་ལས། གཟུང་བར་རྟོག་པ་འཛིན་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་ཙམ་མཆོན་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་སྤངས་དེ་འདྲ་བར་ཟད་པ་མ་ཡིན་རྟེ།
 ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་ལྟོག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡང་འདིར་བརྟན་
 སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་མོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་
 པ་དང་། མོངས་སྤྱད་བྱེད་ཏུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ནི་གཟུང་བར་རྟོག་པ་དང་འཛིན་པར་
 རྟོག་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། ཕྱིས་གྱི་མཁས་པར་སྒྲིམ་པ་ཁ་ཅིག །འདི་
 ལ་ནང་འགལ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་ལྟོག་
 བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཆོས་ཅན། མོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་
 ཞེན་རིག་ཏུ་ཐལ། ཤེས་སྤྱིབ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ལུང་དང་པོའི་
 རྟབས་སུ་སོང་། ལྟབ་པ་ལུང་རྗེས་མའི་རྟབས་སུ་སོང་བས་འཁོར་གསུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 ཟེར། འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྟོན་མེད་དེ། ལུང་དང་པོས་ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་ལ་
 དམིགས་ནས་ལྟོག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ་འདིར་བརྟན་ཤེས་སྤྱིབ་རྟོག་པར་
 བརྟན་གྱི། འདིར་བརྟན་ཤེས་སྤྱིབ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལུང་དང་
 པོས་འདིར་བརྟན་ཤེས་སྤྱིབ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ན། མོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་

ཞེན་རིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་གང་ཞིག་། དེ་འདྲའི་ཞེན་རིག་དེ་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་མ་ཡིན་པར་ཡང་ལུང་དང་པོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་དང་པོའི་དོན་ནི། འདིར་བསྟན་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ཡིན་ན། གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གང་ཅུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཞེན་རིག་དེ་འདིར་བསྟན་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ནི། ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། ལོངས་སྤྱད་བྱེད་ཏུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཤེས་སྒྲིབ་འཛིན་རྟོག་གི་དོན་ཡིན། ཞེས་པའོ། ཞེས་གསུངས། རེ་ཞིག་དབྱེད་ན། དེ་འདྲའི་ཞེན་རིག་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་བར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཡུལ་ཏུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་ལེམས་ལམ་གྱི་ལྟོག་བྱའི་ཡུལ་ཏུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཉགས་སྒྲ། གཞན་ཡང་། སྔ་མ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཡང་འདིར་བསྟན་ནས་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

དེས་ན་རྣམ་བཤད་གྱི་ལུང་དོན། གཟུང་བར་རྟོག་པ་དང་འཛིན་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱགས་ཙམ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བ་ཙམ་ཏུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་འཛིན་པ་ཙམ་ཏུ་བདེན་པར་ཞེན་པར་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་ལེམས་ལམ་གྱི་ལྟོག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཡང་། དེ་གཟུང་བ་ཙམ་ཏུ་བདེན་

པར་ཞེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཏེ། །འཇུག་པ་དང་ནི་ཕྱོག་
པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆ་འགྲེལ་གྱིས་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྱོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཟུང་བའི་ཁྱད་པར་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་ཕྱོག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་ནམ་རྟོག་ལྷན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས། ཐེག་དམན་
གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་བྱ་འཕགས་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་བཞི་པོ་དེས་བྱང་སེམས་སྦྱོར་
ལམ་པའི་འདྲོད་བྱའི་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེས་
ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་པ་མགོ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་འབད་ཚོལ་ངལ་བྱུབ་བྱུ་མ་བྱེད་
དགོས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བྱེད་བྱ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། དེ་ལྟར་འོག་
ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཆེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་བསྐྱེས་པ་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་
པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་ནམས་ཀྱི་གངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱ་
དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འདི་དག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བཞེན་ནས་
བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོའི་ནམ་གཞག་
འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

ཡོངས་འཛིན་དགེ་བཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར།

འོ་ན། སེམས་མི་འགོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཡོངས་འཛིན་དགེ་
བཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པར་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་
དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་
རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་
ཆེན་ཐེག་པ་ལ་གསར་བྱ་ཞུགས་པས་བསྟན་པ་འདི་ཐོས་ནས་ཞུམ་ཞིང་ཀུན་ཏུ་ཞུམ་པར་
བགྱིད་པ་དེ་ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པས་བྱིན་པར་མི་འགྱུར་བ་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྒྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ལ་གསར་བྱ་ཞུགས་པས་ཤར་ཕྱིན་ལ་

སྒྱུ་པ་ན་ཐབས་མི་མཁས་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལག་ཏུ་སོང་བར་མ་གུར་
ན་ནི་དངང་ཁིང་ཀུན་ཏུ་སྐྱག་ལ་སྐྱག་པས་ཟིན་པར་འགྱུར་རོ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་
པ། བཙམ་ལྷན་འདས་གང་ལ་སྒྱུ་པ་མི་དངང་ཀུན་ཏུ་མི་སྐྱག་ ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པས་ཟིན་
པར་མི་འགྱུར་བའི་ཤར་ཕྱིན་ལ་སྒྱུ་པའི་བྱང་ཆེན་ཐབས་མཁས་པ་དེ་གང་ལགས། བཀའ་
སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཤར་ཕྱིན་ལ་སྒྱུ་པའི་ཆོ་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པ་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་སེམས་གྱིས་གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་སོ་སོར་རྟོག་ཀྱང་དེ་མི་
དམིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་བསྟན། དགེ་བཤེས་ཀྱི་
ཡོངས་འཛིན་རྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཙམ་ལྷན་འདས་གང་གིས་ཡོངས་
སུ་བཟུང་བས་ཤར་ཕྱིན་བསྟན་པ་ཐོས་ནས་མི་དངང་ཀུན་ཏུ་མི་སྐྱག་ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པས་
ཟིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་བྱང་ཆེན་དེའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གང་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་པ།
རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་གང་དེ་ལ་གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་
བར་དེ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་རྟོན་ཅིང་། དགེ་བའི་ཙ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱལ་
པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་མ་གཏོགས་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
ཡོངས་སུ་བསྟོར་མི་འཇུག་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་སྟོན་པའི་གྲོགས་པོར་
རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྒྱུར། ཙ་བ། འགེལ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྐབས་
འདིར་ཡོངས་འཛིན་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མདོར་བསྟན་གྱི་གོ་རིམ་དང་མི་མཐུན་པའི་
ཕྱིར། མདོར་བསྟན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱུན་མེད་དེ།
མདོར་བསྟན་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་གོ་རིམ་དང་བསྟན་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། སྐབས་
འདིར་ཡོངས་འཛིན་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་དེ་
སྤར་བཤད་པའི་བྱང་ཆོས་སྤར་པ་དེ་རྒྱལ་གྱིས་བྱང་པར་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོངས་འཛིན་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པ་ལ་རག་ལས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་
སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆོམས་སྒྱུར་བ་ལ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྤར་བ་དང་

མཐུན་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྤར་གསུངས་ན་ཡང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རི་སྐད་བཤད་པ་
 བྱད་པར་རུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མཆུག་ཐོགས་སུ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་
 སུ་བཅད་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟར་ན། མདོ་ཚན་
 དང་པོ་དེས། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་
 འཆད་པ་ལ། སེམས་མི་འགོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་སྟོགས་པོར་བ། །རྣམ་
 པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདིས་བྱང་སེམས་སྦྱོར་
 ལམ་པའི་རྒྱ་གྱི་སེམས་མི་འགོང་པ་སྟེ་མི་ཞུམ་ཁིང་མི་སྒྲག་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་དང་། དེའི་རྒྱ་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དེའི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་རུ་དངོས་
 སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ལྟང་ལས། ཐབས་མཁས་པ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་རོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཐབས་
 མཁས་པའི་དབང་རུ་མཛད་ནས་སེམས་མི་ཞུམ་པ་ཉིད་དང་མི་དངང་བ་ལ་སོགས་པའི་
 རྒྱ་ལས་བརྩམས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་བྱེད། །དེ་ཡི་
 མི་མཐུན་སྟོགས་པོར་བ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། ཞེས་པའི་མདོ་ཚན་གཉིས་
 པས་དོན་འཆད་པའི་སྟོན་ནས་དེའི་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྟོན་
 པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཅིག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ལྟང་ལས། དགེ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 བར་རྣམས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་མི་དམིགས་པར་སྟོན་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་གྱིས་ལེན་བརྒྱད་མར་སྤར་བཞིན་མདོ་ཚན་དང་པོས་ཐབས་མཁས་
 ཀྱིས་ཡོངས་འཛིན་དང་། གཉིས་པས་དགེ་བཤེས་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་བསྟན་པར་བཤད་
 ལ། རྒྱན་སྤར་དང་འགྲེལ་པ་འདི་གཉིས་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ཏེ་དགེ་བཤེས་
 ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་བསྟན་ནས། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་ནས་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་
 པའི་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལ། སེམས་མི་འགོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས། ཞེས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པའི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཐབས་
ཤེས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་འདོནས་པས་བྱང་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྩོམ་རྒྱུ་ཡོངས་
འཛིན་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམ་བཤེན་པའི་ལྷ་བ་ལ་གནས་པའི་གསེར་གླིང་པ་ཆེན་
པོ་དང་། བྱེད་བྱ་ལྷ་བར་གྱུར་པའི་ལྷ་མ་རྩམ་རྒྱུ་ཏེ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སྐབས་འདིར་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཞག་ལ། བསྟེན་བྱ་དག་པའི་བཤེས་
 གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད། སྟེན་བྱེད་སྟོབ་མའི་མཚན་ཉིད། ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བསྟེན་
 པའི་ཕན་ཡོན། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས། གདམས་དག་ཇི་ལྟར་སྟེར་ཚུལ་བསྟེན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་དག་པའི་བཤེས་གཞན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་དང་
 ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པས་དབང་པོ་དུལ་བ། ཉིང་རེ་
 འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པས་སེམས་རབ་རྒྱ་ཞི་བ། ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པས་སེམས་ཉེ་བར་ཞི་བ།
 སྟོབ་མ་དེ་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ། ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་གཞན་གྱི་བྱ་བ་ལ་བཙོན་པ། མང་
 རུ་ཐོས་པའི་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྤྱུག་པ། གནས་ལུགས་གྱི་དེ་ཉིད་རབ་རྒྱ་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ། གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་མཁས་པ། ཐབས་བརྟེ་བའི་བདག་ཉིད་
 ཉིང་རེ་དང་ལྷན་པ། ཆོས་བཤད་པ་སོགས་གཞན་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་སྦྱོར་ལ་སྤངས་པ་སྟེ་
 བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་རྣམས་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེན་རྒྱལ་ལས། བཤེས་
 གཞན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བཙོན་བཅས་ལུང་གིས་སྤྱུག་ ཁི་ཉིད་
 རབ་རྒྱ་རྟོགས་ལ་སྤྱོད་མཁས་ལྷན། བརྟེ་བའི་བདག་ཉིད་སྦྱོར་ལ་སྤངས་ལ་བསྟེན། ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར། བསྟེན་བཙོས་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཤེས་གཞན་ལ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་
 དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་སོ་ན་ཉིད་
 ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་འཛིགས་པའི་དངང་བ་དང་། དེ་དག་ལ་རྒྱུན་དུ་འཛིགས་པའི་སྤྱུག་
 པ་དང་། སྤྱུག་པ་དེ་ཉིད་རེས་པར་གྱུར་བའི་ཀུན་རྒྱས་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་གཞན་པོར་
 གདུལ་བྱའི་སེམས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་འགོང་ཞིང་མི་སྤྱུག་པ་དང་། ཀུན་རྒྱས་པར་
 བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་སྤྱུག་པ་ཏི་

གསུམ་པ་ནི། སྒྲོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་
 ཡོད་དེ། དེས་དེ་བསམ་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བསམ་
 པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྲ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བའི་འདྲ་ཤེས་བཞག་
 པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མདོ་ཐེའི་སྐབས་ལས། སངས་རྒྱས་འདྲ་
 བར་དེ་ལ་འདྲ་ཤེས་གཞག་ཅིས་དང་། མདོ་ལས། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རི་ལྟར་
 བལྟ་བར་བྱ་ཞེན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསོད་སྟོམས་དང་ན་བཟའ་དབུལ་བ་སོགས་རྟེན་
 པ་དང་། ཕྱག་དང་ལྗང་བ་སོགས་བཀུར་སྟེ་དང་། སྒྲ་མའི་གཡོག་བྱེད་པ་སོགས་རིམ་
 གྱོ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྱབ་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མདོ་ཐེའི་རྒྱན་
 ལས། རྟེན་དང་བཀུར་སྟེ་དག་དང་རིམ་གྱོ་དང་། སྒྱབ་པའི་སྒྲོ་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་
 པར་བྱ། ཞེས་དང་། སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས། མཆོག་དུ་དང་བས་དུས་གསུམ་དུ། །དཀྱིལ་
 འཁོར་མེ་རྟོག་བཅས་ཐལ་ཐོས། །སྟོན་པ་སྒྲ་མ་བསྟེན་བཀུར་ཞིང་། །འབས་ལ་སྒྱི་བོས་
 ཕྱག་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་རབ་བྱུང་དང་། སྒྲ་མ་ཁྱིམ་པ་སོགས་ཡིན་
 བའང་སྒྱིར་བཏང་ལ་ཕྱག་འཆོལ་དགོས་ཤིང་། དེ་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོ་རང་ཉིད་
 ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་སྟོད་པ་སོགས་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་ན་མདུན་དུ་དམ་ཆོས་
 སོགས་བཞག་སྟེ་ལྷས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཞིང་། སྒོས་སྒྲ་མ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་དགོས་ཏེ། དེ་
 ཉིད་ལས། ཁྱིམ་པའམ་ནི་གསར་བྱ་ལ། །འཇིག་རྟེན་སྟོད་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། །དམ་ཆོས་
 ལ་སོགས་མདུན་བདར་རྟེ། །བརྒྱལ་ཞུགས་འཇོན་པའི་སྒོས་ཕྱག་འཆོལ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། སྒྲོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ལ་
 བན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་རྟེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་
 སྒྲོབ་དཔོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ལས་འབྱུང་། རང་གི་སྒྲ་མ་མཉེས་པར་བྱས་པས་
 དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་འགྱུར། བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པར་

ཉིད་པར་དཀའ་བའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕང་སྤྲོ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་
པོ་གྲུབ་ཏུ། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་གྲུབ་སློབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་ཞེས། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་
ཉིད་གསུངས་ཕྱིར། །ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །སྤྲོ་མ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་གྲུབ་ཏུ། །རྡོ་རྗེ་མིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། དེ་བས་
ཐབས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྤྲོ་མ་མཆོག་ །རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མཉེས་པར་
བྱ། །དེ་མཉེས་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་མཉེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་གྲུབ་ཏུ། དེ་ཉིད་ལས། །གང་ཕྱིར་བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་ནི། །གྲངས་ཐེད་པར་ནི་རྟེན་
དཀའ་བའི། །སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱང་བཙོན་ལྡན་ལ། །ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་སྟེར་བར་བྱེད། །ཅིས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། །སྤྲོ་མ་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ལས། །དབང་བསྐྱར་མཆོག་ཐོབ་རྡོ་རྗེ་ཡི། །སློབ་
དཔོན་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །སྟོགས་བརྒྱའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་བཞུགས་པས། །དུས་
གསུམ་རུ་ནི་མངོན་སྲུག་འཛུལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ནི། །སློབ་དཔོན་ལ་སྤྲད་པ་དང་མ་གུས་པ་སོགས་སྤང་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་
པ་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །རང་གི་སྤྲོ་མ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་བརྟན་
ན་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་བརྟན་པ་དང་འདྲ་བས་དེའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པས་ཆོ་འདིར་ཆོར་
བ་མི་བཟད་པ་སྦྱང་བ་དང་། །སྤྲོ་མར་དམུལ་བར་འགོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། །དེ་འདྲའི་མགོན་ལ་བསམ་བྱས་ནས། །སློབ་མར་གྱུར་ནས་བརྟན་
ན་ནི། །སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་བརྟན་པས་ན། །དེ་ནི་རྟག་ཏུ་རྟུག་བསྐྱལ་ཐོབ། །ཅིས་
དང་། །སློབ་དཔོན་ལ་ནི་བརྟན་པ་དེ། །ཡམས་དང་འཆོ་བའི་ནད་རྣམས་དང་། །གདོན་
དང་རིམས་དང་རྟུག་རྣམས་ཀྱིས། །ཁྲོངས་ཆེན་དེ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་མེ་དང་
སྤུལ་གརྟུག་དང་། །རྩུ་དང་མཁའ་འགོ་ཆོམ་རྒྱན་དང་། །གདོན་དང་ལོག་འདྲེན་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་། །བསད་ནས་སེམས་ཅན་དམུལ་བར་འགོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
སོགས་པ་མང་རུ་གསུངས་སོ། །རྟུག་པ་ནི། །སྤང་བཤད་པའི་སློབ་མ་དེ་ལྟ་བུས་བཤེས་
གཉེན་དེ་ལྟ་བུ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པ་ན། །བཤེས་གཉེན་དེས་

ཀྱང་སྒྲོབ་མ་དེ་རི་ལྷོར་གཟུང་བའི་རྒྱལ་ཡོད་དེ། དེས་དེ་ལ་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་
འདོགས་ཅི་དགོས་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་གདུལ་བྱའི་དབང་པོ་དང་འཚམས་པར་ཐེག་པ་ཆེ་
ཆུང་གི་སྡེ་སྔོན་ལ་སོས་བསམ་བྱེད་དུ་བརྟུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུམ་བུ་པ་ལས། རྒྱལ་བྱིས་ལ་ལྷན་ཞིང་འདུལ་བའི་ཆོག་ཤིས། འན་
པར་སྒྲིང་བཅེ་ནང་འཁོར་དག་པ་དང་། རྒྱལ་དང་ཟང་ཟིང་ཕན་འདོགས་ལ་བརྩོན་
པ། འདུལ་སུ་འདོམས་པ་དེ་དག་སྒྲ་མར་བསྐྱགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཤར་ཕྱིན་སྤྲུལ་དོན་རིན་ཆེན་གསལ་བའི་གཏེར། མཐོང་རྒྱན་འབྲེལ་གསུམ་རྒྱུར་བའི་
ལེགས་བཤད་ཆེ། ལྷ་དབང་རོལ་མཆོ་རྒྱས་བྱེད་སྒྲོར་བརྩོན་དགོས། རྒྱུད་བྱང་བཤད་
རྒྱུ་དགའ་སྟོན་རྒྱས་གྱུར་ཅིག། ॥

༡༡། རིགས་ཕྱི་དོན།

རྩེ་བཅུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན།

རིགས་ཕྱིར་བཤད།

༡༡། བཞི་པ་གངམས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐབ་པའི་སྐབ་པ་སྟོན་པ་ལ། སྐབ་པའི་
རྟེན་དང་། སྐབ་པའི་དམིགས་པ་དང་། སྐབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། སྐབ་པ་རང་གི་ངོ་
བོ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བོད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཕེལ་དཔལ་ཆེན་པོ། ཞེས་མང་
དུ་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཞེས་བཟྱི་བའི་ཆོག་གི་དོན་གང་
ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་རྟོ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཕེལ་ཆོག་གི་དོན་མེད་
པ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་སྟེ་བའམ་ཡོད་པ་ཉིད་དམ་མེད་པ་ཉིད་ཡོད་
པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཕེལ་ཆོག་གི་དོན་
མེད་པའོ། ཞེས་པས་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་ནས། རིགས་བཅུ་གསུམ་སོ་སོར་བྱེ་
སྟེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་པ་ནི་བྱའི་རྩེས་མི་དམིགས་སོ། ཞེས་
སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། རིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། དབྱེ་བ་ལ་ཚད་པ་སྤྱོད་བའོ། འདྲ་པོ་ལ།
མཆོམས་སྦྱོར་བ། ཚ་བ། འགྲེལ་པ། དོན་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་
རྒྱལ་གཞག་དུ། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྒྱལ་བཞི་དང་། སྐབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱི་ལྷ་པོ། ཞེས་

བཤད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་འཆད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞིན། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐར་བཤད་པའི་སྒྱུར་
 བཞི་དང་། ཕྱིས་འཆད་འགྱུར་གྱི་སྐབ་པ་བཞི་ཡང་རིགས་ལ་བརྟེན་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྒྱུར་བ་ལ། སྐབ་པ་དང་ལྟན་པ་ལ་ངེས་
 པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རི་སྐད་བཤད་པ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་
 གཞན་ཡང་འབྱུང་བས། སྐབ་པའི་རྟེན་ཏུ་ལྟར་པ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་བཤད་པའི་
 རིམ་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་དང་པོར་རིགས་འཆད་རིགས་
 ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ཏུ་རིགས་སད་པ་འགྲོ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཐར་པ་དང་ངེས་པར་འབྱེད་
 པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་གྱི་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན་པས། དང་པོ་ཁོ་ནར་རིགས་བསྟན་
 པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་འདྲིར་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་དོན་གྱི་
 རིམ་པ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་དང་པོ་འབྲས་བྱ་བསྟན་ལ་རྒྱ་ཕྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་བཤད་པའི་
 ཞོ་རིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་པའི་
 སྟོན་རིགས་བརྩ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་ལ། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་རྒྱལ་དང་། ཞེས་
 སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་ངོ་པོ། ཞོ་རིམ། གངས་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རེ་ཞིག་
 དང་པོར། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་གོ་རིམ་ཡིན་ལོ། ཞེས་བཤད།
 གསུམ་པ་ནི། འདིས་ཀྱང་རྒྱུས་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྟན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ལོ། ཞེས་
 བཤད། བཞི་པ་དོན་བསྟན་པ་ལ། སྐབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་
 གིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་བརྩ་གསུམ་པོ་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་ལྟར་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་པོ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་རིགས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། ཞེས་གསུངས། དེ་
 ཡང་རེ་ཞིག་དང་པོར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྐབས་འདྲིར་བསྟན་གྱི་རིགས་ལ་བརྩ་གསུམ་
 ཡོད་པའི་དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་དོད་ཀྱི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སྟོན་པ་

ལ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཉམ་མཁའ་ལ་ནི་བྱའི་རྗེས་མེད་ཅིང་
 མི་དམིགས་སོ། ཁྲི་ལམ་དང་། སྐྱ་མ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་དང་། སྐྱ་བརྟན་དང་། མིག་ཡོར་
 དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། སྤྱི་ཟེའི་གྲོང་ཁྱིམ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱལ་པ་ལ་
 གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་
 རྟོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། ཁྲེས་གསུངས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ཅེ་མོའི་རྟེན་རང་
 བཞིན་གནས་རིགས་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་
 ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མ་ཞོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་། ཆོས་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་དང་། གནས་ཉིད་དང་། ཆོས་ངེས་པ་
 ཉིད་དང་། བདེན་པ་ཉིད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་རྟོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། ཁྲེས་གསུངས། དེ་བཟོད་
 པའི་རྟེན་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱ་མའི་སྐྱེས་བྱའི་གཟུགས་ལ་
 གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། ཁྲེས་པ་ནས། སྐྱ་མའི་སྐྱེས་བྱའི་ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ལ་ཆོག་གི་རྟོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་རྟོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། ཁྲེས་གསུངས། དེ་ཆོས་མཆོག་གི་
 དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱ་མའི་སྐྱེས་བྱའི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། ཁྲེས་པ་ནས། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོན་པར་འབྱུག་པ་
 རྣམས་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོག་གི་རྟོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་རྟོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། ཁྲེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་
 མདོ་ཆོན་བཞི་པོ་དེས་རིམ་པ་ལྟར་དཔེ་དགུ་དགུས་ཤེས་སྒྲིབ་གཞུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དགུ་
 དག་རིམ་བཞིན་དུ་མཆོན་ནས་བསྟན། དེའི་རྟོན་འཆད་པ་ལ། རེ་ཞིག་དང་པོར་འཛིག་
 རྟེན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་སོ། ཁྲེས་གསུངས། མཐོང་ལམ་
 ཀྱི་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་ཆོག་གི་རྟོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་

སོ། །ཞེས་པ་ནས། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་མེད་ཅིང་
 མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོང་པའི་ཆོ་ཆོག་གི་དོན་
 མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་དཔེ་བཞིས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་བཞི་མཆོན་ནས་
 གསུངས། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུ་བ་མེད་པའི་དོན་མེད་
 ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། མཐོང་བ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་
 གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོང་པའི་
 ཆོ་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་དཔེ་དགུས་སྒྲོམ་སྤང་གི་རྟོག་
 པ་དགུ་མཆོན་ནས་གསུངས། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་སོ། །ཞེས་གསུངས། གཉེན་པོ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཉི་མའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་མངོན་པར་འཆར་བའི་ཆོ་ལུན་པའི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་
 དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆེན། ཞེས་གསུངས། སྤྱིང་བ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་
 འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། བསྐྱལ་པའི་མེ་འབར་བའི་ཆོ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་གསུངས། དེ་གཉིས་
 ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱན་པོ་ཕྱིར་ཐུང་བ་དང་
 སྒོ་འཕར་བཅད་པ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་གཉེན་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྐྱེ་བ་དང་
 འགགས་པ་དག་སོ། །ཞེས་གསུངས། གཉེན་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་སྟེ་སྤྱིང་བའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་སྟོན་པ་
 ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགུ་བཙམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་
 སོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མ་གཟིགས་པའི་གནས་མེད་ཅིང་མི་
 དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེའི་འོག་
 ཏུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པས་དེ་དག་སྐྱེ་བ་དང་འགགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་

པ་སྐྱེས་པ་ལོ། ཁྱེས་གསུངས། ཤེས་རབ་སྒྲིང་བཟེར་བཅས་པའི་སྐྱེལ་པའི་དེ་སྟོན་པ་ལ།
 རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཉི་མ་དང་ལྷ་པའི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་
 སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ། ཁྱེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོན་གྱི་
 སྟོན་ལམ་དང་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བ་དང་ལྷ་དང་
 ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་སོ། ཁྱེས་གསུངས།
 སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་བུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེལ་པའི་རྟེན་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་
 ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་གཟུང་དང་སྐར་མ་དང་ནོར་བུ་
 རིན་པོ་ཆེ་དང་སྟོག་གི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་
 བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆོ་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། ཁྱེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་བསྐྱེད་པས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་བུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སོ། ཁྱེས་གསུངས། གཞན་དོན་སྐབས་དང་འཆོམས་པར་གོ་རིམ་
 ཏུ་སྐྱེལ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།
 རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་རྒྱལས་ཀྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། ཁྱེས་པ་
 བས། འོག་མེན་གྱི་ལྟ་རྒྱལས་ཀྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། རབ་འབྱོར་དེ་
 བཞིན་དུ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆོ་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། ཁྱེས་
 པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་བསམ་པ་རིམ་བཞིན་དུ་
 གཞུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷེས་པོར་དཀོངས་པའི་སྟོན་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་
 པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་སོ། ཁྱེས་གསུངས། ཡེ་ཤེས་ཚེལ་བ་མི་མངའ་
 བར་འཇུག་པའི་སྐྱེལ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་
 ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཙུན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་རྒྱལས་ཀྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། ཁྱེས་པ་བས། བྱང་ཆེན་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱའོ། ཁྱེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེའི་འོག་
 ཏུ་འཁོར་བ་རིམ་བཞིན་དང་མཆོན་མ་མེད་ཅིང་ལྷན་གྱིས་བྱེད་པར་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་

འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཚྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། གལ་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཁོ་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས།

མཐའ་དབྱེད་པ།

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག འདྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་
ཉིད། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། རང་གི་རྟེན་ཚོས་སུ་ཡུར་
པའི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ན། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་
ཚོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་ཏུ་ཡུར་
པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྩོམ་ཉིད་སྐར་འཁྱར་རུང་ཏུ་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡི་ཤེས་ཚོས་སྐར་འཁྱར་རུང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག འདྲི་གང་
ཞིག གནས་འཁྱར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚོ་རྩོམ་ཉིད་སྐར་འཁྱར་རུང་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་
ཟེར་ན། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཅན། ཟུར་གཉིས་
པ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཚོ་རྩོམ་ཉིད་སྐར་འཁྱར་ཟིན་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བུམ་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱང་
སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཅན། ཟུར་དང་
པོ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་
ཡོད་ན་ཁྱོད་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག རིགས་གང་ཞིག རྩོམ་ཉིད་སྐར་འཁྱར་རུང་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་
མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཡིན་ན། རྩོམ་ཉིད་སྐར་འཁྱར་རུང་གི་
རིགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག བྱང་རྒྱལ་ཏུ་འཁྱར་རུང་གི་དགོ་བ། རང་བཞིན་
གནས་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དགོ་བ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཁྲ་མ་ལས། དགོ་དང་རྣམ་པར་དག་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་

དང་མི་འགལ་ཏེ། དེས་དེ་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག །རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་བྱང་གང་ཞིག །སེམས་ཙན་གྱི་རྒྱུད་
 ཀྱིས་བསྟུས་པ་དེ། རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་དང་། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་རིགས་གཉིས། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་བྱང་གང་
 ཞིག །སེམས་ཙན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་དེ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 རིགས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་གཉིས། མཆོན་ཉིད་རིགས་འདྲ། ལྷ་མ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 དེས་པའི་རིགས་དང་། མ་དེས་པའི་རིགས་གཉིས། ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་
 རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་རིགས་འདྲ། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་
 པའི་དེར་འགྱུར་བྱང་ཡང་ཡིན། ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་དེར་འགྱུར་བྱང་མ་
 ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་གང་ཞིག །ཅེས་སོགས་རིགས་འདྲ་སྟེ། དེ་སོ་སོའི་
 མཆོན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་ལས། ཆོས་དབྱིངས་གང་ཞིག །རྡོ་བོ་ཉིད་སྦྱར་འགྱུར་
 བྱང་། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་གང་ཞིག །འདུས་བྱས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སྦྱར་འགྱུར་བྱང་། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དབྱེ་བཅོམ་པའི་འབྲས་
 ཏུ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པར་དེས་པའི་གང་ཟག་དང་། ཉན་ཐོས་སྤྱ་རིགས་མ་དེས་པའི་གང་ཟག་
 གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པར་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཉན་
 ཐོས་སྤྱ་རིགས་དེས་པས་མ་བྱལ་པའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ན། དེ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པར་དེས་པའི་
 བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་འདོད་ན། ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་དེ་
 མངོན་ཏུ་བྱེད་དེས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། ཉན་ཐོས་སྤྱ་རིགས་མ་དེས་པའི་གང་ཟག་གི་གཞི་
 མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཙན།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེས་པའི་རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 སྟེ། ཆོས་ཙན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཆོས་དབྱིངས་གང་ཞིག བྲི་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པ། བྲི་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན། བྲི་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་གཞི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་དེའི་བསྐྱེམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག བྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་གང་ཞིག ཁེས་སོགས་ཟེར་ན་དགག་གཞི་མས་སྒྲིན་བཏང་། ཁ་ཅིག ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ན། བྲི་ཆེན་གྱི་རིགས་མ་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན། བྲི་ཆེན་གྱི་རིགས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། བྲི་ཆེན་གྱི་བྱང་སྐྱབ་ཏུ་འགྱུར་བྱུང་གི་རིགས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། བྱང་སེམས་ཆེན་གྱི་རིགས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྲི་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ན། བྲི་ཆེན་རིགས་ངེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་བྲི་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ལམ་ཏུ་འཇུག་ངེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་སྐྱབ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། དེ་རིགས་ཅན་གསུམ་པོ་གང་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྲི་ཆེན་དག་བཙོམ་བྲི་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་བྲི་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག བྲི་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་བྲི་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་

དེ་ཐོག་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐོག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་འགྱུར་བྱུང་གི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོང་རྒྱུ་པས། རྒྱ་བཅས་གྱི་སེམས་གསལ་རིག་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཉིར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་མདོར་བསྟན་ཏུ། རིགས་ཁམས་སྤང་ཆི་དང་འདྲ་འདི་གཟིགས་ནས། ཁེས་དང་། དེའི་རྒྱས་བཤད་ཏུ། དེ་བཞིན་ལྟས་ཅན་ལ་ཡོད་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྤང་མའི་ཆི་དང་འདྲ། ཁེས་དང་། བསྟོད་ཆོགས་ལས། བདེ་གཤེགས་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་། །རང་སེམས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་རྒྱ་མ་མེད་པར་གནས། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྟན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་བཅས་གྱི་སེམས་གསལ་རིག་དེ་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གྱི་དོན་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་གསར་ཏུ་བཅོས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཉི་ལྷང་ལས། དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་རིགས་ལ་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་དོན་བརྗོད་དགོས་སོ། །རྒྱུད་རྒྱུ་གངས་ཡིན་ནོ། ཁེས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་དེ་ཡིན་པས། དེས་ན་དོན་གྱི་བྱུང་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ན་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་ཁོ་ན་ལ་རིགས་ཁེས་གདགས་སོ། ཁེས་དང་། ཉི་ལྷང་ལས། ཆོས་ཉིད་གྱི་རྒྱུ་གངས་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཉིས་པ་འདི་མེད་དོ། ཁེས་དང་། རྒྱུན་ལས། ཆོས་དབྱིངས་རྒྱུད་འོ་བོར་རྒྱུ་པར་རྟོག་པའི་སྟོན་ནས་རིགས་ཁེས་ཐ་སྟོད་གདགས་སོ། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། འོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་འགྱུར་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། སྐྱེ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །དང་པོའི་སྐྱེ་ནི་དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་ཡིས་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས། ཁེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གསལ་རིག་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ་
ལོ། གཞན་ཡང་། སངས་མི་རྒྱལ་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་
བོན་རྒྱུད་ལ་མི་ལྟན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་
ཡིན་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་
པའི་ལྷགས་ལ་ཐོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གསོས་མ་བཟུང་བའི་རིགས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
ཀྱི་དོན་དང་། དེས་གསོས་བཟུང་བའི་རིགས་རྒྱས་འཕྱུར་གྱི་རིགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན་མི་
འཐད་དེ། སེམས་ཅན་པས་ལམ་ལྷགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པར་ཁས་
ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ལམ་ལྷགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་
དེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱས་འཕྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་ཀར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གསེར་ཤང་ལས། རྩས་ལ་བསམ་ན་ལམ་དུ་ལྷགས་ནས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་པས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱས་འཕྱུར་གྱི་རིགས་
གཉིས་འགལ་བར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་རྒྱུད་ཡོད་འབྲས་
བྱུང་མེད་པ་དང་ཅིག་ཤོས་འབྲས་བྱུང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱུ་
ལས། དེ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་། ཡོད་མེད་ཉིད་དང་། ཞེས་སྐྱེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་ཤི། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་ལྟག་པ་འགལ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྩས་
འགལ་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱས་འཕྱུར་གྱི་རིགས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་
གནས་རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་ཐལ་འཕྱུར་འདི་སེམས་ཅན་པ་ལ་མི་འདྲི་བའི་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་ཐལ་འཕྱུར་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ལམ་ལྷགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱས་འཕྱུར་གྱི་རིགས་རང་བཞིན་
གནས་རིགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་ཤི། དེས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཀྱང་དེས་རྒྱས་
འཕྱུར་གྱི་རིགས་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱིས་ཁྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཁ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ན། རང་གི་རྟེན་ཆས་སུ་ཕྱར་པའི་དྲི་མ་དང་
བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བའི་རྒྱད་ལ་
དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱད་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།
གཞན་ཡང་། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་ཐལ། རྣམ་
པར་སྤྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་དེ་དེ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔས་གཞན་པོ་སྟོན་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ན། རྣམ་པར་
བྱང་བའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་
བྲལ་བས་སྟོན་ཁའི་རྒྱ་བའི་འོད་བཞིན་དུ་དཀར་བའི་ངོ་བོར་སྒྲིས་པའི་ཆོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་རྒྱད་ལ་བདེན་འཛིན་མེད་པ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱང་མཐའ་སྟོན་པའི་འདོད་ཆུལ་

དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། བྱེ་བྲག་རྩ་བའི་ལུགས། མདོ་ལྷེ་པའི་ལུགས། སེམས་ཅན་
པའི་ལུགས། དབུ་མ་པའི་ལུགས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་དུ་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
རང་གི་འབྲས་བྱར་ཕྱར་པའི་འཕགས་པའི་རྟོགས་པའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་འདོད་དེ། འདུལ་
བའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཤོས་ངན་དོན་ཅན་གྱིས་ཆོག་པ་འཕགས་པའི་རིགས། བསོད་སྟོན་
ངན་དོན་ཅན་གྱིས་ཆོག་པ་འཕགས་པའི་རིགས། གནས་མལ་ངན་དོན་ཅན་གྱིས་ཆོག་
པ་འཕགས་པའི་རིགས། སྤྱོད་བ་དང་སྟོན་པ་ལ་དགའ་བ་འཕགས་པའི་རིགས། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱུད་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་
སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་རང་འབྲས་འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེད་
པའི་ཐབས་དང་། རྒྱུད་པ་ཐ་མའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་
པ་དེ་རང་གི་འབྲས་བྱར་ཕྱར་པའི་འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་ལས་དངོས་
ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་བ་དང་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་

པས་སྲིད་པ་སྲོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དང་པོ་གསུམ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་བདག་གི་བ་ལ་སྲིད་པ་མངོན་གྱུར་པ་སྒྲིག་གི་མ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་བདག་ལ་སྲིད་པ་གཏན་ཟད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཛོད་ལས། མ་ཆགས་འཕགས་རིགས་དེ་དག་ལས། ཁྲིམ་དང་། གསུམ་གྱི་ཚུལ་བསྟན་ཐ་མས་ལས། ཁྲིམ་དང་། བདག་གིར་བདག་འཛིན་དངོས་འདོད་པ། འདི་ཡི་དུས་དང་གཏན་ཁེའི་ཕྱིར། ཁྲིམ་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། འདི་དག་ལས་འཕགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བས་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་སྟེ། ཁྲིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་རྩལ་གྱི་བྱད་པར་ལ་ཡང་རིགས་སུ་འཛོག་པ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། ཁ་ཅིག་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས། ཁ་ཅིག་སྐྱུངས་པ་ལས་གྱུར་རྟེ། ཁྲིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་ཕྱེ་པས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་འདོད་དེ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་ལས། མདོ་ཕྱེ་པ་དག་གི་རིགས་ཁྲིམ་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། ཁོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་སློབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ས་བོན་ལ་རིགས་ཁྲིམ་བྱའོ། ཁྲིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་དེ་འོང་བ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྟེང་གི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་རིགས་སུ་འདོད་ཅིང་། དེ་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་གསོས་མ་བཟུང་བའི་གོང་དུ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། ཐོས་སོགས་ཀྱིས་གསོས་བཟུང་བའི་ཆོ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོང་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱད་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཁྲིམ་དང་། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་རིགས་གང་ཞེན་མདོར་བསྐྱེན་རྣམ་པ་གཉིས་རྟེ། རང་བཞིན་གྱི་གནས་པ་དང་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའོ། འདི་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་པའི་རིགས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱད་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་

བརྒྱུད་དེ་འོང་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྩལ་ཅན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱབ་པའི་རིགས་ནི་སྟོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྟེན་རྒྱལ་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་དེ་དོན་ཚན་དགའི་སྟོན་ནས་འཆད་པ་ལ། ཡོད་དང་མཆོག་དང་མཆོན་ཉིད་དང་། །རྟགས་དང་རིགས་རབ་དབྱེ་བ་དང་། །ཉེས་དམིགས་དང་ནི་ཕན་ཡོན་དང་། །དཔེ་རྣམ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་ལ། དོན་ནི། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་དེ་ཡང་དོན་ཚན་དགའི་སྟོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་སྦྱབ་བྱེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ལས་མཆོག་རྒྱ་སྦྱབ་པ། རིགས་གྱི་ངོ་པོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་རྟགས། རིགས་གྱི་རབ་དབྱེ། རིགས་སད་པ་ལ་བར་རྒྱ་གཙོད་པའི་ཉེས་དམིགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་ཕན་ཡོན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ། རྒྱལ་འཕྱུར་གྱི་རིགས་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དང་དགའི་སྟོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ཚན་དགའ་པོ་དེ་ཡང་བྱད་ཆོས་བཞི་བཞིའི་སྟོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འོག་ནས་འཆད་པར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར། རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་རྒྱུ་ལ་མཐར་ཐུག་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་འཕྱར་བྱང་གི་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་པ་བྱད་ཆོས་བཞིའི་སྟོན་ནས་འཆད་པ་ལ། མདོ་སྟེན་རྒྱལ་ལས། ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །སྦྱབ་པ་ཐ་དད་དབྱེ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་ཐ་དད་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །རིགས་ཡོད་ཉིད་རྩ་རིས་པར་བརྗོད། །ཅིས་གསུངས། དོན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། རིགས་ཅན་གསུམ་ལས་ལ་མ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཁམས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དང་། ལམ་རྒྱ་ཞུགས་མ་ཐག་རྒྱ་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དང་། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོ་སྦྱབ་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དང་། དེའི་དབང་གིས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཐ་དད་པ་གསུམ་རྒྱ་འཕྱར་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ལས་མཆོག་རྒྱ་ཕྱར་པར་

རྒྱལ་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་དགེ་བྱད་པར་འཕགས་པ་དང་། རམས་ཅད་དང་ནི་དོན་
 ཆེན་དང་། །མི་བཟང་པ་ཡི་རྒྱ་མཆོན་མྱེད། །རིགས་མཆོག་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས། དོན་ནི། རྒྱལ་ཆེན་གྱི་རིགས་དེ་ཐོག་དམན་གྱི་རིགས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ཆེན་གྱི་དགེ་བ་དེ་ཐོག་དམན་གྱི་དགེ་བ་ལས་བྱད་པར་བྱ་འཕགས་པ་
 དང་། རྒྱལ་ཆེན་གྱི་རིགས་དེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྒྱུན་བྱེད་ཅུས། རྒྱལ་དམན་
 གྱི་རིགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་ཅུས་པའི་མྱེད་དང་། རྒྱལ་ཆེན་གྱི་རིགས་དེས་དོན་ཆེན་པོ་རང་
 འབྲས་ཆོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད།
 རྒྱལ་ཆེན་གྱི་རིགས་དེས་མཐར་ཐུག་རང་གི་ཐོབ་བྱའི་ཐུང་འདས་ཐོབ་པ་ན་དགེ་ཚའི་
 རྒྱན་མི་བཟང་ལ། རྒྱལ་དམན་གྱི་རིགས་དེས་མཐར་ཐུག་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན་དགེ་
 ཚའི་རྒྱན་ཆད་པ་ཡིན་པའི་མྱེད། རྒྱལ་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བྱད་ཆོས་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་
 འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་། །དེ་ནི་རྒྱེན་དང་བརྒྱེན་པ་
 དང་། །ཡོད་མེད་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་ནི། །སྒྲོལ་བའི་དོན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས།
 དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་
 ནས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱས་འཕྱར་གྱི་རིགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་མྱེད། རང་
 བཞིན་གནས་རིགས་རྒྱེན་དང་ཅིག་ཤོས་བརྒྱེན་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་བླ་
 མེད་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་གསོས་མ་བཟབ་པ་
 ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་། རྒྱས་འཕྱར་གྱི་རིགས་མིན་པ་དང་། རིགས་
 དེ་གཉིས་སྒྲོལ་ལམ་ན་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མེད་པའི་ངོ་བོ་དང་ལྡན་པའི་མྱེད། རྒྱལ་
 ཆེན་གྱི་རིགས་འདི་ནི་རང་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་བླ་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཡོན་
 ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། འདི་ལ་བརྒྱེན་ནས་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་ཏུ་འཕེལ་བར་འཕྱར་བའི་
 མྱེད། རྒྱལ་ཆེན་གྱི་རིགས་སང་པའི་རྟགས་བྱད་ཆོས་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་
 ལས། སྒྱུར་བའི་སྒྲོན་ཏུ་སྦྱིང་རྗེ་དང་། །མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །དགེ་ལ་ཡང་
 དག་སྦྱོང་པ་ནི། །རིགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྒྱལ་ཆེན་གྱི་

རིགས་སང་པའི་རྟགས་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་སྦྱར་བའི་
 སྟོན་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རྗེ་ཤས་ཆེ་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་
 མོས་པ་ཤས་ཆེ་བ། གཞན་དོན་གྱི་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྦྱོང་པ་
 སྤྱིན་སོགས་གྱི་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་བཙོན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་གྱི་
 རབ་དབྱེ་བྱང་ཆོས་བཞིའི་སྟོན་པ་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། རིགས་ནི་ངེས་དང་མ་ངེས་
 དང་། རྒྱུན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་འཕྲོགས་དང་། འཕྲོགས་པ་ཉིད་དེ་མདོར་ན་རིགས། ཉེ་བྱེད་
 བ་འདི་ནི་རྣམ་པ་བཞི། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ལ་བཞིར་ཡོད་
 དེ། ངེས་པའི་རིགས་དང་། མ་ངེས་པའི་རིགས་དང་། རྒྱུན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པའི་རིགས་
 དང་། འཕྲོགས་པའི་རིགས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་རྒྱ་རིགས་སང་པ་ལ་བར་
 རྒྱ་གཙོད་པའི་ཉེས་དམིགས་དེ་བྱང་ཆོས་བཞིའི་སྟོན་པ་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ཉོན་
 མོངས་མོམས་དང་མོགས་ངན་དང་། འཕྲོངས་དང་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དང་། མདོར་
 ན་རིགས་གྱི་ཉེས་དམིགས་ནི། རྣམ་པ་བཞི་རྒྱ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི།
 ཐེག་ཆེན་རྒྱ་རིགས་སང་པའི་ཉེས་དམིགས་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་མོམས་པ་
 ཤས་ཆེ་བ་དང་། མོགས་ངན་པ་ཕྱིག་མོགས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། ཆོས་སྦྱབ་པའི་རྒྱུ་ཡོ་
 བྱེད་ཀྱིས་འཕྲོངས་ནས་སྦྱབ་མི་རྣམས་པ་དང་། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་རང་དབང་རྒྱ་མི་འཕྱར་
 བར་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཞན་དབང་རྒྱ་སོང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་རིགས་སང་པའི་ཕན་ཡོན་དེ་བྱང་ཆོས་བཞིའི་སྟོན་པ་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། རིང་
 མོ་ཞིག་ནས་ངན་སོང་རྒྱ། འཕྲོ་ཞིང་ལྷུར་རྒྱ་ཐར་པ་དང་། ཉེ་ནའང་སྤྱག་བསྐལ་ཆུང་
 རྒྱ་སྦྱང་། རྒྱུ་བཅས་མེས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོར་རིགས་སང་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་རྒྱ་རིགས་སང་པའི་གང་ཟག་དེ།
 ངན་སོང་རྒྱ་སྦྱེ་བར་སྦྱང་ངེས་ཀྱི་ལས་བསགས་ནའང་ལྷུར་རྒྱ་ངན་སོང་རྒྱ་མི་འཕྲོ་བར་ལྷན་
 རིང་མོ་ཞིག་ནས་དེར་འཕྲོ་ཞིང་། དེར་ལྷན་རིང་རྒྱ་མི་གནས་པར་ཐར་པ་དང་། དེར་
 རྒྱང་ཟད་གནས་པའི་རྒྱས་སུ་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་ཆུང་རྒྱ་ཅམ་སྦྱང་བ་དང་། འཕྲོང་བ་ལ་

སྒྲོ་བ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་དེར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་
 དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་དཔེ་དེ་ཁྱད་ཆོས་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཆད་
 པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། གསེར་གྱི་རིགས་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །དགེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་
 གནས། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་བྱི་མེད་ལྡན། །མཐུ་ནམས་ཀྱི་ཡང་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
 རོན་ནི། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་གསེར་གྱི་དཔེས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
 བ། གསེར་གྱི་གཏིར་དེ་གསེར་མང་བ་དང་། གསེར་འོད་གསལ་བ་དང་། གསེར་བྱི་མ་
 མེད་པ་དང་། གསེར་གྱི་ལས་སྤྱ་རྒྱུད་བ་བཞིའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱང་དགེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། བདེན་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་སུན་སུམ་ཚྭ་གས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་མ་མེད་པ་དང་། མངོན་ཤེས་
 སོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སུན་སུམ་ཚྭ་གས་པ་འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་འཕྱར་གྱི་
 རིགས་ཀྱི་དཔེ་དེ་ཁྱད་ཆོས་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། རིན་ཆེན་མཚོག་
 རིགས་བཞིན་ཤེས་བྱ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་མཚན་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་ཆེ་དང་ཏིང་འཛིན་
 འཕགས། །སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་གནས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རྒྱས་འཕྱར་གྱི་རིགས་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་
 ཁུངས་ཀྱི་གནས་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་སུན་སུམ་ཚྭ་གས་པ། དབྱིབས་སུན་སུམ་ཚྭ་གས་པ།
 ལ་དོག་སུན་སུམ་ཚྭ་གས་པ། ཚད་སུན་སུམ་ཚྭ་གས་པ་ནམས་འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་པ་
 དེ་བཞིན་དུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱས་འཕྱར་གྱི་རིགས་དེ་ཡང་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་དང་། ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཆེན་པོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་མང་པོའི་
 དོན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་རིགས་རྒྱད་ལྡན་གྱིས་མ་བྱལ་སྟེ། རིགས་
 ཆད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཆད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ལ་བཞིར་ཡོད་དེ།
 སེམས་ཅན་ལ་ལ་ཉེས་པ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པ་དང་། ལ་ལ་ཁོང་ཁྱོས་དཀར་པོའི་དགེ་ཅན་

བཅོམ་པ་དང་། ལ་ལའི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་མེད་པ་དང་། ལ་ལའི་རྒྱུད་ལ་དཀར་པོའི་དགེ་བ་དམན་པ་ཡོད་ཀྱང་ཟག་མེད་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རུས་པ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པར་སྦྱོད་ངེས་ཡོད། ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་བཅོམ། ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆ་མཐུན་དགེ་བ་མེད། དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱུ་དང་བྲལ། ཁྲིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱུད་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་འཁྱར་གྱི་རིགས་ཆད་པ་དང་། བཞི་པས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཆད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལྟར་མདོ་སྟེན་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐོག་ཆེན་གྱི་རིགས་དེ་ཡོན་ཏན་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་སྤུལ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་རྟེ། དེ་རྒྱུ་རུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན། འབྲས་རུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཡང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཞིང་མཐར་དོན་གཉིས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བཤད་པ་གཞན་ལ་ཕན་ཕྱིར་བསྟན་པའི་ཆོས་ཆེན་ལ། མི་ཤེས་བཞིན་ཏུ་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་འབྱུང་ཞིང་སྦྱབ་ལ་བཟོད། འདི་དག་ཐ་མར་རྣམས་པ་གཉིས་མཆོག་སུན་སུམ་ཚོགས་འབྱུར་གང་ཡིན་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ལྡན་དེ་རྒྱས་པའི་རིགས་ལས་ཤེས། ཁྲིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དགའ་བདེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། བདག་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དཔེར་ན། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་རྩ་བ་བཟང་པོ་ལས། ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ་དང་། མེ་ཉླ་དང་། འབྲས་བྱ་དང་། གྲི་བསིལ་སུན་སུམ་ཚོགས་པས་གཞན་གྱི་ཆ་གདུང་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། འདི་ལྟར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་སྦྱེད་ཕྱིར། བདེ་དང་རྒྱག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ཐོབ་བྱེད་ཕྱིར། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་བྱེད་པ་འབྲས་བྱེད་ཕྱིར། རིགས་མཆོག་དེ་ནི་རྩ་བ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཁྲིས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རིགས་ཆད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཡིན་ན་བདེ་
གཤེགས་སྐྱིད་པོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་
ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་དག་ཟུར་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཉིད་དེ་ཡི་
ཕྱིར། །འགྲོ་ཀྱན་དེ་ཡི་སྐྱིད་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་སྐྱེ་རིམ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་མདོ་ཐེའི་རྒྱན་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས་སྐྱེ་རིམ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ཅིང་། དེའི་
འགྲེལ་པ་སེམས་ཅན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས་སྐྱེ་རིམ་བཞིན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་ཟེར་ན། ཁྱོད་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ལྷགས་ལ་ཡང་རིགས་ཆད་པའི་
སེམས་ཅན་མེད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་རིགས་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
རྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་དབྱིག་གཉེན་གྱི་འགྲེལ་པར། དེ་
བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ནི་དེ་ལྟམ་པར་དག་པ་ཡིན་རྟེ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
སྐྱིད་པོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱིད་
པོ་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་
སྐུ་མཆོད་པའི་གཞུང་འདིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞུང་དེས་དེ་ལྟར་མ་
བསྟན་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་བདེ་གཤེགས་སྐྱིད་པོ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པས་
མ་ཁུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིད་པོའི་མདོ་ལས། སེམས་
ཅན་ཡིན་ན་བདེ་གཤེགས་སྐྱིད་པོ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པས་ཁུབ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་
གཞི་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཐེའི་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་
དེ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པས་ཁུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་
ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱར་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྦྱར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རྟེ། དེའི་དོན་སྦྱར་རྣམ་དག་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་

དང་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་རིགས་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་སེམས་གྱི་
ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་པ་དེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་གསོས་མ་
བཏབ་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེས་གསོས་བཏབ་པ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། ས་བོན་དེས་འབྲས་བྱ་མ་བསྐྱེད་ཅིང་མ་གྲུབ་ན་ཕྱ་བ་
ཡིན་ལ། གང་གི་ཆོ་དེ་ཉིད་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་ཅིང་གྲུབ་པ་ན་ས་བོན་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྲས་
བྱ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། གསེར་ཕྱེང་ལས། རྩིས་ལ་བསམ་ན་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་གཉིས་
ཀ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

བཞི་པ་ལ། དབྱུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤར་གྱི་ལྷགས་དེ་གཉིས་ཀ་བཀག་ནས། སེམས་
ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སྒོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་མ་
ཞུགས་ཤིང་། དེའི་ཆོས་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། སེམས་
གྱི་རང་བཞིན་ལ་དྲི་མ་མ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བཅ་མཁའི་རང་བཞིན་ལ་སྤྲིན་
མ་ཞུགས་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་ལ་རྟོག་པ་མ་ཞུགས་པ་དང་། གསེར་གྱི་རང་བཞིན་
ལ་གཡའང་མ་ཞུགས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། རིན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱ་
དག་བཞིན། རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་ཉོན་མོངས་མེད། །ཅེས་དང་། དབྱུ་མ་མཐའ་ལས། རྒྱ་
ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། །དག་པ་བཞིན་ཏུ་དག་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་
པའི་སྤྱིར།

དེས་ན་འདི་ལ་དངོས་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། རང་ལྷགས་བཞག་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ཉི་ཁྱི་སྤྱང་བ་ལས། དེ་དག་གིས་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་རིགས་ལ་རང་བཞིན་ཏུ་
གནས་པའི་དོན་བརྗོད་དགོས་སོ། །རྒྱུ་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། རྒྱུ་གྱིས་ཡང་དག་
པར་སྤངས་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་དེས་ན་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ་ལ་ཉེས་པ་འདི་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སེམས་ཅན་
གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་གྱི་རྒྱུ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། བྱོད་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་དོན་མ་ཚང་པའི་ཕྱིར། བྱོད་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་དོན་མ་ཚང་སྟེ། བྱོད་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་བཅོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་རྒྱུ་རྒྱུ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱས་འཕྱར་གྱི་རིགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱས་འཕྱར་གྱི་རིགས་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་གསོས་མ་བཟུང་པའི་ཆེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཁོ་ན་དང་། དེ་ལྟར་བཟུང་པའི་ཆེ་རྒྱས་འཕྱར་གྱི་རིགས་སུ་འཛོག་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁོ་ན་རེ། ཉེས་པ་དེ་བྱོད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། ཞིན་མི་མཚུངས་ཏེ། ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་ན། དེ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིན་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྒྱུད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ། རྒྱུད་སྤྱོད་མ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། འདར་པོ་ལ། བཤོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། ཁམས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུད་སྤྱོད་མ་ལས། རྣོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀྱང་། རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྤྱིང་པོ་ཅན། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལས། ལུས་ཅན་ཀྱང་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཏེ་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་འཕྲོ་བ་སྟེ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་

སེམས་གཉིས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཚུས་ཉིད་ལ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་
ཁྲུས་ཀྱི་རིགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྣམ་གཞག་བཅུ་ཉི་མོ་ནས་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པར་
བསྟན་པ་དང་། དཔེ་དགུ་དོན་དགུ་ཉི་མོ་ནས་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བར་སྒྲུབ་པ་དང་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་མདོ་ལས། དག་སྦྱང་དག་སེམས་ལ་སེམས་མ་
མཆིས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའོ། ཁྲིམ་སྟགས་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་
པ་ལ། རྒྱུད་བྱ་མར། རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ལས་ལྡན་འཇུག་པ་དང་། གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་
ཀུན་ཏུ་འཕྱོ་བའི་དོན། ཁྲག་ཏུ་མི་འལྱར་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་ནི། རྟོན་དམ་དབྱིངས་
ཀྱི་དགོངས་དོན་ཡིན་ཞེས་བྱ། ཁྲིམ་གསུངས། དོན་ནི། ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
སྤྱིང་པོ་འདི་ནི་རྣམ་གཞག་བཅུ་ཉི་མོ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོའི་དོན།
རྒྱུ་དོན། འབྲས་བུའི་དོན། ལས་ཀྱི་དོན། ལྡན་པའི་དོན། འཇུག་པའི་དོན། གནས་
སྐབས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན། ཀུན་ཏུ་འཕྱོ་བའི་དོན། མི་འལྱར་བའི་དོན། དབྱེ་བ་
མེད་པའི་དོན་ཏེ། རྣམ་པ་བཅུ་ཉི་མོ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲིབ་
པ་མ་ཞུགས་པའི་དོན་གྱིས། སེམས་རྒྱུད་སྒྲིབ་པ་དང་བཟུང་བ་ཏུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱུ་རང་བཞིན་ལ་རྟོག་པ་མ་ཞུགས་པ་དང་། གསེར་གྱི་རང་
བཞིན་ལ་གཡའ་མ་ཞུགས་པ་དང་། ལྷ་མ་མཁའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲིབ་མ་ཞུགས་པའི་དོན་
གྱིས་རྟོག་པ་དང་བཟུང་བའི་ཆུ། གཡའ་དང་བཟུང་བའི་གསེར། རྒྱུ་དང་བཟུང་བའི་ལྷ་མ་
མཁའ་རྣམས་པར་དག་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲིམ་རྣམ་གཞག་བཅུ་སྐུས་པར་
འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། རིན་ཆེན་ནམ་མཁའ་ཆུ་དག་བཞིན། ཁྲིམ་སྟགས་གསུངས་
སོ། །

དཔེ་དག་དོན་དགའི་སྒྲིག་པ་ཀྱི་མ་སྒྲིག་བྱུང་བར་བསྟན་ལ།

གཉིས་པ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དང་ལྟན་པའི་དཔེ་དོན། སྐྱབ་བྱེད་དགའ་བསལ་
ནས་བསྐྱབ་བྱ་དགའ་མངོན་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དོན། བསྐྱབ་བྱའི་དཔེ་དོན་
དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མདོར་བསྟན་ཏུ། རིགས་
ཡོད་ཕྱིར་ན་ལྷན་ཅན་ཀྱན། ཉུག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྟོང་པོ་ཅན། ཁྱེས་ཁམས་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་ནས། དེའི་ཚུལ་
རི་ལྟར་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱབས་ན་རྒྱུད་པའི་
ཚུལ་ཏུ་གནས་པ་སྟེ། དེ་དཔེ་དག་དོན་དགའ་དག་གི་སྒྲིག་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་
འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ཉོན་མོངས་སྤྱབས་ནང་གནས་པ་དེ། །དཔེ་དག་གིས་ནི་ཤེས་
པར་བྱ། ཁྱེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དག་གིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། ཁྱེས་འཆད་ན། དཔེ་དག་གིས་ནི་ཤེས་
པར་བྱེད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟོང་
པོ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་ནང་ཏུ་རྒྱུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ཚུལ་དཔེའི་སྒྲིག་པ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
དཔེར་ན། སྤྲེལ་མདོག་ངན་པའི་ནང་ཏུ་མཚན་དཔེ་གསལ་སྒྲིག་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྤྱོད་བཞུགས་པ་དང་། སྤང་མའི་ནང་ངན་པ་ན་སྤང་སྟེ་ཡོད་པ་དང་། སྤུན་པའི་ནང་
ན་འབྲས་བུའི་སྟོང་པོ་ཡོད་པ་དང་། མི་གཙང་བའི་ནང་ན་གསེར་ཡོད་པ་དང་། ས་འོག་
ན་རིན་པོ་ཆེའི་གཏོར་ཡོད་པ་དང་། སྟོན་ཤིང་གི་ལྷ་ལྷ་འབྱུང་བ་སོགས་རང་གི་ས་སོན་
ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ་དང་། སོས་ཏུལ་ངན་པའི་ནང་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཀྱབ་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྤྱོད་བཞུགས་ཡོད་པ་དང་། བུད་མེད་ངན་མའི་སྟོང་པ་ན་མི་བདག་འཁོར་ལོས་
རྒྱར་རྒྱལ་ཏུ་འགྱུར་བུང་གི་བུ་ཡོད་པ་དང་། ས་ལས་ཀྱབ་པའི་རྩལ་གོང་གི་ནང་ན་རིན་
པོ་ཆེ་ལས་ཀྱབ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་བཞུགས་ཡོད་པ་བཞིན་ཏུ། སེམས་ཅན་
གྱི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིག་བྱུང་གི་དྲི་མ་དགུས་བསྐྱབས་པའི་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་

དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱལ་པད་པལ་རྒྱུ་རྩེ་རྒྱུ་
མ་ལ། སྐུ་ལ་སྤྱིང་པོ་མི་གཙང་ནང་ན་གསེར། སེ་ལ་གཏིར་དང་ལྷག་མོགས་འབྲས་
འབྲུང་དང་། སོགས་ཀྱིས་ནང་ན་རྒྱལ་པའི་སྐུ་དང་ནི། བྱུང་མེད་རན་མའི་ལྟོ་ན་མི་བདག་
དང་། སེ་ལ་རིན་ཆེན་གཟུགས་ཡོད་ཅི་ལྟ་བུར། སྐོ་བྱར་ཉོན་མོངས་དྲི་མས་བསྐྱབས་པ་
ཡི། སེ་མས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཁམས་འདི་གནས། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་དཔེ་
དགུ་དང་དོན་དགུ་ལ་བཞེན་ནས་སྐྱབ་པ་སེམས་རྒྱུད་དང་བལ་བྱུང་སྐོ་བྱར་བར་སྐྱབ་པ་
ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་བཞེན་ནས་སྐྱབ་གཉིས་སྤངས་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་སྐུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙུན་འབྲས་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ནི་གོང་དུ། ཉོན་མོངས་སྐྱབས་ནང་གནས་པ་དེ། ཞེས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྒྱུད་ལ་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབས་ན་རྒྱུད་པའི་ཚུལ་དུ་
ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན། སྐྱབ་བྱེད་དང་བལ་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་
པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ཅི་ལྟར་མདོག་རན་པ་རྒྱུ་ཁོང་གནས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས།

འོ་ན་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་ཉོན་མོངས་པའི་སྐོ་བྱར་
ཀྱི་དྲི་མ་དང་བལ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུར་འབྱུར་ཚུལ་དཔེ་དགུའི་སྟོན་ནས་འཆད་ན། དེའི་ཚུལ་
དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་དཔེ་དགུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ཅི་
ལྟར་མདོག་རན་པ་རྒྱུ་ཁོང་གནས་པ། མཚན་སྟོང་གིས་འབར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ནི། དྲི་མེད་ལྟ་ཡི་མིག་ལྟན་མིས་མཐོང་ནས། རྒྱ་སྐྱེས་འདབ་མའི་སྐྱབས་ནས་འབྱེན་བྱེད་
པ། དེ་བཞིན་བདེ་གཤེགས་མནར་མེད་གནས་རྣམས་ལའང་། སངས་རྒྱལ་སྐུ་ཀྱིས་རང་
ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཏེ། སྐྱབ་མེད་ཕྱི་མཐའི་ཕྱར་གནས་སྐྱགས་ཇེ་ཡིས། བདག་ཅག་སྐྱབ་
པ་ལས་ནི་གྲོལ་བར་མཛད། ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་
ཀྱི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དེ། སྐྱབ་བྱེད་མཐའ་དག་དང་བལ་བྱེད་པ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུར་
འབྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བར་གཤེགས་པས་མནར་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་
ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དེ་དྲི་མའི་སྐྱབས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་

གཟིགས་ནས་སྤྱུགས་རྒྱུ་དང་གིས་དྲི་མ་དེ་དང་བལ་བའི་ཐབས་བསྟན་ཞིང་གཏུ་བས་ཐབས་དེ་ཉམས་སུ་བྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བལ་བ་ན་ངོ་མོ་ཉིད་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། མདོག་རན་པའི་པ་ལྷའི་སྤྱུགས་སུ་ཆུད་པའི་མཚན་དཔེས་སྤྱུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་གཞུགས་ཡོད་པར་ལྷ་མིག་ནས་དག་དང་ལྷན་པའི་མིས་མཐོང་ནས། དེ་སྤྱི་བུ་ཉིད་ཀྱི་ཆུ་སྤྱུགས་ཀྱི་འདབ་མ་བསལ་བ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་དེ་ཉིད་མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །

དཔེ་གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། རི་ལྷར་སྟོག་ཆགས་ཚོགས་བསྐྱར་སྒྲང་ཅི་ནི། སྤྱུག་བྱ་མཁས་པས་དེ་དོན་གཉེར་བ་ཡི། མཐོང་ནས་ཐབས་ཀྱིས་དེ་དང་སྟོག་ཆགས་ཚོགས། ཀྱུན་ནས་བལ་བར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞིན། དྲང་སྟོང་ཆེན་པོས་ཀྱུན་མཁུན་སྤྱུན་གྱིས་ནི། རིགས་ཁམས་སྤང་ཅི་དང་འདྲ་དེ་གཟིགས་ནས། རྒྱུ་ལྱི་ལྱི་བ་པ་སྤང་མ་དང་འདྲ་བ། ཀྱུན་ནས་རབ་ཏུ་སྟོང་བར་མཛད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུད་ཀྱི་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དེ་སྤྱི་བུ་ཉིད་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བལ་བ་ན། དེ་ངོ་མོ་ཉིད་སྤྱོད་འགྱུར་ཆུ་ཡོད་དེ། དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་ནམས་ཀྱི་ཀྱུན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱུན་གྱིས་གཟིགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུད་ལ་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཆུ་ཏུ་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་ཉོན་མོངས་དེ་དང་བལ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ཉིད་སྤྱོད་བྱུང་གི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བལ་བ་ན་ངོ་མོ་ཉིད་སྤྱོད་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤང་ཅི་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་སྤྱུག་བྱས་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་སྤང་ཅི་ཐབས་ཀྱི་བྱུང་བ་ནམས་བསལ་ནས་སྤང་ཅི་མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དཔེ་གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། རི་ལྷར་སྤྱུན་ལྷན་འབྲུ་ཡི་སྤྱིང་པོ་ནི། མི་ནམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱུད་བྱར་མི་འགྱུར་བ། ཟས་སྟོགས་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་གང་ཡིན་པ། རྒྱུ་དག་གིས་ནི་སྤྱུན་ནས་དེ་འབྱེད་ལྟར། རྒྱུ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཉོན་མོངས་ཀྱི། དྲི་མ་དང་འདྲེས་ཆུ་བའང་རི་སྤྱིད་ཏུ། ཉོན་མོངས་དྲི་མ་འདྲེས་ལས་མ་གྲོལ་བ། རྒྱུ་སྤྱིད་

ཀྱལ་མཛོད་སྤྱོད་གསུམ་འདྲུ་མི་བྱེད། ཅེས་གསུངས། འོན་ཀྱི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དེ་རྩོམ་ཉིང་སྤྱར་འཕྱར་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཉོན་མོངས་སོགས་
 སློབ་ཀྱི་དྲི་མ་དང་འདྲེས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ནས་སློབ་
 གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ལ་བཅོན་པར་མཛོད། དེ་ཉིད་སློབ་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་
 བ་ན་རོ་བོ་ཉིང་སྤྱར་ཕྱར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འབྲུ་ལས་བཅོས་པའི་ཟས་དོན་
 དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུའི་སྤྱིང་པོ་སྤྱོད་པའི་ནང་ནས་ཕྱར་ཏེ་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་ན་
 འབྲུ་དེ་མཛོན་དུ་ཕྱར་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དཔེ་བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་རབ་དུ་རྒྱ་ཆེ་མི་ཡི་གསེར། །ལྷན་
 ལྷན་རུལ་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་ཕྱར་པ། །མི་འཇིག་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་དེར་དེ་བཞིན། །ལོ་བརྒྱ་
 མང་པོ་དག་དུ་གནས་པ་དེ། །ལྟ་མིག་རྣམ་དག་དང་ལྷན་ལྟ་ཡིས་དེར། །མཛོད་ནས་མི་
 ལ་འདི་ན་ཡོད་པའི་གསེར། །རིན་ཆེན་མཆོག་འདི་སྤྱངས་ཏེ་རིན་ཆེན་གྱིས། །བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བ་གྱིས་ཞེས་སྤྲོ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤྱབ་པས་མི་གཙང་དང་འདྲ་བའི། །ཉོན་མོངས་སུ་
 བྱང་སེམས་ཅན་ཡོན་ཏན་ནི། །གཟིགས་ནས་ཉོན་མོངས་འདམ་དེ་དག་བྱའི་ཕྱིར། །སྤྱོད་
 དག་རྣམས་ལ་དམ་ཆོས་རྒྱ་ཆར་འབབས། །ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱི། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
 བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དེ། རོ་བོ་ཉིང་སྤྱར་འཕྱར་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་
 རྒྱུད་ལ་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཉོན་མོངས་པའི་ལྷན་ལྷན་གྱི་གནས་སུ་བྱང་བའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་ཡོད་པ་དེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་འདམ་དེ་དག་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་དག་རྣམས་ལ་དམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཆར་པབ་སྟེ། དེ་ཉིད་སློ་
 བྱར་གྱི་དྲི་མས་དག་པ་ན་རོ་བོ་ཉིང་སྤྱར་ཕྱར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྟ་རྣམས་
 ལྟ་མཁའ་ལ་རབ་དུ་རྒྱ་བའི་ཆེ་མི་ཡི་རྒྱ་ཆ་སོགས་ཀྱི་གསེར་རོ་བོ་འཕྱར་བ་མེད་པ་དེ་
 ཉིད་ལྷན་ལྷན་རུལ་པའི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་མི་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ་རོ་བོ་གཞན་དུ་འཕྱར་
 བ་མེད་ཅིང་ལོ་བརྒྱ་སོགས་སུ་གནས་པ་དེ། ལྟ་མིག་རྣམ་དག་དང་ལྷན་པའི་ལྟ་རྣམས་

གྱིས་མཐོང་ནས། མི་ནམས་ལ་དེར་གནས་པའི་གསེར་དེ་སྦྱངས་ཤིག་ཅེས་སྒྲུས་པ་ན་མི་
ནམས་གྱིས་དེ་ཉིད་སྦྱངས་པ་ན་གསེར་དེ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དཔེ་ལྷ་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་མི་དབུལ་བྱིས་ནང་ས་འོག་ན། མི་
ཟད་པ་ཡི་གཏེར་ནི་ཡོད་ཕྱར་ལ། མི་དེས་དེ་མ་ཤེས་ཤིང་གཏེར་དེ་ཡང་། །དེ་ལ་ང་
འདིར་ཡོད་ཅེས་མི་སྒྲུ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་ནང་ཆུད་རིན་ཆེན་གཏེར། །དྲི་མེད་གཞག་
དང་བསལ་མེད་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་། །མ་རྟོགས་པས་ན་དབུལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ནི། །ནམ་
མང་རྒྱན་དུ་སྦྱེ་དགུ་འདིས་ཕྱོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་དེ་ངོ་པོ་ཉིད་སྦྱར་འགྱུར་ཆུལ་ཡོད་དེ། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རྒྱད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དང་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་ལ་དྲི་མ་མ་
ཞུགས་ཤིང་། དོན་དམ་པར་དྲི་མ་བསལ་བ་ཞིག་གང་ཡང་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་
བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པའི་ཡོན་
ཏན་གྱིས་དབུལ་ཞིང་འཕོངས་པས་སྤྱག་བསྐལ་ཕྱོང་ལ། དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་
གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མི་དབུལ་བའི་བྱིས་ཀྱི་འོག་ན་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཟད་པའི་གཏེར་
ཡོད་པ་མི་དེས་མ་མཐོང་ཤིང་གཏེར་དེ་ཡང་མི་དེ་ལ་ང་འདིར་ཡོད་ཅེས་མི་སྒྲུ་ལ། དེ་
ལྟར་ན་གཏེར་དེས་མི་དེའི་དབུལ་བ་སེལ་མི་རུས་ཀྱང་། ལྷ་ལ་སོགས་པས་མཐོང་ནས་དེ་
ལ་དེར་གཏེར་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དེས་ས་ལ་སོགས་པ་བསལ་བ་ན་
གཏེར་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་དབུལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་གྲོལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དཔེ་དྲུག་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ཨ་ཟླ་ལ་སོགས་ཤིང་འབྲས་ལ། །ཡོད་
པའི་ས་བོན་ལྷ་གུ་འཇིག་མེད་ཆོས། །ས་ཆོས་རྒྱ་སོགས་ལྡན་པའི་ལྗོན་ཤིང་གི། །རྒྱལ་
པོའི་དངོས་པོ་རིམ་གྱིས་འབྲུབ་པ་ལྟར། །སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་མ་རིག་སོགས་འབྲས་
ཀྱི། །པགས་སྤབས་ནང་ཆུད་ཆོས་ཁམས་དགེ་བ་ཡང་། །དེ་བཞིན་དགེ་བ་དེ་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས། །རིམ་གྱིས་བྱབ་པའི་རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དེ་པོ་ཉིད་སྐྱར་འགྱུར་ཚུལ་
 ཡོད་དེ། འབྲས་པགས་པའི་སྐྱབས་སུ་རྒྱུད་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
 ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་མ་རིག་པའི་སྐྱབས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་སྒྲིབ་
 བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་ཐབས་དགེ་བ་ལ་འབད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དྲི་མ་བསལ་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སྟེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་
 པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཨ་མའི་ཤིང་དང་ཅུ་གོ་ཉའི་ཤིང་
 ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡོད་པའི་དེ་དག་གི་ལྷ་བྱ་སྦྱེད་པའི་རུས་པ་དེ་ཆུ་ལུད་སོགས་
 ཀྱིས་སྦྱངས་ནས་རིམ་གྱིས་སྦྱ་བྱ་བྱུང་སྟེ་ལྷོན་ཤིང་རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་བཞིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དཔེ་བདུན་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་ལས་བྱས་རྒྱལ་བའི་
 གཞུགས། ཞོས་རུལ་དྲི་རན་གྱིས་ནི་བདུམས་ལྱུར་པ། ལམ་གནས་ལྟ་ཡི་མཐོང་ནས་གྲོལ་
 བྱའི་ཕྱིར། ལམ་གནས་དོན་དེ་དེ་ལ་སྒྲུབ་ལྟར། རྟེན་བཞིན་སོག་མེད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་
 ཀྱི། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བདུམས་བདེ་གཤེགས་དངོས་པོ་ཉིད། རུད་འགོ་ལ་ཡང་གཟིགས་
 བ་དེ་བཞིན་དེ། ཐར་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཐབས་སྟོན་མཛད། ཅིས་གསུངས། དོན་ནི།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དེ་པོ་ཉིད་སྐྱར་འགྱུར་ཚུལ་
 ཡོད་དེ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སོགས་ཀྱིས་བདུམས་པའི་བདེ་གཤེགས་དངོས་
 པོ་སྟེ། བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དེ་རུད་འགོ་སོགས་ལ་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས། དེ་རྣམས་
 ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཁམས་དེ་ཉིད་དེ་པོ་ཉིད་སྐྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རིན་པོ་ཆེ་
 ལས་བྱུབ་པའི་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གཞུགས་སོགས་གོས་རུལ་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་བདུམས་ཏེ་ལམ་ན་
 གནས་པ་ལྟ་ལ་སོགས་པས་མཐོང་ནས་ལམ་དུ་རྒྱ་བའི་མི་རྣམས་ལ་དོན་དེ་སྒྲས་པས་མི་
 རྣམས་ཀྱིས་གོས་རུལ་བསལ་བ་ན་སྐྱ་གཞུགས་དེ་ཉིད་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར།

དཔེ་བརྒྱུད་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་མི་མོ་གཟུགས་ངན་མགོན་མེད་
འགལ། མགོན་མེད་འདུག་གནས་སུ་ནི་འདུག་གྱུར་ལ། མངལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་དཔལ་ནི་
འཛིན་བྱེད་པས། རང་སྟོན་ཡོད་མི་བདག་མི་ཤེས་ལྟར། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མགོན་མེད་
ཁྱིམ་བཞིན་ཏེ། མ་དག་སེམས་ཅན་མངལ་ལྡན་བྱུང་མེད་བཞིན། ཇི་ལ་གང་ཞིག་ཡོད་
པས་མགོན་བཅས་པ། སྲི་མེད་ཁམས་ནི་དེ་ཡི་མངལ་གནས་བཞིན། ཞེས་གསུངས།
དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་ངོ་པོ་ཉིད་སྐྱར་
འགྱུར་བྱུང་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པར་སྐྱེས་པའི་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ངོ་པོ་ལ་
དྲི་མ་མེད་པའི་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་མངལ་སྐྱབས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་འདྲ་པའི་
མྱོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མས་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་བྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་དག་པའི་ཐབས་
བརྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ན་ངོ་པོ་ཉིད་སྐྱར་འགྱུར་ཅིང་། དེ་རྒྱུད་
ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སེམས་ཅན་གྱི་མགོན་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མགོན་
མེད་པའི་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་བྱུང་མེད་གཟུགས་ངན་པ་ཞིག་གི་སྟོན་འཁོར་ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་
ཏུ་འགྱུར་བྱུང་གི་མི་མངལ་གྱི་དྲི་མས་བསྐྱབས་ནས་ཡོད་པ་བྱུང་མེད་དེས་མ་ཤེས་ཀྱང་
མངལ་ནས་བཅས་ཏེ་མངལ་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ནས་རིམ་གྱིས་འཁོར་ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་ཏུ་གྱུར་
པ་ན་བྱུང་མེད་དེ་ཉིད་ཀྱི་མགོན་ཏུ་གྱུར་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དཔེ་དགུ་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ནང་གི་གསེར་ཁུག་གཟུགས་
རྒྱས་པ། ཞི་བ་སྐྱེ་རོལ་ས་ཡི་རང་བཞིན་ཅན། མཐོང་ནས་དེ་ཤེས་པ་དག་ནང་གི་
གསེར། སྐྱར་སྐྱར་སྐྱེ་རོལ་སྐྱབ་པ་སེལ་བྱེད་ལྟར། རང་བཞིན་འོད་གསལ་དྲི་མེད་རྣམས་
ཀྱང་ནི། མྱོ་བྱུར་བར་ནི་རྣམ་པར་གཟིགས་གྱུར་ནས། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུའི་
འགོ་བ་རྣམས། སྐྱབ་པ་དག་ལས་སྐྱོང་མཛད་བྱང་རྒྱབ་མཆོག་ཅེས་གསུངས། དོན་
ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་ངོ་པོ་ཉིད་སྐྱར་
འགྱུར་བྱུང་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཁམས་བདེ་
གཤེགས་སྟིང་པོ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པས་བསྐྱབས་ཤིང་། དྲི་མ་དེ་ཡང་མྱོ་བྱུར་བར་

གཞིགས་ནས་དེ་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲུང་གནས་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་དྲི་མ་དེ་
སྤྱད་བའི་ཐབས་བསྟན་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ན་གང་ཟག་དེ་སངས་རྒྱས་
འཕགས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ས་ལས་བྱས་པའི་སྤྱགས་ཤོད་གི་ནང་དུ་
གསེར་ཁྱུ་མ་ལས་བྱུང་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱ་གཟུགས་ཡོད་པ་དེ་སྤྱད་བའི་ཕྱིར་
དུ་སྤྱགས་ཤོད་དེ་བསལ་བ་ན་སྤྱ་གཟུགས་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མདོར་བསྟན་ན། སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་དགུ་བསལ་ན་སྤྱི་བ་གཉིས་སྤངས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
སྤྱ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། པརྒྱ་ བྱང་བ། སྤྱན་པ། མི་གཙང་བ།
ས་ཆེན་པོ། འབྲས་ཤུན། ཞོས་རུལ། བྱད་མེད་ཀྱི་མངལ། ས་ལས་བཅས་པའི་སྤྱགས་ཤོད་
རྣམས་བསལ་ཆོ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱ། སྤྱང་ཆི། འབྲུའི་ཉིད་པོ། དྲི་
མ་མེད་པའི་གསེར། དགོས་འདོད་འབྲུང་བའི་གཏེར། བྱིང་ལྷོན་པའི་སྤོང་པོ། རིན་པོ་
ཆེའི་སྤྱ། འཁོར་ལོས་སྤྱར་བའི་རྒྱལ་པོ། གསེར་ལས་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྤྱ་འདྲ་རྣམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་ལ་འཁྲིན། དེ་དང་དེ་ལ་
སྤྱི་བ་བྱེད་ཅེས་དགུ་པོ་ལ་སྤྱར་པོ། རྟེན་ཡང་རྒྱུད་བྲལ་མ་ལས། པརྒྱ་སྤྱོག་ཆགས་བྱང་བ་
དང་། སྤྱན་པ་དང་ནི་མི་གཙང་ས། འབྲས་ཤུན་ཞོས་རུལ་བྱད་མེད་ཀྱི། མངལ་དང་
ས་ཡི་སྤྱབས་ན་ཡང་། སངས་རྒྱས་སྤྱང་ཆི་ཉིད་པོ་བཞིན། གསེར་བཞིན་གཏེར་བཞིན་
ལྷོན་པ་བཞིན། རིན་ཆེན་སྤྱ་དང་འཁོར་ལོ་ཡིས། སྤྱར་བ་བཞིན་དང་གསེར་གཟུགས་
བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་དེ་ལ་དགུ་ཡོད་
དེ། དུག་གསུམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་གསུམ། དེ་གསུམ་གྱི་ཀུན་ནས་ལྷང་བ་དྲག་པོ་གཅིག ཁ་
རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས། རེག་དམན་གྱི་མཐོང་སྤང་། རེག་དམན་གྱི་སྤོམ་སྤང་། མ་དག་ས་
བདུན་གྱི་སྤང་བ། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བ་པ་དགུ་པོ་
དེ་མཆོད་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དགུ་ཡང་ཡོད་དེ། པརྒྱ་བྱང་བ་སྤྱན་སྤོགས་སོགས་དང་དགུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྤྱང་པོ་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་སོགས་

དྲི་མ་དགུ་པོ་དེ་དཔེ་དགུ་མཚོན་ནས་བསྟན་ན། དཔེ་གང་གིས་གང་མཚོན་པ་ཡིན་ཞེ་
ན། དེའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིབ་པོ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་
ལ་ཉལ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བཞུགས་པའི་པར་ལྡན་དཔེས་མཚོན། དེ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་
ཞེ་སྒྲིབ་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་དེ་སྒྲིབ་ཅི་དང་བཅས་པའི་སྒྲིབ་མའི་དཔེས་མཚོན། དེ་སྒྲིབ་བྱེད་
ཀྱི་གཏི་མུག་གི་བག་ལ་ཉལ་དེ་འབྱུང་སྒྲིབ་པོ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་སྒྲིབ་ཀྱི་དཔེས་མཚོན།
དེ་སྒྲིབ་བྱེད་དུག་གསུམ་གྱི་ཀུན་ལྡན་དག་པོ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་ན་གསེར་སྒྲུབ་ཡོད་པའི་
མི་གཙང་བའི་དཔེས་མཚོན། དེ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་
འོག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཡོད་པའི་ས་ཆེན་པོའི་དཔེས་མཚོན། དེ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་
དམན་གྱི་མཐོང་སྒྲིབ་ནི་མུ་གུ་སྒྲིབ་པའི་ལུས་པ་དང་བཅས་པའི་ས་བོན་གྱི་ཤུན་པའི་དཔེས་
མཚོན། དེ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོམ་སྒྲིབ་ནི་གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་
གཞུགས་གཡོགས་པའི་ཤོས་རུལ་གྱི་དཔེས་མཚོན། དེ་སྒྲིབ་བྱེད་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་དོས་
སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་བྱ་ནི། འཁོར་ཡོས་སྐྱུར་རྒྱལ་དུ་འབྱུང་རུང་གི་བྱ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བྱུང་ཐེད་ཀྱི་
མངལ་གྱི་དཔེས་མཚོན། དེ་སྒྲིབ་བྱེད་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་དོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་བྱ་ནི་གསེར་
ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་གཞུགས་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་སའི་སྐྱུགས་ཤོང་གི་དཔེས་མཚོན་ནས་བསྟན་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆགས་དང་སྒྲིབ་དང་མྱོངས་དང་དེའི། ཀྱུན་
ལྡན་དུག་དང་བག་ཆགས་དང་། མཐོང་སྒྲོམ་ལམ་སྒྲིབ་མ་དག་པའི། དག་པའི་ས་ལ་
བརྟེན་པ་ཡི། དྲི་མ་རྣམས་དགུ་པར་ཡི། སྐྱེ་བས་སོགས་དཔེ་ནི་རབ་བརྟེན་རྟེ། ཉེ་བའི་
ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བས་ཀྱི་ནི། དབྱེ་བ་བྱེ་བ་མཐའ་ལས་འདས། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་
དགུ་པོ་འདི། མདོར་བསྟན་ན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། པར་ལྡན་སྐྱེ་བས་སོགས་པ་ཡི། དཔེ་
དགུ་དག་གིས་ཡང་དག་བསྟན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། པར་སྐྱེ་སོགས་དགུ་པོ་དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་སོགས་དགུ་པོ་དེ་དང་
དཔེ་དོན་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་
ཉལ་དེ་པར་ལྡན་དང་འདྲ་བ་ཡིན་རྟེ། རྒྱ་དང་འདམ་ལས་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་པར་ལྡན་དེ་མཁུན་

ཏུ་ཡུར་པ་ན་མཛེས་ཤིང་། ཡིད་ཏུ་འོང་བའི་དགའ་བ་སྟེ་ལ། ཕྱིས་སྤིང་ནས་འདབ་མ་
 སོགས་ཉམས་པ་ན་སྤར་གྱི་མཛེས་ཤིང་ཡིད་ཏུ་འོང་བའི་དགའ་བ་དེ་ཉམས་པར་འཕྱུར་
 བ་བཞིན་ཏུ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འདོད་ཆགས་སྟེས་པ་ན། ཆགས་ཡུལ་
 བྱད་མེད་སོགས་ལ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་ཏུ་འོང་བའི་དགའ་བ་སྟེ་ལ། ཕྱིས་ཆས་ཤིང་ལང་
 ཚོ་ཉམས་པ་སྟེ་ན་ཚོད་གཞན་ཏུ་ཡུར་པ་ན་སྤར་གྱི་དགའ་བ་དེ་མེད་པར་འཕྱུར་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་པར་འདམ་སྟེས་ཏེ། །མཏུན་ཏུ་ཡུར་
 བ་ཡིད་དགའ་དང་། ཕྱིས་ནས་དགའ་བ་མེད་འཕྱུར་བ། །འདོད་ཆགས་དགའ་བ་འདར་
 དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་སྤྱིབ་བྱེད་ཀྱི་ཞེ་སྤར་གི་བག་ལ་ཉལ་དེ་སྤར་མ་དང་
 འདྲ་སྟེ། སྟོག་ཆགས་སྤར་མ་དེ་ཤིན་ཏུ་འཁྲགས་པའི་ཚོ། མཏུང་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོ་
 བས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ཏེ། རང་གཞན་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཞེ་སྤར་རྒྱུད་ལ་
 སྐྱེད་པ་ན་སེམས་འཁྲགས་ནས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་སྟོག་ཆགས་སྤར་མ་ནི། ཤིན་ཏུ་
 འཁྲགས་ཏེ་མཏུང་བརྟེན་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཞེ་སྤར་སྟེས་པ་ན། ལྷིང་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་
 པར་བྱེད། ཅིས་གསུངས། གཏི་ལྷག་གི་བག་ལ་ཉལ་དེ་འབྲས་ཀྱི་སྦྱན་སྟོགས་དང་འདྲ་
 བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ཀྱི་སྦྱན་སྟོགས་དེས་འབྲས་སོགས་ལ་བསྐྱིབས་ནས་མངོན་སུམ་ཏུ་མི་
 མཐོང་བ་བཞིན་ཏུ་གཏི་ལྷག་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དེས་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་
 སོ་ལ་བསྐྱིབས་ནས་མངོན་སུམ་ཏུ་མི་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་
 ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་འབྲས་སོགས་སྤྱིང་པོ་ནི། བྱི་རོལ་སྦྱན་པས་བསྐྱིབས་པ་ལྟར། །དེ་
 བཞིན་སྤྱིང་པོའི་དོན་མཐོང་བ། །མ་རིག་སྟོང་འདི་སྦྱབས་ཀྱིས་བསྐྱིབས། ཞེས་གསུངས། དེ་
 སྤྱིབ་བྱེད་ཏུག་གསུམ་གྱི་ཀྱན་ལྡང་དྲག་སོ་དེ་མི་གཙང་བ་ཁྱུ་ཁྱག་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་
 གཙང་བ་ཁྱུ་ཁྱག་དེ་ཆགས་བྲལ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་ཡང་ཆགས་ཅན་འདོད་པ་བསྟེན་
 པའི་རྒྱུར་དགོས་པ་ལྟར། ཏུག་གསུམ་གྱི་ཀྱན་ལྡང་དེ་འཕགས་པ་དང་མི་མཐུན་ཡང་སོ་
 སོ་སྟེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་གཤེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་

བ་ལ་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་མི་གཙང་མི་མཐུན་པ། །དེ་བཞིན་ཆགས་དང་བཅས་རྣམས་
 གྱི། །འདྲོད་པ་བསྐྱེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། །ཀུན་ནས་སྤང་བ་མི་གཙང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱིབ་བྱེད་མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་ས་ནི་ས་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། ས་ཆེན་པོ་
 འདིས་གཏེར་བསྐྱབས་ནས་མི་ཕལ་པ་རྣམས་གྱིས་མི་མཐོང་ཁིང་མི་ཐོབ་པ་ལྟར། སྤྱི་དགུ་
 རྣམས་གྱི་རྒྱུད་ལ་རང་བྱུང་སྟེ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་དེ་མ་
 རིག་བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་མི་ཐོབ་ཅིང་། དེ་སྤྱིབ་
 བྱེད་དེ་དང་བྲལ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱིར་ཡུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་
 ལས། ཇི་ལྟར་ནོར་ནི་བསྐྱབས་པས་ན། །མི་ཤེས་གཏེར་མི་ཐོབ་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤྱི་ལ་
 རང་བྱུང་ཉིད། །མ་རིག་བག་ཆགས་ས་ཡིས་བསྐྱབས། །ཞེས་གསུངས། དེ་སྤྱིབ་བྱེད་ཐེག་
 དམན་གྱི་མཐོང་སྤང་ནི་ལྷ་ལྷ་སྤྱི་བའི་རྩས་པ་དང་བཅས་པའི་ས་བོན་དང་འདྲ་སྟེ། ལྷ་ལྷ་
 རིམ་གྱིས་སྤྱིས་ནས་ས་བོན་གྱི་ཤུན་པ་གཙོད་པ་སྟེ་བྲལ་བ་ན་ལྷ་ལྷ་མངོན་ཏུ་ཡུར་པ་ལྟར།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་མཐོང་སྤང་རྒྱུ་པ་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་སྤང་སྤངས་
 རས་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འཆད་པ་
 ལ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ལྷག་ཐོགས་རིམ་སྤྱིས་པས། །ས་བོན་ཤུན་པ་གཙོད་པ་ལྟར། །དེ་
 བཞིན་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིས། །མཐོང་སྤང་དག་ནི་རྒྱུ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཐེག་དམན་གྱི་སྤོམ་སྤང་དེ་གོས་རུལ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་ལམ་དང་
 འབྲེལ་བ་སྟེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་འཇིག་ལྷ་ཀུན་བརྟགས་སྤངས་པའི་སྤང་བྱ་ལྷག་མ་
 ཐེག་དམན་གྱི་སྤོམ་སྤང་རྣམས་གོས་རུལ་དང་འདྲ་བར་ཐེག་དམན་གྱི་སྤོམ་ལམ་རྩོམ་ཆེ་ལྷ་
 སུའི་ཉིང་དེ་འཇིན་གྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།
 འཕགས་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །འཇིག་ཆོགས་སྟིང་པོ་བཙམ་རྣམས་གྱི། །སྤོམ་
 ལམ་ཡེ་ཤེས་སྤང་བྱ་རྣམས། །གོས་རུལ་དག་དང་མཚུངས་པར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས།

ཀྱལ་སྤྱི་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་ངོས་སྤྲེལ་གྱི་དྲི་མ་དེ་མངལ་སྤྱབས་གྱི་དྲི་མ་དང་འདྲ་བ་
 ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་
 བས་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་ངོས་སྤྲེལ་གྱི་དྲི་མ་དང་བལ་བ་དེ། མངལ་ན་གནས་པའི་འཁོར་
 ལོས་སྒྱུར་ཀྱལ་རྒྱ་འཁྱུར་གྱི་མི་བཅས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་རྒྱ་འཁྱུར་བ་དང་འདྲ་ལ། མངལ་སྤྱབས་
 གྱི་དྲི་མ་དང་བལ་བ་ན། སྟོན་རྒྱུ་གྱི་སྲིད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་གྱུར་པ་བཞིན་རྒྱ་ས་
 བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་ངོས་སྤྲེལ་གྱི་དྲི་མ་དང་བལ་བ་ན་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་
 ཉིད་ལས། ས་བདུན་ལ་བརྟེན་དྲི་མ་ནི། མངལ་སྤྱབས་དྲི་མ་དག་དང་མཚུངས། མངལ་
 སྤྱབས་བལ་འདྲ་མི་རྟོག་པའི། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྟོན་པ་བཞིན། ཞེས་གསུངས། དག་
 པ་ས་གསུམ་གྱི་ངོས་སྤྲེལ་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་ས་ལས་བྱས་པའི་སྤྱགས་ཤོང་དང་འདྲ་བ་ཡིན་
 ཏེ། སྤྱགས་ཤོང་དེ་ཉིད་བསལ་བ་ན་གསེར་ལས་བྱས་པའི་སྤྱ་མངོན་རྒྱ་གྱུར་པ་བཞིན་རྒྱ།
 དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ངོས་སྤྲེལ་གྱི་དྲི་མ་དེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྒྱན་མཐའ་བའི་རྒྱད་གྱི་དོ་རྩེ་
 ལྷ་སྤྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་སྤངས་པ་ན་སྤྱ་གསུམ་མངོན་རྒྱ་གྱུར་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ས་གསུམ་རྩིས་འབྲེལ་དྲི་མ་རྣམས། གས་
 འདམ་གོས་བཞིན་ཤེས་བྱ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དོ་རྩེ་ལྷའི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཞོམ་
 བྱ་ཡིན། ཞེས་གསུངས།

སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་དཔེ་དགྲུ་པོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་རྣམས་གང་ཟག་སྤྱི་རྒྱད་ལ་མ་དག་
 པར་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་གསུམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་གསུམ་དང་དེ་གསུམ་གྱི་ཀྱན་ལྡང་དག་པོ་
 མངོན་རྒྱ་གྱུར་པ་དང་བཞིན་ཅི་སོ་སོ་སྒྲེབ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་མ་དག་པར་ཡོད། མ་རིག་བག་
 ཆགས་གྱི་ས་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ལ་མ་དག་པར་ཡོད། ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་
 སྟོན་གྱི་སྤང་བྱ་གཉིས་ནི་ཐེག་དམན་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་མ་དག་པར་ཡོད། མ་
 དག་ས་བདུན་དང་། བདག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ངོས་སྤྲེལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྟོ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་མ་དག་པར་ཡོད། ཅེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། དྲི་

འདི་དག་གིས་བྱིས་ནམས་དང་། དག་བཅོམ་སློབ་དང་སློ་ལྟ་ནམས། རིམ་བཞིན་བཞི་
 དང་གཅིག་དང་ནི། གཉིས་དང་གཉིས་ཀྱིས་མ་དག་ཉིད། ཁེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེའི་
 འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་བཞི་སྟེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། དག་བཅོམ་པ་དང་། སློབ་
 པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་སོ། ཁེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ནི། བོང་
 ཏུ་སངས་རྒྱས་པད་རན་སྒྲུང་ཅི་སྒྲུང་མ་ལ། ཁེས་སོགས་ཀྱིས། སྐབ་བྱང་གི་དྲི་མ་དག་སོ་
 དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་བསྐྱབ་བྱ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དེ་སྐབས་
 འདིར་བསྟན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་
 དེ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དགུས་བསྐྱབས་ནས་ཡོད་པའི་བྱིར། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་
 དེ་དཔེ་དགུས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདི་རང་བཞིན་གསུམ་གྱིས་བརྟུས་པའི་བྱིར།
 རང་བཞིན་གསུམ་གང་ཞེ་ན་འདི་རྒྱུད་བྱེད་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ལ་གསུམ་རྒྱ་ཡོད་དེ། འདིའི་
 རང་བཞིན་ཆོས་སྐྱེ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཏེ་གསུམ་གྱིས་
 བརྟུས་པའི་བྱིར། རང་བཞིན་གསུམ་སོ་དེ་ལ་མཚོན་བྱེད་གྱི་དཔེ་ཡང་ཡོད་དེ། ཆོས་སྐྱེ་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གཟུགས་དང་། སྒྲུང་ཅི་དང་། འབྱུང་སྙིང་པོའི་དཔེ་སྟེ་གསུམ་དང་། དེ་
 བཞིན་ཉིད་ནི་གསེར་གྱི་དཔེ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ནི་གཏེར་སོགས་དཔེ་ལྟག་མ་
 ལུས་མཚོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། རང་
 བཞིན་གསུམ་གྱིས་བརྟུས་ཕྱིར་ཁམས། སངས་རྒྱས་སོགས་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། འདི་ཡི་
 རང་བཞིན་ཆོས་སྐྱེ་དང་། རྟེན་བཞིན་ཉིད་དང་རིགས་ཀྱང་སྟེ། རྟེན་དཔེ་གསུམ་གཅིག་
 དང་ནི། ལཱ་ནམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། ཁེས་གསུངས།

འོ་ན། གསུམ་སོ་དེ་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱ་དཔེ་གསུམ་དང་གཅིག་དང་ལུས་ཤེས་པར་
 བྱེད་ན། དེའི་རྒྱལ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོས་སྐྱེ་དེ་ལ་
 གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྟོགས་པ་ཆོས་སྐྱེ། བཞེན་པ་ཆོས་སྐྱེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་
 པོ་བྱུབ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་དོན་དམ་པར་དྲི་མ་མེད་པར་མཛོན་སུམ་རྒྱ་རྟོགས་
 པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་

སྤྱི་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་དེའི་རྒྱ་མཐུན་ཟབ་མོ་སློང་པ་ཉིད་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
བྱེད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཚོགས་པ་དངོས་གྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
བྱེད་པའི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་གཉིས་སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་སྤྱ་ཅན་གཉིས་
ཤེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་བྲི་མེད་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་ཟབ་པ་དང་། །སྣ་
ཚོགས་ཚུལ་ནི་སློན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་དོན་དམ་
པར་བྲི་མ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོན་ལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱ་གཟུགས་གྱི་དཔེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་རྟོན་
མཚན་པའི་དཔེ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་
ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་འདས་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་
ན། །འདི་ལ་དཔེ་ནི་མི་དམིགས་པས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་ཁམས། །འདྲ་བ་
ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་གྱི་བསྟན་བྱའི་
གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། རྟོན་སྤང་ཅི་དང་འདྲ་བ་ཡིན་རྟེ། སྤང་ཅི་
དེ་མངར་བའི་རང་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་རྟོན་གྱི་བསྟན་བྱའི་སློང་ཉིད་ལ་ངོ་ཙ་
མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། སྤ་མོ་ཟབ་མོའི་ཚུལ་
བསྟན་ནི། སྤང་ཅི་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་རྟེ། །ཞེས་གསུངས། ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཚོགས་པ་དངོས་
གྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། རྟོན་ལ་སྤྱན་སྟོགས་དང་བཅས་པའི་
འབྲུའི་སློང་པོའི་དཔེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱན་གྱི་སྤྱབས་ན་འབྲུའི་སློང་པོ་ཡོད་
པ་བཞིན་དུ་རྟོན་སློང་པོའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པས་
དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ཅན་པ་སྣ་ཚོགས་ཚུལ་བསྟན་
ནི། །སྣ་ཚོགས་སྤྱབས་སློང་བཞིན་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གསེར་དང་
འདྲ་བ་ཡིན་རྟེ། གསེར་དེ་ངོ་ཙ་གཞན་དུ་མི་འཁྱར་བ་དང་། དེ་རྒྱན་སོགས་སུ་བསྐྱར་དུ་
བྱང་བ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་ལ་གཡའ་མེད་པ་བཞིན་དུ། སེམས་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་
ཡང་རང་བཞིན་གཞན་དུ་འཁྱར་བ་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དགེ་བ་

ཡིན་པ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གྱི་མས་ལྷན་པར་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། །དགེ་དང་ནམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་ཉིད་
འདི་གསེར་གྱི་ནི། །གཟུགས་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ།
དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་ཆས་སུ་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། ཐོས་
སོགས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་དང་གཉིས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། རིན་
པོ་ཆེའི་གཏེར་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་བཞིན་སུ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་
དེ་ཡང་སྟོབས་བརྒྱ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ལྗོན་ཤིང་འབྲས་སུ་ཅན་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྗོན་ཤིང་འབྲས་
སུ་ཅན་དེ་ཆུ་ལྟར་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲུངས་པ་ན་འབྲས་སུ་ནམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་
འགྱུར་བ་ལྟར། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་དེ་ཡང་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་གསོས་བཟབ་ན་ཡོན་ཏན་
གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རིགས་དེ་གཉིས་ལས་སྐྱ་གསུམ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་དམིགས་ནས་སྒོ་མ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
བསགས་ནས་རོ་པོ་ཉིད་སྐྱ་ཐོབ་ལ། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་དེ་བྱམས་སྟིང་རྩེ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱས་ཏེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
བསགས་ནས་མཐར་གཟུགས་སྐྱ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཏེར་དང་འབྲས་
སུའི་ཤིང་བཞིན་སུ། །རིགས་དེ་ནམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཐོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་
དང་། །ཡང་དག་སྒྲུང་བ་མཚོག་ཉིད་དོ། །རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐྱ་
གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །དང་པོའི་སྐྱ་ནི་དང་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་ཕྱི་མ་
གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རོ་པོ་ཉིད་སྐྱ་དེ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྐྱ་གཟུགས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་གཟུགས་དེའི་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་སྐྱོ་བུར་གྱིས་གསར་དུ་
བཙོས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་འཕྲོ་བའི་རེ་བ་སྒོང་བ་བཞིན་སུ། རོ་པོ་ཉིད་སྐྱ་དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་

གསར་དུ་བཅོས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འགྲོ་བའི་རེ་བ་སྒྲོང་བར་མཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན་
དེ་ཉིད་ལས། རང་པོ་ཉིད་སྐྱེ་མཆོས་པ་ནི། འིན་ཆེན་སྐྱེ་འདྲར་ཤེས་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་
ལྱིས་ནི་བྱས་མིན་དང་། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་གཏེར་ཡིན་ཕྱིར། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ལོངས་སྐྱེ་དེ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བྱལ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བྱལ་དེས་རང་གི་
བྱལ་གྱིད་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་བཞིན་དུ། ལོངས་སྐྱེ་དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ཆོགས་པར་
ལོངས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཆེན་བྱལ་གྱིད་ཆེ་ལྷན་ཕྱིར། ཆོགས་
ལོངས་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བཞིན་ནོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྱལ་སྐྱེ་དེ་གསེར་ལས་བྱས་
པའི་སངས་བྱུང་གྱི་སྐྱ་གཟུགས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ལས་བྱས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་དེ་
ཡང་རོ་བོ་གསེར་ཉིད་ལ་སངས་བྱུང་གྱི་སྐྱ་གཟུགས་གྱི་ནམ་པར་བྱས་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་
དུ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ལྱལ་སྐྱེ་དེ་ཡང་སངས་བྱུང་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གདུལ་བའི་མིག་ཤེས་
ལ་སྐྱལ་སྐྱར་ཤར་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྐྱལ་པ་སྐྱ་ཆོགས་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན། དེ་ཉིད་
ལས། གཟུགས་བརྟན་གྱི་ནི་རང་བཞིན་ཕྱིར། ལྱལ་པ་གསེར་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུ། ཁྱེས་
གསུངས།

གསུམ་པ་ཁམས་བརྟན་པའི་དཀོས་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 རྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱིན་དང་མི་ལམ་རྒྱ་བཞིན་དེ་དང་དེར། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 རྣམ་ཀྲན་སྟོང་པ་ཞེས། གསུངས་ནས་ཡང་འདིར་རྒྱལ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ། སངས་
 རྒྱལ་སྟོང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་ཏྲེ་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སྟོང་པོ་
 ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་འཐད་པར་ཐལ། ཤར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
 རྟོང་མི་ལམ་ཉ་བྱ་དང་རྒྱ་མ་ལུ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ནི།
 དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ལྷན་སེམས་ཅན་དམན་ལ་བརྟན་པ་དང་། ཡང་དག་མིན་འཛིན་
 ཡང་དག་ཆོས་ལ་སྦྱར། བདག་ཆགས་སྟག་པའི་རྩོན་ལྷ་གང་དག་ལ། ཡོད་པ་དེ་དག་
 དེ་སྤང་དོན་ཏུ་གསུངས། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ཁྲུབ་པ་མེད་དེ། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། སེམས་ལྷན་
པ་དང་། སེམས་ཅན་དཔལ་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་
དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བདེན་སྟོང་ལ་སྐྱར་
བ་འདེབས་པ་དང་། བདག་ཆགས་སུ་ལྟག་པར་གྱུར་པའི་སྒྲིན་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ། རིགས་སང་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། རིགས་
སང་པའི་རྟགས། རིགས་ནས་ཇི་ལྟར་འབྲིང་ཚུལ། རིགས་སང་པའི་ཕན་ཡོན། རིགས་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྤྲོ་བཤད་པ་དང་དགྲ་ལས།
དང་པོ་ནི། སྤྲོ་བས་འགྲོ་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བྱས་པས་རིགས་སང་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་
པས་བསག་སྤང་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རིགས་སང་པ་འདི་
བསག་སྤང་སྟོན་ཏུ་སོང་བས་བྱད་པར་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་བརྗོད་པ་ན་ལྷས་
ཀྱི་བ་སྤྲུལ་ལྡང་བ་དང་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུགས་པ་སོགས་ཐ་སྐྱད་བྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟགས་
ལས་ཐོག་དཔལ་གྱི་རིགས་སང་པར་དཔོག། །ལམ་མ་ལྷགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཟབ་པ་
དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཐོས་པས་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུགས་པ་སོགས་ཐ་སྐྱད་བྱད་པར་ཅན་གྱི་
རྟགས་ལས་ཐོག་ཆེན་གྱི་རིགས་སང་པར་དཔོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཏུ་མདོ་ལེའི་རྒྱན་དང་
ཉན་ས་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལས། ཏུ་བ་ལས་ནི་མེར་
ཤེས་དང་། རྒྱ་སྐྱར་ལས་ནི་རྒྱར་ཤེས་ལྟར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལྟོ་ལྟར་གྱི། རིགས་
ནི་མཆོན་མ་དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རིགས་སང་པའི་རྗེས་སུ་ཇི་ལྟར་འབྲིང་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེའི་རྗེས་
སུ་སྤྲུལ་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྟོ་ལེགས་པར་སྤྲངས་ཏེ་ཐོག་དཔལ་ཏུ་རིགས་ངེས་

པ་རྒྱལ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྲོད་བསྟན་པའི་སྤོ་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་འབྲིང་པར་
བྱེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སང་པ་རྒྱལ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྤྲོད་དགོངས་
འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་འབྲིང་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་
ཆེན་གྱི་ལམ་རྒྱལ་ནི་ཐེག་དམན་ཏུ་རིགས་ངེས་པ་རྒྱལ་གྱི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཉེ་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱལ་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་ལ་བྲིང་ན་ཐེག་ཆེན་
སེམས་བསྐྱེད་ལས་ཉམས་པའི་སྤྲོད་ལྷུང་གིས་གོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གདུལ་བྱ་སོ་སོ་
ལ་སྤྲོད་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་བྱེད་
པའི་ཐབས་གྱི་གཙོ་བོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་སྤྲོད་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་
ལ་དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ནད་པ་སོ་སོ་ལ་སྤྲོད་ནས་སྤྲོད་
རྒྱལ་ལ་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས།
གང་ཞིག་གཞན་མ་བཤད་པ་སྟེ། གཞན་ལ་བསྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཁྲི་ལྟར་ནད་པ་སོ་སོ་
ལ། སྤྲོད་པས་སྤྲོད་ནི་གཏོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་
ཅན་ཏུ་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ནི། རིགས་སང་པའི་ཕན་ཡོན་
ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་སྤོ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་
དང་། བཙོན་འགྲུས་ལྟག་པར་འཕེལ་ཏེ་སྤྲོད་པ་ལ་ནན་ཏན་སྤྲོད་པོར་བྱེད་པ་དང་། ངན་
སོང་ལས་ལྷུང་ཏུ་ཐར་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ལྟ་བུ་ནི། སངས་རྒྱས་གྱི་སྐུར་འགྱུར་རུང་གི་ཆོས། སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད། རྟག་པ་ལ། སྐུར་གསུང་རབ་ལས་རིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མང་ཏུ་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་རིགས།
བྲམ་ཐེའི་རིགས། དམངས་རིགས། གདོལ་པའི་རིགས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རིགས།
རིགས་ལྷ། རིགས་རྟག་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་ལ་རིགས་སུ་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདིར་བསྟན་ཀྱི་རིགས་ལ་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་
རིགས་གཉིས་སུ་ཡོད། རང་གི་རྟེན་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་གང་ཞིག །དོ་བོ་ཉིད་སྐུར་འགྱུར་རུང་དེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།

སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་གང་ཞིག །འདུས་བྱས་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐར་འཕྱར་ཅུང་། རྒྱས་
འཕྱར་གྱི་རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། སྐབས་འདིར་མ་བསྟན་པའི་རང་
བཞིན་གནས་རིགས་དང་། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་དེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་
མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས། རང་རྒྱལ་གྱི་དེ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
ནི། རང་རྒྱལ་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ལ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་
པའི་དེ་དང་། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་
སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་ཉིད་ནས་
ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་ཐོབ་ཐྱོང་བའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་དོན་གཅིག །དེ་ལ་རྟེན་ཆོས་རྒྱལ་པའི་སྒོ་ནས་ལྷུ་རྟེན་བཞིན་
བརྟུ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །

བདུན་པ་ལ། སྐྱིར་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་ས་མཆོམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་རྒྱུན་
མཐའི་བར་དུ་ཡོད། ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་ས་མཆོམས་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་དང་། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་
པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་
བར་དུ་ཡོད་དོ། །རིགས་སང་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བཞི་ཡོད་དེ་ལྷུ་
བཞིན་ནོ། །བརྒྱུད་པ་ལ། རིགས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་དུ་མར་གསུངས་ཏེ། བྱང་
སར། རིགས་དེ་ནི་གཞི་ཞེས་ཀྱང་བྱ། སྟོན་པ་དང་། རྒྱ་དང་། རྟེན་དང་། ཉེར་གནས་
དང་། སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གནས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དགྲུ་པ་ནི། འཕགས་
པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པས་ན་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ས་
མཆོམས་ལ། སློབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས། ལྷ་པ་མཐོང་ལམ། དུག་པ་སྒྲོམ་ལམ། བདུན་པ་
དང་དགྲུ་པ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བྲལ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཐོབ་པའོ། །བརྒྱུད་པ་ནི། ས་འོད་

བྱེད་པ་ནས་ས་རྒྱག་པའི་བར་རྟོ། །བར་པ་ནི་ས་བརྒྱན་པའོ། །བར་གཅིག་པ་ནི་མི་གཞི་
བ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཁྲིམ་གྱི་བར་རྟོ། །བར་གཉིས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཆོགས་པ་དང་སྲིད་
པ་ཐ་མ་པའོ། །བར་གསུམ་པ་ནི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་རྩོུ་རྩུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། གཞན་རྩ་བཤད་པ་མང་རྩ་སྣང་ཡང་། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་མ་
ཡིན་ལ། རང་ལྷགས་ཀྱི་ཙ་བར་རང་གི་དོན་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྒྱག་གི་མཐོང་ལམ་དང་སྐྱེ་
ལམ་གཉིས་སྒྲིལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་ལམ་ལ་ས་བརྒྱ་ཀ་ཡོད་དེ། ལྷག་མ་བརྒྱ་ཅི་
རིགས་པར་དེ་དག་གི་བྱེད་ཆོས་སུ་བཞག་སྟེ། དེ་ཡང་རང་དོན་དང་། ལམ་གྱི་བྱེད་ཆོས་
དང་། གཞན་དོན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། གཉེན་པོའི་སྐྱབ་པ་དང་། སྤྱོད་
པའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་ནི། གཉེན་པོ་སྦྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་བྱ་འཕྲོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཡོད་ས་
སུ་གཏུགས་པ་ནི་སྤང་གཉེན་གྱི་བྱེད་པ་གཉིས་ཆོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཤེས་རབ་སྦྱིང་
བཟེར་བཅས་པའི་སྐྱབ་པ་ནི་བྱེད་པར་རྩ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། རུན་མོང་མིན་པའི་སྐྱབ་
པ་ནི་བྱེད་པར་རྩ་བྱས་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། གཞན་དོན་གོ་རིམ་
ནི་གཞན་དོན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཡི་ཤེས་ཚེ་ལ་བ་མི་མངའ་བ་ནི་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་གནས་
སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྱིང་བར་བཤད་དོ། །

གཞུང་དོན་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་ཆོས་ཅན། ཁྱིད་ལ་བརྟུ་གསུམ་རྩ་དབྱེར་ཡོད་དེ། ཁྱིད་ལ་རྟེན་ཆོས་རྒྱལ་པ་བརྟུ་
 གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་བརྟུ་གསུམ་རྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟེན་ཆོས་རྒྱལ་པ་དེ་ལ་བརྟུ་
 གསུམ་རྩ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟེན་ཆོས་པའི་ཆོས་རྩལ། །གཞེན་པའི་རྒྱལ་པ། སྤོང་
 པའི་རྒྱལ་པ། དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་རྒྱལ་པ། ཤེས་རབ་སྟིང་བཙེར་བཅས་པའི་
 རྒྱལ་པ། སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་ཐོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་པ། གཞན་དོན་གོ་རིམ་རྩ་བུ་དང་
 པའི་རྒྱལ་པ། ཡེ་ཤེས་ཚལ་བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་རྒྱལ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དགོངས་ལྗེས་དགོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

དེའི་འོག་རྒྱ་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། ཞེས་མོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་དང་། ལྗེས་དགོངས་ཀྱི་མདོ་བཤད་པ་དང་། དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་གཞི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་ཁས་ལྡང་རྒྱུ་མི་རུང་བའི་མདོ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ། རྟོན་གཞན་ལ། རྟུག་གཞན་ལ། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྦྲུང་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་དང་རྟོན་གཞན་དང་། །དེ་བཞིན་རྒྱ་ནི་རྟུག་གཞན་དང་། །གང་ཟག་གི་ནི་བསམ་པ་ལ། །དགོངས་པ་རྣམས་པ་བཞིར་ཤེས་བྱ། ཞེས་གསུངས། དང་པོ་ནི། མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས། ང་དེའི་ཆོ་དེའི་རྟུག་ན་སངས་རྒྱུ་རྣམ་གཞིགས་སུ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་ནི། མཛོད་ལས། སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་དང་ནི། །ཆོས་སྐུ་འགྲོ་བའི་རྟོན་སྦྱོང་པས། །མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྐྱ་ཆོ་དང་། །རིགས་དང་སྐུ་བོང་ཆོད་ཀྱིས་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་ཉོན་གཉིས་སྤང་བྱ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། ས་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་། །བྲམ་ཟེ་གཙང་སྒྲ་ཅན་གཉིས་དང་། །ཡུལ་འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་བཅོམ་ན། །མི་དེ་དག་པ་ཉིད་རྒྱ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་འོར་བུ་བུ་ཅན་རྒྱ་སྦྱེ་བའི་སྦྱོན་ལམ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་སྦྱེ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། རྒྱུན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་འོར་བུ་རྒྱུན་པ་ལ་སྤང་ནས་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་བཛོད་པ་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་ནི། དགོངས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་ཁས་ལྡང་རྒྱུ་མི་རུང་བའི་མདོ། ལྗེས་དགོངས་ཀྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། གཞུག་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ལ། གཉེན་པོ་ལ། བསྐྱར་བ་ལ་ལྗེས་པོར་དགོངས་པའི་མདོ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། གཞུག་པ་ལྗེས་པོར་དགོངས་པ་དང་། །མཚན་ཉིད་ལྗེས་པོར་དགོངས་པ་

དང་། གཉེན་པོ་ལྷན་པོར་དགོངས་པ་དང་། བསྐྱར་བ་ལྷན་པོར་དགོངས་པ་སྟེ། ཁྱེད་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་ནི། གཉེན་ལྷན་དང་རང་སྤྱོད་ལག་ལེན་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་
 སྤྱིར་དུ། སྤང་པོ་ལྷན་ནི་ཁྱུང་ཡིན་ལ། ཁྱུང་འབྱེད་བ་ཡི་གང་ཟག་ཡོད། རྟག་གས་མི་རྟག་
 བརྗོད་མི་བྱ། ཁྱེད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དགོངས་འབྱེད་ལས། མཚན་ཉིད་
 གསུམ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་གསལ་བར་བྱས་ནས་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ལ་བརྟུན་ཡོད་དེ། མདོ་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས། སངས་རྒྱུ་ཚོས་ལ་བརྟན་པ་
 དང་། ལེ་ལོ་ཅུང་ཟད་ཚོག་འཛིན་དང་། ང་རྒྱལ་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་དང་། འཕྱོད་
 དང་མ་ངེས་ལྟོག་པ་ནི། ཁེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་སྟེ། རྒྱུ་ཡི་གཉེན་པོར་ཐོག་མཚོག་
 གསུངས། ཁྱེད་གསུངས། དང་པོ་སངས་རྒྱུ་ལ་བརྟན་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི།
 མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ལྟ་བུ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཚོས་ལ་བརྟན་པའི་གཉེན་
 པོར་གསུངས་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་ད་གཟོད་ཐོག་ཆེན་ཀྱི་རྟོགས་པ་
 རྒྱུ་ཁྱེད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ལུང་གི་ཚོས་ལ་བརྟན་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་
 པ་ནི། བ་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་། ཁྱེད་ལོགས་ལྟ་བུ། དེའི་དོན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་
 ཉོན་གཉིས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཚོག་འཛིན་གཉིས། ཟག་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་མཆོད་
 རྒྱལ་ག་ལུས་པ་སྤངས་ན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅེས་པ་ལོ། ལེ་ལོ་ཡི་གཉེན་པོར་གསུངས་
 པ་ནི་རྒྱུ་གཉེན་ལ་དགོངས་པ་ལྟ་བུ། ཅུང་ཟད་ཚོག་འཛིན་ཀྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི།
 གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ལྟ་བུ། ང་རྒྱལ་ཀྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི་སངས་
 རྒྱུ་ལ་ལའི་སྤྱན་སྤྲུམ་ཚོགས་པ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་
 ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་གི་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། འཕྱོད་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་
 ནི་མ་རྒྱུས་དབྱེ་ཚོས་ཟབ་མོ་འདི་ལ་དད་ཅིང་མོས་ན་མཚམས་མེད་བྱས་པའི་ལས་དེ་ལས་
 ཀྱི་སྤྱིབ་པ་ཡིན་ཁྱེད་ང་མི་སྤྱོད། ཁྱེད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། མ་ངེས་པ་ལྟོག་པའི་གཉེན་པོར་
 གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་རིགས་མ་ངེས་པ་ཐོག་ཆེན་དུ་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་ཐོག་དམན་ལ་
 སྤྱད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། བཞི་པ་ནི། རབ་རྒྱ་གྲགས་པའི་ཡི་གེ་ངན་པ་མ་གྲགས་པའི་དོན་བསྐྱེད་

པ་གསུམ་སྟོན་བྱེད་ཏུ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྟོང་པོ་མེད་ལ་སྟོང་པོར་ཤེས། བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་
ལེགས་པར་གནས། ཉེན་མོངས་པས་ནི་རབ་ཉེན་མོངས། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འཛོལ་པར་
འཕྱུར། ཁྲིམ་རྣམ་གཡང་གི་སྟོང་པོ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ། གཙང་བདེ་
རྟག་བདག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ལས་བྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ། དུན་རིང་
པོར་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་ངལ་བས་ཉེན་མོངས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་
པ་རྣམས། ཉམས་སུ་བྲངས་ན་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་སྐྱ་
རི་བཞིན་ཏུ་ཁས་བྲལ་བུ་མི་བྱང་བའི་མདོ་གང་བྱང་བུ་མི་དམིགས་པ། དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་
མཆན་ཉིད། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་
སྐྱ་རི་བཞིན་ཏུ་ཁས་བྲལ་བུ་བྱང་བའི་མདོ། དེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཆན་ཉིད། དགོངས་པ་
ཅན་གྱི་མདོ་དང་ལྗེས་དགོངས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་ཡིན་ཁུབ་མཉམ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་དོན་ནི་
བྱང་སེམས་ས་བརྩུ་པ་བཙུག་ཅན། གཞན་དོན་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་བྱེད་པའི་སྐྱབ་པ་ཐོབ་
སྟེ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དྲང་དེས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པའི་སྐོ་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་
དང་མཉམ་པ་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རིགས་ཀྱི་རྩོད་སྐྱོང་།

གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁོ་ན། ཁྲིམ་སོགས་ཀྱིས་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་རྩོད་སྐྱོང་
བསྟན་ན་བསྟན་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་
རིགས་ཅན་སོ་སོར་མ་དེས་པའི་རྩོད་པ་དང་། རིགས་སོ་སོར་མ་དེས་པའི་རྩོད་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པར་ཐལ། དྲི་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་གང་ཞེ་ག །དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་གནས་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་ལྗུར་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་

དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཁོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་ཅན་གསུམ་ག་དེ་
ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཚྭ་པ་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁོ་ན་འཕགས་
པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་འབྲུག་མེད་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་
རིགས་ཡིན་ན། འོ་ན་ནི་དེའི་ཆོ་དེ་ནི་སྤྱིར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་པའི་སྐྱེ་བོ་སྐྱོ་དམན་པའི་ངོར་དོགས་པ་བསུས་ནས་བར་སྐབས་ཀྱི་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གྲི་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་རིགས་གསུམ་གྱི་ཐ་
སྟོང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བའི་
ཚྭ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། རིགས་ནི་ཐ་དད་ཅུང་མ་
ཡིན། ཞེས་གསུངས། ཆོག་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཚྭ་པ་སྟེ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏེ། དེས་ཆོས་
དབྱིངས་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལ་རིགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་
བ་མི་འཐད་པར་བསྟན། དེ་མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་
འཐད་པར་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལན་ལ། དོན་ཐོབ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལན་དངོས་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་
གཤམ་པའི་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་གྲི་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་བཞག་པ་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་
མེད་དེ། གྲི་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲི་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་པ་གསུམ་
གྱིས་དམིགས་ཏེ་བསྟོམས་པས་རང་རང་གི་འཕགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པའི་
ལུས་པ་མཐུ་ཅན་ཏུ་གྱུར་པ་ན་གྲི་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་སྐབས་པའི་རྟེན་ལམ་
གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་མིང་གི་ཐ་སྟོང་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྟོབ་པའི་

སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རང་རྒྱལ་
སློབ་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་རང་རྒྱལ་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
དང་། ཐེག་ཆེན་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་
བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱིས་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། འཕགས་པའི་ཚོས་རྟོགས་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱུའི་ངོ་ཐོར་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་སློ་ནས་རིགས་ཉིད་དུ་ཐ་
སྐྱད་འདོགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་། ཉི་ལྟར་ལས། ཇི་ལྟར་འཕགས་པའི་ཚོས་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་དེས་ན་འདིར་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་
ཅི་ལྟར་འཛོལ་བར་བྱེད། ཅིས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལན་
སྤྲ་མ་དེར་མ་ཟད། གོ་སྤྲ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ལན་ཀྱང་ཡོད་དོ། ། ཞེས་
འཆད་པ་ལ། སྤྲ་ཚོས་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་རག་གིས་ལན་གཞན་དུ། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་ལ་ངོ་ཐོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་
ཀྱང་། རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པའི་སྦྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་མེད་
ཀྱང་བརྟེན་པའི་ཚོས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་གསུམ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྟེན་རང་བཞིན་
གནས་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉི། རྟོགས་བྱ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་
བ་མེད་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པའི་སློ་ལ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་ཡོད་དོ། ། ཞེས་ལྷལ་ཅན་ཀྱི་སློ་ནས་
ཐ་དད་པར་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བརྟེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་
ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད། ཅིས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། རྟེན་ཚོས་དབྱིངས་ལ་ངོ་ཐོ་
མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་རིགས་གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཐད་དེ། དེའི་རྟེན་ཚོས་
སྐྱབ་པ་དེ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་སྐྱབ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པས་ན་དེ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་དབྱེར་བྱང་
བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཉེར་ལེན་འཛིན་པ་གཅིག་ལས་གྲུབ་ཅིང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་མེ་ལྷེ་
གཅིག་གིས་སོ་ལགས་པར་བཏང་བའི་རྒྱུ་ལ་རྣམས་ངོ་ཐོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་

ཀྱང་། རྟེན་བྱམ་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་པ་སྤང་ཅི་དང་། ལི་ཁ་ར་དང་། ཞོའི་སྤྲོད་བྱེད་པའི་
 ཆོ་བཅུད་ཀྱི་སྒོ་ནས། སྤང་ཅིའི་བྱམ་པ། ལི་ཁ་རའི་བྱམ་པ། ཞོའི་བྱམ་པ་ཞེས་ཐ་དད་པར་
 འཛིག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། དཔེར་ན་འཛིན་པ་གཅིག་ལས་མངོན་པར་གྱུ་བ་
 ཅིང་མི་ཕྱེ་གཅིག་གིས་སོ་བཏང་བའི་རྟེན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་པ་སྤང་ཅི་དང་ལི་
 ཁ་ར་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོད་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཐེག་པ་གསུམ་
 གྱིས་བསྐྱུས་པ། རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྐྱུ་
 ཏོ། །ཞེས་གསུངས།

ཁ་ཅིག རྟོགས་ཙུ་འགྲེལ་ནམས་དབུ་མ་ཐལ་འཁྱུར་པའི་གཞུང་ཡིན། ཟེར་ན་མི་
 འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ་ཐལ་འཁྱུར་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞི་འཆོ་ཡབ་སྐུས་ཐལ་འཁྱུར་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཉན་
 རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན། ཐལ་འཁྱུར་
 པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཇུག་ལྷིག་ལས། རང་རྒྱུད་པ་དེ་དག་
 གིས་ཉན་རང་གི་ལམ་དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་
 པ་འོང་ཡང་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པའི་གྲོགས་མེད་པར་བདེན་འཛིན་གཉིས་པོ་གང་གི་ཡང་
 ས་པོན་སྤངས་པ་མི་འོང་ཞེས་བཞེད་དགོས་པས། ཤེས་སྤྱིབ་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་སྤངས་
 པ་ཉན་རང་ལ་སྤྱིད་ཀྱང་ས་པོན་སྤངས་པ་མི་སྤྱིད་པར་སྤྱོད་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་
 བཤད་ལས། ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་ཀྱང་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་གྱུ་དུ་རྟོགས་པ་
 ཡོད་པར་བཞེད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། སློབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོས་ཤེས་སྤྱིབ་གསུང་རྟོག་མེད་པར་ཁས་ལེན་
 པར་ཐལ་བ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་གཞི་ཤེས་མེད་པར་ཁས་ལེན་པར་
 ཐལ་བ་དང་། འཕགས་པ་ལ་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུབ་པ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་ཐལ་
 འཁྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་བཤད་ལས། འཛིན་པ་མི་སྤྲོད་བ་ནི་དབང་ཤེས་
 ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཐེག་པ་འཕྲིང་པོའི་དགྲ་

བཅོམ་འཛོལ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་རྟོགས་པ་འདི་ངེས་པར་མི་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་
དང་། རང་སངས་རྒྱུ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་སྤྱིད་པར་བཞེད་པ་ཡང་སྤར་
བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། འཕགས་པ་ཡིན་
ན་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱལ་སྟེ། འབྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་རིགས་སུ་འཛོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་
ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་སྤྲད་དུ་ལོ། །ཞེས་དོ་རྗེ་གཙོད་པའི་ལུང་
ཤེས་བྱེད་དུ་དངས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་སྐྱག་པའི་དོན་དམ་འདུས་མ་བྱས་པས་
བཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་འཕགས་པ་ཡོད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་ན། འཕགས་པ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་བྱལ་པར་
ཐལ། འཕགས་པའི་སྟེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུད་ལ་འབྱུང་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས།

ཁ་ཅིག རིགས་ཀྱི་གཞུང་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཡིན། རང་རྒྱུད་པས་ཐེག་དམན་
ལ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་བྱལ་པར་བཞེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འཇུག་རྒྱུ་ལས། འོ་
ན་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངེས་པར་གཏན་ལ་འབབ་པ་
ཞིག་དང་། ཉན་རང་དུ་ལྷུང་བ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་སྤྱིད་པ་ནི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀས་
འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་འདྲ་བ་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པས་མངོན་དུ་གྱུར་
པ། དེ་ལྟར་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ཀྱང་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལམ་
དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་མཐོང་ལམ་ནས་སྟོང་བ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་སྟོན་
ལམ་ནས་ཀྱང་སྟོང་བར་འདོད་དགོས་པས་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱལ་པར་
འཛིན་པའི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་མ་
ཡིན་གཉིས་འདོད་དམ་སྟུམ་ན། འདི་ལ་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྤང་ཡང་། རང་རྒྱུད་པ་

དག་གིས་ཉན་རང་གི་ལམ་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་
 ལས། ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་
 དགོས། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་རྒྱལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་
 པས། རང་རྒྱལ་ལ་ཤེས་པ་བདེན་ཞེན་སྤོང་མི་རྣམས་པས་མ་བྱུང་བོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 གྱིར། ཁ་ཅིག་ཐེག་དམན་རྩ་རིགས་ངེས་ལ་སྤོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་
 ཡང་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཐེག་པ་དམན་པར་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་རིམ་
 པ་དང་པོས་རྒྱུད་སྒྲིལ་པར་བྱས་ནས་རིམ་པ་གཉིས་པས་སྤྱིད་པ་ལས་སྒྲོལ་བར་མཛད་།
 རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྩ་བ་ཀྱི་བར་མཛད་ལ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་གྱིར། དེས་ན་ཐེག་དམན་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལྟར་ལུང་གིས་ཀྱང་འགྲུབ། རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་གྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བཅོམ་ལས།
 འཛམ་གཤིས་སྤྱིར་འདིར་དག་སྤོང་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་། མོ་བྱ་འགལ་གྱི་བྱ་ལྟ་བུ་ག་ལྟ་གིས་
 གང་བ། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐལ་པར་སྒྲོམ་
 པ་བས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་སྒྲོམ་པ་བསོད་ནམས་
 ཆེ་བར་གསུངས་པའི་གྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་སྤོང་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་
 ལམ་མཐའ་དག་ལས་བདེན་སྤོང་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤོང་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པ་བསོད་ནམས་ལྷག་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱང་པར་རྩ་འཕགས་
 པར་སྐྱབ་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཞིག་ཡོད་པའི་གྱིར། སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་
 ལམ་པ་ཐེག་དམན་ལམ་རྩ་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་གྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཐེག་དམན་འཕགས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུད་སྤྱི་མའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། བཅོམ་ར་ལྟ་ན་
 གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་མཐོང་བ་ལ་མིག་དང་མི་
 ལྟན་པར་རྣམས་པར་བཞག་སྟེ། བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་པ་
 དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཐེག་པ་ལ་གསར་རྩ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་གྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་འཇིག་རྫེ་ལྟ་བུ་པར་འཕེལ་

བའི་སོ་སྤྱོད་དང་། ལུང་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་པའི་ཉན་རང་དང་། རེ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་
 སྟོན་པའི་སྟོང་ཏུ་མི་རུང་བའི་བྱང་སེམས་གསར་བུ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་སྐད་དུ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟིང་པོ་ནི་
 འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་ལུང་བ་རྣམས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་རྣམས་
 དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ལུལ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་ལུང་བ་རྣམས་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོད་
 བོ་རྣམས་ལ་བརྟུན་དེ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ནི། ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་ལ་བརྟུན་དེ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་
 རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ནི་ཐེག་པ་ལ་གསར་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟིང་པོ་ལས་ཉམས་པ་དག་
 ལ་བརྟུན་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་རྒྱུད་པས་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པས་ཁྲུབ་པར་བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ། སྤར་བཤད་པའི་ལུང་དེ་དག་དང་འགལ་
 ཞིང་། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྟོན་ནས། ཞེས་སོགས་དང་། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྟོང་
 ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོང་
 རྒྱུ་པས། ཉན་ཐོས་སྟོབ་པའི་སེམས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱབ་
 པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སོགས་སུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐེག་ཆེན་རྒྱབ་པའི་དམིགས་པ།

གཉིས་པ་རྒྱབ་པའི་དམིགས་པ་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་
 བཙམ་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རིགས་ཀྱི་དོན་བསྐྱར་བྱང་སེམས་
 ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། གསོལ་པ།
 བཙམ་ལྡན་འདས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་གང་ལགས། བཙམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཇི་ལྟར་

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོད་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བཤི། བཅོམ་ལྷན་
འདས་རི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བཤི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་། ལྷང་
དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། ཟག་པ་དང་
བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། ཁ་ན་མ་
ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། རུན་མོང་བ་དང་། རུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་དག་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ། བྱང་ཆེན་གྱིས་ཆོས་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོད་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ། བྱང་ཆེན་ཆོས་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱའོ། ཁྱེས་དམིགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་ནས། དེ་
དག་གང་ཡིན་དྲིས་པའི་ལན་དུ། བཅུ་གཅིག་པོ་སོ་སོར་བྱེས་ནས་སྟོན་པ་ལ། གསོལ་པ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་གང་ལགས། ཁྱེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྐྱུར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷས་
ནམ་གཞག་དུ། སྐྱབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱུར་པ། །དམིགས་པ་དག་དང་། ཁྱེས་འཆད་ན།
སྐྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་རྟེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་
རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
དམིགས་པ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཉམས་སྐྱུ་ལེན་པའི་ཆེ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་
ནམས་ཉམས་སྐྱུ་སྒྲང་བར་བྱ་ཞིང་། སྟོན་ཏོ་མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་སྒྲང་བར་བྱ་
ཞིང་། ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་ཕྱོགས་ནམས་བྱང་སྟོམས་སྐྱུ་བཞག་པའི་སྟོན་ནས། སྟོན་སྐྱུར་གྱི་
གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲང་དགོས་སོ། ཁྱེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེས་
མཆོམས་སྐྱུར་བ་ལ། རི་སྐྱང་བཤད་པའི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
དམིགས་པ། ཁྱེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་ནས་ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་མདོར་བསྟན་གྱི་རྒྱུ་ལྱིས་འཆད་པ་ལ། དམིགས་པ་ཆོས་ནམས་
ཐམས་ཅད་དེ། ཁྱེས་གསུངས། འོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་དགེ་སོགས་

གསུམ་རྩ་ཕྱེས་ནས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཡང་དགེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་དབྱེ་བ་དེ་ཅུང་རྩ་ཟད་དམ་ཞིན། དེར་མ་ཟད། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབྱེ་བས་བརྩུག་ཅིག་རྩ་ཡོད་དེ། ཞེས་འཆད་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་རྟོགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ། རབ་དབྱེ་དང་། ཇི་ལྟར་དམིགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་དམིགས་པ་དེ་ལ་དགེ་སོགས་གསུམ་རྩ་ཕྱེ་བའི་སྟོན་མཛོད་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་ལ། རེ་ཞིག་དང་པོར་སྤྱིར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་རྩ་མ་བསྟན་པ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་རྩ། དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཉིད་དང་། སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུང་རྩ་མ་བསྟན་པའི་ལུས་གྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་ལོ། ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་གསུམ་རྩ་ཡོད་པའི་དང་པོ་དགེ་བ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མཛོད་ལས། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་རྒྱལ་པ། རབ་འབྱོར་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡར་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས་ལུས་གྱི་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དག་སྟེ། དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་མི་དགེ་བ་སྟོན་པ་ལ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇིག་རྟེན་པའི་མི་དགེ་བའི་ཆོས་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་རྒྱལ་པ། མི་དགེ་བ་བརྩུབ་ལས་གྱི་ལས་སྟེ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོག་གཅོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་མི་དགེ་བའོ། ཞེས་པ་ནས། ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་དག་སྟེ། རབ་འབྱོར་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་དོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལུང་མ་བསྟན་སྟོན་པ་ལ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལུང་རྩ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་རྒྱལ་པ། ལུང་རྩ་མ་བསྟན་པའི་ལུས་གྱི་ལས་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཁམས་དང་སྦྱོར་མཆོད་དང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དག་སྟེ། དེ་དག་ནི་ལུང་རྩ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཞེས་

བཟོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ལུང་རྩ་མ་བསྟན་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་
 སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དེ་ལྟར་དགེ་སོགས་གསུམ་
 ལ་དམིགས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་དབྱེ་བ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་
 དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་
 ཟུང་བཞིན་བྱས་ནས་ཅ་བའི་གངས་བཞིན་རྩ་འཆད་དོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་
 དེ་དག་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་གཉིས་པོའི་དབྱེ་བ་བཞི་ཉིད་ཀྱིས་ལྷག་
 མ་རྣམས་ཏེ་གངས་བཞིན་རྩ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཡང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་དང་པོ། འཇིག་
 རྟེན་པའི་རྟོགས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་
 གང་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱལ་པ། རབ་འབྱོར་ལུང་པོ་ལྟ་དང་། ཞེས་
 པ་ནས། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་
 དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འཇིག་
 རྟེན་པ་ཡི་རྟོགས་པ་དང་། །ཞེས་དང་། བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བའི་ལུང་
 པོ་ལྟ་དང་། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟོན་པ་ལ། གསོལ་བ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་གང་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
 བཀའ་རྒྱལ་པ། རབ་འབྱོར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་། །ཞེས་པ་ནས། སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དག་སྟེ། དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་
 ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གང་དག་འཇིག་རྟེན་འདས་འདོད་
 དང་། །ཞེས་དང་། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བལྟས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་
 དང་། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ཟག་བཅས་སྟོན་པ་ལ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་གང་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱལ་པ། རབ་
 འབྱོར་ལུང་པོ་ལྟ་དང་། །སྐྱེ་མཆེད་བརྩ་གཉིས་དང་། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། །བསམ་
 གཏན་བཞི་དང་། །ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། །གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་
 སྟེ། དེ་དག་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་

བ་ལ། ཟག་བཅས། ཞེས་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཉེ་བར་ལེན་
 པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ཟག་མེད་སྟོན་པ་ལ། གསོལ་པ། བཙམ་
 ལྡན་འདས་ཟག་པ་མ་མཆིས་པའི་ཆོས་གང་ལགས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་
 པ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
 བཙམ་བརྒྱུད་ཀྱི་བར་དག་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
 འཆད་པ་ལ། ཟག་པ་མེད་ཆོས་དང་། ཞེས་དང་། དེར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་དྲན་པ་ཉེ་བར་
 བཞག་པ་བཞི་དང་། ཞེས་གསུངས། ལྟ་པ་འདུས་བྱས་སྟོན་པ་ལ། གསོལ་པ། བཙམ་ལྡན་
 འདས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་ལགས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་
 འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་དང་། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དག་སྟེ། དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་འཆད་པ་ལ། གང་དག་འདུས་བྱས། ཞེས་དང་། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་འདོད་
 པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། དྲུག་པ་འདུས་མ་བྱས་སྟོན་པ་ལ། གསོལ་
 པ། བཙམ་ལྡན་འདས་འདུས་མ་བྱས་གང་ལགས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་
 པ། རབ་འབྱོར་གང་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་། འཇིག་པ་དང་གནས་པ་ལས་གཞན་ཏུ་འགྱུར་
 བ་མི་མངོན་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་དག་ནི་འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འདུས་མ་བྱས། ཞེས་
 དང་། རྒྱ་ལ་མི་སྟོས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། བདུན་པ་ཐུན་མོང་བ་སྟོན་
 པ་ལ། གསོལ་པ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་གང་ལགས། བཙམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཞུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་བཞི་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་དག་སྟེ། དེ་དག་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་
 དང་། ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྟོབ་མ་ཐུན་
 མོང་ཆོས་རྣམས་དང་། ཞེས་དང་། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་
 བའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྒྱད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྟོན་

པ་ལ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཆོས་སྤྲུལ་ཅུ་ཙ་བརྟན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བརྟན་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དག་སྟེ། དེ་དག་ནི་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆེན་ཤེར་སྤྲོད་ལ་སྟོད་པ་ནི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱ་ཞིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སྤྲུལ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གང་དག་སྟབས་པའི་བྱུང་མོང་མིན། ཞེས་དང་། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་སྟོབས་བརྟན་སྟེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་དག་ལ་རི་ལྟར་དམིགས་ཚུལ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱིས་དམིགས་པས་ན། ཞེས་གསུངས།

འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། རི་ལྟར་དམིགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐབས་པའི་སྐྱོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི། ཐེག་ཆེན་སྐབས་པའི་དམིགས་པའི་མཆོན་ཉིད། དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་ན། དེས་དམིགས་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་དེས་དམིགས་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་བཏགས་པ་གསུམ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་བརྒྱད་ཡོད། གསུམ་པ་ལ་ཡང་སྤྱིར་བཏགས་པ་གསུམ་བཤད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཏགས་པ་བརྒྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་ཏུ་བཏགས་པ་གང་ཞིག །རྣམ་སྤྲིན་དཀར་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དགེ་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད། དེ་གང་ཞིག །རྣམ་སྤྲིན་གནག་པའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་སྟེ་བ། མི་དགེ་བའི་མཆོན་ཉིད། ཆོས་གང་ཞིག །དགེ་མི་དགེ་གང་དུ་ཡང་ལུང་བཏགས་ཏུ་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྟེ་བ། ལུང་མ་བཏགས་ཀྱི་

མཚན་ཉིད།

ཁ་ཅིག །ཡུང་རུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །རང་འབྲས་རྣམས་སྤྲིན་བདེ་བ་འཕྱིན་བྱེད་དགེ་
བའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་འབྲས་རྣམས་སྤྲིན་སྟག་བསྐལ་འཕྱིན་བྱེད། མི་དགེ་
བའི་མཚན་ཉིད། སླང་དོར་བཏང་སྟོམས་སུ་གཞག་པར་བྱ་བའི་ཆོས། ཡུང་མ་བསྟན་
གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུ་སྟེ། རྣམས་སྤྲིན་གྱི་རྩ་ལ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་དགེ་བ་
གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། རྣམས་སྤྲིན་རྩ་ནི་མི་དགེ་དང་། །དགེ་བ་
ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཁ་ཅིག་མ་ཁྲུ་སྟེ། འཁོར་བས་
བསྐྱས་པའི་རྣམས་སྤྲིན་གྱི་རྩ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའམ། ཟག་བཅས་སུ་གྱུར་པའི་
དེ་ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ།
གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་པས་འདགས་པར་ངེས་པའི་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་དེ་མི་
དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། འཇིག་རྟེན་ཡུང་རུ་མ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཞོང་མ་ཐམས་ཅད་ཡུང་མ་བསྟན། ཅིས་དང་། འདོད་ན་
འཇིག་ཆོགས་ལྟ་བུ་དང་། །མཐར་འཇིག་རྟེན་ཅིག་མ་རིག་པ། །ལྟག་མ་རྣམས་འདིར་མི་
དགེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྟེ་
བ་འཕྱིན་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་
ལོ། །

ཁ་ཅིག །སྤྲིས་བྱ་དམ་པས་སླང་བྱར་འོས་པ་དགེ་བའི་མཚན་ཉིད། དེས་དོར་བྱར་
འོས་པ་མི་དགེ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཁམས་གོང་གི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་
ཉོན་མོངས་རྣམས་མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མཛོད་ལས། ཞོང་མ་ཐམས་ཅད་ཡུང་མ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཡུང་

དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་ ཁྱིམ་བསྟན་ནས་འཛོག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་
པའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་དེ། འཁོར་
བའི་སྐྱེ་བ་དེ་སྐྱེས་བྱ་དམ་པས་སྤང་བྱ་དང་། དེས་དོར་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་བྱུང་སྟེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
ཕྱིར་ན་མ་བྱུང།

གཉིས་པ་ལ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་ཤིང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་འདྲེས་
པའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་དུ་སྐྱེ་བ། འཇིག་རྟེན་པའི་མཆོན་ཉིད། ཉེར་ལེན་གྱི་
ཕུང་པོ་ལྷ་ལྷ་བྱ། ཟག་མེད་གང་ཞིག་ ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
འདྲེས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་དུ་སྐྱེ་བ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད།
འཕགས་ཆུད་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་ལྷ་བྱ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱང་ཞིང་བདག་ལྷའི་
གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་དུ་སྐྱེ་བ། ཟག་བཅས་གྱི་མཆོན་ཉིད།
ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་ལྷ་བྱ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ལྷའི་
གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་དུ་སྐྱེ་བ། ཟག་མེད་གྱི་མཆོན་ཉིད། ལམ་
བདེན་ལྷ་བྱ། རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་སྐྱེས་པ། འདུས་བྱས་གྱི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་
ལས་མ་སྐྱེས་པ། འདུས་མ་བྱས་གྱི་མཆོན་ཉིད། འཕགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་
ཅུང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོན་ཉིད། བསམ་
གཏན་བཞི་ལྷ་བྱ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་ཅུང་གི་
ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ལྷོ་བས་
བཅུ་ལྷ་བྱ། བཞི་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་རྩི་ལྷར་
དམིགས་ཤེ་ན། དམིགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོར་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་བདག་གི་སྤང་བྱ་
དང་། དོར་བྱ་དང་། བཏང་སྟོམས་སུ་གཞག་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་སྟུང་པའི་སྒོ་སྐྱེ་ལ། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བྱ་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་དང་པོ་དང་ཕྱིས་སྤང་བྱ་གང་སྟུང་
དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་སུ་སེམས། དེ་ནས་

འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་སྒྲང་བྱ་རེ་ཞིག་པ་སྟེ། ཕྱི་མ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་སྒྲང་བྱ་གཏན་དུ་བཏོ་སྟེན་དུ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་སེམས། དེ་ནས་ཟག་མེད་དེའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་སྟེན་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྫོང་བ་བདེན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་སེམས། དེ་ནས་འདུས་བྱས་བཞག་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ལ་དམིགས་ནས་སྟོན་པའི་འབྲས་བྱ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལ་དམིགས་ཏེ་སེམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྐུབ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐྱོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སྐུབ་པའི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱས་པར་དབྱེན་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལ། ཟག་མེད་དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི། འདུས་བྱས་ལམ་བདེན། འདུས་མ་བྱས་འགོག་བདེན། ཐུན་མོང་བ་བསམ་གཏན་བཞི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོབས་བརྩ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཐེག་ཆེན་སྐུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ།

གསུམ་པ་སྐུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བཤད་པ་ལ། བཏོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བོད་དུ་བྱང་ཆེན་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཞེས་བགྱི་བ་གང་ལ་བརྗོད་པ་ཅིའི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་སྐྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་དུ། དམིགས་པ་དག་དང་ཆེད་དང་ནི། ཞེས་འཆད་ན། སྐུབ་པའི་དམིགས་པའི་རྗེས་སུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་

འཆད་པ་འི་རྒྱ་མཆན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྒྱུ་པ་
 པའི་ཆེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་བཞེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཏེ། ཆེད་
 ཏུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་པ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་སོ། ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆོམས་སྒྱུར་བ་ལ། དམིགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱུ་པ་
 པའི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆེད་ཏུ་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་
 དེའི་དོན་འཆད་པའི་སློ་ནས་ཐེག་ཆེན་རྒྱུ་པ་པའི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་ལ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་ཅེས་
 འཆད་པ་ལ། སེམས་ཅན་ཀྱན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་
 པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་སློ་
 བས་འབྱུང་བར་འཇུག་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ནས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་པ་ལ་འཇུག་པ་
 དེའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་པས་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་གསུམ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་
 གསུངས། དེ་ཡང་སེམས་པ་ཆེན་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། རབ་འཁྱོར་འདི་ལ་སེམས་
 ཅན་གྱི་ཡུང་པོ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་ཆེན་པོའི་མཆོག་ཉིད་ཏུ་འཇུག་པ་དེའི་
 ཕྱིར་བྱང་ཆེན་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་འདི་དག་མི་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་
 ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཐེ་ཆེན་པོའི་མཆོག་ཉིད་ཏུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེས་
 བྱང་ཆེན་ཞེས་བརྗོད། ཅས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སེམས་ཅན་ཀྱན་མཆོག་
 ཉིད་སེམས་དང་། ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ཉིད་
 གྱི་སེམས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། སྒྲིང་བ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཆོད་དང་
 ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 དོན་གང་གི་སྐད་ཏུ་བྱང་ཆེན་ཞེས་བཟྱི་བ་དེ་ལ་བདག་ཀྱང་སྟོབས་སོ། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་བཀའ་རྒྱལ་པ། ཤུ་རིའི་བྱ་དོན་གང་གི་སྐད་ཏུ་བྱང་ཆེན་ཞེས་བརྗོད་ལ། བྱིད་སྟོབས་
 པར་བྱོས་ཤིག ཤུ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། སེམས་
 ཅན་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་བར་ཏུ་བལྟ་བར་འཇུག་

བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་ཐབས་མཁས་པས་བཟུ་བའི་རྣམ་པ་
 དེ་དག་སྤང་བ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
 འཆད་པ་ལ། སྤང་དང་། ཞེས་དང་། སྤང་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། རྟོགས་
 པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་
 སྐད་ཅེས་གསེལ་ཏོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་དོན་གང་གི་སྤྱད་ཏུ་བྱང་ཆེན་ཞེས་བསྒྲིབ་དེ་ལ་
 བདག་ཀྱང་སྤོབས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་སྤོབས་པ་
 སྤྱད་ཅིག །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསེལ་པ། བཙམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་མཉམ་པ་
 དང་། མཉམ་པའི་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་བྱུང་མོང་
 མ་ལགས་པའི་སེམས་ཟག་པ་མ་མཆིས་ཤིང་ཁམས་གསུམ་ཏུ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་གང་
 ལགས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་
 ཆེན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྟོགས་དང་། ཞེས་དང་། རྟོགས་
 པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས།

འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། བྱང་སེམས་གང་གི་ཆེད་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་
 པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བའི་
 མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། སེམས་པ་ཆེན་པོ། སྤང་བ་ཆེན་པོ། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ།
 དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་ལུམ་ཏུ་རྟོགས་
 པའི་རྣམ་མཁྱེན་ལྟ་བུ། ས་མཆོམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་
 ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་ལ་སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་དེས་མ་བྱལ་སྟེ། གཞན་དོན་དེ་དེའི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཆེན་པོ་གསུམ་པོ་དེ་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བའི་གཙོ་བོར་
 འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་དོན་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལས་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་
 གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཆེན་པོ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་གཞན་དོན་
 སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་དེའི་གཙོ་བོར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་ནི།

སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཐུག་ཆེན་རྒྱལ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་
དེ། ཁྱོད་ལ་སེམས་པ་ཆེན་པོ། ཁྱོད་བ་ཆེན་པོ། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་འཕགས་མཆོད་ལྷོ་རྒྱ།

རྩེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན།

朱德

༩། བཞི་པ་སྐྱབ་པ་རང་གི་རོ་བོ་སྟོན་པ་ལ། འོན། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། སྐྱབ་པ་ཡི་
ནི་རྟེན་གྱུར་བ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །དམིགས་པ་དག་དང་ཆེད་དང་
ནི། ཤོ་ཆ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། ཆོགས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་རྣམས། ཞེས་འཆད་
ན། སྐྱབ་པའི་རྟེན། དམིགས་པ། ཆེད་རྒྱ་བྱ་བ་རྣམས་བརྗོད་པའི་འོག་ཏུ་སྐྱབ་པ་རང་གི་
རོ་བོ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བརྐྱེད་
པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པ་བརྒྱ་གཅིག་ལ་དམིགས་
ཏེ། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་རྒྱ་སྐྱབ་པ་བཞི་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
ལྟར་བསྟན་པའི་ཐིམ། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་ཐིམ་ཆེན་པོ་
ཉིད་གསུམ་དང་ལྟན་པས་ཆེད་རྒྱ་བྱ་བ་གསུམ་རྒྱ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རྟེན་
རྒྱ་གྲུང་པ་ལ་མོགས་པ་བརྗོད་ནས། དེའི་རང་གི་རོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་མོགས་གསུངས།

འདི་ལ་ཡང་། སྤྱི་ལོ་བོ་བཤད་པ་དང་། སོ་སོའི་དོན་འཆད་པ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ལ། མཐུན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐབ་པ་དང་། སྤྱིར་བ་ཁྱེ་བཤག་གི་སྐབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྤྱིར་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དང་། ཞེས་
འཆད། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཛོན་
པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ། མཛོན་པར་རྟོགས་པ་རེ་རེ་ཞིང་པ་རོལ་ཏུ་ཐྱིན་པ་ཏུག་
གི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ནི་སྐབ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱང་པ་ལ།

མཆོད་ཀྱིས། དབྱེ་བ། ས་མཆོད་སྐུ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
ལ་བཞེན་ནས་དོན་གཉིས་ལྷན་ཆོག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ལྷན་གྱི་སེམས་
དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ཐེག་ཆེན་སྐྱེད་པའི་མཆོད་ཀྱིས། ཐེག་ཆེན་སྐྱེད་པ་ཆོས་ཅན། ཆེན་
པོ་རྒྱལ་དང་ལྷན་ཏེ། གནས་པ་ཆེ། བཙོན་པ་ཆེ། འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཆེ། རྟག་ཏུ་ཁས་
ལེན་ཆེ། བཟོད་པ་ཆེ། དོན་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་གཞན་
མཐའ་དག་གི་དོན་ལ་བཙོན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འབྲས་བུར་
འབྱིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་མཐས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་ཁས་
ལེན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དོན་རྒྱུག་བསྐྱེད་མཐས་ཅད་དང་རྒྱ་ལེན་པའི་
ཕྱིར། རྒྱལ་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་མཐས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་བ་དང་མན་བདེ་སྐྱེད་
པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་མེད་རྒྱུ་ལས། གནས་ཚུལ་འབྲས་བུ་འབྱུང་
བ་ཆེ་བདག་ཀྱིས། རྒྱལ་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་ཡིན་པར་འདོད། རྟག་ཏུ་ལེན་པ་ཆེ་དང་
བཟོད་པ་ཆེ། དོན་ཆེན་ཡང་དག་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད། ཅེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། རྟོན་རྒྱལ་གྱི་སྐྱོན་མཐུན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱེད་པ་དང་། སྦྱར་བ་བྱེད་བྱ་
གི་སྐྱེད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། མཐུན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཡུལ་རྒྱུ་བྱས་ནས་སྦྱོར་པར་
བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། དང་པོའི་མཆོད་ཀྱིས། བར་
ཕྱིན་རྒྱལ་ལྷན་རྒྱུ་ལེན་པའི་བསམ་སྦྱོར་ཅི་རིགས་པས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་
རྣལ་འབྱོར། གཉིས་པའི་མཆོད་ཀྱིས། དེ་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་དང་
པོ་གསུམ་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱེད་པའི་ཕྱོག་ཆ་ནས་བསྟན། བར་པ་བཞིར་སྦྱོར་བ་བྱེད་
བྱ་གི་སྐྱེད་པའི་ཕྱོག་ཆ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་རྒྱུ་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་སྐྱེད་པ་ལ་མཐུན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱེད་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཆོད་ཡོད་དེ། གཙོ་བོར་
བར་ཕྱིན་རྒྱལ་གི་ཕྱོག་ཆ་ནས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར། སྦྱར་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་
པའི་ཕྱོག་ཆ་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་སྐྱེད་སྐབས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་

སྐབས་དང་པོའི་གཞུང་དང་སྐབས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་དུག་ཉམས་ལེན་གྱི་ཕྱོག་ཆ་
ནས་དངོས་སུ་མ་བཟུན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་བཞིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བཟུན་པའི་སྦྱབ་
པ་ལ་སྦྱོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྦྱབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ནམས་སུ་གཙོ་
བོར་པར་ཕྱིན་དུག་ཉམས་ལེན་གྱི་ཕྱོག་ཆ་ནས་དངོས་སུ་བཟུན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྐབས་བཞི་
པར། སངས་རྒྱུ་མོགས་དམིགས་དང་པ་དང་། སྦྱིན་མོགས་སྦྱོད་ཡུལ་བཙོན་འགྲུས་
དང་། ཞེས་དང་། ལཱ་པར། སྦྱིན་པ་ལ་མོགས་རེ་རེར་ནི། ཞེས་མོགས་དང་། དུག་པར།
སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། ཞེས་མོགས་དང་། བརྟན་པར། སྦྱིན་པ་ལ་མོགས་རེ་
རེས་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་
མཐའི་བར་དུ་ཡོད། གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་སྦྱབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཟུན་ཚུལ་གྱི་
སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་མཁུན་པ་ཡུལ་གྱི་སྦྱབ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྦྱབ་
པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྩོད་རྒྱུ་པས། མཁུན་གསུམ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཐོས་བསམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྱབ་
པ། མཁུན་པ་ཡུལ་གྱི་སྦྱབ་པའི་མཚན་ཉིད། སྦྱིན་མོགས་ལ་གཙོ་བོར་སྦྱོད་པའི་སྦྱབ་པ།
སྦྱོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྦྱབ་པའི་མཚན་ཉིད། མཁུན་གསུམ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་ནི་ལྟ་བའི་
ཉམས་ལེན་དང་། སྦྱོར་བཞི་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་ནི་སྦྱོད་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན། ཞེས་ཟེར།
འོ་ན་ཐོས་བསམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་སྦྱིན་མོགས་སྦྱོར་བས་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པར་
ཤེས་བྱ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྱབ་པ་ལ་བྱེད་དམ།
གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྦྱིན་མོགས་བསམ་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱེད་པའི་
གནས་སྐབས་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། མཁུན་པ་ཡུལ་གྱི་སྦྱབ་པ་འདི་ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱབ་པར་འགྱུར་བས། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་
ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་སྦྱིན་མོགས་
ལ་གཙོ་བོར་སྦྱོར་བའི་སྦྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་དེ།
ཉམས་ལེན་དེ་གཉིས་ལ་ལྟ་སྦྱོད་གཙོ་བོར་གྱུར་མ་གྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁ་

ཅིག རྒྱུན་སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་གི་མགོ་མིག་མ་དོད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། དང་
པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་དོད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་
གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དོད་མ་དོད་ཀྱི་དོན་རྒྱུན་སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་ཉམས་སུ་ལེན་
འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཟིན་མ་ཟིན་ལ་བྱེད་ན། བཀྲེན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་ན། གོ་སྐྱབ་ཐོབ་པས་
བྱལ། གོ་སྐྱབ་ཡིན་ན། དེས་ཟིན་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། དེ་པར་ཕྱིན་དུག་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད་
ན། སྦྱར་བཞི་སྦྱར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་
ཐོབ་ན། རྣམ་རྟོགས་སྦྱར་བ་ཐོབ་པས་བྱལ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པས་པར་ཕྱིན་དུག་
མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག པར་ཕྱིན་དུག་སོ་སོར་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་
རྣལ་འབྱོར། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེས་ཟིན་པ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་
འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཡིན་བྱལ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱབ་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་
ན། བཀྲེན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་བྱལ། སྦྱར་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། སྦྱར་བ་
བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་པ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག སྐྱབ་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་དང་། སྦྱར་བ་བཞི་
པོ་གང་རུང་ཡིན་བྱལ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐེག་
ཆེན་ལ་གོ་བགོས་པའི་གོ་སྐྱབ། དེ་ལ་ཞུགས་པའི་འཇུག་སྐྱབ། དེ་ཞུགས་པ་མཐར་ཕྱིན་
པར་བྱེད་པའི་ཚོགས་སྐྱབ། ཞུགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱབ་
པ་རང་གི་རོ་བོ་འཆད་པ་ལ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དོན་གང་གི་སྐད་དུ་བྱང་ཆེན་
ཞེས་བཅུ་བ་དེ་ལ་བདག་ཀྱང་སྟོབས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱལ་པ། གང་
པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོབས་པ་སྦྱོང་ཅིག གང་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་
བགོས་པའི་སེམས་ཅན་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་

པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་ལགས་ལ། དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་
པའི་སེམས་ཅན་ལགས་ཏེ། དེའི་སྤང་དུ་བྱང་ཆེན་ཞེས་བགྱིད། ཞེས་པ་ནས། ཆོ་དང་
ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་དེ་ཙམ་གྱིས་ན་བྱང་ཆེན་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བཤོས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པའི་
བར་གསུངས། དེ་ཡང་གང་པོས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆོན་བཤད་པ་
ལས་འབྲས་ནས། ཤུ་རིའི་བྱ་ཅི་ཙམ་གྱིས་ན་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བཤོས་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྤྱར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་
ནམ་གཞག་དུ། གོ་ཆ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། ཞེས་འཆད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་བཞིའི་
དང་པོར་གོ་སྐྱོལ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོ་དང་པོར་དམ་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པར་
འདོད་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གོ་ཆ་ལགས་པར་བཤོས་པ་གཅིག་དཤོས་སོ། ཞེས་ཤེས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་པོར་གོ་སྐྱོལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་གཡུལ་དུ་འཇུག་
པའི་ཐོག་མར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གོ་ལགས་པར་བཤོས་ཏེ་ཆས་པ་བཞེན་ནོ། ཞེས་མཆོམས་
སྦྱར་བ་ལ། དེ་ལྟར་རི་ལྷ་བ་བཞེན་དུ་སྦྱར་བ་དང་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་བྱང་པར་
གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་གོ་ཆ་དང་འཇུག་པ་དང་ཆོགས་དང་ངེས་
པར་འབྱུང་བ་ནམས་གྱི་ནང་ནས། བཙོན་འགྲུས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་དང་པོ་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་
གསུངས་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། བཙོན་དེའི་དོན་འཆད་པའི་སྒྲོ་ནས་གོ་སྐྱོལ་ལ་སོ་
དུག་དུ་བྱེ་ནས་འཆད་པ་ལ། དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱོར་ལ་སོགས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དོན་
ནི། གོ་སྐྱོལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སུམ་ཅུ་སོ་དུག་ཡོད་དེ། སྦྱོར་པའི་སྦྱོར་པའི་གོ་སྐྱོལ་ནས་
ཤེས་རབ་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་གོ་སྐྱོལ་གྱི་བར་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། དོན་བསྐྱེད་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྦྱོར་པ་ལ་དུག་
དུ་དབྱེ་བ། ལྷག་མ་དེ་དང་མཚུངས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྦྱོར་པའི་གོ་སྐྱོལ་དུག་
པོ་སྦྱོར་པ་ལ། བཙོན་ལས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་གང་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་

ཆོ་ཁྱིན་པ་གང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དེ་དག་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་
 པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བས་ཡོངས་སུ་གཏོང་གྱེ། དག་པའི་ཚུ་བ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 དང་ཐུན་མོང་རུ་བྱས་ཤིང་། ཞེས་པ་ནས། ས་རོལ་རུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་ལ་མཆོན་མར་མི་
 གྲེད་ཅིང་མི་དམིགས་པའི་ཆོ། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་
 པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་དག་སོ་སོར་ཕྱིན་ལ་
 སོགས། ཞེས་སོགས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤོང་བ་དང་། སྦྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྟན་པར་སྤྲོ་བ་ཉིད་
 བཟོད་པ་དང་། འདུན་པ་སྦྱོད་པ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆེ་གཅིག་
 པ་ཉིད་དང་། སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བ་
 རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་རུ་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པའི་གོ་ཆ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་
 པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་གོ་སྐབ་དུག་སྟོན་པ་ལ། ཆོ་དང་
 ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་གང་བྱང་ཆེན་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ས་རོལ་རུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་ཅིང་རྣམ་མཁྱེན་
 དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བས་ཕྱིན་པ་གང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དེ་ནས་ཐམས་ཅད་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་རུ་བྱས་ཤིང་། ཞེས་པ་ནས། ས་རོལ་རུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་བཞིན་རུ་ཚུལ་བྱིས་སྤང་བར་བྱེད། ཅས་གསུངས། བཟོད་
 པའི་གོ་སྐབ་དུག་སྟོན་པ་ལ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་གང་བྱང་ཆེན་བཟོད་པའི་ས་རོལ་
 རུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་ཅིང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བས་མ་
 ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བས་ཕྱིན་པ་ཡོངས་
 སུ་གཏོང་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་བཟོད་པའི་ས་རོལ་རུ་ཕྱིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱོད་
 པ་ནི་ས་རོལ་རུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་
 བགོས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བཟོད་པ་རྫོགས་པར་བྱེད།
 ཅས་གསུངས། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་གོ་སྐབ་དུག་སྟོན་པ་ལ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་གང་

བྱང་ཆེན་བཙུག་ལྷན་གྱི་པ་རྒྱུ་པ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བས་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་མཁྱེན་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བས་རྒྱན་
 པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཞིང་དགེ་བའི་ཚུ་བ་དེ་ཡང་། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་དེ་ལྟར་བཙུག་
 ལྷན་གྱི་པར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་པར་ཕྱིན་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ། དེའི་
 མྱིར་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བཞོས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བཙུག་ལྷན་
 ཙུག་ལྷན་ཞེས་གསུངས། བསམ་གཏན་གྱི་གོ་སྐབ་དུག་སྟོན་པ་ལ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་
 བྱ་གང་བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་ཅིང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བས་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་མཁྱེན་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བས་རྒྱན་
 པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་ལ་དེ་ལྟར་
 སྤྱོད་པ་ནི་པ་རྒྱུ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ། དེའི་མྱིར་གོ་ཆ་ཆེན་
 པོ་བཞོས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བསམ་གཏན་རྒྱུ་ཅེས་
 གསུངས། ཤེས་རབ་གྱི་གོ་སྐབ་དུག་སྟོན་པ་ལ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་གང་བྱང་ཆེན་
 ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་ཅིང་ཉན་ཐོས་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་པར་ཕྱིན་རེ་རེ་ལ་
 གནས་ནས་པར་ཕྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་འཆད་པ་ལ། ཤེས་རབ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་
 ལྟར་རྒྱན་པ་ལ་སྟོན་པའི་པ་རྒྱུ་པ་ལ་སྤྱོད་པས་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་པ་བསྐྱེད་པས་ན།
 དུག་ཆོན་དུག་གི་རྣམ་པ་སྤྲུལ་ཅུ་ཆ་དུག་ཡིན་མོད་ཀྱི་རྒྱན་པ་ལ་སྟོན་པ་དུག་ཆོན་མཐུན་
 པའི་མྱིར་གོ་ཆའི་རྒྱུ་པ་རྣམ་པ་དུག་གོ། ཞེས་གསུངས།

གོ་སྐབ་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ།

འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་རོ་བོ།
 གངས་ངེས་པ། སོ་རིམ་ངེས་པ། རྒྱུ་པའི་ཚུལ། རྒྱུ་པའི་འབྲས་ཀྱི་རྒྱ་བཤད་པ། ཞར་
 རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་དངོས་གཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་སྟོན་པར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་

ཕར་ཕྱིན་དུག་དུག་ཚང་བར་བསྐྱུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པའི་བྱ་བ་
 རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གོ་སྐབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག རྒྱིན་
 སྟགས་ཕར་ཕྱིན་དུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བསམ་པའི་བཙུན་འགྲུས་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་
 ལེན་པའི་སྦྱོར་བའི་བཙུན་འགྲུས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐོག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག རྒྱིན་སྟགས་ཕར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་དུག་དུག་ཚང་བར་བསྐྱུས་ནས་ཉམས་སུ་
 ལེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་མ་ཕྱོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་
 མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དེ་ལ་རྒྱིན་པའི་རྒྱིན་པའི་གོ་སྐབ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་
 སྐབ་ཀྱི་བར་སོ་དུག་ཡོད་དེ། ས་མཚནས་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་
 དུ་ཡོད། གསུམ་པ་ལ། རྒྱིན་སྟགས་དུག་ཡོད་ལ། གཏོང་བའི་སེམས་པ། རྒྱིན་པའི་ངོ་
 བོ། དེ་ལ་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱིམ་པའི་རྟེན་ལ་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་བྲུང་བར་བྱ་བ་ཟང་ཟིང་གི་
 རྒྱིན་པ། རབ་བྱང་གི་རྟེན་ལ་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་བྲུང་བར་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱིན་པ་དང་། དེ་
 གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་བྲུང་བར་བྱ་བ་མི་འཇིགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱིན་པ་
 རྣམས་སུ་ཡོད། དེས་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱིན་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆོས་
 གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། རང་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་སེར་རྩ་འཛོམས་པར་རྩས་པ། གྲགས་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ། བྱེད་ལས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པ་སྤྱིན་པར་བྱེད་
 པའི་བྱང་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱིན་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཉམས་
 དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། སེམས་
 ཅན་སྤྱིན་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོང་བའི་སེམས་པ། རྒྱལ་བྱིམས་
 ཀྱི་ངོ་བོ། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་སྦྱོད་སྒྲོམ་པའི་རྒྱལ་བྱིམས། དག་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱལ་

རྒྱ་བྱེད་ཅིང་སེམས་ལས་རུང་རྒྱ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱལ་པ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གང་
འདྲ་འདྲ་སྤྱལ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།
ཆོས་རབ་རྒྱ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་རིག་པ། སྤྲིན་སྟགས་དྲུག་གི་ཁྲིམ་སྤེལ་ལྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩོམ་
དབྱེ་ན། ཀུན་རྒྱལ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ། རྟོན་དམ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ། སེམས་ཅན་རྟོན་
བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྣམས་སྤྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆོས་
ཅན། བྱང་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། རང་གི་མི་མཐུན་སྟུགས་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་འཛོམས་
པར་བྱེད། སྟགས་བསྐྱེད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བློན། བྱེད་ལས་རིག་པའི་གནས་རྣམས་ལ་
མཁས་པར་བྱས་ཏེ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྦྱོང་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་
ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་གྲངས་ངེས་ལ། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྲིན་སྟགས་དྲུག་རྒྱ་
གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་བཞིས་མངོན་མཐོ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ངེས་ལེགས་ཀྱི་
གོ་འཕང་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཛོལ་ལྷན་ལས། ལོངས་སྦྱོང་དང་ལུས་སྤྲུལ་
སུམ་ཆོགས་པ་དང་། །འཁོར་བཙོན་སྤྲུལ་སུམ་ཆོགས་པ་མངོན་མཐོ་དང་། །རྟག་རྒྱ་ཉེན་
མོངས་དབང་ཉིད་མི་འགོ་དང་། །བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས།
རྟོན་གཉིས་སྤྱབ་པའི་དབང་རྒྱ་བྱས་ཀྱང་དེར་གྲངས་ངེས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་
གཞན་རྟོན་དང་། ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་རང་རྟོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་
ཅན་རྟོན་ལ་རབ་བཙོན་པ། །གཏོང་དང་མི་གནོད་བཟོད་པས་བྱེད། །གནས་དང་སྤོལ་བ་
གཞིར་བཅས་པས། །རང་རྟོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
རྟོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་དེར་གྲངས་ངེས་ཏེ། སྤྲིན་པས་ལོངས་སྦྱོང་གིས་
མི་འཕོངས་པར་བྱེད། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་འཛོ། བཟོད་པས་རྣམ་འཛོ་བཟོད།
བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་གཞན་རྟོན་ལ་མི་སྦྱོ། བསམ་གཏན་གྱིས་གཞན་དགའ་བར་བྱེད། ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ཆོས་ལེགས་པར་བརྗོད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མི་འཕོངས་པ་
དང་རྣམ་པར་མི་འཛོ་དང་། །རྣམ་འཛོ་བཟོད་དང་བྱ་བས་མི་སྦྱོ་དང་། །དགའ་བྱེད་

ལེགས་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་རང་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་སྤྱད་པའི་སྐོན་ནས་དེར་གྲངས་ངེས་ཏེ། བྱང་སེམས་གྱི་
 སྒྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མངོན་པར་མི་དགལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་རབ་རྩ་བྱས།
 བཟོད་བཙོན་གཉིས་ཀྱིས་དོན་ལ་མི་སྒྲུ། བསམ་གཏན་གྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག །ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་མཚན་མར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལོངས་སྤྱོད་མངོན་པར་མི་དགལ་
 དང་། །རབ་བྱས་གཉིས་ལ་མི་སྒྲུ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཐེག་པ་ཐམས་
 ཅད་འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་དབང་རྩ་བྱས་
 བས་ཀྱང་དེར་གྲངས་ངེས་ཏེ། སྒྱིན་པ་ནི་མ་ཆགས་པའི་ལམ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་དེ་ཐོབ་
 པའི་རྣམ་གཡེང་གི་སྐོན་སྒྲིམ་པའི་ལམ་དང་། བཟོད་པ་སེམས་ཅན་ལ་མི་གནོད་པའི་ལམ་
 དང་། བཙོན་འགྲུས་དགེ་བ་འཕེལ་བའི་ལམ་དང་། སྤྱི་མ་གཉིས་སྤྱི་བ་པ་རྣམ་པར་སྤྱོད་
 བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དུལ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཆགས་ལས། །དེ་ཐོབ་
 རྣམ་གཡེང་སྒྲིམ་པ་གཞན། །སེམས་ཅན་མི་གཏོང་འཕེལ་བ་དང་། །སྤྱི་བ་པ་རྣམ་པར་
 སྤྱོད་བས་གཞན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་དེར་གྲངས་
 ངེས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ། ལྷ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ། རྩལ་
 པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ། བཙོན་འགྲུས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཏེ། བཙོན་
 འགྲུས་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བའི་ཚོས་མཐའ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 ཉིད་ལས། བསྐྱབ་གསུམ་དབང་རྩ་མངོན་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྩལ་ །ཡང་
 དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །ཐ་མ་གཉིས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་
 ཡང་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ལ་སྒྱིན་སོགས་རྩལ་གི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྩེ་བའི་
 རིམ་པ་དང་། དམན་མཚོག་གི་རིམ་པ་དང་། སྤ་རགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་དབང་རྩ་
 བྱས་ཏེ་འདི་ལྟར་བསྐྱར་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ལྟེ། ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་ལྟ་བར་སྒྱིན་པ་
 གཏོང་བ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་ན་གཞན་གྱི་གནོད་པ་བཟོད། བཟོད་

པ་དང་ལྡན་ན་བཙོན་འགྲུས་ཚོམ། བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེ། སེམས་
མ་ཉམས་པར་བཞག་ན་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
སྡེ་མ་སྡེ་མ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིན་སོགས་དྲུག་
སྡེ་མ་རྣམས་ཉམས་སྤྱེལ་ན་པ་ལ་འཇུག་པ་སྤྱི་མ་རྣམས་ཉམས་སྤྱེལ་ན་པ་ལ་འཇུག་
པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྡེ་མ་ལ་བརྟེན་སྤྱི་མ་སྟེ། །དམན་དང་
མཆོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་ཕྱ་བའི་ཕྱིར། །འདི་དག་རིམ་བཞིན་བསྟན་
པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་སྐྱབ་ཚུལ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྤྱིན་སོགས་དྲུག་ལ་རི་ལྟར་སྦྱོད་ཚུལ་
ཡོད་དེ། མདོ་མེད་རྒྱན་ལས། རེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིན་པ་དང་། །ཡང་སྤྱིད་མི་འདོད་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་། །ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བཟོད་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་ཀྱན་འབྱུང་བཙོན་འགྲུས་
དང་། །དེ་ནི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་མིག་ཤེས་རབ་ཐབས་དང་ལྡན་པ་ཡི། །པ་རོལ་
སྤྱིན་པ་དྲུག་པོ་ལ། །བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་སྦྱོར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྤྱིན་པ་ཡང་དག་པར་
བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ལས་ལྡན་འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་སྟེ་དྲུག་ལྡན་ཏུ་ཉམས་
སྤྱེལ་པའི་ཕྱིར། བྱང་པར་དྲུག་པོ་དེ་ཡང་ཡོད་དེ། རོ་བོ་ནི་གཏོང་བའི་སེམས་པ་རྒྱན་
ཆགས་པ། རྒྱ་མ་ཆགས་པའི་སེམས་པ། སྤྱིན་འབྲས་ལུས་ལོངས་སྦྱོད་སུན་སུམ་ཆོགས་པ།
བྱེད་ལས་རང་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་བྱེད་པ། སེར་
སྡེ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། རབ་དབྱེ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་དང་མི་འཇིགས་
པའི་སྤྱིན་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དོན་རྣམས་གཏོང་
བར་བྱེད་པ་དང་། །རྩ་བ་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོད་སུན་ཆོགས་
དང་། །གཉིས་རྗེས་འཛིན་དང་རྗོགས་བྱེད་དང་། །དེ་ཡང་སེར་སྡེ་མེད་ལྡན་པར། །ཆོས་
དང་ཟང་ཟིང་མི་འཇིགས་གཏོང་། །སྤྱིན་པ་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མཁས་པས་ཡང་
དག་སྐྱབ་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཡོད་

དེ། རོ་བོ་ཡན་ལག་གིས་ཟིན་པའི་སྤྱོད་སེམས། རྒྱ་ངེས་འབྱུང་། འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོར་
གནས་པ། བྱེད་ལས་རྟེན་དང་ཞི་བ་དང་འཇིགས་པ་མེད་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གས་
སྤྲོ་ཚྭ་གས་དང་ལྡན་པ། བརྟན་བཟགས་པ་སོ་ཐར་གྱི་རྒྱུ་ལ་བྲིམས་དང་། ཚས་ཉིད་ཀྱིས་
ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་རྒྱུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་ལྡན་པའི་བྱེད་པར་
དྲུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡན་ལག་དྲུག་ཞི་བསམ་པས་
ཟིན། །བདེ་འགྲོ་གནས་པ་སྤྱིན་བྱེད་དང་། རྟེན་དང་ཞི་དང་འཇིགས་པ་མེད། །བསོད་
ནམས་ཚྭ་གས་དང་ལྡན་པ་དང་། །བརྟན་བཟགས་ཚས་ཉིད་ཐོབ་པ་སྟེ། །སྤོམ་ལ་གནས་
པ་རྣམས་ལ་ཡོད། །རྒྱུ་ལ་བྲིམས་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མཁས་པས་ཡང་དག་སྦྱབ་
པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་བཟོད་པ་རི་ལྟར་སྦྱབ་རྒྱུ་ལ་ཡོད་དེ། རོ་བོ་རྒྱ་
འབྲས་ལས་ལྡན་འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་སྟེ་དྲུག་ལྡན་དུ་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་མ་འབྲུགས་
པའི་སེམས་པ། རྒྱ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་བྲིམས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་ཐོབ་
པ་འཁོན་དང་དབྱེན་མི་མངའ་བ། བྱེད་ལས་རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ། དཀའ་ཐབས་
ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སོགས་དང་ལྡན་པ། གནོད་པ་ལ་ཅི་མི་སྟོམ། ཚས་ལ་ངེས་ཉོགས།
དྲུག་བསྐལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པའི་རབ་དབྱེ་སྟེ་དྲུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
དེ་ཉིད་ལས། མི་མཆོད་ཅི་མི་སྟོམ་ཤེས་དང་། སྟོང་རྩེ་ཚས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །ལན་
ཡོན་ལྷ་ནི་ཡང་དག་བཤད། །དེ་ནི་གཉིས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དེ། །དཀའ་ཐབས་གཙོ་དང་ཀུན་
དུ་ལྡན། །དེ་ལ་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་འདོད། །བཟོད་པ་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མཁས་
པས་ཡང་དག་སྦྱབ་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་བཟོན་འགྲུས་དེ་ཡང་རོ་
བོ་རྒྱ་འབྲས་ལས་ལྡན་འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་དེ།
རོ་བོ་དགེ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་སྒོ་བའི་སེམས་པ། རྒྱ་དད་པ་དང་འདུན་པ། འབྲས་བུ་
དུན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་བ། བྱེད་ལས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་སྤོང་
བ། མ་ཆགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། རབ་དབྱེ་ལྷུས་དག་ཡིད་གསུམ་དང་གོ་
ཆའི་བཟོན་འགྲུས་སོགས་ཏེ་དྲུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དགེ་

ལ་ཡང་དག་སྒྲིབ་དང་། འདྲ་དང་འབྲུག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འབྲུག་སྐྱེལ་ཡོན་ཏན་
 འཕེལ་བྱེད་དང་། ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཞིན་པོ་དང་། མ་ཆགས་ལ་སྐྱེལ་ཡོན་ཏན་
 ལྡན། འདྲ་དག་ལ་ནི་དེ་རྣམས་བརྟུན། བརྟེན་འབྲུག་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། མཁའ་
 སུམ་ཡང་དག་སྒྲིབ་པར་བྱེད། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་བསམ་གཏན་དེ་ཡང་རོ་པོ་
 རྒྱ་འབྲས་ལས་ལྡན་འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་སྟེ་རྒྱག་ལྡན་ཏུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དེ། རོ་པོ་སེམས་
 བྱང་ཏུ་དམིགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན། རྒྱ་འབྲུག་བརྟེན་ཁུང་
 པར་ཅན། འབྲས་སུ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་བདེ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ། བྱེད་
 ལས་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྐྱེལ་ལ་དབང་ཏུ་སྒྱུར་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་སྐྱེལ་
 ཀྱི་རབ་དབྱེ་སྟེ་རྒྱག་ལྡན་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ནི་བྱང་
 ཏུ་གནས་པ་དང་། འབྲུག་དང་བརྟེན་འབྲུག་ལ་བརྟེན་པ། བདེ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་
 དང་། མངོན་ཤེས་གནས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། འདྲ་དག་
 ལ་ཡོད་དེ་རྣམ་གསུམ། བསམ་གཏན་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། མཁའ་སུམ་ཡང་དག་
 རྒྱུ་པར་བྱེད། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཤེས་རབ་དེ་ཡང་རོ་པོ་རྒྱ་འབྲས་ལས་ལྡན་
 འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་སྟེ་རྒྱག་ལྡན་ཏུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དེ། རོ་པོ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་
 རིག་པ། རྒྱ་ཏིང་ལེ་འཛིན། འབྲས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བ། བྱེད་ལས་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་འཛོལ་བས་འཛོལ་ལེགས་བཤད་སྒྲོག་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོན་
 ཏན་དང་ལྡན་པ། རབ་དབྱེ་ཀྱུན་རྒྱུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེལ་རྟེ་རྒྱག་ལྡན་ཏུ་ཉམས་
 སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་བྱ་ཡང་དག་རབ་རྣམ་འབྱེད། ཏིང་ལེ་འཛིན་
 ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་གྲོལ། ཤེས་རབ་འཛོལ་ལེགས་བཤད་
 དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་མཆོག་ཡིན་རྟེ། འདྲ་དག་ལ་ཡོད་དེ་རྣམ་གསུམ། ཤེས་རབ་དེ་
 འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། མཁའ་སུམ་ཡང་དག་སྒྲིབ་པར་བྱེད། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྒྱིན་སྟགས་ཏུག་པོ་རེ་རེ་ཡང་དམ་པ་ཏུག་

ལྷན་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། ཉེན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། དངོས་པོ་
 དམ་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོད་པ། ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་དམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་
 སྦྱོད་པ། ཐབས་མཁས་དམ་པ་ལལོར་གསུམ་ནས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་
 པ། བསྐྱོ་བ་དམ་པ་རྟོགས་བྱུང་ཏུ་བསྐྱོ་བ། དག་པ་དམ་པ་སྐྱབ་པ་དག་པར་བྱེད་པའི་
 དམ་པ་བྱུག་ལྷན་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་སྐྱབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། བཤད་མ་
 ཐག་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དག་དང་། རིན་ཆེན་ཤིང་བ་ལས། སྐྱིན་པས་ཡོངས་སྦྱོད་བྱིས་ས་
 ཀྱིས་བདེ། བཟོད་པས་མདངས་གསལ་བཙོན་པས་བརྒྱུད། བསམ་གཏན་གྱིས་ཞི་སྟོ་
 ཡིས་གྲོལ། སྟིང་རྩེ་བས་ནི་དོན་ཀྱང་འགྲུབ། བདུན་པོ་འདི་དག་མ་ལུས་པ། ཅིག་ཅར་
 པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡིས། ཡེ་ཤེས་བསམ་མི་བྱབ་པའི་ཡུལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིང་
 སོལ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། བརྒྱད་པ་སྐྱ་བཤད་པ་ནི། དབུལ་བ་དོར་བས་སྐྱིན་
 པ། ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་གདུང་སེལ་བས་ཚུལ་བྱིས་ས། ཁོང་ཁྱོད་གཞིན་པ་བཟོད་པས་
 བཟོད་པ། ཡོན་ཏན་མཆོག་ལ་སྦྱོར་བས་བཙོན་འགྲུས། ཡིད་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པས་
 བསམ་གཏན། དོན་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལྷེད་རྒྱན་ལས། དབུལ་བ་དོར་
 བར་བྱེད་པ་དང་། བསེལ་བ་སོབ་དང་ཁོང་ཁྱོད་བཟོད། མཆོག་སྦྱོར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་
 དང་། རྟོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དགུ་པ་ནི། བསྐྱོ་བའི་དངོས་པོ་ལ་བཞིར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྐྱིན་པ། ལྷན་པར་སྐྱ་བ།
 གདུལ་བྱའི་དོན་སྦྱོད་པ། དོན་མཐུན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་ལྷེད་རྒྱན་ལས།
 སྐྱིན་མཆུངས་དེ་སྟོན་ལེན་འཇུག་དང་། བདག་ཉིད་རྩེས་སུ་འཇུག་རྣམས་ཀྱི། ལྷན་
 པར་སྐྱ་དང་དོན་སྦྱོད་དང་། རྟོན་མཐུན་ཉིད་ཏུ་མཛོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། སྐྱབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས། སྐྱིན་པའི་གཡལ་མོས་ལེགས་བོས་ནས། ལྷན་པར་
 སྐྱ་བའི་གཏམ་བྱ་སྟེ། རྟོན་སྦྱོད་པ་ཡིས་བག་མཁ་ནས། རྟོན་མཐུན་གྲོས་ཆེན་འདེབས་
 པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འཇུག་སྒྲུབ།

གཉིས་པ་འཇུག་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། དེའི་དོན་བསྟན་བཅས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དུམ་བར་མར། སྤྱི་འཇུག་སྒྲུབ་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་པོ་ཅི་ཙམ་གྱིས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་འཇུག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཛོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། གང་པོས་སྒྲུབ་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྤྱི་འཇུག་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་སྒྲིན་པའི་པ་ཙོལ་ཏུ་སྒྲིན་པ་ལ་སྦྱོང་ཅིང་འདོད་པས་དབེན་སྒྲིག་རྟོ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་དབེན་པ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དབེན་པ་ལས་སྒྲིས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཙན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདྲ་ཤེས་མེད། འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཞེས་པ་ནས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྤྱི་འཇུག་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་འཛོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྒྲིན་སོགས་དང་། ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོའི་འཕྲོས་ཚུལ་ནི། ཞོང་ཏུ་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འཛོག་པར་མང་ཏུ་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། སྤྱི་འཇུག་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པ་དང་འཛོག་པ་གང་ཞེས་བྱིས་པའི་ལན་ཏུ། གང་པོས་མདོ་ཆོན་དང་པོ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཕྱི་མ་བཞི་འཛོག་པའི་སྒྲུབ་བཤད་ནས་བསྟན། བསྟན་བཅས་སུ་འཕྲོས་ཚུལ་ལ་ཡང་། འོ་ན། ཞོ་སྒྲུབ་གྱི་འཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཇུག་སྒྲུབ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་གོ་བཞོས་པ་ལ་འཇུག་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་

མྱེར། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་དང་པོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གོ་ལེགས་པར་
བགོས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་གཡུལ་རོ་ལ་སྤྱོད་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། ། ཁྱེས་མཆོམས་
སྦྱར་བ་ལ། དེ་ལྟར་གོ་བགོས་པ་ལ་འཇུག་པ་འབྱུང་བས། གཉིས་པ་འཇུག་པའི་སྦྱབ་པ།
ཞེས་གསུངས། འོ་ན་འཇུག་སྦྱབ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། བསམ་གཏན་གཟུགས་
མེད་སྦྱིན་སོགས་དང་། ཁྱེས་སོགས་རྒྱུད་པ་བརྒྱད་གསུངས། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་པ་
བཤད་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་། ཁྱེས་སོགས་གསུངས། བསྐྱུང་དོན་གྱི་སྟོན་པ་བཤད་
པ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཐའ་དག་གཞོན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་འཇུག་པའི་སྦྱབ་
པ་རྣམས་པ་དགའོ། ཁྱེས་གསུངས། འདིའི་འཇུག་པ་དང་འཛོག་པའི་བྱུང་པར་གང་ཞེ་ན།
ཉི་མུང་ལས་འདི་གཉིས་རྣམས་བྱུངས་སུ་བཤད་ལ། རྒྱན་སྦྱང་ལས་ཞུགས་པ་དང་གནས་པ་
གཉིས་དང་པོར་ཐོབ་པ་དང་། མྱིས་བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བཤད་དོ། །

འོ་ན་འཛོག་ཡུལ་གྱི་ཐེག་ཆེན་དེ་གང་ཞེ་ན། འཛོག་ཡུལ་དེ་ལ་དགུ་ཡོད་པའི། དང་
པོ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་སྟོན་པ་འཇུག་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། ཆོ་དང་ལྡན་
པ་ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་སྦྱིན་པའི་པར་སྦྱིན་ལ་སྦྱོད་ཅིང་། ཁྱེས་པ་ནས། སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་
དོ། ཁྱེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཚ་བར། བསམ་གཏན་གཟུགས་
མེད་སྦྱིན་སོགས་ལ། འཇུག་པའི་སྦྱབ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ། འཛོག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱ། ཁྱེས་གསུངས། དེ་ཉིད་འགྲེལ་བས་འཆད་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་
པའི་སྟོན་པ་འཇུག་པ་དང་། ཁྱེས་གསུངས། གཉིས་པ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་སྦྱིན་སོགས་པར་
སྦྱིན་དུག་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཤུ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་དེ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་
དུ་སྤང་བའི་མྱེར། ཆོས་སྟོན་པར་བྱའོ་སྟམས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་སྦྱིན་པའི་པོ་ལ་དུ་སྦྱིན་
པའོ། ཁྱེས་པ་ནས། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་པར་སྦྱིན་དུག་ལ་སྦྱོད་
པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། ཁྱེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཚ་བར། སྦྱིན་

སྐྱེས་ལ། འཇུག་པའི་སྐབ་པ། ཞེས་སྐྱེས་དང་། འགྲེལ་པར། སྐྱིན་པ་ལ་སྐྱེས་པ་པ་
 རོལ་ཏུ་སྐྱིན་པ་དུག་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་འཛོག་ཡུལ་གྱི་ལམ་སྟོན་པ་ལ། ཆོ་
 དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་བདུན་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོན་པ་ཉིད་
 དང་། མཆན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྟོབས་བརྒྱ་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
 བཞི་དང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཆོ་དང་ལྷན་
 པ་ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཙ་
 བར། ལམ་ལ། འཇུག་པའི། ཞེས་སྐྱེས་དང་། འགྲེལ་པར། མཐོང་བ་དང་། སྟོན་པ་
 དང་། མི་སྟོབ་པ་དང་། བྱང་པར་གྱི་ལམ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་འཛོག་ཡུལ་
 གྱི་བྱམས་སྐྱེས་ཆད་མེད་བཞི་སྟོན་པ་ལ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་
 ཆེན་དེ་བྱམས་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཡངས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཅིང་མི་གཉིས་པ་ཆད་
 མེད་པ་འཁོན་མེད་པ། འགྲན་ཆུ་མེད་པ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་བྱང་ཆེན་ཆད་མེད་
 པ་རྣམས་ལ་སྟོད་པའི་ཤར་སྐྱོན་ཏེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་ལོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཙ་བར། བྱམས་ལ་སྐྱེས་
 ལ། འཇུག་པའི་སྐབ་པ། ཞེས་སྐྱེས་དང་། འགྲེལ་པར། ཆད་མེད་པ་བཞི་དང་། ཞེས་
 གསུངས། ལུ་པ་འཛོག་ཡུལ་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་ལམ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཆོ་
 དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི། བྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་
 གྱང་དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་ན། ཞེས་པ་ནས། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ལ་མི་དམིགས་པའི་
 རྩལ་གྱིས་ཤེས་པ་མི་འཇུག་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་
 དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཙ་བར། དམིགས་པ་མེད་དང་ལྷན་པ་དང་། འཇུག་པའི། ཞེས་
 སྐྱེས་དང་། འགྲེལ་པར། མི་དམིགས་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། དུག་པ་
 འཛོག་ཡུལ་འཁོར་གསུམ་དག་པའི་ལམ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཤུ་རིའི་བྱ་སྟོན་པ། ཆོ་དང་ལྷན་

བ་གང་པོ་ཅི་ཙམ་གྱིས་ན། བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་པོས་
 ཟླས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཤར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ་བྱིན་པའི་
 བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་འཛོག་ཀྱང་དེས་བྱིན་པའི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མི་དམིགས་ཏེ། ཞེས་
 བ་ནས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་མི་དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་
 གྱིས་དམིགས་སུ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 ལ་འཛོག་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འཁོར་གསུམ་
 རྣམ་པར་དག་པ་ལ། འཕུག་པའི། ཞེས་སོགས་དང་། འགྲེལ་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 ལ་འཁོར་གསུམ་དག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྟན་པ་འཛོག་ཡུལ་གྱི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་
 ལྟོན་པ་ལ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཉིད་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བས་མ་འདྲེས་པ་སྒྲོམ་པ་རྣམ་པར་ཞིག་པའི་དོན་བྱ། བྱང་
 ཆེན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཙུ་བརྟན་དེ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དེ།
 ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ་
 སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཏེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་
 ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཛོག་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་
 པ་ལ། ཙུ་བར། ཆེད་ཏུ་བྱ་ལ། འཕུག་པའི། ཞེས་སོགས་དང་། འགྲེལ་པར། ཆེད་ཏུ་བྱ་
 བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྟན་པ་འཛོག་ཡུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་བྱུག་པོ་དེ་ལྟོན་པ་ལ། ཆོ་
 དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བབྱང་
 སྟེ། སྟིང་པོ་བྱང་རྒྱལ་ལ་འདུག་གི་བར་ཏུ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར་ན། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་པ་ནས། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་ཏུ་ཐེག་པ་དེ་དང་རྣམ་ཡང་མི་
 འབྲལ་ལོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཙུ་བར། མངོན་ཤེས་བྱུག་
 ལ། འཕུག་པའི། ཞེས་སོགས་དང་། འགྲེལ་པར། མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱུག་དང་། ཞེས་
 གསུངས། དགུ་བ་འཛོག་ཡུལ་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་སྟོན་པ་ལ། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་

ཉིད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད། ཅེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཚ་བར། རྣམ་ཀྱན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ། །འཛིག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། །འགྲེལ་པར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དག་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། །ཞེས་གསུངས། །འཛིག་ཡུལ་དེ་ལ་དག་པོ་དེར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྒྱའི་ལམ་གྱི་དབང་རྩ་བྱས་པ་དང་། །འབྲས་བུའི་ལམ་གྱི་དབང་རྩ་བྱས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ཡང་། །འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་དབང་རྩ་བྱས་པ་དང་། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་དབང་རྩ་བྱས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་མ་ཡིན་པ་ལས་ཁྱད་པར་རྩ་བའི་ལམ་གྱི་དབང་རྩ་བྱས་ནས་དག་པོ་དེར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཤི། དེའི་དབང་རྩ་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། རང་དོན་སྐྱབ་པའི་ལམ་གྱི་དང་། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་རྩ་བྱས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཤི། དེའི་དབང་རྩ་བྱས་ནས་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་སོགས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོས་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་བྱེད། ཕྱི་མས་སྐྱབ་པ་སྤང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཤི། དེའི་དབང་རྩ་བྱས་ནས་བྱམས་སོགས་ཆོད་མེད་བཞེད་དང་། །ཞེན་པའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཡི་ཤེས་གཉིས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོས་གཞན་དོན་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད། གཉིས་པས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་ཤི། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཁྱད་པར་རྩ་བའི་ཕྱིར། ཆེད་རྩ་བ་ལ་འཇུག་པས་ཐོབ་བྱའི་སྒྲོ་ནས་ཁྱད་པར་རྩ་བའི་ཕྱིར། མདོན་ཤེས་རྒྱལ་གིས་མཐུའི་སྒྲོ་ནས་ཁྱད་པར་རྩ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ལམ་གྱི་དབང་རྩ་བྱས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བཞག་ཤི། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རྣམས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་རྩ་འཛིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་གྱི་རྩོམ་ཡང་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ན་སྦྱོན་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དེ་ཤས་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
སྐབས་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སོགས་ལམ་བཞི་པོ་དེ་རྒྱའི་ལམ་ཏུ་བཤད་པ་མི་
འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་སློབ་ལམ་ཡིན་ན་རྒྱའི་ལམ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་སྦྱོན་མེད་
དེ། མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་ས་བརྟན་པ་མན་ཆད་དང་། མི་སློབ་ལམ་ས་བརྟན་པ་
དང་། བྱད་པར་གྱི་ལམ་ས་དགུ་པ་དང་བརྟན་པ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཏུ་འབྲུམ་
པར་འཆད་པ་ལྟར་ཏུ་ལེགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ས་བརྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་སློབ་ལམ་
ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བརྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འབད་ཚུལ་རགས་པ་དང་
བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་ལ་མི་སློབ་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སློབ་ལམ་མི་
སློབ་ལམ་གྱི་མིང་བརྟགས་པ་ཡོད་པར་མདོ་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་འཇོག་ཡུལ་དགུ་པོ་དེའི་རིམ་པ་འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐོག་མར་རང་གི་སེམས་འདོད་ཡོན་ལ་མི་གཡང་བར་བྱེད་པའི་
བསམ་གཞུགས་བསྐྱབས་ཏེ། སེམས་ལས་རུང་ཏུ་བྱས། དེ་ལྟར་སེམས་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་
པ་ན་ཚོགས་གཉིས་ལ་སློབ་པས། དེའི་འོག་ཏུ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྟག་བསྟན། དེའི་འོག་ཏུ་
ཚོགས་གཉིས་གསོག་པ་དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
དེ་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་རང་གིས་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་གཞན་གྱི་དོན་
བྱ་བར་སློ་བའི་ཕྱིར། ཆད་མེད་པ་བཞི་ལ་འཇུག། དེའི་འོག་ཏུ་ཆད་མེད་པ་བཞིས་གཞན་
དོན་ལ་འཇུག་པ་ན། དེར་འཆིང་བ་ནི་མདོན་ཞེན་ཡིན་པས་ཆོས་ཉིད་མི་དམིགས་པ་དང་
ལྷན་པ་ལ་འཇུག། དེའི་འོག་ཏུ་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པ་དེ་རྒྱུ་
འཇུག་སྒྲུལ་པ་ལ་ལས་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོ་གསུམ་མི་དམིགས་པར་སྦྱ་མའི་སྦྱིས་བྱ་བཞིན་ཏུ་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་
ལྟར་སྦྱོད་པ་རྣམས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་འབད་པའི་ཕྱིར། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་
ལ་འཇུག། དེའི་འོག་ཏུ་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་ལ་འབད་པ་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་སོགས་
གྱི་ཕྱིར། བཙོན་པར་བྱེད་པས་མདོན་ཤེས་རྟག་ལ་འཇུག། དེའི་འོག་ཏུ་མདོན་ཤེས་ཐོབ་

པ་ནམས་ནི་ཤེས་བྱ་དུ་མ་ཤེས་པ་ན། ད་ནི་བདག་གིས་རྣམ་མཁྱིན་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་
སྒྲོ་བ་དྲག་པོ་སྒྲེ་བས་རྣམ་མཁྱིན་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཆོག་མཚན་ལྟེན་པོ་

གསུམ་པ་ཆོག་མཚན་ལྟེན་པོ་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་
གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བཞོས་པ་ཞེས་
མང་དུ་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བཞོས་པ་གོ་ཆ་ཆེན་
པོ་བཞོས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲངས་ཅི་ཅམ་གྱིས་ན་བྱང་ཆེན་གོ་ཆ་ཆེན་
པོ་བཞོས་པ་ཞེས་བཀྱི་བ་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཆོ་
དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྒྲུལ་རྟོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་གོ་ཆ་དང་། ཞེས་
སོགས་ཆོག་མཚན་ལྟེན་པོ་བཤད་པ་ལྟེན་གསུངས། དེ་ནས་འཇུག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆེན་ཐེག་
ཆེན་ལ་འཛོག་པ་དང་འཇུག་པར་བྱ་བ་འདི་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་
འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ཅམ་གྱིས་ན་བྱང་ཆེན་ཐེག་ཆེན་ལ་
ཡང་དག་པར་ཞུགས་པར་བཀྱིས་ལགས། ཐེག་པ་དེ་གང་ནས་འབྱུང་བ་ལགས། ཐེག་པ་
དེ་གང་དུ་གནས་པར་འབྱུར་བ་ལགས། ཐེག་པ་དེ་གང་ཞིག་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ལགས།
ཞེས་དྲི་བ་ཞུས་པ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་
པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྒྲུལ་རྟོ། །རབ་འབྱོར་གང་ཁྱོད་དེ་སྐད་དུ་བྱང་
ཆེན་ཐེག་ཆེན་ནི་གང་ལགས། ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཞེས་སོགས་ཏེ། དྲི་བ་དང་པོའི་ལན་དུ།
ཐབས་མཁས་ནས་གཞུངས་ཀྱི་བར་གསུངས། དྲི་བ་གཉིས་པའི་ལན་དུ། རབ་འབྱོར་གང་
ཁྱོད་གྱིས་འདི་སྐད་དུ་རི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཟེར་

བ་ནི། ཞེས་སོགས་སའི་ཚོགས་གསུངས། དྲི་བ་གསུམ་པའི་ལན་དུ། རབ་འབྱོར་གང་ཡང་
 བྱོད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེ་གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་སྒྲུས་པ་ནི།
 ཞེས་སོགས། མཐོང་སྒྲུབ་གི་གཞེན་པོའི་ཚོགས་སྐབ་བཞི་གསུངས། དྲི་བ་བཞི་པའི་ལན་དུ།
 རབ་འབྱོར་གང་བྱོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་གང་དུ་གནས་པར་འགྱུར། ཞེས་སྒྲུས་པ་ནི།
 ཞེས་སོགས་སྒྲོམ་སྒྲུབ་རྟོག་པ་དང་པོའི་གཞེན་པོ་གསུངས། དྲི་བ་ལྔ་པའི་ལན་དུ། རབ་
 འབྱོར་གང་ཡང་བྱོད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེ་གང་ཞིག་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར།
 ཞེས་སྒྲུས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་སྒྲོམ་སྒྲུབ་རྟོག་པ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་གཞེན་པོ་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་སྒྲུབ་བ་དང་། ཚོགས་སྐབ་བརུ་བརུན་སྒྲིར་བསྟན་པ་
 དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན། ལྷས་རྣམ་
 གཞག་དུ། གོ་ཆ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། ཚོགས་ནི། ཞེས་བཤད་ན། འཇུག་སྐབ་ཀྱི་
 རྗེས་སུ་ཚོགས་སྐབ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དམ་པའི་
 ཚོས་མཐའ་དག་ལ་སྒྲོར་བའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་བྲལ་ས་པའི་འཇུག་སྐབ་ལས་
 ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་པོ་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་དང་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གོ་ལེགས་པར་བཤོས།
 དེའི་རྗེས་སུ་གཡུལ་རོ་སྒྲོད་པའི་ལམ་དུ་འཇུག། དེའི་རྗེས་སུ་ཡན་ལག་བཞི་པའི་དབྱང་
 ཚོགས་ལེགས་པར་གསོག་པ་ལྟར། དང་པོར་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་གོ་བཤོས། དེ་རྗེས་
 འབྱོར་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དམ་ཚོས་མཐའ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འབྱོར་བ་ལ་འཇུག། དེའི་
 རྗེས་སུ་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་དགོས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆོམས་
 སྒྲོར་བ་ལ། དེ་ལྟར་འཇུག་པ་བྱས་པ་ལ་ཚོགས་སྐྱེ་བས་གསུམ་པ་ཚོགས་ཀྱི་སྐབ་ལ། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ལ་རྩ་བ། འགྲེལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་
 པའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་ལེགས་པར་གསོག་དགོས་པ་ལྟར་ཚོགས་སྐབ་བརུ་བརུན་སྒྲིར་བསྟན་
 པ་ལ། བཙེ་དང་སྒྲིན་ལ་སོགས་པ་དུག། ཅིས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རོ་བོ། ཇི་ལྟར་གྲུབ་པའི་རྩལ། གྲུབ་པའི་ངེས་ཚིག།

གྲུབ་པའི་གྲངས་ངེས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་ཚེ་ཆེན་པོ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ས་
 དང་གཉིན་པོ་ནས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། མི་དམིགས་པས་ཀྱན་
 རྒྱུ་གྱི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་མཐའ་དག་སྦྱབ་པས། ཞེས་
 བཤད། གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་ཚེ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ངོ་
 བོས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འབྱུང་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་ཚེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོགས་
 ཡིན་པས། ཞེས་བཤད། བཞི་པ་ནི། ཆོགས་ཀྱི་སྦྱབ་པ་ནས་པ་བཅུ་བདུན་ནོ། ཞེས་
 བཤད། གསུམ་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི།
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་། བཟེ་དང་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་དུག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་
 ཡང་། བསམ་སྦྱོར་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པའི་
 དབང་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་སྦྱོར་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྦྱབ་པའི་
 དང་དམིགས་པ་འཛིན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་པའི་ཆོགས་སྦྱབ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསམ་པས་
 བསྐྱུས་པ། བཟེ་བའི་ཆོགས་སྦྱབ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱི་པའི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གོ་ཆ། ཞེས་
 སོགས་དང་། དེས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་སེམས་ཅན་
 དཔྱལ་བའི་མའི་ཕྱང་པོ་ཇི་སྟེད་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱས་ཤིང་། སེམས་
 ཅན་དཔྱལ་བ་པ་ནས་ཀྱི་སྦྱག་བསྐྱེད་རབ་ཏུ་བཅོམ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
 བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱག་འཆའ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱ་བརྒྱུད་
 ནོ། །དབྱངས་རྒྱུ་སྦྱོག་གོ། །དེའི་ཆོ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་
 བྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱ་དེ་ཐོས་ནས་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཐོབ་སྟེ། དེ་དག་དགའ་བ་
 དང་། བདེ་བ་དེས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དེ་དག་ནས་རྣམ་པར་ལྡང་ངོ། །ཞེས་པ་ནས།
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་དེའི་ཕྱིར། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་
 བཞོས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བཟེ་དང་། ཞེས་དང་། སྤྱི་

རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྦྱོར་བས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱིན་སོགས་དུག་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྦྱིན་པའི་ཚོགས་སྐབ་ལྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་གོ་ཆ་
 ཆེན་པོ་བཤོས་པ་ནི། སྦྱིན་པའི་པ་རྩེ་ལ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་ཤིང་། སྦྱོར་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་
 ཆེན་པོའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་བཞུ་ཐུའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་མདོན་པར་སྐྱེལ་རྟེ། ཞེས་སོགས་
 དང་། ཟས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཟས་བྱིན། མིའི་ཡོ་བྱད་གང་ཅི་ཡང་རུང་བའི་བར་དུ་བྱིན་
 བས་སེམས་ཅན་དག་ལ་ཚས་སྦྱོན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སར་བྱིན་དུག་དང་ལྷན་པའི་ཚས་
 བསྐྱེད་པ་འདི་ཉིད་དོ། ཞེས་པ་ནས། གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བཤོས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་དུག་ ཅེས་དང་། སྦྱིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཚོགས་སྐབ་ལྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་ཚུལ་བྱིམས་
 ཀྱི་སར་བྱིན་ལ་གནས་ཤིང་ཆད་དུ་བསམ་སྟེ་སྟེ་བ་ཡོངས་སུ་བབྱང་བས་འཁོར་ལོས་སྐྱར་
 བའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་དབང་ལྷན་དེ་ལ་གནས་ནས་སེམས་
 ཅན་རྣམས་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་རབ་དུ་འགྲོད་དོ། ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་
 དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བཤོས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་
 པ་ལ། ཚུལ་བྱིམས་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་བཟོད་པའི་ཚོགས་སྐབ་ལྟོན་པ་ལ།
 རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་བཟོད་པའི་སར་བྱིན་ལ་གནས་རྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 བཟོད་པའི་སར་བྱིན་ལ་རབ་དུ་སྦྱོར་ཞིང་འགྲོད་དོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
 འཆད་པ་ལ། བཟོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་བཙུན་འབྲུག་གྱི་ཚོགས་སྐབ་ལྟོན་
 པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་བཙུན་འབྲུག་གྱི་སར་བྱིན་ལ་གནས་ཤིང་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་བཙུན་འབྲུག་གྱི་སར་བྱིན་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་ཞིང་གཞིག་ལ་རབ་དུ་འགྲོད་
 དོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བཙུན་འབྲུག་དང་། ཞེས་གསུངས།
 ལྷ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཚོགས་སྐབ་ལྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་གྱི་
 སར་བྱིན་ལ་གནས་ཤིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་གྱི་སར་བྱིན་ལ་ཡང་དག་
 པར་སྦྱོར་ཞིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་། ཞེས་

གསུངས། རྒྱལ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚྭ་སྐྱོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་ཤིང་
 ཕྱིན་ལ་གནས་ཤིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤིང་ཕྱིན་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་ཁིང་། ཞེས་
 སྟགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཤེས་རབ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
 ལ་ཡང་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་མཉམ་གཞག་གིས་བསྐྱུས་པ་ལ་ཡང་། ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ཞི་ལྷག་བྱུང་
 འབྲེལ་གྱི་ཚྭ་སྐྱོན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྦྱོན་པ་ལ། བྱང་ཆེན་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བཤོས་
 ཤིང་ཤར་སྟོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གྲུའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་ཏུ་སོང་ཁིང་རི་
 ལྟར་བདག་ཉིད་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་གནས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་ཅན་རི་སྟེད་པ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་སྦྱར་ཁིང་གཞིག་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་དོ། ཞེས་
 སྟགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཞི་གནས། ཞེས་དང་། ཞི་གནས་དང་། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་སྦྱོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་མའི་མཁན་པོ་འཕམ་རྩ་
 མའི་མཁན་པོའི་མཆན་བྱ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་ལམ་སྟོ་ཆེའི་བཞི་མདོར་འདུག་སྟེ་སྟེ་པོ་མང་
 པོའི་ཚྭ་སྐྱོན་ཤིག་མདོན་པར་སྦྱུལ་ཏེ། འདི་སྟུམ་ཏུ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་གྲངས་
 མེད་པ་འདི་དག་པར་ཕྱིན་རྒྱལ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་དགོད་པར་
 བྱའོ་སྟུམ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ན་རབ་འབྱོར་དེ་ཅི་སྟུམ་ཏུ་སེམས། རྩ་མའི་མཁན་
 པོ་འཕམ་རྩ་མའི་མཁན་པོའི་མཆན་བྱ་དེས་སེམས་ཅན་གང་ཡང་པར་ཕྱིན་རྒྱལ་ལ་བཀོད་
 པ་ཡོད་དམ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་བཀོད་པ་ཡོད་དམ། གསོལ་པ་བཙམ་ལྟན་འདས་
 དེ་ནི་མ་མཆིས་སོ། ཞེས་སྟགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ལྷག་མཐོང་བཅས་
 པ་དང་། ཞེས་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྦྱོན་པ་ལ། གསོལ་
 པ་བཙམ་ལྟན་འདས་བདག་གིས་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་འཆལ་བ་
 སྟེ། བཙམ་ལྟན་འདས་གཟུགས་ནི་མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་བའོ། ཞེས་སྟགས་གསུངས། དེའི་
 དོན་འཆད་པ་ལ། ཟུང་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་དང་། ཞེས་དང་། ཟུང་ཏུ་འབྲེལ་བའི་
 ལམ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པས་བསྐྱུས་པའི་ཐབས་མཁས་

སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་གང་ཁྱོད་དེ་སྐད་དུ་བྱང་
 ཆེན་ཐེག་ཆེན་ནི་གང་ལགས། ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རབ་འབྱོར་པར་ཕྱིན་དུག་པོ་འདི་བྱང་
 ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཐབས་ལ་མཁས་
 པ་གང་ཡིན་དང་། ཞེས་དང་། ཐབས་མཁས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ།
 ལྷ་བས་བསྐྱུས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྟོན་པས་བསྐྱུས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་ཐེག་ཆེན་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། བྱང་སྟོན་
 པ་ཉིད་དང་། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་གཞན་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། རབ་འབྱོར་
 འདི་ནི་བྱང་ཆེན་ནམས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
 ཡེ་ཤེས་དང་ནི། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་
 འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་ཐེག་ཆེན་འདི་ལྷ་སྟེ། དཔལ་བར་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 དང་། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་པས། རྣམ་པར་གྲོལ་ཁིང་
 སོས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། རབ་འབྱོར་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་ཤར་ཕྱིན་ལ་
 སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་ནོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བསོད་ནམས་དང་། ཞེས་
 དང་། བསོད་ནམས་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པས་བསྐྱུས་པ་ལམ་
 ཀྱི་ཚོགས་དང་། དམིགས་པ་འཛིན་པས་བསྐྱུས་པ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱིན་འཛིན་
 པའི་གཟུངས་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་ཐེག་ཆེན་ནི་འདི་
 ལྷ་སྟེ། དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་མ་
 འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ། རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་མི་དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་བྱང་ཆེན་ཐེག་
 ཆེན་ནོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ལམ་དང་། ཞེས་དང་། མཐོང་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ལམ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་
 ཐེག་ཆེན་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་ཡི་གེའི་རྩལ་མཉམ་པ་ཉིད་
 དང་། ཡི་གེའི་སྒྲོ་དང་། ཡི་གེ་རབ་རྩ་འཇུག་པའོ། དེ་ཡང་ཡི་གེའི་རྩལ་མཉམ་པ་ཉིད་
 དང་། ཡི་གེའི་སྒྲོ་དང་། ཡི་གེ་རབ་རྩ་འཇུག་པ་གང་ཞེན། ཡ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གདོད་མ་

ནས་མ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་
ལ། གཞུངས་དང་། ཞེས་དང་། ཆོག་ལ་སོགས་པའི་གཞུངས་དང་། ཞེས་གསུངས། ལུ་
པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཉེན་བྱེད་པའི་སའི་ཆོགས་དང་། ཉེས་པ་སེལ་བ་གཉེན་པོའི་ཆོགས་གཉིས་
ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱུར་གང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་རི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་
ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི། རབ་འབྱུར་འདི་ལ་པར་སྤྱོད་དུག་ལ་
སྟོད་ཅིང་ས་ནས་སར་འཕར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ས་བརྩེ་
དང་། ཞེས་དང་། ས་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱུར་གང་ཡང་
ཁྱོད་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེ་གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲུས་པ་ནི། དེ་མི་
དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཉེན་པོའི་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡི། ཞེས་དང་། གཉེན་
པོ་རྣམས། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཆོགས་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ།
ཁྱོད་ལ་སྟོང་ཐེ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་སྒྲུབ་ནས། གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་བར་བརྩེ་བརྩུན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཆོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ།

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སའི་ངོ་བོ། ས་མཆན་མས།
ངེས་ཆོག ཁོ་རིམ། བྱངས་ངེས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་མན་ཆད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་། རང་
འབྲས་བྱང་ཆེན་འབྲིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ཆོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཁ་
ཅིག །རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་འབྲིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རང་འབྲས་བྱང་
ཆེན་དངོས་སུ་འབྲིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རང་འབྲས་གནས་སྐབས་ཀྱི་
བྱང་ཆེན་དང་། མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་གང་རུང་དངོས་སུ་འབྲིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
འབྱོར། དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་

གྲིས་མ་ངེས། གཉིས་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོས་མ་ངེས། གསུམ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་ཅིག་དང་པོས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བཙེ་བ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་སྒྲུབ་ནས། གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྒྲུབ་གྱི་བར་བརྩ་བརྩན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་བརྩ་བརྩན་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྟོང་རྩེའི་ཆོགས་སྒྲུབ་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ། བྱད་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཆོགས་སྒྲུབ་གང་ཞིག །རང་གི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྟག་བསྐལ་དང་བུལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བཙེ་བ། སྟོང་རྩེའི་ཆོགས་སྒྲུབ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཆོགས་སྒྲུབ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྩེ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྩེ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྩེ་དང་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། བྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་གྱི་སྟོང་རྩེ་ནི་བྱད་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྟན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་བྱད་པར་སྟོན་སྟོང་རྩེ་བསྟོམས་པའི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོར་བ་བདེ་སྟག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་པར་ཕྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལྟག་པར་བསྟན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཤིང་། རྣམ་ཤེས་གྱི་སྟོང་གི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བོན་དང་། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་པོའི་བཤེས་གཉེན་དང་། རང་གི་སྒྲ་ལོགས་སུ་བྱད་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལས་བྱད་། དམིགས་པའི་བྱད་པར་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཤིང་། རྣམ་པའི་བྱད་པར་བྱ་གཅིག་པས་དུག་ཐོས་པས་ཉེན་པ་ལ་མ་སྟག་པས་བཙེ་བ་ལྟར་སྟག་བསྐལ་དང་བུལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། བྱེད་ལས་གྱི་བྱད་པར་སེམས་ཅན་ལ་རྣམ་འཛེ་སྟོང་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་བྱད་ཆོས་རྣམས་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བདེ་དང་སྟག་བསྐལ་དེའི་རྒྱ་ལས། བྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་རྩེ་རྟེ། ཞེས་དང་། རབ་འབར་དགྲ་ཡི་དབང་དུ་སོང་། སྟག་བསྐལ་གྱིས་ནོན་ཕུན་པས་སྒྲིབ། །བཤོད་དཀའི་ལམ་ལ་ཀུན་དུ་ཞུགས། །འཆིང་བ་ཆེ་དང་ཡང་དག་ལྟན། །ཟས་ཆེན་དུག་དང་འདྲིས་ལ་ཞེན། །ལམ་ནི་རབ་དུ་སྟོན་གྱུར་པ། །ལམ་

གཤམ་རབ་ཞུགས་སྟོབས་ཆུང་བའི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྒྱུ། ཞེས་སོགས་ཐུས་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་གཞི་ལ་ཆེར་གོ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་བཞིན་ལ། བྱུང་པར་ནི།
ཆོགས་སྐྱབ་གང་ཞིག བཀྲོང་བའི་སེམས་པ་བྱུང་ཆོས་བཞི་ལྟན། སྤྱིན་པའི་ཆོགས་སྐྱབ་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག སྤྱོང་བའི་སེམས་པ་ཆོས་བཞི་ལྟན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོགས་
སྐྱབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག ཁི་འབྱུགས་པའི་སེམས་པ་ཆོས་བཞི་ལྟན། བཟོད་པའི་
ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དགེ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོོབ་པའི་སེམས་པ་ཆོས་
བཞི་ལྟན། བཙོན་འབྱུག་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག སེམས་ནང་རྒྱ་ཡང་
དག་པར་འཛོག་པའི་རྒྱང་རེ་འཛིན། བསམ་གཏན་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་
ཞིག ཆོས་རབ་རྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རིག་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།
བྱུང་ཆོས་སོགས་སྐྱ་མ་བཞིན་ནོ། །

བརྒྱད་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་ནི། ཚོགས་སྐྱབ་གང་ཞིག །མེས་པ་དམིགས་པ་ལ་རི་
 ལྷར་འདོད་འདོད་ཏུ་འབད་མེད་ལྷན་ཁྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཤིན་ཆུངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟིན་
 པའི་ཉིང་རེ་འཛིན། ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དམིགས་པ་
 ལ་དབྱུང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཤིན་ཆུངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟིན་པའི་སྟོན་མ་རང་ཡུལ་ལ་
 སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། དཔུ་པ་ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཚོགས་
 སྐྱབ་གང་ཞིག །ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པ། བཅུ་པ་རྩུང་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ཀྱི་ཚོགས་
 ཀྱི་མཆོན་ཉིད། འོན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་རྩུང་འབྲེལ་རྣམས་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན།
 འདི་ལ་ཞི་ལྷག་སྟོན་པའི་པན་ཡོན། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱང་ཀྱི་རྩུང་བྱེད་ཏུ་
 བརྟན་པ། ཞི་ལྷག་སོ་སོའི་རོ་བོ། སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན། གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ། སོ་སོའི་བསྐྱབ་
 ཚུལ་དང་རྒྱག་ལས། དང་པོ་ནི། ཞི་ལྷག་སྟོན་པ་པན་ཡོན་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྷན་ཏེ།
 ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་
 ལྷག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་ལྷག་སྦྱོང་ཚུལ་ཅུང་བཅད་ནས་

བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞྱེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་རི་སྟེང་ཅིག་
 བཀའ་སྩལ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གིས་བསྐྱབ་པར་དགོངས་འབེལ་ལས་གསུངས་པའི་མྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་པོ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཐེང་ཀོན་མཆོག་གྲིན་ལས།
 ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཆེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་མྱིར། བཞི་པ་ནི། སྟོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་ལྷག་གཉིས་སྟོན་དགོས་
 ཏེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་དང་བལ་བའི་ལམ་ཀྱིས་སྟོལ་བ་ཐོབ་མི་རུས་པའི་མྱིར་ཏེ། སྦྱོང་འཇུག་
 ལས། སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཤེད་པའི་མི། ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་བྲག་ན་གནས། ཞེས་
 དང་། བསྐྱབ་བཞིན་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིན། དུམ་རིང་དུས་སུ་སྦྱང་བྱས་ཀྱང་། སེམས་
 གཞན་གཤེད་བས་བྱས་པ་ནི། དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་
 མྱིར། ལུ་པ་ནི། དང་པོར་ཞི་གནས་སྦྱབ། དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཞི་གནས་རབ་དུ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་
 འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཅོལ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱིར་
 དང་། ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པར་ལྷག་མཐོང་སྦྱབ་མི་རུས་པའི་མྱིར་དང་། ཞི་གནས་དང་བལ་
 བའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཉོན་མོངས་སྦྱོང་མི་རུས་པའི་མྱིར།

དུག་པ་ལ། ཞི་གནས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། ཞི་ལྷག་བྱུང་
 ཏུ་འབྲེལ་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་བསྟན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་ཞི་གནས་སྟོན་ཚུལ། སྟོན་ནས་ཞི་གནས་སྦྱབ་པའི་ཆོད་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 ནི། ཞི་གནས་སྦྱབ་པའི་མཐུན་ཁྱེན་བསྟན་ཅིང་འགལ་ཁྱེན་སྤངས་པའི་སྟོན་ནས་ཞི་གནས་
 སྦྱབ་དགོས་ཏེ། མདོ་ཐེང་རྒྱན་ལས། སྟོན་ལྷན་གང་དུ་སྦྱབ་པའི་ཡུལ། འཇིགས་པར་རྟེན་
 དང་གནས་བཟང་དང་། ཁ་བཟང་བ་དང་ཤོགས་བཟང་དང་། རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་
 ཡོ་བྱད་ལྷན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་མྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྦྱོར་དངོས་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་སྦྱོར་བའི་ཆོས་དུག་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོན་པ་

དང་། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་སྟོན་ཏུ་སྦྱོར་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་ལམ་རིམ་ལ་སྟོ་སྦྱོང་བ་སོགས་
བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷན་འཛམ་པོར་ལུས་རྣམ་ལྷན་གྱི་ཚོས་བརྟན་ལྷན་ཏུ་བྱ་སྟེ། ཉིང་དེ་
འཛིན་སྟོན་པ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་དེའི་གཤམ་ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པ་བཀག་ནས། དམིགས་རྟེན་
རྒྱལ་བའི་སྦྱ་གཟུགས་སོགས་ལ་སེམས་གཏད་དེ་གོང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་གནས་པའི་
ཐབས་དགུས་རིམ་པ་ལྟར་བསྟོན་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱས་པར་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་ཤེས་
པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་
འཛིན་རུས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་སྦྱོར་པ་ནི་ཞིག་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་བརྟན་པ། ལྷག་མཐོང་སྦྱབ་ཚུལ། གྲུབ་པའི་
ཚད་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་སྦྱོར་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོས་ཐོས་པ་
དང་། བཅའ་བ་དང་། དེའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་སེམས་པ་སོགས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་
ལ། ཞིག་ནས་ཀྱི་ངང་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ་བྱང་
པར་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚོ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལྟར་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་
པའི་བདེན་འཛིན་ངོས་གཟུང་ནས་བདེན་འཛིན་དེས་ལྟར་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཟུང་བ་ལྟར་
གྲུབ་མ་གྲུབ་གཅིག་ཏུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་པས་ལེགས་པར་བཀགས་ཏེ་
སོ་སོར་དཔྱད་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཞིག་ནས་ཀྱི་ངང་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་
ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་ཟིན་པ་ནི།
ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་
ཞི་ལྷག་གྲུབ་པ་ན། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཡ་མ་བྲལ་བར་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཅིག་ཤོས་འབད་
མེད་ཏུ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་འདྲེན་རུས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་
ཀྱི་བདེ་བ་རྩིས་མེད་ཏུ་འདྲེན་རུས་པ་ནི་ཞི་ལྷག་ཟུང་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཚོགས་སྦྱབ་
གང་ཞིག རྣམ་མཁུན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པ།
བརྟུ་གཅིག་པ་ཐབས་མཁས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག རྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ། བརྟུ་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

ཚྲིགས་སྐབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སྤྱ་གནས་
པ། བརྟ་གསུམ་པ་བཅོད་ནམས་ཀྱི་ཚྲིགས་སྐབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ཁོང་མའི་
འབྲས་བུ་སྐབ་པ་ལ་བཙོན་པ། བརྟ་བཞི་པ་ལམ་གྱི་ཚྲིགས་སྐབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་
ཞིག །དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་བྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་
དང་བཅས་པའི་རིགས་སྤྱ་གནས་པ། བཙོ་ལྷ་པ་གཟུངས་ཀྱི་ཚྲིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཟུངས་ཀྱི་རོ་པོ་བྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ། བྲན་པ་
དང་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་གཟུངས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དམ་ཆོས་
འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནམ་དག་གང་ཞིག །བྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་
ལྡན་དང་བཅས་པས་རབ་བྱ་བྱེད་པའི་རིགས་སྤྱ་གནས་པ། གཟུངས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། འདིའི་
ནམ་གཞག་འདིར་མི་འཆད་པས་འོག་ཏུ་འཆད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་
པའི་ཡོན་ཏན་རྩ་མའི་རྟེན་བྱེད་པ། བརྟ་བྱག་པ་སའི་ཚྲིགས་སྐབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་
ཞིག །རང་གི་ངོས་སྒྲུལ་གྱི་སྤང་བྱའི་དངོས་གཞི་བྱེད་པ། བརྟ་བརྟན་པ་གཞི་བའི་
ཚྲིགས་སྐབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། བཞི་པ་ས་མཆོམས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་
པོ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་རྩ་ཡོད།

ལྷ་པ་ངེས་ཆོག་ནི། བརྟ་བརྟན་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཚྲིགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་
ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པའམ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རོ་པོ་ཡིན་
པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཚྲིགས་ཀྱི་སྤྲད་དོད་སྤྲ་ར་ཞེས་པའི་སྤྲ་ནི་ཡང་དག་
པར་གྲུབ་པ། ལྷ་ནི་རོ་པོ། ར་ནི་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བྱག་པ་ལ་ཚྲིགས་བརྟ་
བརྟན་གྱི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པའི་དོན་
བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་བ་སྦྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོ་འདིའི་
བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་། ཕྱི་མའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
འགོད། གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བཟོད་བཙོན་བསམ་གཏན་གསུམ་ལ་
འགོད། གཏན་རྩ་བདེ་བ་ཐོབ་ཕྱིར་རྩ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་འགོད། ཕར་ཕྱིན་བྱག་

གི་ཐབས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱེ་བའི་གཞན་དོན་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཞི་
གནས་དང་། དེ་ཐོབ་པ་ལ་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཡུལ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་
པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། དེས་སྟོང་ཉིང་ལ་དམིགས་པས་ན་ཐེག་དམན་དུ་སྦྱང་སྤྱོད་པས་
ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཞིའི་མཐར་མི་སྦྱང་བའི་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་དང་། ཞི་ལྷག་
བྱང་འབྲེལ་དང་ལྡན་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་
དེའི་འོག་ཏུ་ཐབས་མཁས་དང་། ཐབས་དེ་ཤེས་པ་ནི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་སྒྲོབ་དགོས་
པས་སྟོང་ཉིང་རྟོགས་པའི་ཡི་ཤེས་དང་། ཡི་ཤེས་དེ་སྒྲོམ་པས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་
དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བསོད་ནམས་འབྱུང་བས་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཆོགས་གཉིས་གོམས་པའི་བྱང་སྒྲོགས་སོ་བདུན་ལ་འབད་པས་
མཐོང་ལམ་སོགས་ཐོབ་པས་དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་གྱི་ཆོགས་དང་། ལམ་དང་ལྡན་པ་ནི། ལྷ་
ལ་སོགས་པ་ཡི་གེའི་དོན་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་དུ་མར་ཆོས་བསྟན་པའི་རྒྱུའི་
དྲན་པ་གཏུགས་པ་མེད་པར་འཁྱར་བའི་སྤྱིར་དེའི་འོག་ཏུ་ཆོག་གི་གཟུངས་ལ་སོགས་པ་
གཟུངས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། གཟུངས་ཐོབ་པའི་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་མ་
སྤྱི་མའི་རྟེན་བྱེད་པས་དེ་ནས་སའི་ཆོགས་དང་། མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སས་
རང་རང་གི་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉེན་པོའི་ཆོགས་སུ་འཁྱུར་བས་
དེ་ནས་གཉེན་པོའི་ཆོགས་བསྟན་པའི་སྤྱིར། འདི་གོང་དུ་གཟུངས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
འཆད་པས། དེར་འཇུག་རྒྱ་ཡིན་པས་གཟུངས་ལ་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། བྱེད་ལས། ས་མཆོམས་
སོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཟུངས་ཅམ་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་གཟུངས་དང་། སྤགས་
ཀྱི་གཟུངས། ཆོག་གི་གཟུངས། དོན་གྱི་གཟུངས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་ར་པ་ཅ་
ན་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་དེ་དག་སྐྱེ་འགག་དང་འབྱུང་བ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་
པའི་དོན་དུ་མོས་ཏེ་སྒྲོམ་པས་སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན་དེའི་དོན་ལ་མི་སྐྱག་པའི་
བཟོད་པ་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དྲན་ཤེས་ནི་བཟོད་པའི་གཟུངས་སོ། །དེས་ན་བཟོད་

པའི་གཟུངས་བཟོད་པ་ཉིད་ལ་མི་བྱ་པར་དེའི་རྒྱ་ལ་བྱ་ཏེ། འབྲུམ་གྱི་གཞི་དང་འཛིན་པ་ལས།
 བཟོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པའི་རྒྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་ཆོ་ཤེས་རབ་དང་། རྒན་པ་ལ་
 བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་ལྟར་པའི་གཟུངས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 བཟོད་པའི་གཟུངས་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། གཟུངས་ཐོབ་པའི་མཐུས་དེ་མ་
 ཐག་རྒྱ་ས་དང་པོ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཏེ་དོན་ལ་བཟོད་པས་ན་
 དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པས།
 སེམས་ཅན་གྱི་ཡམས་ནད་དང་། ཉེར་འཆོད་དང་། འབྲུགས་པ་དང་། སྤྲིག་པ་ལ་སོགས་
 པ་ཟད་པའི་ཆེད་རྒྱ་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་འདི་ལྟ་བུས་དོན་དེ་འབྲུབ་པར་ལྟར་ཅིག་ཅེས་ཉིང་
 རེ་འཛིན་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྟུན་ཏེ་གསང་སྤགས་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟུན་པ་
 ལྟ་བུ་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱབ་པའི་རྒན་ཤེས་ནི་གཟུངས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། སྤགས་
 གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་སམ་འབྲས་བྱ་ལ་རྒྱའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་གསང་
 སྤགས་གྱི་གཟུངས་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་ཐོབ་ནས་སྤྲོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་གྱིས་
 སྤར་སྤོས་མ་སྦྱང་བའི་ཆོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་གྲངས་མེད་པ་བརྟན་པ་རྣམས་རྒྱས་གཅིག་རྒྱ་
 འཛིན་པར་རུས་པའི་རྒན་ཤེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། རིམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གྱི་དོན་འཛིན་པར་
 རུས་པའི་རྒན་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཨ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་ན། རྒན་ཤེས་གྱི་གཟུངས་དེ་དག་སྐྱེ་བས་དེ་དག་ལ་གཟུངས་གྱི་
 སྒོ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དེ་ལ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་རྒྱ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། ཆོ་འདིར་ཆེད་རྒྱ་
 མ་བཅུ་ལ་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མར་སྦྱངས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་ཐོབ་པའི་གཟུངས་ལྟ་བུ། གཉིས་
 པ་ནི། ཆོ་འདིར་སྤོས་བསམ་ལ་འབད་པ་དག་ཆོས་གྱི་ཆོག་དོན་རྒྱ་མ་ལུར་རྒྱ་འཛིན་པར་
 རུས་པའི་གཟུངས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟོགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྒྲོབས་
 གྱིས་འཛིན་པར་རུས་པའི་གཟུངས་ལྟ་བུ། དེ་ལ་ཡང་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ནི། མོས་སྦྱོད་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་གཟུངས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མ་དག་ས་བདུན་
 གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་གཟུངས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་

གཟུངས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེའི་ཀྱན་ལས། རྣམ་སྤྲིན་ཐོས་ལ་གོམས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་
འཛིན་གྱིས་གཟུངས་དག་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་
གསུམ། ཁྲོ་ལྷན་མ་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡང་། མ་དག་ས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། རྒྱུ་དང་དང་
ནི་འབྲིང་པོ་སྟེ། དག་པའི་ས་པའི་གཟུངས་ཆེན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
པ་ནི། གཟུངས་དེ་དག་བྱེད་ལས་དང་ལྷན་ཏེ། རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་པ་རང་གིས་
འཛིན་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དང་ཡང་། རྒྱལ་ཡང་དག་བརྟེན་ནས་ནི། རྟག་ཏུ་
དམ་པའི་ཆོས་དག་ཀྱང་། རབ་ཏུ་སྟོན་ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་ནི། གཟུངས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ཆོགས་སྐྱབ་དང་འདྲ་ལ། གཟུངས་ཅམ་ལ། གཟུངས་
རྒྱུ་དང་འབྲིང་གཉིས་ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཡོད། སྤྱིར་གཟུངས་ཅམ་གྱི་ས་མཆོམས་ལམ་
མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་བར་ཏུ་ཡོད། བདུན་པ་གྲངས་ངེས་ནི། འདིར་བསྟན་
ཆོགས་སྐྱབ་ལ་བཅུ་བདུན་ཏུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་
དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བཅེ་བ་དང་། སུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དུག་བཞག མཉམ་པར་བཞག་
མ་བཞག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་ཐབས་མཁས་བཞི་བཞག ལྟ་
སྟོན་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་བཞག འབྲས་བུ་
སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་འཛིན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་ལམ་དང་གཟུངས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་
བཞག ལོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་ས་དང་གཉེན་པོའི་ཆོགས་གཉིས་
སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས།

འོ་ན། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་
ན་འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། སའི་
ཆོགས་སྐྱབ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་།

གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ་དང་། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་
 པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ནི། བྱ་དང་། བྱི་
 དང་དེ་གཉིས་ཀ་དང་། སྟོང་པ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་
 དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པ་
 དང་། དོར་བ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་། མཚན་ཉིད་
 དང་། མི་དམིགས་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་དང་། དངོས་
 པོ་མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་
 ཉི་ཤུ་ལོ། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། འདིར་སྤྲུམ་པ། བྱ་དང་བྱི་རོལ་
 རྣམས་དང་ནི། གཉིས་དང་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་དང་། སྟོན་པ་དང་མུ་དན་འདས་ལམ་
 དང་། རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་དང་ཅིག་ཤོས་དང་། མཐའ་འདས་ཐོག་མ་དོར་བ་མེད། རང་
 བཞིན་དང་ནི་ཚོས་ཀྱང་དང་། ཚོས་སྐྱེ་ལ་སོགས་འདས་སོགས་དང་། ལྡན་དང་ཅིག་
 ཤོས་ངོ་བོ་དང་། ལམ་འདང་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་དང་། ཚོས་ཀྱི་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། རང་
 རང་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་བྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཉི་ཤུར་འདོད། ཅིས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། སྐབས་འདིར་ཚྭ་སྐབ་བཅུ་བརྒྱུན་གྱི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་
 བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་རྩ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་རྟོགས་ན་དོན་ཆེ་བ་ལ་
 དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། འདིར་བསྟན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ཚོས་ཅན། ཏུ་
 མར་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཉི་ཤུ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་ཡོད་
 པའི་བྱིར། འདིར་མཐའ་དབྱད་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཤད་
 པ་དང་། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་བཤད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་དབྱད་
 པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 འདི་ལྟ་སྟེ། བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བྱི་ནང་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་
 ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་

འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཆོད་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་རོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་རོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་འདིས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཉི་ཤུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཡུལ་ཅན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་བྱགས་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱུས་གྱི་སའི་བར་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་བྱགས་ལ་འཕངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བྱགས་ལ་བསྟན། བཞི་པ་སྟོན་པའི་མདོས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྟོང་ལམ་དང་། ལྷ་པ་དང་རྩྭ་པ་སྟོན་པའི་མདོས། རི་མ་བཞིན། ས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ། བརྟན་པ་དང་བརྟུང་པ་སྟོན་པའི་མདོས། ས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ། དགུ་པ་དང་བརྟུང་པ་སྟོན་པའི་མདོས། ས་ལྷ་པ་དང་རྩྭ་པ། བརྟུང་གཅིག་པ་སྟོན་པའི་མདོས། ས་བརྟན་པ། བརྟུང་གཉིས་པ་དང་བརྟུང་གསུམ་པ་སྟོན་པའི་མདོས། ས་བརྟུང་པ། བརྟུང་བཞི་པ་དང་བཙུ་ལྷ་པ་སྟོན་པའི་མདོས། ས་དགུ་པ། བརྟུང་རྩྭ་པ་དང་བརྟུང་བརྟན་པ་སྟོན་པའི་མདོས། ས་བརྟུང་པ་འཕངས། ཐ་མ་གསུམ་སྟོན་པའི་མདོས། སངས་རྒྱུས་གྱི་ས་འཕངས་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་དང་པོ་བརྟུང་བརྟན་པོ་བརྟུང་པ་མན་ཆད་ལ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆོད་ཡོད་དེ། དེ་ནས་མ་ནི་སྤང་བྱ་མདོན་གྱུར་པ་དང་། ས་པོན་ཅི་རིགས་པ་དང་བུལ་བས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཐ་མ་གསུམ་སངས་རྒྱུས་གྱི་ས་ལ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆོད་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་རྟོན་ཡིན་པ་དང་རང་བྱུང་ཉིད་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདིར་སྟོང་ཉིད་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དགག་གཞི་ཉི་ཤུ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགག་གཞི་ཉི་ཤུ་ཡང་ཡོད་དེ། མིག་མོགས་ནང་གི་དབང་པོ་རྩྭ་གཟུགས་

མོགས་མྱིའི་ཡུལ་ལ། དབང་པོའི་རྟེན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཡུལ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
 པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད། རྟོགས་བརྒྱ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་ལམ་སྟེ་ཐོབ་པ་དོན་
 དམ་པ། རྟེན་ལས་སྐྱེས་པ་ཁམས་གསུམ། ཅིག་ཤོས་རྟེན་ལས་མ་སྐྱེས་པ་འདུས་མ་བྱས།
 རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐས་སྟོང་པའི་མཐའ་ལས་འདས། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་བྲལ་བའི་འཁོར་
 བ། རྟོགས་རེ་རེ་བཏང་བ་དང་བྲང་བ་མེད་པའི་དོར་བ་མེད་པ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཀྱན། ཆོས་སྐྱེ་
 ལ་མོགས་ཏེ་སྐྱེ་འགགས་དང་གཟུགས་རུང་མོགས་སམ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། འདས་
 མོགས་རུས་གསུམ་དང་། ལྷན་པ་སྟེ་རྟེན་མཆོན་རུ་མ་འདུས་པའི་སྐྱེ་ཆོགས་ཅམ་དངོས་པོ་
 མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ལྷན་པའི་ཅིག་ཤོས་དངོས་པོ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་མོགས་
 པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་སྟེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ངོ་བོ་ནི་རང་
 གི་ངོ་བོ། ཆོས་ཀྱི་གཞན་ཀྱི་ངོ་བོ་འཁོར་བ་ལས་གཞན་ཏེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷུང་པའི་ཡང་དག་
 པའི་མཐའ་སྟེ་ཉི་ཤར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དོན་སྣ་བའི་ལུགས་དང་། ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ནི་སྟོང་གཞི་ཡིན་ལ། ལུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་
 རྟག་པ་དང་གཅིག་སྤྱུ་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་དགག་བྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་དགག་གཞི་
 སྤང་མོགས་གསུམ་མམ་བདེན་བཞིའི་བྱད་པར་རུ་བྱས་པའི་དགག་པ་སྟེ། འདུལ་བ་ལྟང་
 ལས། འདི་ན་བདག་དང་སེམས་ཅན་མེད། ཆོས་འདི་རྒྱ་དང་བཅས་ལས་བྱུང་། ཁྱེས་
 གསུངས་པ་དང་། སེམས་འགྲེལ་ལས། བདག་རྒྱ་འཛིན་པ་རྒྱུག་དོན་རུ། སྤང་པོ་ཁམས་
 མོགས་བསྟན་པ་སྟེ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་དང་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་རྒྱ་འདོད་མི་འདོད་མ་གཏོགས་པ་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་ལ་འཛིན་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མེད་དེ། དེ་ནི་སྟན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་ན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་རང་སྟོང་རུ་འདོད་ཅིང་། སྤང་མོགས་ཆོས་རྣམས་རང་
 གིས་མི་སྟོང་པར་གཞན་གང་ཟག་གིས་སྟོང་པར་འདོད་དེ། རང་སྟེ་གནས་མ་བྱ་པའི་སྟེ་

པས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ལྷག་མ་གནས་མ་ཐུ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡེ་ལུ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲི་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དབུ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་འགོད་པ། དབུ་མ་པའི་ལུགས་བཀོད་པ། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་གྲུན་ཀ་སྟོང་བ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་དགག་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་མ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་ནི། གཞན་དབང་དགག་གཞི་དང་། བདག་གཉིས་སུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཆ་དགག་ཆ་དང་། གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་དེས་གདོད་མ་ནས་སྟོང་པའི་ཆ་ཡོངས་ཀྱབ་ཏུ་འདོད་དེ། སུམ་རུ་བ་ལས། ཀྱབ་ནི་དེ་ལ་སྒྲ་མ་པོ། རྟག་ཏུ་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ལ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་ཀྱབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཞལ་བྱར་འདོད། དབུ་མ་པས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཞལ་བྱར་འདོད།

གཉིས་པ་ལ་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་འདི་ཉིད་འཐད་ལ། དེ་རྒྱབ་པའི་རྟགས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་འགོད་པར་བཞེད་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་གང་ཤེས་པ་ཡིན་ན། བདེན་པས་སྟོང་པའི་རང་ཡུལ་ལ་དམིགས་པས་བྱབ། དཔེར་ན། མི་ལམ་དུ་རྟ་སྐྱང་སྐྱང་བའི་ཤེས་པ་བཞིན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོགས་ཆོས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ན་དེས་མཐོང་བའི་དོན་མེད་དགོས་པ་ལས་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱ་རྒྱང་ལས། འདི་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དང་གང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་དམིགས་པས་བྱབ། དཔེར་ན། མི་ལམ་དུ་རྟ་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་བཞིན་ཚུད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་

ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་སོ། །དམིགས་པ་མངོན་
སྤྲུལ་མ་ཡིན་ན། །དོན་མཐོང་རབ་ཏུ་འབྱུང་མི་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་ས་གཏན་ཆོག་ས་
བྱུང་པ་མ་ཡིན་ལ། མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་མ་མཐོང་བས་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་པ་ན་རེ། བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་པར་
ཐལ། དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ལྟས་བྱིན་གསོད་མཁན་གྱི་མཆོད་སྦྱིན་བསད་པའི་འོག་ཏུ་གསད་བྱ་
ལྟས་བྱིན་སྤྲུལ་མི་ལྟོག་པ་བཞིན་དུ། བདེན་མེད་བདེན་གྲུབ་བཀག་པས་བདེན་གྲུབ་སྤྲུལ་
མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་སྦྱོས་པར་ཐལ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་སྦྱོས་
པ་དེ་མ་སྦྱོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། བཞི་པ་ནི། གཞན་དབང་དང་གཉིས་སྟོང་
གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་གང་ཞིག །ཡོངས་
གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩལ་སྤྱུ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་གཉིས་
རྩལ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྩལ་སྤྱུ་གྲུབ་པར་ཐལ་
ལོ། འདོད་ན། དེ་རྩལ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་ཐ་དད་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་
ཐལ། དེ་གཉིས་རྩལ་གཞན་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཞན་དབང་གི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་
ན། དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྦོམ་པས་གཞན་དབང་ལ་སྦོ་སྦྱར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྟོང་མི་རུས་པར་
ཐལ་ལོ། །ལཱ་པ་ནི། སྐབས་འདིར་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་དངོས་སྤྱུ་བསྟན་ནས་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་
ཤེས་སོགས་དངོས་སྤྱུ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་དངོས་སྤྱུ་
སྟོན་པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་ཅན་ཞིག་དངོས་སྤྱུ་སྟོན་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག །སྤར་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་
བ་མཐའ་དག་དངོས་སྤྱུ་བསྟན་ན་སྐབས་དོན་པོར་བའི་གནས་སྤྱུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

སའི་ཚྭ་སྒྲིག་སྒྲུབ།

གཉིས་པ་སའི་ཚྭ་སྒྲིག་གི་བྲག་རྩུ་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྒྲུབ་བ་དང་། སའི་ཚྭ་སྒྲིག་དངོས་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚྭ་སྒྲིག་བཅུ་བརྒྱུ་གྱི་ནང་ནས་སའི་ཚྭ་སྒྲིག་གི་བྲག་རྩུ་བཤད་པ་འདི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སའི་ཚྭ་སྒྲིག་དེ་རྒྱ་བྲེད་ཀྱི་ཚྭ་སྒྲིག་མང་ཞིང་བརྒྱ་བྲེད་དོན་རྒྱ་ཆེ་བས་རྟོགས་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱ་བཅུ་གྱིས་བྲག་རྩུ་བཤད་པ་འདི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྒྲུབ་བ་ལ། སའི་ཚྭ་སྒྲིག་ལ་ས་གང་གི་ཡོངས་སྒྲིབ་བར་འབྱུར་བའི་ཚྭ་སྒྲིག་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་བརྟན་པ་འདི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚྭ་སྒྲིག་སྒྲུབ་ཅད་པ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གསུམ་གསུངས་པ་ལ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་ས་དགའའི་ཡོངས་སྒྲིབ་བཤད་པ་དང་། འབས་བྱ་ས་བཅུ་པ་འདི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་སྐད་རྩེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་བཤད་པ་འདི་སྟོན་ན། རྒྱ་ས་དགའའི་ཡོངས་སྒྲིབ་བཤད་པ་ལ། ཡོངས་སྒྲིབ་བ་ནམ་བཅུ་ཡིས། ཞེས་སོགས་གསུངས།

འདི་ལ་ཡང་དགྲ་ལས། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྒྲིབ་ལ་ཡང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་ས་ནས་སར་འཕར་ཏེ། རབ་འབྱོར་རི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་པ་ལ་རྩེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅིང་ས་ནས་སར་འཕར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་གོས་པ་མེད་པས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཚོས་གང་ཡང་འོང་བའམ་འགོ་བའམ་འཕོ་བའམ་ཉེ་བར་འཕོ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་འོན་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་མེད་པས་སྒྲིབ་ཅིང་ས་དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལ་བྱང་ཆེན་ས་ཡོངས་སྒྲིབ་བ་གང་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆེན་ཡོངས་སྒྲིབ་བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་གྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སྒྲིབ་བ་

དང་། མཚན་མ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཕན་པའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། སེམས་
 ཅན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་
 སྦྱོང་བ་དང་། སྒྲིན་པ་དང་། གཏོང་བ་དང་། ལེན་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཏོང་བ་
 ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། དེས་སྒྲུབ་སེམས་སུ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 བསྟེན་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་བཅའ་བ་
 ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། བྱིམ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་
 སྦྱོང་བ་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་
 འདོད་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམ་པར་
 འགྲེལ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། ཆོག་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བདེན་པའི་ཆོག་ཡོངས་སུ་
 སྦྱོང་བ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆེན་ས་དང་པོ་ལ་གནས་
 པའི་བྱ་བ་དག་ཤོ། །ཞེས་དང་། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་
 ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆེན་
 ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་
 པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྣམ་མཁྱེན་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་
 མང་པོ་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་སྟེ། འདི་ནི་རབ་འབྱོར་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་
 བའོ། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྷ་སྟེ་ཇི་སྐད་དུ་སྤྲས་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་འདི་ནི་
 བྱང་ཆེན་བདེན་པའི་ཆོག་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའོ། །རབ་འབྱོར་དེ་དག་ནི་ས་དང་པོ་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བཅུ་པོ། །ཞེས་པའི་བར་མདོར་བསྟན་དང་
 རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་མདོར་བསྟན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ། ཡོངས་སུ་
 སྦྱོང་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ལ། བསམ་དང་ཕན་པའི་དངོས་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ཡོངས་སྦྱོང་
 དུ་འགྱུར་རྩྱལ་སྟོན་པ་ལ། འདི་དག་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་
 ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་ཡང་། ཡོངས་སྤྱོད་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་གྱུ་ཁེད་པའི་བསམ་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དགོས་པ་ལ་ཕན་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཚེ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་མགུ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་གཏོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་དམིགས་པ་འདོད་པ་དང་། བྱིན་ན་གནས་པ་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བ་དང་། ལྷ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། བདེན་པར་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་མཆོན་ཉིད་གྱི་ཆོས་བཅུས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པས་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་གྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་དག་ཁོ་ནས་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད།

གཉིས་པ་ས་གཉིས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ཡང་། ཚུ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱུར་གང་བྱང་ཆེན་ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་ལ་ནན་ཏན་ཏུ་བྱའོ། །བརྒྱད་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚུལ་བྱིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། བྱས་པ་གཞོ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སར་ཕྱིན་ལྷག་མ་ནམས་ལ་བཙོན་པ་འཆོལ་བ་སྟེ། རབ་འབྱུར་བྱང་ཆེན་ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པས་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་དེ་དག་ལ་ནན་ཏན་ཏུ་བྱ་བ་དག་གོ། །ཞེས་དང་། རབ་འབྱུར་དེ་ལ་བྱང་ཆེན་ཚུལ་བྱིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་སེམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་བྱང་ཆེན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནམས་ལ་བཙོན་ཞིང་འཆོལ་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཚུལ་བྱིམས་བྱས་པ་གཞོ་དང་བཞོད། ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱོད་བྱེད་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དག་བའི་ཆོས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་སྟོན་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། གཞན་གྱིས་ཕན་

པ་བྱས་པ་དྲན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞེད་པ་དང་། དགེ་
བའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་། མཁན་
པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུད་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྟན་པ་འི་ཆོས་སྐྱབ་པ་
དང་། སྦྱོར་པ་ལ་སོགས་པ་འི་ཕར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྦྱོབ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བ་ལྷ་མ་བཞིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་འི་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་
བརྒྱད་ཀྱིས་ས་གཉིས་པ་རྒྱུ་མེད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད།

གསུམ་པ་ས་གསུམ་པ་འི་ཡོངས་སྦྱོར་ལ་ཡང་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་
འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ལྷ་ལ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མང་དུ་ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཤིང་དེ་ལ་ཡང་ཡི་གེ་ལ་མངོན་པར་མ་ཞེན་
པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྩ་ཆ་ཤེས་ཤིང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་ལ་གནས་ཀྱང་དེས་སྒྲོམ་སེམས་སུ་མི་
འགྱུར་བ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ལྷ་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆེན་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པས་གནས་
པར་བྱ་བ་དག་གོ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་བྱང་ཆེན་མང་དུ་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་གང་ཞེ་ན།
འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་བཙུན་ལྷ་ལ་འདས་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་འམ། ཞེས་
པ་ནས། རང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྦྱང་བ་སྟེ། རབ་འབྱོར་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་རྩ་ཆ་ཤེས་
ཤིང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་ལ་གནས་པ་ལོ། ཞེས་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་
པ་ལ། ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཉིད་དང་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། སྤར་བཞིན་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དམ་པ་འི་ཆོས་ཉན་པས་ངོམས་མི་ཤེས་པ་དང་། རྟེན་པ་ལ་
སོགས་པ་ལ་མི་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་དམ་པ་འི་ཆོས་རབ་དུ་སྟོན་པ་དང་། རང་གིས་སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། བན་གདགས་པ་འི་སེམས་ཅན་མི་
མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྦྱོབ་པ་དང་། རང་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་
མི་དགེ་བའི་ཆོས་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་
སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་ལྷ་པོ་ལྷ་མ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མི་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བ་བྱས་པས་
ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད།

བཞི་པ་ས་བཞི་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ཅ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་ས་བཞི་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བརྩུ་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ཤིང་གནས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏང་བར་མི་བྱའོ། །བརྩུ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགོན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་བརྩུ་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆེན་ས་བཞི་པ་ལ་གནས་པས་ཡོངས་སུ་གཏང་བར་མི་བྱ་ཞིང་ཡང་དག་པར་སྤྱངས་ཏེ་གནས་པར་བྱས་པ་ལ་དགོད། ཅས་དང་། དེ་ལ་བྱང་ཆེན་དགོན་པར་གནས་པས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་གང་ཞེན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་བབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆེན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་འོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གནས་གནས་འདོད་རྒྱུ་ཆོག་ཤེས་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་སྤྱར་བཞིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དགོན་པར་གནས་པ་དང་། རྟེན་པ་མ་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་པར་འདོད་པ་མེད་པ་དང་། རྟེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་ལྟག་པར་དོན་རྒྱ་གཉེར་བ་མེད་པ་དང་། བསོད་སྟོམས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་སྟོམ་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་སྤྱངས་པ་སྟོག་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བས་སྟོད་པ་དང་། གཏུལ་བྱ་དང་འཆོམས་པར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་སེམས་མི་ཞུམ་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་སྤྱ་མ་ལྟ་བུ་རྣམས་པ་བརྩུས་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་གཞོན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བཤད།

ལྷ་པ་ས་ལྷ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ། ཅ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་ས་ལྷ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བརྩུ་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པར་བྱ་བ་དག་སྟེ། བརྩུ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱིམ་པ་དང་། རབ་རྒྱ་བྱང་བ་དང་། བསྟན་

པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཁེངས་པ་
 དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། འདྲོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་
 ལུག་ཉམས་རངས་སུ་བཞག་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཆོས་བརྩ་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་
 ཆེན་ས་ལུ་པ་ལ་གནས་པས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་བྱང་ཆེན་བྱིམ་
 པ་དང་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 རས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་རྩལ་ཏེ་སྟེ་བ་དང་། བཤོ་བྲེགས་ཤིང་གོས་བྱར་སྤྲིག་
 བཤོ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་བྱང་ཆེན་འདྲོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་
 དང་། གཏི་ལུག་ཉམས་རངས་སུ་མི་འདྲོད་པའི། ཞེས་པའི་བར་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་
 བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འདྲིས་དང་བྱིམ་ལ་འབྲེན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ལ་སྤར་བཞིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཏུ་རབ་
 ཏུ་བྱང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འགྲོགས་པ་དང་དད་པ་ཅན་གྱི་བྱིམ་ཉེ་བར་མི་བསྟན་པ་
 དང་། སྟེ་པོ་མང་པོའི་གྲོང་ལ་སོགས་པ་དང་། བདག་ལ་བསྐྱུགས་པ་དང་། གཞན་ལ་
 རྫོད་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བརྩུ་དང་། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་རྫོམ་ཞིང་
 གཞན་ལ་མི་འདུད་པ་དང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་བསྐྱོག་སྟེ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་གྲོས་ངན་པ་དང་། འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་
 མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། དེ་
 ལྟ་བུའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྩ་རྣམ་པར་སྤྱོད་ཞིང་བསྐྱོག་པའི་ཆོས་དོན་གྱིས་འཕངས་
 པ། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་རྣམ་པ་བརྩུས་སྤུ་མ་བཞིན་ཏུ་ས་ལུ་པ་རྒྱང་དཀའ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་
 བོ། ཞེས་བཤད།

རྒྱག་པ་ས་རྒྱག་པའི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་ལ་ཙ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་
 འགྱུར་བྱང་ཆེན་ས་རྒྱག་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་རྒྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱག་གང་
 ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱག་གོ། གཞན་ཡང་ཆོས་རྒྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་བྱ་སྟེ། རྒྱག་གང་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས།

སྤྱི་མོ་བ་མཐོང་ན་སྤྱི་མོ་བ་ལ་འབྲུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། འབྲུག་པའི་སེམས་སྤང་བར་
བྱའོ། །ཆོས་དྲུག་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆེན་ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་
བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་ས་དྲུག་པ་ལ་ཆོས་དྲུག་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་
ལྟ་སྟེ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཆོས་དྲུག་ཡོངས་སུ་སྤང་
བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྤྱི་
དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་འབྲུགས། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་
འདོད་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ལ་སྤྲུག་པ་དང་། སྤྱི་བ་པོའི་སྤྱོད་པས་བསྤངས་
ན་ཞུམ་པ་དང་། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རང་གིས་གཏོང་བར་ཞུགས་པ་ལ་མི་དགའ་
བ་དང་། བཞེན་ཡང་སྤྱི་བའི་སྤྱོད་པོ་སྤྱི་བའི་སེམས་སྤྱི་བ་སྟེ། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་
ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྤྱི་བ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲུལ་བཞིན་ཏུ་ས་དྲུག་པ་མཛོན་ཏུ་བྱུར་
པ་ཀུན་ཤེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད།

བརྟན་པ་ས་བརྟན་པའི་ཡོངས་སྤྱི་བ་ལ་སྤང་བྱ་དང་། གཉེན་པོ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ལ། ཚ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་ས་བརྟན་པ་ལ་
གནས་པས་ཆོས་ཉི་ཤུ་མི་བྱ་སྟེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པར་མི་
བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་བ་པོའི་ལ་འགལ་བ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ནི་
བྱང་ཆེན་ས་བརྟན་པ་ལ་གནས་པས་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་རི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་
བདག་ཏུ་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ཅེ་ན་དེ་ནི་འདི་ལྟར་བདག་ཤེན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
བྱང་ཆེན་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
སྤྱི་བ་པོའི་ལ་འགལ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་སྤྱི་བ་པོའི་ལ་འགལ་
བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། སྤང་བྱ་ཉི་ཤུའི་
བོ་དང་། དེ་སྤངས་པས་ཐོབ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་དང་། སེམས་ཅན་

དང་། གྲོག་དང་། གང་ཟག་དང་། ཆད་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། མཆོན་མ་དང་། རྒྱ་
དང་། སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། རྒྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་གནས་པ་
དང་། ཆགས་པ་དང་། སེམས་ཀྱན་ཏུ་ཞུམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དག་
འདུན་དང་། ཚུལ་བྱིས་སུ་ཉལ་བའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། རྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཚོད་པ་
དང་། འགལ་བ་བརྗོད་པ་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་སྟེ། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི།
ཉིས་པ་དེ་ཉལ་བྱ་བྱ་ཉི་ཤུ་དང་བལ་ནས། བརྒྱུ་པའི་ཆོས་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཡོངས་སུ་
སྦྱོང་བ་རྣམས་པ་ཉི་ཤུ་ལྷུ་མ་བཞིན་རུ་ས་བདུན་པ་རིང་རུ་སོང་བ་ཀྱན་ཤེས་པར་འཕྱུར་
བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད།

གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྒྱུར། རྩ་བ། འབྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་གྱིས་
འཕངས་པའི་ཆོས་ཉིད་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། དེས་ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་
འདི་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། རྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་བྱ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བདག་གི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་
དག་ནི། དྲང་ཆེན་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་ལོ། །ཞེས་དང་། དེ་
ལ་རི་ལྟར་དྲང་ཆེན་རྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་གི་མཆོན་
ཉིད་རྟོང་པ་ཉིད་ཉེ་བར་བབྱང་ནས་རྫོགས་པ་ནི་དྲང་ཆེན་རྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་དྲང་ཆེན་ཐམས་ཅད་རུ་བདག་གི་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་ཞེས་པའི་
བར་བརྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ཤེས་པ་
དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། སྦྱོང་བྱེད་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། སྤངས་
པས་ས་ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་རྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཆོན་མ་
མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། དག་པ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་
ལ་གསད་པར་བྱ་བ་དང་། གསོད་པ་པོ་དང་། བསད་པ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་
དང་། རྒྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་བ་ཅེ་བ་དང་། དངོས་པོར་དམིགས་པ་མེད་
པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་རུ་རྫོགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་རུ་

རྟོགས་པ་དང་། མི་སྡེ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་
བཟོད་པ་ཁོང་རྒྱ་རྒྱུད་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཀྱི་སློན་
རབ་རྒྱ་སྟོན་པ་དང་། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་དང་། མཆོན་མར་འཛིན་པའི་རྟོག་
པ་མེད་པ་དང་། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་འདོར་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱང་བ་དང་། ཞི་གནས་སྟོན་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་
མཁས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སོགས་པ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་
བཞིན་རྒྱ་རྒྱུས་མཉམ་རྒྱ་སངས་རྒྱུ་ཞིང་ཐམས་ཅད་རྒྱ་འགྲོ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་དང་
མཐུན་པར་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བདག་གི་ལུས་རབ་རྒྱ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་བཤད། གཉིས་
པ་ནི། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམས་པ་ཉི་ཤུ་པོ་འདིས་ཀྱང་སྡེ་མ་བཞིན་རྒྱ་ས་བདུན་པ་རྟོགས་
པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད།

བརྒྱད་པ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ལ་ཆ་འབྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་
འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་
པར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་པའི་རྩིས་
སུ་འཇུག་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱུས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཞིང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྦྱོང་པ་
དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྒྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་ས་
བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་
དང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་དགོ་བའི་ཆ་བཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་ཅིང་
ཆེད་རྒྱ་བསམས་ཤིང་སྤྱད་པ་ཉེ་བར་ལེན་ཏེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་
ཆེན་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཏེ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་བྱང་ཆེན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་པའི་རྩིས་སུ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་གཅིག་
གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་པ་

ནས། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་བྱང་ཆེན་ཆེད་ཏུ་བསམས་
ཤིང་སྤྲིན་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་
འཆད་པ་ལ། སེམས་ཅན་ཀྱན་ཡིད་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་
པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་རྩ་འབྱུང་གི་མདོའི་པར་ཤེས་པས་བརྩེ་བ་དང་། སངས་
རྒྱུ་གྱི་ཁིང་རྟེན་གསེར་ལ་སོགས་པའི་དོ་པོར་ཡོངས་སུ་སྦྱར་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
ཏུ་ཆོས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་སངས་རྒྱུ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷའི་མིག་སྤྱོད་པ་
དང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཁིང་བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཏུ་
རྒྱ་མ་ལུ་བྱུང་གནས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཐོང་ནས་སྤོ་སྤོ་བྱུང་བའི་
བའི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བའི་
ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྤྲུལ་བཞུགས་ཏུ་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བར་
ཐུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད།

དགྲ་པ་ས་དགྲ་པའི་ཡོངས་སྦྱོར་ལ། ཚ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་
གང་བྱང་ཆེན་ས་དགྲ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བརྒྱ་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། བརྒྱ་
གཉིས་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྲིན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོངས་སུ་བབྱུང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས།
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་བརྒྱ་
གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆེན་ས་དགྲ་པ་ལ་གནས་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
དང་། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་རི་ལྟ་རི་ལྟར་སྤྲིན་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལུན་སུམ་ཆོགས་པར་འབྱུར་
བ་ཡིན་ཞེན། དེ་ལ་བྱང་ཆེན་པར་བྱིན་ཏུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས།
སངས་རྒྱུ་གྱི་ཁིང་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་བྱང་ཆེན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྤྲིན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་
པ་ལ་སྤར་བཞུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྲིན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། སློབས་པ་རྒྱ་པོ་ལྟར་མི་བད་པ་དང་། རྒྱུ་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟགས་པའི་མངལ་དུ་འབྱུག་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པར་གནས་པ་
 དང་། ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྦྱོས་པ་དང་། མ་ལ་སོགས་པ་དང་ལེགས་པར་འབྲེལ་བའི་
 གཉེན་དང་། རང་དབང་བའི་འཁོར་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པས་མངོན་པར་བསྟོད་
 པར་སྦྱོར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་ཏེ། དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཡིད་
 བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བའི་ཤིང་ཨ་ཤུག་ལ་སོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་
 བྱ་བ། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་
 སུ་སྦྱོང་བ་ནམ་པ་བརྩ་གཉིས་པོས་སྤེམ་པ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བྱས་པའི་བྱད་པར་
 དག་གིས་ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སློ་གྲོས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་འཆད་དོ། །

༡༡། ལ་ལམ་ཆེན་མོ།

རྩི་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན།

ལ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བཏུན་པ།

༡༡། །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱང་པ་ལ། ལ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བཏུན་པ་
དང་། སྐབས་འདིར་བཏུན་གྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སའི་རྣམ་གཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སའི་རང་བཞིན། འཕྲོ་ཚུལ། མིང་གི་རྣམ་
གངས། སྒྲ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཐིམ་རྒྱེད་
བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ། ལ་ལམ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པའི་སའི་མཆན་ཉིད།
ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པས་བེན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ། ལམ་གྱི་
མཆན་ཉིད། ལ་ལམ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ས་དང་ལམ་གཉིས་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་ལ།
ཐེག་དམན་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་གཉིས་སུ་ཡོད། གསུམ་པ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་
ལུགས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ། ཐེག་དམན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། རང་གི་
འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཐིམ་རྒྱེད་བྱེད་པའི་ཐེག་དམན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་མཐུན་པ།
ཐེག་དམན་གྱི་སའི་མཆན་ཉིད། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག །དེ་ལ་དབྱེ་ན། དམན་པ་ས་བརྒྱད་
རྒྱུ་ཡོད་དེ། རིགས་ཀྱི་ས་ནས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་རམ། དཀར་པོ་རྣམ་པར་
མཐོང་བའི་ས་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའི་བར་བརྒྱད་རྒྱུ་ཡོད། ཆོག་དོན་འོག་ཏུ་འཆད། ཡང་
དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གཉིས་སུ་ཡོད། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་
པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཐིམ་རྒྱེད་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ལམ་ལུགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སའི་མཆན་ཉིད། དེས་ཅིག་ཤོས་ལ་རིགས་འདྲ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་

སྐྱེས་ལྷ་ཡོད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོས་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད།
 དབྱེན་རྒྱུད་འཁྲིང་ཆེན་པོ་དང་། མངོན་སུམ། རྩིས་དཔལ། དབྱེད་ཤེས་དང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི།
 དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསར་ཏུ་རྟོགས་པའི་
 གྲོ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པའི་གྲོ་ལྟ་
 བུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དོན་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་བྱོད་
 སྐྱེས་བཞི་ཡོད། དང་པོ་གསུམ་ལ་རྒྱུད་འཁྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་ཏུ་ཡོད། དེ་ལ་དེར་
 བྱུར་པའི་མངོན་སུམ་སྐྱེས་སྤར་བཞིན་ནོ། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་
 བ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས། རྩིས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་གང་
 ཏུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ་ཏུ་ཡོད། རང་ལུལ་ཏུ་བྱུར་པའི་
 བདག་མེད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས།
 དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ། རྣམ་གྲོལ་
 ལམ། དེ་གཉིས་གང་ཏུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
 དང་གསུམ་ཏུ་ཡོད། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག །རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱུར་པའི་
 ཉོན་ཨྱིབ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱུད་ཡོད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གང་ཞིག །རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱུར་པའི་འདྲོད་པའི་སས་བསྐྱེས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེས་
 མཐོང་སྤང་ཉོན་ཨྱིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱུག་བསྐྱེས་
 བཟོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱུར་པའི་ཁམས་གོང་
 མའི་སས་བསྐྱེས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེས་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱུག་བསྐྱེས་རྩིས་བཟོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེས་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་

ལ་རིགས་འདྲ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་
 གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག །རང་འདྲེན་བྱེད་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་
 གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཉན་སྒྲིབ་ཀྱང་བརྟགས་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བ། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་
 ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དཔྱེ་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྟུང་ཡོད།
 དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤྲོད་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་
 ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་ལྟ་བུ། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་
 ཡི་ཤེས་ལས་ལངས་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག །རང་རྟུང་ལྡན་གྱི་
 གང་ཟག་གི་རྟུང་ལ་མངོན་གྱུར་ཏུ་འབྱུང་བ། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་རྩིས་ཐོབ་ཡི་ཤེས་
 གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་པའི་རྟུང་གྱི་བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་ལྟ་བུ། རང་གི་རྟུར་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་
 རྟོགས་རྩིས་སུ་བྱུང་ཞིང་རང་གི་འབྲས་བྱུར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་མི་སྟོབ་ལམ་མ་སྦྱེས་
 བོང་གི་ཉན་ཐོས་གྱི་རྩིས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་གྱི་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དཔྱེ་ན།
 ཉན་ཐོས་གྱི་སྟོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་དང་། དེའི་རྩིས་ཐོབ་ཡི་ཤེས། དེ་གཉིས་གང་
 རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་སྟོམ་ལམ་དང་གསུམ་ལས། རང་ལུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་བདག་
 མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་རྩིས་ལ་མངོན་རྟོགས། དང་པོའི་
 མཆོན་ཉིད། དཔྱེ་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་སྟོམ་
 ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དེ་དང་གསུམ་ལས། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་རྩིས་ལ་མངོན་རྟོགས་གང་
 ཞིག །རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྟོམ་སྤང་ཉན་སྒྲིབ་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་
 པ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དཔྱེ་ན། རྟུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགྲར་ཡོད། རྟུར་པར་དཔྱེ་ན་
 བརྟུང་ཅུ་གྲ་གཅིག་ཡོད། དེ་གང་ཞིག །རང་དང་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྦྱེས་པའི་
 ཉན་ཐོས་གྱི་སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ། གཉིས་
 པའི་མཆོན་ཉིད། དཔྱེ་ན་སྤར་བཞིན། དེས་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་སོགས་སྤར་

བཞིན་ནོ། ཉན་ཐོས་ལམ་གྱི་བཞོད་པ་མཐར་ཐིམ་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཁྱེན་པ། ཉན་ཐོས་
གྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ལམ་སོགས་ལ་རིགས་འདྲ།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་
བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་
ན། ཐེག་ཆེན་སོ་སྟེའི་ས་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་ས་གཉིས་ལས། གཉིས་པ་འོག་དུ་
འཆད། དེ་འདྲའི་ཐེག་ཆེན་སོ་སྟེའི་མངོན་རྟོགས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་
ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་གཉིས་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མངོན་
རྟོགས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་རྒྱུང་འབྱེད་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། མངོན་སུམ་
སོགས་གསུམ་ཡོད། བྱང་སེམས་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་ཡོད། དེ་རེ་རེ་ལ་རྒྱུང་འབྱེད་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་
སྟེ་བཅུ་གཉིས་ཡོད། དེ་རེ་རེ་ལ་དེར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་སོགས་གསུམ་ཡོད་ཚུལ་སྐར་
བཞིན། བཞི་པ་འཕོ་ཚུལ་ལ། གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་
གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ནམ་སྟེས་པ་ན། དེས་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་རྒྱུང་དུ་ཐོབ་པར་འཇོག །དེའི་རྗེས་སུ་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེས་དྲངས་
པའི་དེ་འབྱེད་སྟེས། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ཆེན་པོ་སྟེས། གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་
པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་དྲོད་ཐོབ་པ་དུས་
མཉམ། དེའི་རྗེས་སུ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་ཅེ་མོ། དེའི་རྗེས་དེ་བཟོད་པ་
སྟེས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་ཆོས་མཚོག་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་རྣམས་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྟེས་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་
སུ་རིགས་ངེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་ཆོས་མཚོག་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་
པར་འཇོག །དེ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་པོ་ལ་ལམ་གཉིས་མཉམ་གཞག་ཐུན་

གཅིག་ལ་སྒྲིམ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྒྲིམ་སྤང་ཉོན་སྤྱིབ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་ནམ་ཐོབ་པ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་
ལམ་པར་ཆད་མེད་ལམ་ཆུང་རྒྱུ་ཆུང་རྒྱ་ཐོབ་པར་འཛོག། དེས་དེ་ནམ་སྤངས་པ་དང་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་ཆུང་རྒྱུ་ཆུང་རྒྱ་ཐོབ་པར་འཛོག། དེས་ཆུང་འཁྲིང་
ཆེན་པོ་དགུ་ལ་རིགས་འདྲ། དེས་སྒྲིམ་སྤང་ཉོན་སྤྱིབ་ནམ་སྤང་པ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སྒྲོབ་
ལམ་ཐོབ་པར་འཛོག། དེས་རང་རྒྱལ་ལ་རིགས་འདྲ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་རུ་སྒྲི། སྤང་བྱ་
རིམ་གྱིས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་བཟོད་སྤང་ཅིག་མ་བརྒྱུག་རིམ་ཅན་རུ་སྒྲི་བ་ཡིན་ནོ། །

ཐེག་ཆེན་ལ་དམན་ལམ་སྒྲོན་རུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་
ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་བ་དེས་སྒྲོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་ཐོབ་པ་ན། ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་དྲོད་ཐོབ་པར་འཛོག། དེ་འདྲའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་
ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དེས་སྒྲོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་
མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་རུས་མཉམ། དམན་ལམ་སྒྲོན་རུ་སོང་བ་ལ། དམན་ལམ་རུ་སྒྲོང་ཉིད་
རྟོགས་མ་ཐོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དེ་འཕོ་ཚུལ་སྤར་བཞིན་ནོ། །དམན་ལམ་
རུ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་ཆོགས་ལམ་པ་ཙམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་རུ་སོང་བའི་
བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡང་སྤར་བཞིན་ལ། དམན་ལམ་རུ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་
དམན་སྒྲོར་ལམ་པ་ཙམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་རུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དེས་ཐེག་
ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོགས་གཉིས་ཅི་ཙམ་བསགས་དགོས་པ་བསགས་
ཟིན་པའི་སྤང་ཅིག་གཉིས་པ་དེར་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་དྲོད་ཐོབ་པར་འཛོག། དམན་
ལམ་རུ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་འབགས་པའི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་རུ་སོང་བའི་བྱང་
སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡང་སྤར་བཞིན་ལ། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་པ་དེས་སྒྲོར་
ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོགས་གཉིས་ཅི་ཙམ་བསགས་དགོས་པ་བསགས་ཟིན་པའི་སྤང་
ཅིག་གཉིས་པ་དེར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་འཛོག། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོར་

ལམ་ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་ནམས་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྟེ། དེ་
 རྗེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་སྟེ། དེ་རྗེས་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དང་། རམ་གྲོལ་ལམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གཅིག་
 དང་། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ས་གཉིས་པའི་
 སྒྲོམ་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་ནམས་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྟེ། བ་སོགས་ཁྱི་མ་ནམས་
 རིགས་འདྲ། ས་དང་པོའི་རམ་གྲོལ་ལམ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒྲོམ་སྤང་བདེན་
 འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་རགས་པ་སྤྱིར་ཕྱིར་རུ་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས། དེ་སྤྱིར་རུས་སུ་མཐོང་བ་ན། དེ་སྤྱིར་ཕྱིར་རུ་སྤྱིར་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་རུ་མཉམ་
 པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། དེའི་དངོས་གཉེན་རུ་སོང་བ་ན་ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པར་འཛོག་ཅིང་། དེས་དྲངས་པའི་རམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ན་ས་གཉིས་
 པའི་རམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །རམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ལས་ལངས་པའི་ས་གཉིས་པའི་
 རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་སྤང་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤྱིར་རུ་ཚོགས་
 གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས། དེ་ལྟར་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྤྱིར་རུས་སུ་མཐོང་བ་
 ན་དེ་སྤྱིར་ཕྱིར་རུ་སྤྱིར་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་རུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་དེ་ལྟ་བུ་
 དེའི་དངོས་གཉེན་རུ་སོང་བ་ན་ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པར་འཛོག་ །དེས་
 དྲངས་པའི་རམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ན་ས་གསུམ་པར་འཕོས་པ་སོགས་རིགས་འདྲའོ། །

ལྷ་པ་མིང་གི་རམ་གྲངས་ལ། ས་དང་། ལམ་དང་། མཁྱེན་པ་དང་། ལམ་ཞུགས་ཀྱི་
 མངོན་རྟོགས་རམས་མིང་གི་རམ་གྲངས་ཡིན། ཚོགས་ལམ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན། དད་པའི་
 ས། ཚོས་མངོན་རྟོགས་རམས་མིང་གི་རམ་གྲངས་ཡིན། སྤྱིར་ལམ། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན།
 དེས་འབྱེད་ཡན་ལག །དོན་མངོན་རྟོགས་སོགས་མིང་གི་རམ་གྲངས་དང་། མཐོང་ལམ།
 བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གཉིས་མིང་གི་རམ་གྲངས་དང་། སྒྲོམ་ལམ། རྗེས་ལ་མངོན་
 རྟོགས་གཉིས་མིང་གི་རམ་གྲངས་དང་། མི་སྒྲོབ་ལམ། དགྲ་བཅོམ་པའི་མཁྱེན་པ། ཉོན་

སྤྱིའི་སྤངས་པའི་ལམ་ནམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་པ་སྤྱི་བཤད་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆོགས་ལམ་
 ཞེས་བཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོགས་བསགས་པའི་ལམ་གྱི་
 དང་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞོད་པའི་ཕྱིར། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཞེས་བཞོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉོན་སྤྱིའི་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཐར་པ་ཡིན་ཞིང་། ཉོན་སྤྱིའི་
 ཀྱན་བརྟགས་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཐར་པའི་ཆ་ཡིན་པས། ཁྱོད་དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞོད་པའི་ཕྱིར། དད་པའི་ས་ཞེས་
 བཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དད་སོགས་ཡུལ་ལྷ་ལ་མཁས་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་ལམ་
 ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། ཆོས་གསུང་རབ་གྱི་ཆོག་དོན་གཏན་ལ་འབབས་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་ལམ་ཡིན་པས་
 དེ་ལྟར་བཞོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་ལམ་ཞེས་བཞོད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་
 པས་དེ་ལྟར་བཞོད་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཞེས་བཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་སུ་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཡིན་ཞིང་། དེས་རྒྱ་མཐོང་སྤང་ལས་དེས་པར་འབྱེད་པས་དེ་ལ་དེས་འབྱེད་ཅེས་བྱ་
 ལ། ཁྱོད་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
 ལམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞོད་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ཅེས་བཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། དེའི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞོད་པའི་ཕྱིར། དོན་མངོན་རྟོགས་ཞེས་
 བཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གསུང་རབ་གྱི་དོན་བདག་མེད་ཤ་རགས་གང་རུང་ལ་སྦྱོམ་
 བྱུང་གི་མྱོང་བ་འདོན་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཞེས་བཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་བའི་གནས་སྐབས་གྱི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞོད་པའི་
 ཕྱིར། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་

དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན།
སྒྲོམ་ལམ་ཞེས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་རྒྱུ་
ལྟར་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རྩེས་
ལ་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་
རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དག་བཅོམ་པའི་
མཁུན་པ་ཆོས་ཅན། མི་སྒྲོབ་ལམ་ཞེས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆགས་བཅས་རྣམས་
ཀྱི་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བའི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྟེན་
པའི་ཕྱིར། དེས་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་རིགས་འདྲ།

ཁ་ཅིག ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་བྱེད་པའི་མངོན་རྟོགས། སའི་མཚན་ཉིད་ཟེར། ཁ་
ཅིག །དེ་ས་ལམ་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་སའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སེམས་པ་ལྟར།
ས་ཡིན་ན། སྤྲོད་འཐས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། བྱང་
སེམས་ཀྱི་སའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་
ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མོས་སྦྱོང་གྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཆོས་ཉིད་ལ་ཚེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །བདེན་
འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་བྱེད་པ་དེ། ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
མཚན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ས་དང་པོའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་གང་ཞིག །བདེན་འཛིན་ལྟར་སྒྲེས་ཆེན་པོའི་ཆེན་
པོའི་དངོས་གཞི་བྱེད་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུད་ལྱེད་ལྱེད་
མཚན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་རྒྱུད་ལྱེད་
རྒྱུད་ལྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔལ་

ནམས་ཀྱི་ས་བརྩ་ནམས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའི་ལམ་སྒྲོམ་གྱི་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཁར་རྒྱད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྩ་མའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ས་
དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ས་དང་པོ་རབ་རྩ་དགའ་བའི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་
དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཆོན་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ས་དང་པོ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་རྟོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་གཉིས་རྩས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཆོས་
ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་རྩ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག བདེན་འཛིན་
ཀུན་བརྟགས་སྤངས་པ། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལས་ལངས་པའི་སྐྱོད་འདྲེས་རུང་རྩ་འཛིན་
པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག ཁར་རྒྱད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་མདོན་གྱུར་རྩ་
འབྱུང་བ། ས་དང་པོའི་རྩེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡིན་
ན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལམ་སྒྲིག་ལས། རྒྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་རྩེས་ཐོབ་ཀྱི་
གནས་སྐབས་སུ་འབྱུང་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་སྤང་བའི་སྐྱོད་འདྲེས་
རུང་རྩ་འཛིན་པའི་རྟོག་བྲལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་ནས་སར་འཕོ་བའི་ཆོལ་རྩེས་
ཐོབ་ནས་མཉམ་གཞག་རྩ་འཕོ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོ་པས་ས་དང་པོའི་ངོས་
སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་དང་། ས་གཉིས་པར་འཕོ་བ་རྩས་མཉམ། ས་བརྟན་པ་པས་ས་
བརྟན་པའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་དང་། ས་བརྟན་པར་འཕོ་བ་རྩས་མཉམ་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཤི། དེས་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པ་དང་། དེར་འཕོ་བ་རྩས་
མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱན་སྤང་ལས། ས་གང་གིས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་
དག་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པ་དེ་སྤྱིད་རྩ་ས་དེ་ཡིན་ལ་རྟོགས་ནས་ས་གཞན་ཡིན་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཤི། ས་བརྟན་པའི་སྤྱད་ཅིག་ཐ་མའི་
ཡེ་ཤེས་དེས་རང་ཉིད་མ་སྤངས་པས་ན་དེ་མངལ་གྱི་བྱི་མ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་

དང་མཚུངས་ལ། ས་བརྒྱུད་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེས་རང་ཉིད་སྤངས་པ་ན་
དེ་མངལ་གྱི་དྲི་མས་དག་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་དང་། མཚུངས་པར་འཛོག་པའི་སྤྱིབ་པ་
གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ལྔ་མར། ས་བརྒྱུད་ལ་བརྟེན་དྲི་མ་ནི། །མངལ་སྤྱབས་དྲི་
མ་དག་དང་མཚུངས། །མངལ་སྤྱབས་བལ་འདྲ་མི་རྟོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་
བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
གིས་དངོས་སུ་དྲངས་པའི་ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ས་དང་པོའི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། ས་བརྒྱུད་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་འགྲིག་ཁོ་ན་རེ། ས་གཉིས་པའི་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན། རང་དངོས་སུ་འདྲིན་བྱེད་གྱི་ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་
དགོས་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། ཁ་ཅིག་ །ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་
རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུ་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ལྔ་མའི་དར་རྒྱུ་ལས།
མཐོང་ལམ་ཡུན་ཤིན་ཏུ་ཐུང་ཞིང་ས་དང་པོ་བསྐལ་པའི་ཡུན་གྱིས་རྫོགས་དགོས་པས་སྒྲོམ་
པའི་ལམ་ཡང་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་མཐོང་
ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡུན་ཤིན་ཏུ་ཐུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །ས་
དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུ་དྲུའི་
རྒྱུ་དྲུ་དོན་གཅིག་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལམ་སྤྲིག་ལས། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
ནས་སྒྲོམ་ལམ་དུ་བཞག་པ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུ་དྲུའི་རྒྱུ་དྲུར་འདྲུ་བས་སྒྲོམ་ལམ་ལ་དགུར་
གངས་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །ས་བརྒྱུ་པ་བ་དེས་ས་
བརྒྱུའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་ཐོབ་ཟེར་ན། དེས་ས་བརྒྱུའི་རྒྱུ་ཟད་པར་སྤངས་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཤེས་སྤྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །

བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སའི་རྣམ་གཞག་གྱེ་བྱག་རྩ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སའི་རྣམ་གཞག་
བཤད་པ། བྱང་པར་གྱི་གཞི་སའི་ངོ་བོ། བྱང་པར་གྱི་ཚོས་སའི་རྣམ་གཞག །བྱང་པར་དེ་
ལྟ་གྱི་སའི་ངེས་ཚིག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་དངོས་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། རྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྩ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་
སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག །རང་གི་འབྲས་བུར་ལྟར་པའི་ཡོན་ཏན་རྩ་
མའི་རྟེན་བྱེད་པ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སའི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ། སོ་
སའི་ངོ་བོ། གངས་ངེས། ས་བརྩུར་འབྱེད་པའི་རྩ་མཆོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། བྱང་སེམས་
འཕགས་པའི་ས་དེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྩུར་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་རབ་རྩ་དགའ་བ། གཉིས་པ་རྩི་
མ་མེད་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྱོ་བ། ལྷ་པ་སྦྱངས་དཀའ་བ། རྩག་པ་
མངོན་རྩ་ལྟར་པ། བརྩན་པ་རིང་རྩ་སོང་བ། བརྩད་པ་མི་གཡོ་བ། དགྲ་པ་ལེགས་པའི་
ལྷོ་གྲོ། བརྩ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྩིན་རྣམས་སྤྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བརྩུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ། སར་ཕྱིན་བརྩུའི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་ཕྱིན་
པའི་སར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པས་ཟིན་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་
པའི་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག །རང་གི་འབྲས་བུར་ལྟར་པའི་ཡོན་ཏན་རྩ་མའི་རྟེན་བྱེད་
པ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས། ས་དང་པོའི་
རྩིས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་གང་རྩང་མ་ཡིན་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་ལས།
རང་ལྷ་པ་རྩ་ལྟར་པའི་བདག་མེད་ལ་རྩེ་གཅིག་རྩ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་
ཤེས་གང་ཞིག །རང་རྩད་ལྟ་གྱི་གང་ཟག་གི་རྩད་ལ་མངོན་རྩ་ལྟར་པ། དང་པོའི་
མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
དང་། དེ་གཉིས་གང་རྩང་མ་ཡིན་པའི་ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད།
ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་རྩ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གང་

ཞིག་ ཁང་གི་ངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤང་བྱུང་བྱུང་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ། དང་
 པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ས་དང་པོའི་མཚན་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ས་དང་
 པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་ཡོད། དེ་གང་ཞིག་ ཁང་གི་ངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤང་
 བྱུང་བྱུང་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད།
 དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཚན་ལམ་བཟོད་པ་བརྟུན་ཡོད། དེ་གང་ཞིག་ ཁང་གི་སྤང་བྱུང་པའི་
 བདེན་འཛིན་ལྟན་ལྟེན་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ས་དང་པོའི་
 སྤང་ཅིག་ཐ་མར་སྒྲེས་པའི་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུའོ། དེ་གང་ཞིག་ ཁང་
 དང་མཉམ་གཞག་ཐུག་གཅིག་ལ་སྒྲེས་པའི་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྒྲུབ་
 ཀྱི་སྤང་བྱུང་བྱུང་པའི་སྤྱི་བ་པ་ལས་གྲོལ་བ། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད།
 དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཚན་ལམ་ཤེས་པ་བརྟུན་ཡོད། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་
 ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ནི། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྣམ་ཐོག་ཉིད་ལ་ཆེ་
 གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ། ས་དང་པོའི་
 མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་ལངས་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་ ཁང་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་
 གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་ཏུ་འབྱུང་བ། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད།
 དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཚན་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱན་རྒྱུ་མེས་ས་བརྟུན་དང་། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་སྤང་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ། ཤར་ཕྱིན་བརྒྱུད་ནང་ནས་གཙོ་
 བོར་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པས་ཟིན་པའི་བྱང་མེས་འཕགས་
 པའི་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག་ ཁང་གི་འབྲས་བྱུང་བྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་ཏུ་མའི་རྟེན་བྱེད་པ།
 གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ས་གཉིས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། དེའི་རྣམ་
 ཐོག་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད།
 རང་ལུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེན་མེད་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་གཉིས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་ ཁང་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་ཏུ་འབྱུང་བ། དང་

པོའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ས་གཉིས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
དང་གསུམ་ཡོད། དེ་གང་ཞིག །རང་དངོས་སུ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་
སྒྲུབ་གྱི་སྤང་བྱུར་གྱི་བའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་རགས་པ་ལས་གྲོལ་བ།
དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་ས་གཉིས་པའི་ཐོག་མའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དོན་གཅིག །དེ་
གང་ཞིག །རང་གི་ངོས་སྒྲུབ་གྱི་སྤང་བྱུར་གྱི་བའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་ཆེན་
པོ་ཕྱ་བའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། ས་གཉིས་པའི་སྤང་ཅིག་ཐ་མའི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དོན་གཅིག །ས་གཉིས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་ལངས་
པའི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །རང་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མཛོན་གྱུར་
དུ་འབྱུང་བ། ས་གཉིས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། གཞན་གཉིས་སྤར་བཞིན་
རིགས་འདྲ། དེས་མཆོན་ནས། ས་གསུམ་པ་ནས་ས་བརྩུ་པའི་བར་ལ་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་
སོགས་ལྟག་མ་བརྒྱུད་སྤར་ནས་མཆན་ཉིད་འཛིན་ཚུལ་རིགས་འདྲ་ཞིང་། སྒྲོམ་སྤང་བདེན་
འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ། སྒྲོམ་སྤང་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་འབྲིང་། ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དུ།
འབྲིང་གི་ཆེན་པོ། འབྲིང་གི་འབྲིང་། འབྲིང་གི་རྒྱུད་དུ། རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ། རྒྱུད་འབྲིང་
འབྲིང་། རྒྱུད་འབྲིང་རྒྱུད་དུ་རྣམས་སྤང་གཉེན་དུ་སྤར་ནས། སྤར་བཞིན་རིགས་འདྲའོ། །

གསུམ་པ་ལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ས་ལ་བརྩུ་པོ་འདྲིར་གྲངས་ངེས་ཏེ། སའི་
ཡོངས་སྤྱོད་ལ་མི་འདྲ་བ་བརྩུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་སྤང་ལས། མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་
པའི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རབ་དུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་བརྩུར་
རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ས་དེ་
ལ་བརྩུར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཞོང་ནས་ཞོང་དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་འཁེལ་བའི་
ཁྱད་པར་དང་། རུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྩས་མཐུ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར། ཕར་ཕྱིན་བརྩུའི་
ཉམས་ལེན་ལྟག་པའི་ཁྱད་པར། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤྱོད་པ་འཛིན་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་
བས་བརྩུར་བཞག་སྟེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་

དང་། མཐུ་ལུ་ཏུ་བྱང་བ་ཐོབ་པ་དང་། རྩིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་
དང་། རྩིན་པ་སྤྱིན་པ་འཕེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩིན་
པར་དབྱེ་བས་རྩིན་པ་བརྩུར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱང་པར་གྱི་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན།

གཉིས་པ་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩིན་གཞག་བཤད་པ་ལ། སར་ཕྱིན་
ལྷག་པའི་བྱང་པར། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པའི་བྱང་པར། ཟག་མེད་ཀྱི་ལུང་པོ་ལྷ་
སྒྲིང་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར། ཀུན་རྒྱུ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར། རྩེ་བ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་བྱང་
པར། གཉེན་པོ་རྟོགས་པའི་བྱང་པར། སྤང་བྱ་མི་མཐུན་སྟོགས་གྱི་བྱང་པར། ས་ཐོབ་
པའི་རྟགས་གྱི་བྱང་པར། ས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུའི་བྱང་པར། ཡངས་སུ་སྒྲིང་བའི་ཆོས་གྱི་
བྱང་པར་དང་བརྩུ་ལས། དང་པོ་ནི། ས་བརྩུ་པོ་དེ་ལ་སར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་བྱང་པར་ཡོད་
དེ། ས་དང་པོར་རྩིན་པའི་སར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ། ས་གཉིས་པར་
ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་སར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ། ས་གསུམ་པར་བཟོད་པའི་
སར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ། ས་བཞི་པར་བཙོན་འགྲུས་གྱི་སར་ཕྱིན་གྱི་
ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ། ས་ལྷ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་སར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་
ལྷག་པར་ཐོབ། ས་དྲུག་པར་ཤེས་རབ་གྱི་སར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ། ས་
བདུན་པར་ཐབས་གྱི་སར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ། ས་བརྒྱད་པར་སློན་
ལམ་གྱི་སར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ། ས་དགུ་པར་སྟོབས་གྱི་སར་ཕྱིན་གྱི་
ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ། ས་བརྩུ་པར་ཡེ་ཤེས་གྱི་སར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་
ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཏུ་ས་བརྩུ་
པོ་རེ་རེར་ཡང་སར་ཕྱིན་བརྩུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བྱང་པར་མེད་དེ།
དབུས་མཐར། བྱང་པར་ཅན་དང་བྱང་པར་མེད་ནི། །ས་བརྩུ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ས་བརྩུ་པོ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་

བསྐྱབ་པ་གསུམ་འབྲས་སྤྱི་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོར་
 ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློན་ནས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྦྱོང་པའི་རྟེན་ཐོབ། ས་
 གཉིས་པར་ལྷག་པ་ཚུལ་བྱིན་པའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྱོང་། ས་གསུམ་པར་ལྷག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་
 གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྱོང་། ས་བཞི་པར་བཙུན་འབྲས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པའི་སློ་
 རས་བྱང་རྩལ་གྱི་སྦྱོགས་མཐུན་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྱོང་། ས་ལྔ་པར་
 བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པའི་སློ་ནས་བདེན་བཞི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྱོང་། ས་དྲུག་པར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པའི་སློ་ནས་ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་སྟོག་ལ་མཁས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྱོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ཐལ་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཉིད་རབ་
 ཏུ་རྟོགས་ནས་འདིར། །ལྷག་པའི་ཚུལ་བྱིན་ལྷག་སེམས་དང་། །ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་
 རྩེས་སྦྱོང་། ཤེས་རབ་སྦྱོང་ལུལ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་དེ་ནི། །མི་ཤེས་
 ཤེས་སོགས་འབྲུག་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་བརྟུན་པ་ཡན་ཆད་དུ་བསྐྱབ་པ་
 གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་སྤྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྟུན་པར་མཚན་མ་
 མེད་ཅིང་ཚོལ་བ་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན། ས་བརྟུན་པར་འབད་ཚོལ་རགས་པ་མེད་
 ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའི་འབྲས་སྤྱི་དང་། ས་དགྲ་པར་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་
 ཐོབ་པའི་སློན་ནས་སེམས་ཅན་སྟོན་པའི་འབྲས་སྤྱི་དང་། ས་བརྟུན་པར་ལས་ལ་དབང་ཐོབ་
 པའི་སློན་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྟོའི་འབྲས་སྤྱི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
 བསྐྱབ་པ་རྣམས་དང་སྟོམ་པ་ཡིས། །འབྲས་སྤྱི་གཞན་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །མཚན་མེད་འདྲ་
 བྱེད་དང་བཅས་པར། །གནས་པ་འབྲས་སྤྱི་དང་པོ་ཡིན། །དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་མེད་
 བ། །ཁིང་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་དག །འབྲས་སྤྱི་གཉིས་པར་འདོད་པ་ཡིན། །སེམས་ཅན་
 སྟོན་པ་འབྲུག་ཉིད་དང་། །ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་རྣམས་ནི། །འབྲུག་པ་འབྲས་སྤྱི་
 དམ་པ་ཡིན། །འབྲས་སྤྱི་རྣམ་པ་འདི་བཞི་ནི། །ས་བཞི་པོ་ལ་ཡང་དག་བཞེན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་
 རྒྱུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་ཚས་ཉིད་མངོན་ལུས་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྐོན་ནས་ཕྱང་པོ་ལ་
 རྒྱུང་བའི་རྟོན་ཐོབ་སྟེ། ས་གཉིས་པར་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རྒྱུང་། ས་གསུམ་པར་ཉིང་
 རེ་འཛིན་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རྒྱུང་། ས་བཞི་པ། ས་ལྔ་པ། ས་དྲུག་པ་གསུམ་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱང་
 པོ་རྣམ་པར་རྒྱུང་། ལྷག་མ་བཞིར་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་པ་ལ་གཤགས་ཕྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བཞི་
 རྒྱུང་བའི་སྐོན་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱང་པོ་རྒྱུང་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཐོགས་པའི་
 སྒྲིབ་པ་རྒྱུང་བའི་སྐོན་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རྣམ་པར་རྒྱུང་བར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། ཚས་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་འདིར། རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་ནི་ཕྱང་
 པོ་རྒྱུང་། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ཉིང་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཕྱང་པོ་རྣམ་པར་རྒྱུང་། །དེ་ལས་
 གཞན་པ་དག་ལས་ནི། སྒྲིབ་རྣམ་བཞི་དང་ཐོགས་པ་ཡི། སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་
 དང་། རྩལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་རྒྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། ས་བཅུ་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ས་
 དང་པོར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལུས།
 སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་མཐོང་བ། དེ་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཤེས་པ་དང་། འཛིག་
 རྟོན་གྱི་ཁམས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་ལུས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱར་འགོ་
 ལུས་པ་དང་། འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྟོན་
 པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐལ་པ་བརྒྱའི་སྟོན་དང་
 ཟླ་མའི་མཐའ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་དང་། ཚས་ཀྱི་སྐོན་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་འབྱེད་
 པ་དང་། རང་གི་ལུས་བརྒྱར་སྒྱུལ་ལུས་པ་དང་། ལུས་རེ་རེའི་འཁོར་ཏུ་སེམས་ཅན་བརྒྱ་
 བརྒྱས་བསྐོར་བ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྟོན་ལུས་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟེ་ཚན་བརྒྱ་སྟེ་སྟེ་
 གཉིས་ཐོབ་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་ས་གཉིས་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་མི་འདྲ་
 བ་སྟོང་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལུས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སྟོང་མཐོང་བ་ཐོགས། ཡོན་ཏན་
 སྟེ་ཚན་སྟོང་སྟེ་སྟེ་སྟེ་གཉིས་དང་། ས་གསུམ་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་

འབྲུམ་སྤྱག་གཅིག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་འབྲུམ་སྤྱག་གཅིག་མཐོང་བ་
 སོགས་ཡོན་ཏན་འབྲུམ་སྤྱག་སྡེ་ཆོན་བརྩུ་གཉིས་དང་། ས་བཞི་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་
 ཉིང་རེ་འཛིན་བྱེ་བ་སྤྱག་བརྩུ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཆོན་བྱེ་བ་སྤྱག་
 བརྩུ་བརྩུ་གཉིས་དང་། ས་ལྔ་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་བྱེ་བ་སྤྱག་སྟོང་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
 སོགས་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཆོན་བྱེ་བ་སྤྱག་སྟོང་བརྩུ་གཉིས་དང་། ས་དྲུག་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་བྱེ་
 བ་བརྩུ་སྤྱག་སྟོང་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཆོན་བྱེ་བ་བརྩུ་སྤྱག་སྟོང་བརྩུ་
 གཉིས་དང་། ས་བརྩུན་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྲུམ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
 པ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཆོན་བྱེ་བ་སྤྱག་ཁྲིག་འབྲུམ་སྤྱག་བརྩུ་གཉིས་དང་། ས་བརྩུད་པར་
 ཉིང་རེ་འཛིན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྲུམ་སྤྱག་གཅིག་གི་
 རྩལ་སྤྱ་རབ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཆོན་སྟོང་
 གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྲུམ་སྤྱག་གཅིག་གི་རྩལ་སྤྱ་རབ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་
 བརྩུ་གཉིས་དང་། ས་དབུ་པར་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་འབྲུམ་
 སྤྱག་བརྩུའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
 སོགས་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཆོན་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་འབྲུམ་སྤྱག་
 བརྩུའི་རྩལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་བརྩུ་གཉིས་དང་། ས་བརྩུ་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་
 སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་བརྗོད་རྩུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་རྩུ་མེད་པའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་གྱི་གྲངས་དང་
 མཉམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅུས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཆོན་སངས་
 རྒྱུ་གྱི་ཞིང་བརྗོད་རྩུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་རྩུ་མེད་པའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་
 པ་བརྩུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་བར་རྣམས་སྤྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལ། དབང་དང་། རྣམ་སྒྲིལ་
 གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྩུ་མ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་མོས་སྦྱོད་པ་རྣམས་འདོད་
 པར་ལས་དབང་གིས་སྒྲིབ་ལེན་པ་དང་། ས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩུད་འཕྲོ་སོགས་དམན་
 གནས་སྤྱ་སྒྲིལ་ལས་གྱི་དབང་གིས་སྒྲིབ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དབང་གིས་གཞུགས་
 ཁམས་སྤྱ་སྒྲིབ་སོགས་བརྒྱུག་ནས་འདོད་པར་སྒྲིབ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་དང་། ལྷ་པ་

པ་དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་སྟོན་པ་དབང་འབྱོར་བའི་དབང་གིས་སྐྱེས་པ་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་མེད་རྒྱན་ལས། གློ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་ནི། གཞན་
 ཡང་སྟོན་ལམ་དག་དང་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་དབང་འབྱོར་བའི། དབང་གིས་སྐྱེ་བར་
 འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ས་བརྩུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྐྱེ་བ་
 འཛིན་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་པས་འཇམ་བུ་སྤྱིང་ལ་དབང་བའི་འཁོར་
 ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་འཛིན། ས་གཉིས་པ་པས་སྤྱིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་
 ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་འཛིན། ས་གསུམ་པ་པས་སུམ་རུ་ཙ་གསུམ་དང་། ས་བཞི་
 པ་བས་འཐབ་བུལ་དང་། ས་ལྔ་པ་བས་དགའ་ལྷན་དང་། ས་དྲུག་པ་བས་འཕྲུལ་དགའ་
 དང་། ས་བདུན་པ་བས་གཞན་སྤུལ་དབང་བྱེད་དང་། ས་བརྒྱད་པ་བས་སྟོང་གི་བདག་
 པོ། ས་དགུ་པས་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆོངས་པ་དང་། ས་བརྩུ་པ་བས་གནས་གཙང་
 མ་རྣམས་སུ་ལྟའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་གཉེན་པོ་རྟགས་པའི་བྱང་པར་བཤད་པ་ལ། ས་བརྩུ་ལ་ཆོས་ཉིད་རྟགས་ཚུལ་
 མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་བརྩུ་ཡོད་དེ། ས་བརྩུའི་མཉམ་གཞག་རྒྱ་ཆོས་ཉིད་བདེན་མེད་རྒྱ་
 མདོན་སུམ་རུ་རྟགས་པ་ལ་བྱང་པར་མེད་ཀྱང་། རྗེས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆོ་ངེས་པ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་
 འདེན་པས་རྟགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱན་
 རྣང་ལས། གང་གི་ཆོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བསྐྱོམས་པས་ཆ་མེད་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ངེས་པ་སྐྱེད་པ་
 ལ་ལྟོས་ནས། ཀྱན་རྒྱ་འགོ་བའི་དོན་གྱིས་སོ་སོར་རྟགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པར་མདོན་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཤིན་རྒྱ་གསལ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟོན་མེད་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱོབ་པར་
 འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། ས་དང་པོར་ཆོས་དབྱིངས་དེ་རྒྱད་ཐམས་
 ཅད་ལ་བྱང་པར་མེད་པར་ཀྱན་རྒྱ་འགོ་བའི་དོན་གྱི་གནས་སུ་རྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་

པའི་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེས་ཐོབ་ཏུ་
 དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པར་ཆོས་དབྱིངས་དེ་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། ས་
 གཉིས་པའི་ཆེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་དབྱིངས་དེ་སྤྱིབ་གཉིས་སྤངས་ཏུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ས་
 གཉིས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྱིམས་གསུམ་ལྷག་པའི་སྐོ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
 ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལས་མཆོག་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ས་གསུམ་པར་ཆོས་དབྱིངས་
 རྩུ་མཐུན་གསུངས་པ་ཐོབ་པའི་མཆོག་གི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ས་གསུམ་པར་ཐེག་པ་ཆེན་
 པའི་གསུང་རབ་ཐོས་པ་འཆོལ་བ་ནི། རྩུ་མཐུན་དུ་རྗེས་ཐོབ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ས་བཞི་
 པར་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ལུང་གི་ཆོས་སྟེང་པའི་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་གྱི་གནས་སུ་རྟོགས་
 ཏེ། ས་བཞི་པར་ལུང་གི་ཆོས་ལ་སྟེང་པ་ཡང་ལོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བཞི་པའི་རྗེས་ཐོབ་
 ཏུ་བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་ལྷ་པར་ངར་འཛིན་པའི་
 རྒྱུད་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དོན་གྱི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། དེར་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ས་རྩྭག་པར་ཆོས་དབྱིངས་དེ་
 ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ས་རྩྭག་པའི་རྗེས་
 ཐོབ་དུ་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་དུ་འགྱུར་
 བའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་རྟོན་འབྲེལ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་བདུན་པར་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ལུང་གི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མ་ལ་ཐ་དད་མེད་
 པའི་དོན་གྱི་གནས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་
 སྐོ་ནས་ལུང་གི་ཆོས་ལ་མཆོན་མར་འཛིན་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པར་ཆོས་དབྱིངས་
 དེ་གི་མེད་འཕེལ་མེད་ཀྱི་དོན་གྱི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་བྱང་གི་འཕེལ་མེད་པའི་
 དོན་གྱི་གནས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བརྒྱད་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བརྒྱད་པར་ཆོས་དབྱིངས་དེ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། ཞིང་
 དག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བརྒྱད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་
 བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པར་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་

རྟོགས། དེར་མོ་མོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་བརྩ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
 ཆོས་དབྱིངས་དེ་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ། ས་བརྩ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
 རི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་སྤུལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཆོས་
 དབྱིངས་བརྩ་ལ་སྦྱིབ་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཤེས་སྦྱིབ་བརྩ་པོ་ཡང་
 གཉེན་པོ་ས་བརྩས་རིམ་པ་ལྟར་སྤོང་སྟེ། དེ་དག་གི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་དབུས་མཐའ་ལས། ཀུན་ཏུ་འཕྲོ་དོན་མཆོག་གི་དོན། རྒྱ་མཐུན་དོན་གྱི་མཆོག་ཉིད་
 དང་། ཡོངས་ལྷ་འཛིན་པ་མེད་དོན་དང་། རྒྱུད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་དོན་དང་། ཉོན་
 མོངས་རྣམ་དང་མིན་དོན་དང་། ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང་། ཁྱི་མེད་འཕེལ་བ་
 མེད་དོན་དང་། འདབ་ནི་རྣམ་པ་བརྩ་ཡི་གནས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་པ། ཉོན་
 མོངས་མ་ཡིན་སྦྱིབ་པ་བརྩ། ས་བརྩའི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་རྣམས་ཀྱི། གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་བརྩ་པོ་དེ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་སྤང་
 བའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་ནི། རིན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་འཆགས། ཞེས་བྱ་
 བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཐོབ་ཅིང་བྱད་པར་གྱི་བྱིན་ལྟམས་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ཀྱིས་སྤང་
 རོ། ས་གཉིས་པ་ནི། གནས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཐོབ་ཅིང་གནས་ཀྱིས་མི་ཐུབ་
 པའི་གཟུངས་ཀྱིས་སྤང་རོ། ས་གསུམ་པ་ནི། རབ་དུ་མི་གཡོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རབ་དུ་
 གནས་པའི་གཟུངས། ས་བཞི་པ་ནི། སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གཟུངས། རབ་
 དུ་གནས་པའི་གཟུངས། གཏུལ་དཀའ་བའི་གཟུངས། ས་ལྔ་པ་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་མེ་ཏྲག་
 གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོན་ཏན་སྣ་ཆོགས་བཀོད་པའི་གཟུངས། ས་དྲུག་པ་ནི། ཉི་མའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་གཟི་བུ་ཤིང་གྱི་གཟུངས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲོན་མའི་གཟུངས། ས་བདུན་
 པ་ནི། དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གཟུངས། ས་བརྒྱད་པ་ནི།
 དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་གཟུངས་ཀྱིས་སྤང་རོ། རྟོགས་པ་མེད་
 པའི་ཏྲག་གི་གཟུངས་ཀྱིས་སྤང་རོ། ས་དབུ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
 གཟུངས་ཀྱིས་སྤང་རོ། སྒོ་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱན་གྱི་གཟུངས་ཀྱིས་སྤང་རོ། ས་བརྩ་པ་ནི།

དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཐོབ་ཅིང་ཟད་མི་ཤེས་པའི་བླ་མ་ཉོག་གི་གཟུངས་
 གྱིས་སྤང་རོ། །

བདུན་པ་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 དང་། ཐུན་མོང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ས་བརྩུ་པོ་རེ་རེ་ལ་རང་གི་སྤང་བྱར་གྱུར་
 པའི་ཤིན་ཏུ་ཚོངས་པ་གཉིས་གཉིས་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་སྟོགས་རེ་
 ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་ལ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཚོངས་པ་དང་། ངན་
 མོང་བའི་ཉོན་མོངས་པས་འཇིགས་པའི་ཚོངས་པ་དང་། ས་གཉིས་པ་ལ་ལྷུང་བ་སྤྲ་མོའི་
 འཁྲུ་བ་ལ་ཚོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ནམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཚོངས་
 པ་དང་། ས་གསུམ་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཚོངས་པ་དང་། ཐོས་པའི་གཟུངས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཚོངས་པ་དང་། ས་བཞི་པ་ལ་སྟོམས་འཇུག་ལ་སྤེད་པའི་
 ཚོངས་པ་དང་། ཚོས་ལ་སྤེད་པའི་ཚོངས་པ་དང་། ས་ལྷ་པ་ལ་འཕྱོར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་
 སྟོགས་ཤིང་མངོན་ཏུ་སྟོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚོངས་པ་དང་། ཟུང་འདས་ལ་གཅིག་
 ཏུ་མི་སྟོགས་ཤིང་མངོན་ཏུ་སྟོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚོངས་པ་དང་། ས་དྲུག་པ་ལ་འདུ་
 བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་མངོན་ཏུ་བྱ་བ་ལ་ཚོངས་པ་དང་། མཚན་མ་མང་པོ་འབྱུང་བ་ལ་ཚོངས་
 པ་དང་། ས་བདུན་པ་ལ་མཚན་མ་སྤྲ་མོ་འབྱུང་བའི་ཚོངས་པ་དང་། མཚན་མེད་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་ཚོངས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་མཚན་མེད་ལ་ཚོངས་པའི་ཚོངས་པ་
 དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཚོངས་པ་དང་། ས་དགུ་པ་ལ་ཚོས་བསྟན་
 པ་དང་ཚོས་ཀྱི་ཚོག་དང་ཡི་གེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་གོང་ནས་གོང་ཏུ་ཤེས་རབ་དང་
 སྟོབས་པ་ལ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལ་དང་། སྟོབས་པའི་དབང་ལ་ཚོངས་པ་དང་། ས་བརྩུ་
 པ་ལ་མངོན་ཤེས་ཆེན་པོ་ལ་དང་། གསང་བ་སྤྲ་མོ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཚོངས་པ་དང་། བརྩུ་
 གཅིག་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་མོ་དང་། ཐོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཚོངས་
 པ་གཉིས་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཡན་ལག་བརྩུ་གཅིག་རྫོགས་
 གྱུར་པས། །རབ་དགའ་ལ་སོགས་ས་བརྩུ་གཅིག་ །ཚོངས་གཉིས་གནས་ངན་ལེན་གཅིག་

པ། །མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལ་མཐོང་སྤང་ལོག་ཞུགས་ཀྱི་སྐོན་སྤང་བྱེད་པ་དང་། སྐོན་སྤང་པའི་སྐོན་སྤང་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྤང་བའི་ནམས་གཞག་དབྱེད་པ། ཇི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་འཇུག་དང་། ལོག་པར་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་སྤོང་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་སྤྱི་ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས། མཐོང་སྤང་ཤེས་སྤྱི་ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱུ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བཞི་བརྒྱ། ཤོར་མའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག བྱི་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་ཏུ་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྤྱི་ལ་མེད་ཏུག །གཞུགས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མེད་ཏུག་མེད་ཏུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏུ། དེར་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱ། ཀྱན་འཕུང་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱ། འགོག་པ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱ། ལམ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏུ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྱོད། ང་ཚུལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་དུག་པ། ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན། འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ། ལོག་པར་ལྟ་བ། མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བ། ལྟ་བ་མཆོག་འཇིག་ཚུལ་ཁྱིམས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་འཇིག་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་སྤྱི་མ་གསུམ་ལ་དུགས་འདྲ་ཏུ། རྒྱན་སྤང་ལས་འདིར་ཡང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་དང་། ང་ཚུལ་དང་། མ་དུག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཇིག་པ་དང་། ཚུལ་ཁྱིམས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཇིག་པ་ནམས་འདོད་པའི་ཁམས་ན་བདེན་པ་བཞི་འཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་བཞི་བརྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཀྱན་བརྒྱས་སུ་ཡང་། འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་

མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་བརྩ་ཡིན་ནོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ལ་རི་
 ལྷ་བ་བཞིན་རྩུ་ཀུན་འབྱུང་དང་། འགྲོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡང་དེ་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱེས་
 ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་སོ་རྩལ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱེས་ཀྱི་སོ་རྩལ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་སོ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱེས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་སྤང་ཉོན་
 མོངས་སྤྱུ་ཡུར་པའི་འདོད་ཆགས། ང་རྒྱལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ། ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་ཐེ་ཚོས། འཇིག་ལྷ། ཡོག་ལྷ། མཐར་ལྷ། ལྷ་བ་མཆོག་འཛིན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
 བརྩལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཏེ་དགྲ། དེས་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་རིགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་གྲུབ་སྟེ། སྤང་བཞིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་སྤང་ལས། དེ་བཞིན་རྩུ་གཟུགས་དང་
 གཟུགས་མེད་པ་ན་བདེན་པ་བཞིན་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཁོང་ཁྱོད་བརྒྱད་པོར་ནས་
 བརྩན་རྩུ་ཅ་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བརྩམས་ལས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ནི་དགའོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ལ་རི་
 ལྷ་བ་བཞིན་རྩུ་ཀུན་འབྱུང་དང་འགྲོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་
 ནོ། །གཟུགས་ཁམས་རི་ལྷ་བར་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་
 མདོར་བསྐྱེན་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྩ་གཉིས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱེས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་
 ཤེས་སྒྲིབ་ཤོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགྲ། དེའི་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགྲ། དེའི་རྣམས་འཛིན་
 རྟོག་པ་དགྲ། དེའི་བྲགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགྲ་སྟེ་སོ་རྩལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་
 སྟེ། དེས་རིགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འོ་ན། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཡོག་ཞུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་
 བ། འཇུག་མཁན་བཞིན་རྩུ། འཇུག་ཡུལ་ནི་གང་། འཇུག་ཚུལ་རི་ལྷ་བ་ཞེ་ན། འཇུག་
 མཁན་ནམ། འཇུག་པ་པོ་ལ་བརྩུར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་སོགས་སྤང་དངས་པ་
 བརྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡང་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞི་སོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འཇུག་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དངོས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་། བརྒྱུད་ནས་ལོག་པར་
 ཞུགས་པ་དང་། དབང་གིས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཤིང་།
 འཇིག་ལྷ། ལོག་ལྷ། མཐར་ལྷ། མ་རིག་པ། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ལུ་ནི་བདེན་པ་ལ་དངོས་སུ་ལོག་
 པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འཇིག་ལྷས་བདེན་པ་བཞི་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་འཛིན།
 ལོག་ལྷས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེ་དག་མེད་པར་ལྟ་བུའམ་དེ་དག་རི་ལྷར་གསུངས་
 པ་ལས་བདེན་པའི་རྣམ་པར་སྟོོ་འདོགས་པར་བྱེད། མཐར་ལྷས་བདེན་པའི་ལ་རྟག་པ་
 དང་ཆད་པར་འཛིན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་བདེན་པའི་འི་རང་བཞིན་ལ་སྟོངས་
 པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་དེ་དག་ལ་དེ་ལས་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་མིན་ཡིད་
 གཉིས་ཟ་བས་བདེན་པའི་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཤིང་། ལྷ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བརྒྱལ་
 ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་། འདྲོད་ཆགས་དང་། ར་རྒུལ་ཏེ་བཞི་ནི་བདེན་པའི་ལ་བརྒྱུད་
 བར་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དང་པོ་དེས་བདེན་པའི་ལ་དངོས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས་
 པའི་ལྷ་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་སྟོོ་འདོགས། གཉིས་པས་ལྷ་རན་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོོད་རན་ལས་
 བདག་གྲོལ་དང་ངེས་འབྱིན་ཏུ་ལྷ། གསུམ་པས་ལྷ་རན་དེ་ལ་སྟེད་པར་བྱེད། བཞི་པས་ལྷ་
 རན་གྱིས་སེམས་ཁེངས་པར་བྱེད་པས་བདེན་པ་དང་བར་ཏུ་དམིགས་ཚུལ་གཞན་གྱིས་བར་
 ཆོད་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་ཤིང་། ཁོང་
 ཁྱོའི་དབང་གིས་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་རང་གི་ལྷ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྷ་བ་
 ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་དབང་གིས་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྟོོམ་སྤངས་པའི་སྟོོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོོམ་སྤངས་ཉོན་
 སྤྱིབ་དང་། ཤེས་སྤྱིབ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་བཅུ་དྲུག་
 དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོོམ་སྤངས་ཤེས་སྤྱིབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་ཤིང་། འདྲོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་སུ་ཡུར་པའི་འདྲོད་
 ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་། ར་རྒུལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ། འཇིག་ལྷ། མཐར་

འཛིན་ལྟ་བུ་སྟེ་དུག །གཟུགས་ཀྱི་སས་བཟུས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སུ་
 བྱུར་པའི་འདོད་ཆགས། ང་རྒྱལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ། འཇིག་ལྷ། མཐར་
 འཛིན་པའི་ལྟ་བུ་སྟེ་ལྷ། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བཟུས་ཀྱི་དེ་ལྷ་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་སྤང་ལས། དེ་བས་ན་ས་དང་པོའི་སྤང་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་
 ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་སྤང་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྩོམ་ལྟར་བརྗོད་པ་
 བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གང་ལས་དེ་མ་ཐག་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀུན་དུ་འོད་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་བའི་བར་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཆོག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་
 རྟོག་པ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དུག་ཅི་རིགས་
 པར་སྤོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་
 དང་། འཇིགས་ཆོགས་སུ་ལྟ་བུ་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བུ་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པ་དུག་
 གོ། །དེ་དག་ཉིད་ལས་ཞེ་སྤང་བཏོན་པས་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྦྱོད་པ་བར་
 ཡིན་ནོ། །མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རབ་དུ་
 དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་བརྒྱུ་རྣམ་པར་བཞག་ཅིས་དང་། ཀུན་བརྒྱས་ལས། འདོད་
 པའི་ཁམས་ན་སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དུག་གོ། །འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་དང་། མཐར་
 འཛིན་པར་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཅིག་དུ་སྟེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་དང་། ང་
 རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པའོ། །གཟུགས་ཁམས་ན་ཁོང་ཁྱོད་མ་གཏོགས་པ་ལྟོ། །གཟུགས་
 ཁམས་ན་རི་ལྟ་བུ་བར་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་དག་མདོར་བསྟ་
 བ་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱུ་ཞི་སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཞེ་དུག་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ན་དུག་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་ལྷ་བཞི་ཉི་ཤུ།
 གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་ལྷ་བཞི་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་ལ་ཆེ་འབྱིང་རྒྱུད་དུ་ཞུ་བའི་སྒྲོ་
 བས་སྟེ་ན་ས་དགུ་པོ་རེ་རེ་ལ། ཁོང་ཁྱོད་ཞེ་སྤང་མ་གཏོགས་པ་ལྷ་ལ་དགུ་དགུར་སྟེ་བས་བྱ་
 གཅིག་པ་ལྷ། འདོད་པའི་ཁོང་ཁྱོད་མ་ཞེ་སྤང་ལ་དགུར་སྟེ་བས་བཞི་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་བཞི་
 ཡོད་དོ། །ཙྰ་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། འདོད་པའི་སས་བཟུས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་

ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགྲ། རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགྲ། རྟོག་པ་འཛིན་རྟོག་པ་དགྲ།
 བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགྲ་སྟེ་སོ་དྲུག །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ལ་ཡང་སོ་
 དྲུག་སོ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ལྟར་སྟེ་བའི་རྣམ་གཞག་དབྱེད་པ་ལ། ཅིའི་
 ཕྱིར་མཐོང་སྤང་རྣམས་ལ་ལོག་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། སྒྲོ་སྤང་རྣམས་ལ་སའི་སྒྲོ་ནས་
 འབྱེད་ཅེ་ན། མཐོང་སྤང་ལ་ལོག་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐོང་
 སྤང་དེ་གྲུབ་མཐའ་དན་པས་ཡིད་བསྐྱེད་པས་བསྐྱེད་པའི་རིགས་སམ་ཆ་ཡིན་པས་བདེན་
 པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་སྟེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སྒྲོ་སྤང་སའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲོ་སྤང་དེ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་
 དུ་མཐོང་བ་བསྒྲོམས་པས་ཆེ་རིམ་ནས་རིམ་པར་སྤྱོད་དགོས་ཀྱི། བདེན་པ་མངོན་སུམ་
 དུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤྱོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་གྲུབ་མཐའ་དན་པས་ཀྱང་བཏགས་པ་
 ཙམ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྟོག་སུ་ཞུགས་པ་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་ཆ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྤྱིར་སྤང་བྱ་ཙམ་ལ། རོ་པོ། དབྱེ་བ། བཟུ་བ། སོ་སའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་
 བློ། མངོན་མཐོ་དང་། དེས་ལེགས་གང་དུང་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ཞིང་ཐོབ་པ་ལ་གཤམ་
 བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་གང་ཞིག །རང་གི་གཉེན་སོ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་སྤང་བྱར་
 དམིགས་པ། འདིར་བཟུན་སྤང་བྱའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། སྤང་
 གཉེན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་དབྱེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་
 སྤང་བྱ་དང་། མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོ་སྤང་སོགས་སུ་ཡོད། དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས། ཆགས་
 པའི་སྒྲིབ་པ། ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་པ། དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉོན་
 སྒྲིབ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དམན་པའི་ཞི་བ་དེས་ཐུགས་
 རྟོགས་ནས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་
 ལས། ལམ་འགྲོག་པ་ནི་མི་མཐུན་སྟོགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ། ཉོན་
 མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ། སྒྲོ་སྤང་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་

གསུང་རབ་རྒྱལ་ས་ལས་གསུངས་ཀྱང་མང་དུ་དོགས་པས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་པ་འཛིན་གས་ཐམས་ཅད་བསྟན་ཉོན་སྤྱི་པ་དང་། ཤེས་སྤྱི་པ་གཉིས་
 ལུ་འདྲ་ཉེ། གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་འཛིན་སྤྱི་
 པ་དང་། གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་
 གནས་པ་འཛིན་སྤྱི་པ་གཉིས་སུ་འདྲ་བ་ཡིན་པ་འཛིན་སྤྱི་པ་གཉིས་པ་དེ་ཟད་ན་སྤྱི་པ་
 ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དབྱས་མཐར། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྤྱི་པ་པ་
 དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་པ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན། །དེ་ནི་སྤྱི་པ་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཟད་ནས་
 བྱི་སྐྱེལ་བར་འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་འཛིན་སྤྱི་པ་པ་ཞིག་པ་ལ། གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཅམ་ཐོབ་པ་
 ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་པ་པ་འཛིན་སྤྱི་པ་པ་གཉིས་སུ་གནས་པ། ཉོན་སྤྱི་པ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན།
 མངོན་གྱུར་པ་དང་། ས་བོན་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ། ཆ་ཉོན་དུག ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་
 རྒྱལ་ས་སུ་ཡོད་པ་འཛིན་སྤྱི་པ་པ་གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་
 མ་སྦྱེད་པ་འཛིན་སྤྱི་པ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་འཛིན་ས་བོན་ཞེས་བྱ་ཉེ། དེས་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོང་ན་རང་གི་
 འབྲས་བུར་གྱུར་པ་འཛིན་ཉོན་མོངས་པ་འཛིན་ས་བོན་བྱེད་པ་འཛིན་སྤྱི་པ་པ་གཉིས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་འཛིན་སྤྱི་པ་པ་འཛིན་སྤྱི་པ་པ་གཉིས་སུ་གནས་པ། ཤེས་སྤྱི་པ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།
 དབྱེ་ན། མངོན་གྱུར་པ་དང་། ས་བོན་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཡོད།
 གཉིས་པ་ནི། ཤེས་སྤྱི་པ་རྟོག་པ་དེ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་སྤྲ་མ་སྤྲ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྦྱེད་པ་འཛིན་སྤྱི་པ་
 ལུ་བྱུལ། །མི་སྤྱུག་པ་སྦྱོམ་པ་འཛིན་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཞེ་རགས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ཅན་གྱི་ས་སྦྱེད་
 ཉིང་དེ་འཛིན་སྤྱི་པ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པར་རྒྱས་པ་འཛིན་སྤྱི་པ་པ་དམིགས་པ།
 འཛིན་སྤྱི་པ་པ་ལས་ཀྱི་སྤྱང་བྱའི་མཆོན་ཉིད། ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྟུས་
 ཀྱི་འཛིན་སྤྱི་པ་པ་སྦྱོམ་སྤྱང་ཉོན་མོངས་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་དང་། སྦྱོ་གསུམ་གྱི་
 སྦྱོད་པ་རན་པ་སྤྱུག་དུ་མར་ཡོད། སྤྱང་བྱ་ཀྱན་བརྟགས་སུ་དམིགས་པ་གང་ཞིག །རང་
 གི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་འཛིན་བར་ཆད་མེད་ལས་ཀྱི་གཞོན་བྱུར་དམིགས་པ། མཐོང་སྤྱང་
 གི་མཆོན་ཉིད། སྤྱང་བྱ་ལྟན་སྦྱེས་གང་ཞིག །རང་གི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་འཛིན་བར་ཆད་

མེད་ལམ་གྱི་གཞོམ་བྱུང་དམིགས་པ། སྒྲོམ་སྤང་གི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ་སོགས་སྤར་བཞིན་
ནི། །

བཞི་པ་རི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། མཐོང་སྤང་སྤོང་ཚུལ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་སྤོང་
ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་རུ་བྱས་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་
རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ཁམས་
གསུམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་སྤང་ཉོན་ཐོངས་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་ཅིག་
ཅར་རུ་སྤོང་བའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་དེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ངོ་པོ་
གཅིག་ལ་སྒྲོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པས་
མཐོང་སྤང་ཉོན་སྤྱིབ་སྤོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐལ་
ཆོས་བཟོད་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་ཉོན་ཐོངས་ཀྱི་དངོས་
གཉེན་བྱས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐལ་ཆོས་ཤེས་
སྟེ། དེ་རྗེས་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཀྱན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད་སྟེ། དེས་འདོད་
པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཉོན་ཐོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་སོགས་
རིམ་བཞིན་སྤྱར་བར་བྱུང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་རུ་བྱས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་
བསྐལ་ཆོས་བཟོད་དེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་ཐོངས་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་
དང་། མཐོང་སྤང་ཤེས་སྤྱིབ་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་རུ་སྤོང་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིར་གཉེན་པོ་ལ་
མཐོང་སྤང་རྣམ་པར་སྤྱན་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། མཐོང་སྤང་གི་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ།
དེའི་ཉེན་གཉེན་པོ། དེ་ཐག་བསྐྱང་བའི་གཉེན་པོ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་
ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་གི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པའི་སྒྲོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་
ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་བཞི་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ལྟ་
བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་སྤོབ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །ཀྱན་བརྟུས་ལས། ཡང་གཉེན་པོ་རྣམ་
པ་བཞི་སྟེ། རྣམ་པར་སྤྱན་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་དང་། ཉེན་

གཉེན་པོ་དང་། ཐག་བསྐང་བའི་གཉེན་པོ་སྐྱེ་པ་ཞེས་བྱའོ། རྣམ་པར་སྤྲོད་འབྱོར་པའི་
གཉེན་པོ་གང་ཞེ་ན། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་
བའོ། སྤྱོད་བའི་གཉེན་པོ་གང་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་མོ། རྟོན་གཉེན་
པོ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་སྤྲོད་པའི་ལམ་མོ། ཐག་བསྐང་བའི་གཉེན་པོ་གང་ཞེ་ན། དེའི་
གོང་མའི་ལམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་སྤྱོད་
ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་བདུས་ལས། སྤྱོད་བས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རི་ལྟར་སྤྱོད་བ་དང་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་རི་འདྲ་བ་དང་གང་ཞིག་གང་ལ་སྤྱོད་བའོ། རི་ལྟར་སྤྱོད་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་ཤེས་
པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་། གཉེན་པོ་རྟེན་པས་སོ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན།
དེའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཉེས་
དམིགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འོ། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་གང་ཞེ་ན། འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་དང་རྩ་
མི་ལེན་པ་འོ། གཉེན་པོ་རྟེན་པ་གང་ཞེ་ན། མ་སྐྱེས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ལམ་རྟེན་པ་གང་
ཡིན་པ་འོ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅི་འདྲ་བས་སྤྱོད་ཞེ་ན། འདྲེས་པ་དམིགས་པས་སྤྱོད་སྟེ། ཆོས་
བདག་མེད་པའི་ཞེས་བྱའོ། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། བདག་མེད་པ་
ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་འོ། གང་ཞིག་གང་ལ་སྤྱོད་ཞེ་ན། འདས་པ་ནི་འགགས་པའི་
ཕྱིར་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་ནི་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་མོ། གང་ལྟ་བུ་ནི་ལམ་དང་རྩས་
མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་མོ། འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གང་
ཡིན་པ་དེ་ལས་སྤྱོད་སྟེ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་གི་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་འབྱུང་
བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་འགགས་པ་ནི་མཉམ་པས་མཉམ་པ་སྟེ། དཔེར་
ན་སྤང་བ་དང་སྤྲོད་པ་འབྱུང་བ་དང་འགགས་པ་བཞིན་མོ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། རང་ལུགས་གཞག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་
ལ་དེས་སྤང་བྱ་རི་ལྟར་སྤྱོད་ཚུལ། སྤང་བྱ་རྩས་གསུམ་པ་གང་སྤྱོད་བ་དང་། སྤངས་པས་

གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་དོན་ནི། འདྲ་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་
 མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་རི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེས་དེའི་ས་བོན་སྤོང་བའི་སྒྲོ་ནས་དེ་
 སྤོང་བའི་ཕྱིར། མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་སྤངས་པ་ལ་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་སྤང་དགོས་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་ཙམ་སྤངས་ནས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་
 ས་བོན་མ་སྤང་ན་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་སྤང་ཡང་མཛོན་དུ་ལྟུང་པ་སྤིང་ལ། དེའི་ས་བོན་
 སྤངས་ན། དེ་སྤང་མཛོན་དུ་ལྟུང་པ་མི་སྤིང་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་
 ཏུས་གསུམ་པ་གང་སྤོང་ཞེ་ན། དེས་རང་ཏུས་ན་འདས་པའི་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་འགགས་
 པ་རྣམས་ནི་བྱམ་པ་ཐོ་བས་བཙམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དངོས་སུ་
 འབྲུད་པ་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར། དེས་རང་ཏུས་སུ་མ་འོངས་པའི་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་རྣམས་
 མཏུན་ནས་འཕུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དངོས་སུ་འབྲུད་པ་མི་
 སྤིང་པའི་ཕྱིར། དེས་རང་དང་ཏུས་མཉམ་པའི་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་ད་ལྟ་བ་རྣམས་མཛོ་
 རྒྱལ་གཡང་ལ་ལྟར་བ་ལྟར་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དངོས་སུ་འབྲུད་པ་མི་སྤིང་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན། དེས་རི་ལྟར་སྤོང་ཞེ་ན། དེས་དེའི་ས་བོན་སྤོང་བའི་སྒྲོ་ནས་དེ་སྤོང་བ་ཡིན་
 ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱེ་བ་ལ་མཛོན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། མཐོང་
 སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་གྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་འགགས་པ་ལ་མཛོན་དུ་སྤྱོད་པ་ཏུས་མཉམ་
 ཞིང་། དེ་རྒྱེས་པ་དང་ཅིག་ཤོས་འགགས་པ་ཏུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དཔེར་ན་མར་མེ་ཡུལ་གཞན་ནས་རིམ་གྱིས་འོང་བའི་ཚོ། ར་སྤྱོད་པ་ཏུ་མཉམ་པ་དེ་རང་གི་
 རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་བརྒྱུད་པའི་རྩས་ལྡན་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ནས་མར་མེ་སྒྲོ་དུང་ན་སྤྱོད་པ་ན།
 དེས་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་བརྒྱུད་པ་རྩས་མེད་དུ་བྱས། དེ་ནས་མར་མེ་ར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་
 སྤྱོད་མ་ཐག་དེར་ཕྱུན་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ར་སྤྱོད་པ་མར་མེའི་ལག་རྒྱུས་མིན་གྱི། སྒྲོ་དུང་གི་
 མར་མེས་དེ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་རྒྱུད་པའི་རྩས་མེད་དུ་བྱས་པའི་ལག་རྒྱུས་ཡིན་ལ། དེ་ནས་
 སྤང་ཅིག་གཉིས་པ་དེར་གནས་དེར་སྤང་བས་ཁྱབ་པ་གཅིག་འབྱུང་བས་དེ་ར་སྤྱོད་པ་གྱི་

མར་མེས་ཐུན་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པའི་ལག་རྒྱུས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་
དཔལ་དེས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་ཆད་ཡོད་དེ། དེས་མཐོང་
སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་སྤར་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པ་ན། དེས་དེ་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། གུན་བརྒྱས་ལས། མ་འོངས་པ་ན་གནས་ངན་ལེན་དེ་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་
བྱས་པ་དེ་ཉིད་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། ཁྲིས་དང་། རྩམ་བཤད་ལས། འོ་ན་རི་ལྟར་ཞེན།
སྤར་གཉེན་པོའི་སྤྱགས་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གཉེན་པོ་དེ་སྦྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱགས་པ་
དང་། སྤང་བའི་ས་བོན་གྱི་རིགས་འདྲ་སྦྱི་མ་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱགས་པ་དུས་མཉམ་
ཞིང་། གཉེན་པོ་སྦྱེས་པ་དང་དེ་འགག་པ་དུས་མཉམ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་བུ་སྦྱེ་མི་རུང་གི་
ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པ་ནི་གཞོད་པ་བྱས་པའི་དོན་ནོ། ཁྲིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
འདས་ལམ་གྱིས་སྤང་བའི་ས་བོན་སྤངས་པ་ནི་པན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཟག་
མེད་གྱི་དགའ་བདེ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་དང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་
གྱི་རིགས་ངང་གིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག མཐོང་སྤང་རྟོག་
པའི་ས་བོན་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ས་བོན་འགགས་པའི་
སྤོ་ལ་དུ་ཅིག་ཤོས་འགགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཐ་མའི་ཆོ་མཐོང་སྤང་
རྟོགས་པ་འགགས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཐ་མ་ལ་གནས་པའི་སེམས་
དཔའི་རྒྱད་ལ་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྦྱེས་པ་དང་། མཐོང་སྤང་རྟོག་
པ་འགགས་པ་དུས་མཉམ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་འགགས་
པ་དང་དེ་སྦྱེས་པ་དུས་མཉམ་པ་གང་ཞིག མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་འགགས་པ་དང་དེའི་
ས་བོན་འགགས་པ་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་སྦྱེས་ན་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་འགགས་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྦྱེས་
པ་དང་ཅིག་ཤོས་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་པོ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གང་

ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་
 དང་། དེའི་རྒྱད་ལ་ཅིག་ཤོས་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་རྒྱས་མཉམ་སྟེ། དེའི་རྒྱད་
 ལ་དེ་སྐྱེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱད་ལ་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱུར་པའི་སྐྱིབ་པ་འགགས་པ་
 རྒྱས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་
 དང་། དེའི་རྒྱད་ལ་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱུར་པའི་སྐྱིབ་པ་འགགས་པ་ལ་མངོན་
 དུ་སྟོགས་པ་རྒྱས་མཉམ་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་སྐྱེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱད་ལ་ཅིག་ཤོས་
 འགགས་པ་རྒྱས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ལྟབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་
 སྤང་བྱར་བྱུར་པའི་སྐྱིབ་པ་འགགས་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་སྐྱེས་པར་འདོད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་སྐྱེས་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་ཅིག་ཤོས་འགགས་པས་ལྟབ་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་སྐྱེས་
 པ་དང་། དེའི་རྒྱད་ལ་ཅིག་ཤོས་འགགས་པ་རྒྱས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཅ་བར་
 འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་
 སྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱད་
 ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་དང་། དེའི་
 རྒྱད་ལ་ཅིག་ཤོས་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་རྒྱས་མཉམ་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་
 དེ་སྐྱེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱད་ལ་ཅིག་ཤོས་འགགས་པ་རྒྱས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ལྟབ་པ་ཁས།
 དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་ཅིག་ཤོས་འགགས་པ་གང་ཞིག །གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་སྐྱེས་པ་
 དང་། དེའི་རྒྱད་ལ་ཅིག་ཤོས་འགགས་པ་རྒྱས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། དང་པོ་དེར་
 ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་འདས་པའི་ཕྱིར། དེས་མེ་དུ་སྟོགས་ལ་རིགས་འདུའོ། །

རོང་རྒྱུ་པ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་མཐོང་སྤང་རྟོག་
 པའི་དངོས་གཉེན་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་འདས་པ་རྣམས་དེའི་རྒྱས་སུ་འགགས།

དེ་མ་འོངས་པ་རྣམས་དེའི་དུས་སུ་མ་སྐྱེས། དེ་ད་ལྟ་བ་རྣམས་ལམ་དང་མཉམ་དུ་མི་
འཇུག་པས་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་ལ་མི་
མཚུངས་ཏེ། དེས་དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་པས་ལམ་ད་ལྟ་བ་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན། དེ་དེའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན། ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
ཉི་འོད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་གཞིར་དེའི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཕྱན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྐྱིབ་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དེའི་ངོས་
སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྐྱིབ་པ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྐྱིབ་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀྱན་བདུས་ལས། གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་བྱུང་
བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དང་། མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་གཉིས་དངོས་སུ་སྤང་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་
གཉིས་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་དངོས་སུ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དངོས་རྒྱ་དངོས་འབྲས་སོགས་སྦྱོར་མང་
ངོ་། །གཞན་ཡང་། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་
ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། དེ་
དང་དངོས་སུ་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དོན་གྱིས་སོང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་སྤངས་
པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་
སྤངས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེས་ཉོན་སྐྱིབ་སྤངས་པར་ཐལ། དེའི་
རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་
མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་མེད། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་གནས་ངན་
ལེན་གྱི་དྲི་མ་སྤྲོ་མོ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཁ་ཅིག མཐོང་

ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྟུ་ན་དངོས་སྤྱ་གནོད་བྱ་མེད་པར་ཁས་སྒྲུངས་ནས། ལྷན་
 མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྟུ་ན་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་སྤྱ་མོ་ཡོད་པར་འདོད་པ་
 བྱི་སྦྱེ་འཕྱར་གྱི་སྤྱོད་བ་དང་། འགགས་འཕྱར་གྱི་སྤྱོད་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྦྱོགས་གཅིག་དུ་
 སྤྱད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་སྦྱེ་བཞིན་པས་རང་གི་ངོས་
 སྐལ་གྱི་སྤྱང་བྱ་འགགས་བཞིན་པ་སྤྱོད་བར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་སྦྱེ་བཞིན་པ་དང་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤྱང་བྱ་འགགས་བཞིན་པ་རྟུ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། དེ་སྦྱེས་པ་དང་ཅིག་ཤོས་འགགས་པ་རྟུ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྟུ་ན་ཅིག་ཤོས་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་སྦྱེ་འཕྱར་གྱིས་རང་གི་ངོས་
 སྐལ་གྱི་སྤྱང་བྱ་འགགས་འཕྱར་སྤྱོད་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཉེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་
 འགགས་འཕྱར་གྱིས་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤྱང་བྱ་རང་རྟུ་སྤྱ་འགགས་འཕྱར་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་
 ཉེ། ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་འགགས་འཕྱར་གྱིས་རང་རྟུ་སྤྱ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་
 དྲི་མ་འགགས་འཕྱར་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། དེ་འགགས་བཞིན་པས་ཅིག་ཤོས་འགགས་བཞིན་པ་
 སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྟུ་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སྦྱིབ་པ་དེའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ན། རང་ཉིད་སྦྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྦྱོགས་པ་
 དང་། སྤྱང་བྱ་དེ་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་སྦྱོགས་པ་རྟུ་མཉམ་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན།
 ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། མཐོང་སྤང་རྟོག་པས་མ་ངེས་སོ། །གཉིས་
 པ་སྦྱོམ་སྤང་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་ཡང་། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྦྱོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ལ་ས་དགུའི་དབྱེ་བས་
 གྲ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཐེག་དམན་ནི་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཁམས་གསུམ་ས་དགུའི་སྦྱོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བ་
 བས་དེ་རྒྱུད་ལྷུང་དུ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བར་བྱེད། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་ཉན་ཐོས་
 གྱིས་ནི་དང་པོར་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་སྦྱོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་དགུ་རིམ་བཞིན་སྤྱོད་
 ངོ། །དེ་རྗེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལ་ཡང་འཇིག་

རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ནམ་པ་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་
པའི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྟན་ཅུ་ཙུ་གཉིས་སྤྲོད་བ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྲོད་ཅེའི་སམ་བསྐྱུས་
ཀྱི་དེ་སྤྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་ཏུ་སྤར་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ལ། ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་
ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཅུས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བཅུ་རྩ་ག་
དང་། སྒྲོམ་སྤང་ཤེས་སྤྱིབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྤྲོད་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་
ཁམས་གསུམ་ས་དགྲའི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་དགྲ་རེ་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་ཏུ་དགྲ་དགྲ་
དང་། སྒྲོམ་སྤང་ཤེས་སྤྱིབ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྱེ་ནས་དེ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་རགས་པ་
དང་སྤྲོད་པ་གཉིས་སྤྱེ་ནས། དང་པོ་དེས་ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
སྤྲོད་། གཉིས་པ་དེ་ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤྲོད་། དེ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་
དེ་ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤྲོད་། དེ་ཆེན་པོའི་ཆུང་ཏུ་དེ་ས་བཞི་པའི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤྲོད་། དེ་འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་ས་ལྔ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
སྤྲོད་། དེ་འབྲིང་གི་འབྲིང་དེ་ས་རྩ་ག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤྲོད་། དེ་འབྲིང་གི་
ཆུང་ཏུ་དེ་ས་བརྟན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤྲོད་། དེ་ཆུང་ཏུའི་ཆེན་པོ་དེ་ས་བརྒྱད་
པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤྲོད་། དེ་ཆུང་ཏུའི་འབྲིང་དེ་ས་དགྲ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
གྱིས་སྤྲོད་། དེ་ཆུང་ཏུའི་ཆུང་ཏུ་དེ་ས་བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤྲོད་ཞིང་། ཇི་
ལྟར་སྤྲོད་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་དེ་དང་དེའི་ས་བོན་སྤྲོད་བའི་སྒྲོ་ནས་དེ་དང་དེ་སྤྲོད་
བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ས་ཐོབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་བྱད་པར་བཤད་པ་ལ། ས་ལ་ཞུགས་པའི་
རྟགས་དེ་ལ་བརྟུར་ཡོད་དེ། ས་རང་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྤང་བ་དང་བཅས་པ། ས་གོང་མ་
གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ལ་མོས་པ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སེམས་མི་ཞུམ་པ། གཞན་
དོན་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་མི་དམན་པ། ལམ་སྒྲོམ་པ་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་བདག་
ཉིད། ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་དང་རོ་བོའི་སྐྱབ་ཚུལ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་

སེམས་མཉམ་པ། བདུད་མིག་ཅན་གྱིས་དགྱི་བར་མི་ཐུབ་པ། འཁོར་ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་སོགས་
 གྱི་བདེ་བ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མེད་པ། སངས་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་པའི་ཐབས་ལྷན་ཅི་མ་ལོག
 བར་ཤེས་པས་སངས་རྒྱུ་གྱི་འཁོར་ཏུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མདོ་ལྗེའི་རྒྱན་
 ལས། ལྷང་དང་བཅས་པ་མོས་པ་དང་། །མ་ཞུམ་པ་དང་མི་དམན་ཉིད། །གཞན་བྱིང་མི་
 འཛོག་བདག་ཉིད་དང་། །ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། །ཀྱན་ལ་ཤེམས་ནི་སྟོམས་
 པ་དང་། །དགྱིས་དང་རྗེས་སུ་ཆགས་མེད་དང་། །ཐབས་ཤེས་འཁོར་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནི། །ཀྱན་
 ལ་རྟག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་ཐོབ་པའི་མི་ལམ་གྱི་ཉག་ས་བཅུ་འབྱུང་སྟེ། ས་དང་པོའི་རྩིས་ཐོབ་
 ཏུ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཉེར་བྱེ་བ་བྲག་ཁྱིག་བརྒྱ་སྟོང་གིས་
 གང་བ་མི་བ་དང་། ས་གཉིས་པའི་རྩིས་ཐོབ་ཏུ་སྟོང་གསུམ་ལག་མཐའ་ལྷར་མཉམ་པ་
 ལ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་མི་བ་དང་། ས་གསུམ་པའི་རྩིས་ཐོབ་ཏུ་རང་
 ཉིད་དཔའ་ཁིང་བརྟན་ལ་མཚོན་ཆ་དང་གོ་ཆ་སོགས་ཏེ་པས་སྟོལ་མཐའ་དག་འདུལ་བ་
 མི་བ་དང་། ས་བཞི་པའི་རྩིས་ཐོབ་ཏུ་ཚྭ་གས་བཞི་ནས་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིས་ཐམས་
 ཅད་དང་ལྷན་པའི་ས་ཆེན་པོ་ལ་མེ་རྟོག་སྒྲ་ཚོགས་འཁོར་བ་མི་བ་དང་། ས་ལྔ་པའི་རྩིས་
 ཐོབ་ཏུ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་བྱང་མེད་ཀྱིས་མགོ་ལ་མེ་རྟོག་ཅམ་པ་ཀའི་ཕྱང་
 བ་འདྲོགས་པ་མི་བ་དང་། ས་དྲུག་པའི་རྩིས་ཐོབ་ཏུ་ཐེམ་སྐས་བཞི་དང་ལྷན་པའི་རྩིང་
 གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བརྒལ་བ་ལ་དྲངས་ཤིང་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་
 རྒྱས་ཡོངས་སུ་གང་བ་མེ་རྟོག་ཟུགས་དང་། ཀྱུ་མུད་ཏ་དང་། པརྩ་དཀར་པོས་བརྒྱན་པ་
 མཐོང་ནས་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཅེ་དགས་རྟོལ་བ་མི་བ་དང་། དེ་ཡང་རྩིང་སངས་རྒྱས་གྱི་
 བརྟན་པ། ཐེམ་སྐས་བཞི་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་བྱལ་མཐའ་བཞི། གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བརྒལ་
 བ་ནི་གཞི་རིགས། དྲངས་ཤིང་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་དག་དང་སྟོ་བྱར་
 རྣམ་དག །ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་གྱི་རྒྱས་གང་བ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད།
 ཟུགས་ནི་ཉན་ཐོས། ཀྱུ་མུད་ཏ་ནི་རང་རྒྱལ། པརྩ་དཀར་པོ་ནི་བྱང་ཐེམས་སོ། །ས་བདུན་

པའི་རྒྱུ་ཐོབ་ཏུ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ནས་སེམས་ཅན་དཔུལ་པའི་གཡང་ས་མཐོང་སྟེ། དེ་
 ལ་བདག་ཉིད་མ་སྤྲས་མ་ཉམས་པར་སྤྲར་སྟོག་པ་མི་བ་དང་། ས་བརྒྱད་པའི་རྒྱུ་ཐོབ་
 ཏུ་ཕྱག་པ་གཉིས་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་རལ་པ་ཅན་ཅོད་པན་སྟོགས་པ་གཅན་
 གཟན་སྤ་མོ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་པར་བྱེད་ཅིང་གནས་པ་མི་བ་དང་། ས་དབྱུ་པའི་རྒྱུ་ཐོབ་
 ཏུ་འཁོར་ལོས་སྤྲར་པའི་རྒྱལ་པོ་མཐོང་སྟེ། རྩེ་པོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཏུ་མས་ཡོངས་
 ལུ་བསྐྱར་ཁིང་མདུན་གྱིས་བལྟས་ཏེ། མགོ་པོའི་སྟེང་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་ཆོགས་པས་སྤྲས་
 པའི་གདུགས་དཀར་པོ་འཛིན་པ་མི་བ་དང་། ས་བརྒྱ་པའི་རྒྱུ་ཐོབ་ཏུ་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པའི་སྤྲ་མཐོང་སྟེ། མདོག་གསེར་ལྷ་བྱ་འོད་འདྲིམས་གང་བ་ཆོངས་པ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་
 ཏུ་མས་ཡོངས་ལུ་བསྐྱར་ཁིང་མདུན་གྱིས་བལྟས་པ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མི་བ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར།
 མི་ལྟས་ཀྱི་མཆན་མ་འདི་དག་སྤུངས་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་ན་སྤྲགས་སམ་བདུད་ཀྱི་མཐུ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆོག་གསལ་ལས་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་ས་ཐོབ་པའི་ཆོ་གྲུབ་པ་ཐོབ་མ་
 ཐོབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། མོས་སྟོད་ཀྱི་སྤུངས་སུ་འཕགས་པའི་སྤངས་རྟོགས་མ་གྲུབ་པ་
 དེ་ས་ཐོབ་ནས་གྲུབ་ཅིང་། མ་དག་ས་བདུན་ཏུ་འབད་ཆོལ་གྱིས་མདོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་
 པ་དེ་མ་གྲུབ་ལ། དག་པ་ས་གསུམ་ཏུ་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེང་རྒྱན་ལས།
 ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་དང་། ཁྲུབ་པ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། ཁྲུབ་པ་དག་ཁྱད་མ་
 ཁྲུབ་དང་། ཁྲུབ་པ་དེ་དག་ཏུ་ཡང་འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཡིན་པའི་རྟགས་དེ་ལ་ཡང་རུ་མ་ཡོད་དེ། གཞན་ལ་སྟོང་རྩེ་ཆེ་བ་དང་། ཕྱིན་དུག་
 གི་གཏམ་སྟན་པར་སྤྲ་བ། རྫོ་ཤོས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ། ལག་པ་བརྒྱུད་ཉེ་མཆོད་སྟེན་འཁོར་
 མོར་བྱེད་པ། མདོ་སྟེང་ཐོབ་མཐོང་གོངས་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཏུ་འགྲེལ་པར་རུས་པ་རྣམས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེང་རྒྱན་ལས། བཅེ་དང་སྟན་པར་སྤྲ་བ་དང་། །བརྟན་པ་ཉིད་
 དང་ལག་བརྒྱུད་ཉིད། །དམོངས་པ་ཟབ་མོ་ངེས་འགྲེལ་པ། །འདི་དག་རྫོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་
 རྟགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་རུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་རྟེན་ཀྱི་སྟོན་ནས་བྱིམ་

ས་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་ཡོད་པས་རབ་བྱུང་གི་རྟེན་ཅན་རྣམས་སྒྲ་མ་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་
 ཏུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཉག་ཏུ་ནི། བྲིམ་པ་འཁོར་
 ལོས་སྒྱུར་རྣམས་སུ། ཁྱུར་ནས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་
 དོ། །ས་རྣམས་ཀྱི་ལ་སློ་ལྡན་གྱིས། རབ་བྱུང་ལེན་པས་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་
 ཐོབ་པ་གཞན། རབ་ཏུ་བྱུང་བར་སྟོན་བྱེད་ཡིན། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚྭ་གས་དག་ནི། ཡོན་
 ཏན་ཚད་མེད་རྣམས་དང་ལྷན། དེ་ལྟས་སྟོན་བཙོན་གྲིམ་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 རྣམས་ལས་འཕགས། ཁྲིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་ལྟ་བ་རྣམ་
 པར་དག་པའི་ས་དང་པོ་བ། རྒྱལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ས་གཉིས་པ་བ། མི་ཉམས་
 པའི་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་གསུམ་པ་བ། མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་
 ཆོས་ལ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་སྤངས་པས་ས་བཞི་པ་བ། སེམས་དཔལ་དང་བསམ་
 པ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་འཇུག་པའི་ས་ལྔ་པ་བ། རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མང་ཏུ་གནས་པའི་ས་དྲུག་པ་བ། མཚན་མ་མེད་
 པར་གནས་པའི་མཐུས་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚྭ་གས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སུམ་ཅུ་
 སོ་བདུན་སྟོན་ཅུས་པའི་ས་བདུན་པ་བ། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པའི་ས་བརྒྱད་པ་བ།
 སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་ས་དགུ་པ་བ། མདོན་པར་ཤེས་པ་
 ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ས་བརྒྱ་པ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལི་
 ལྟ་བ་རྣམ་དག་པ། རྒྱལ་བྲིམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་མཉམ་པར་བཞག ཆོས་ལ་ང་སྤངས་
 རྒྱ་དང་ཀྱན་ཉོན་མོངས། རྣམ་པར་དག་པ་ཐམས་ཅད་ང་རྒྱལ་མེད། སྐྱད་ཅིག་གཅིག་སྟོ་
 ཐོབ་པ་བཏང་སྟོམས་པ། ཁྲིང་རྣམས་སྦྱོང་བ་སེམས་ཅན་སྤྲིན་བྱེད་པར། མཁས་པ་མཐུ་
 ཆེན་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་པ་དང་། དེས་པར་སྟོན་ལ་མཁས་པ་དབང་བསྐྱར་ཡིན། ཁྲིས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་ལ་ཡང་ཏུ་མ་ཡོད་དེ།
 དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེ། སྟོན་ལྡན་ཉིད་དང་གསལ་བའི་
 མཚན། རྒྱལ་སྐས་རྒྱལ་བའི་གཞི་དང་ནི། རྒྱལ་བྱེད་རྒྱལ་བའི་ལྷ་གྲ་དང་། འདམལ་ལྡན་

ཉིད་དང་འཕགས་པའི་མཆོག་ །དེད་དཔོན་དང་ནི་གྲགས་མཆོག་དང་། །སྤྱིང་རྩེ་ཅན་
 དང་བསོད་ནམས་ཆེ། །དབང་ཕྱག་དེ་བཞིན་ཆོས་དང་ལྷན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྟེ་
 ཏུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་ས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་
 གྱི་འབྲས་བུ་ས་ཕྱི་མ་རྣམས་འཐོབ་ཅིང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་རྒྱགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

སའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་དོན་བབདེ་ལ།

བརྟེ་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་
 འོ། །དང་པོ་ནི། རང་གང་ལ་ལྷན་པའི་ས་དེའི་སྤྱོད་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་རྒྱགས་པར་བྱེད་
 པའི་ཡོན་ཏན། སའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱ་ས་
 དགུའི་ཡོངས་སྤྱོད་དགུ་ཡོད། དེ་ཡང་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ས་བརྟེ་
 པའི་ཡོངས་སྤྱོད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྟེ་པའི་སྤྱོད་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྒྱགས་
 པར་བྱེད་པའི་ས་བརྟེ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ས་བརྟེ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་
 དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་རྒྱགས་རུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སའི་སྤྱོད་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྒྱགས་
 པར་བྱེད་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་མཆོན་ཉིད། དེས་གཞན་
 རྣམས་ལ་རིགས་འདྲ། སོ་སོར་དབྱེ་ན། ས་དང་པོ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་བརྟེ། གཉིས་པ་ལ་
 བརྟེད། གསུམ་པ་ལ་ལྷ། བཞི་པ་ལ་བརྟེ། ལྷ་པ་ལ་བརྟེ། ཏུག་པ་ལ་བརྟེ་གཉིས། བརྟེན་
 པ་ལ་ཉི་ཤུ། བརྟེད་པ་ལ་བརྟེད། དགུ་པ་ལ་བརྟེ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་དང་
 པོ་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་ནས། དམ་པ་ལྟར་གཞན་མི་བསྐྱེ་བའི་བདེན་
 ཆོག་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་བར་བརྟེད་དང་། ས་གཉིས་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ཡོངས་
 སུ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་སྤྱོད་སོགས་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་
 པ་ཏུག་ལ་ཉག་ཏུ་བཅོམ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་བར་བརྟེད་དང་། གསུམ་པ་ལ། རྒྱགས་

བཅུ་ལྔ་པ་སྐུ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཅི་གསུངས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཉན་ཅིང་གཟུང་བར་
 སེམས་པ་ཐོས་པས་མི་དོན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ནས། རང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་སྤྱོད་ནས་ཉན་
 རང་གི་སེམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་དོ་ཆོ་ཁེལ་ཡོད་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་བར་ལྟ་དང་། ས་བཞི་
 པ་ལ་ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པས་དབེན་པའི་དགོན་པ་ན་གནས་པར་ཡོངས་སུ་
 སྤྱོད་བ་ནས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོན་མར་མི་འཛིན་པས་ཉུང་བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་
 སྤྱོད་བའི་བར་བཅུ་དང་། ལྷ་པ་ལ། བསྟེན་བཀུར་སོགས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་རབ་བྱུང་དང་བྱིས་པ་
 དང་འགྲོགས་ཤིང་འདྲིས་པ་སྤྱོད་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་ནས། འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་
 ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་ཏུ་སྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། སེམས་བག་ཡངས་སུ་གཏོང་བ་སྤྱོད་བའི་
 ཡོངས་སྤྱོད་གི་བར་བཅུ་དང་། ས་དྲུག་པ་ལ་གཞན་དོན་ཏུ་ཟང་ཟིང་དང་སྲ་དང་རྩུང་
 མ་དང་རང་གི་ལུས་སྟོག་གཏོང་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་ནས། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་ཞིང་
 རང་ཉིད་བཀེན་ཡང་སྤྱོད་བ་ནམས་ཐོབ་པ་མེད་པར་སྤྱོད་བའི་སེམས་སྤྱོད་བའི་ཡོངས་
 སྤྱོད་གི་བར་བཅུ་གཉིས་དང་། ས་བདུན་པ་ལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤྱོད་བའི་གཉེན་པོར་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་དོ་བོས་སྤོང་བར་ཤེས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ནས། སྤྱོད་ཉིད་འགལ་
 བར་བཞིན་པ་སྟེ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་སྤྱོད་བའི་གཉེན་པོར་མངོན་ཞེན་ཅན་གྱི་སེམས་
 ཅན་ནམས་བསྐལ་མྱིར་ཏུ་གཏུལ་བྱའི་སྟོང་དང་མཐུན་པར་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་རང་
 གི་ལུས་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་བར་ཉི་ཤུ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ། སེམས་གཅིག་
 གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཟང་རན་ནམས་ཇི་ཉུང་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་
 ཏུ་ཤེས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ནས། ལུས་གང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་འགྱུར་ཆུང་མཐོང་
 བས་སྟོ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ཞིང་ཆེད་ཏུ་བསམ་སྟེ་སྟེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་
 བར་བརྒྱད་དང་། ས་དབུ་པ་ལ། ཕར་སྟེན་དྲུག་རྩོགས་པས་ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་མཐའ་ཡས་
 པ་འབྱུང་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་ནས། རྟེན་སངས་རྒྱས་དང་བརྟེན་པ་སྟོངས་ལ་སོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་བྱེད་
 པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་བར་བཅུ་གཉིས་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་མྱིར།

འོན་ཡངས་སྤྱོད་དེ་ནམས་སྤར་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནམ།
 ཐོབ་ཟིན་གོང་འཕེལ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཞེན། ཁ་ཅིག །མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་
 སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་འབྲེན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡུར་བ་འཆོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། ས་དེའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ན་ས་དེའི་རྒྱས་སུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ན་ཐོབ་ཟིན་གོང་འཕེལ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཁང་བཟང་བྱི་དོར་
 བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བྱང་པར་དེ་ལྟར་གྱི་སའི་ངེས་ཆོག་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་ངེས་ཆོག །སོ་སོའི་
 ངེས་ཆོག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སའི་སྐད་དོད་རྩུ་མི་ཞེས་པ་འབྱུང་བ། ངེས་ཆོག་
 བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་སོགས་ལས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྩུ་
 མཆོན་ཡོད་དེ། ས་འདི་སྤྱི་འགོ་ནམས་གྱི་རྟེན་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅི་བཅུད་
 ལ་སོགས་པ་འཕེལ་བ་ལྟར་འདི་དག་གིས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་འབྱུང་པོ་དཔག་དུ་མེད་པ་
 བན་འགོའི་འཇིག་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྟེན་
 བྱེད་པས་ས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། འབྱུང་པོ་དཔག་མེད་
 འཇིག་མེད་ཕྱིར། །དཔག་དུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ། །ཆེས་ཕྱིར་གོང་དུ་འགོ་ལུན་ཕྱིར། །དེ་
 དག་ཉིད་ནི་སོ་སོར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ས་དང་པོ་ལ་རབ་
 དུ་དགའ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྩུ་མཆོན་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་ནས་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ལ་ཉེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པ་མཐོང་བ་ལ་རབ་དུ་དགའ་བ་བྱང་པར་ཅན་
 སྤྱི་བར་འཇུར་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱེད་དེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་ལམ་ནི་
 ཉེ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་སྦྱབ་མཐོང་བ་ལ། །རབ་དུ་དགའ་བ་སྤྱི་འཇུར་ཏེ། །དེའི་
 ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཐོང་བ་ལས། དེ་དག་དང་པོ་
 རབ་དགའ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་བྱེད་ཕྱིར། །ཀྱན་དུ་སྤྱོད་བ་གསུམ་སྤངས་
 ཕྱིར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སྦྱེས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པ་
 ལ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྩུ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེ་འཆལ་ཆུལ་དང་ཐེག་དམན་ཡིད་

བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་པའི་དྲི་མ་དང་བུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་
 ཐེའི་རྒྱན་ལས། འཚལ་ཚུལ་ཚུལ་པའི་དྲི་བུལ་ཕྱིར། འདྲི་མ་མེད་པའི་ས་ཁེས་བྱ། ཁེས་
 དང་། རིན་ཆེན་ཕྱིར་བར། གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་ཅེས་བྱ། ལྷུས་དང་དག་དང་སེམས་
 གྱི་ལས། བརྩ་ཆར་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་གསུམ་པ་ལ་འོད་
 བྱེད་པ་ཁེས་བཞོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་གསུམ་པ་ནས་ལྷུས་སྟོག་ལ་མི་ལྟ་བར་རང་
 ཉིད་གྱིས་ཀྱང་ལྷུང་གི་ཆོས་འཆོལ་བ་དང་། གཞན་ལ་ཡང་ལྷུང་གི་ཆོས་སྣང་བ་ཆེན་པོ་
 བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཞོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ཐེའི་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་
 བློ། ཁེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྱིར་བར། ས་གསུམ་པ་ནི་འོད་བྱེད་པ། ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་
 འོད་འབྱུང་ཕྱིར། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་བཞི་པ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཁེས་བཞོན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། དེར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དང་ལྟན་པའི་སྟོ་ནས་རང་
 གི་ངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྦྱིབ་གཉིས་སྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་མེ་ལྟར་འཕྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་དེ་ལྟར་བཞོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ཐེའི་རྒྱན་ལས། འདྲི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སྟོགས་མཐུན་
 ཆོས། རབ་ཏུ་འཕྲོ་བྱེད་འོད་ལྟ་བུ། འདྲི་དང་ལྟན་ཕྱིར་ས་དེ་ནི། གཉིས་པོ་སྟོག་བྱེད་འོད་
 འཕྲོ་ཅན། ཁེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྱིར་བ་ལས། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་ཅན་ཁེས་བྱ། ཡང་དག་
 ཡེ་ཤེས་འོད་འབྱུང་བའི། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་ལྟ་པ་ལ་སྦྱང་དཀའ་བ་ཁེས་བཞོན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་
 ཆོ་གཏུལ་བྱའི་ལོག་སྒྲུབ་བཟོན་པར་དཀའ་བ་དེ་སྟོ་ལྟན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 གྱིས་སྦྱང་དཀའ་བ་ཡིན་ལ་ས་ལྟ་པར་དེ་སྦྱང་ཅུས་ཤིང་དེ་ཉིད་བདུན་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་
 བམ་པར་དཀའ་བས་དེ་ལྟར་བཞོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ཐེའི་རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་ཡོངས་
 སྒྲིན་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་སེམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་བསྐྱང་། སྟོ་ལྟན་རྣམས་གྱིས་སྦྱང་དཀའ་
 བ། འདྲི་ཕྱིར་སྦྱང་དཀའ་ཁེས་བཞོན་དོ། ཁེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྱིར་བར། ལྟ་པ་ཤིན་
 ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བདུད། ཀྱན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ཐུབ་དཀའི་ཕྱིར། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་
 ཏུག་པ་ལ་མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་ཁེས་བཞོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེར་ཉེན་འབྲེལ་ལྷགས་

འབྱུང་རྒྱ་སྒྲིམ་པས་འཁོར་བ་ལས་མངོན་རྒྱ་ལྟར། རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་སྒྲིག་སྒྲིམ་པས་ལྷང་
 འདས་ལ་མངོན་རྒྱ་ལྟར་པས་དེ་ལྟར་བརྟུན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཤེས་རབ་
 པ་རོལ་ཕྱིན་བརྟེན་པས། འཁོར་བ་དང་ནི་རྩ་རན་འདས། གཉིས་ལས་མངོན་རྒྱ་ལྟར་
 པའི་ཕྱིར། མངོན་རྒྱ་ལྟར་པའི་ས་ཁེས་བཤད། ཅིས་དང་། རིན་ཆེན་སྤང་བར། རྒྱག་པ་
 མངོན་སྤྱོད་ཁེས་བྱ་སྟེ། ལངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མངོན་སྤྱོད་ཕྱིར། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ས་བརྟན་པ་ལ་རིང་རྒྱ་སྤང་བ་ཁེས་བརྟུན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ས་བརྟན་པར་ལམ་རིང་
 རྒྱ་སྒྲིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆན་བཅས་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། བསྟོན་པ་
 གཅིག་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བས་དེ་ལྟར་བརྟུན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བསྟོན་
 པ་གཅིག་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རིང་རྒྱ་སྤང་བའི་སར་འདོད་དོ། ཁེས་དང་། རིན་ཆེན་
 སྤང་བར། བརྟན་པ་རིང་རྒྱ་སྤང་བ་སྟེ། གངས་ནི་རིང་རྒྱ་སྤང་ལུན་ཕྱིར། ཁེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ས་བརྟུན་པ་ལ་མི་གཡོ་བ་ཁེས་བརྟུན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ས་བརྟུན་པར་
 མཆན་བཅས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང་། མཆན་མེད་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་གཡོ་
 བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྟུན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། འདུ་བྱེད་
 གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོའི་ཕྱིར། མི་གཡོ་བ་ཁེས་ངེས་པར་བརྟུན། ཅིས་དང་། རིན་ཆེན་སྤང་
 བར། དེ་ནི་བརྟུན་པ་གཞོན་ནུའི་ས། མི་གཡོ་བ་སྟེ་མི་རྟོག་ཕྱིར། ཁེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ས་དགུ་པ་ལ་ལེགས་པའི་སྒྲོ་སྒྲིས་ཁེས་བརྟུན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ས་དགུ་པར་
 སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་སྒྲོ་བཟང་སོ་སོར་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྟུན་པའི་
 ཕྱིར་རྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་སྒྲོ་བཟང་། ལས་དེ་ལེགས་པའི་སྒྲོ་
 སྒྲིས་ཡིན། ཁེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤང་བར། ས་དགུ་ལ་ནི་ལེགས་པ་ཡི། སྒྲོ་སྒྲིས་ཡིན་ཏེ་
 རྒྱ་ཆེན་བཞིན། གང་ཕྱིར་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་ རྩོམ་པས་འདི་ནི་སྒྲོ་སྒྲིས་བཟང་། ཁེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་བརྟུན་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱིན་ཁེས་བརྟུན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རམ་
 མཁའ་ལ་རྒྱིན་འབྲིགས་ཏེ་ཆར་པབ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལོ་ཐོག་རྣམས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་
 ལྟར། བྱང་སེམས་ས་བརྟུན་པ་བའི་ཤེས་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་ལ་གཟུངས་དང་ཏིང་

དེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲིན་འབྲིགས་ཏེ་ཚོས་གྱི་ཆར་པའ་ནས་གདུལ་བྱའི་
དགེ་བའི་ལོ་རྟོག་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་
སྡེའི་རྒྱན་ལས། སྒྲིན་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཁམས། །བྱའ་པའི་ཕྱིར་ན་ཚོས་གྱི་
སྒྲིན། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤང་བར། བརུ་པ་ཚོས་གྱི་སྒྲིན་ཡིན་ཏེ། །དམ་པའི་ཚོས་གྱི་
ཆར་འབེབས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འབྲས་བྱའི་སྤྲེལ་

གཉིས་པ་འབྲས་བྱའི་སའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་
དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་ས་
བརུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆེན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། དེ་
ལ་བྱང་ཆེན་ས་བརུ་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན།
བྱང་ཆེན་གང་གི་ཕྱིར་ན། ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྟོབས་བརུ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་
ཡང་དག་པར་ཞུགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་བསྟན་བཤད་གཉིས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། མཚན་མས་སྒྱུར། ཚ་བ། འགྲེལ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱའི་ས་
དགྲའི་ཡོངས་སྤྱོད་བསྟན་ནས་འབྲས་བྱའི་ས་བརུ་པ་ཡོངས་སྤྱོད་གི་སྟོན་ནས་མི་འཆད་པར་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ནས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱའི་
ས་དགྲའི་ཡོངས་སྤྱོད་བསྟན་པས་འབྲས་བྱའི་ས་བརུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྟོགས་ལུས་པ་ལ་
དགོངས་ནས། རྒྱལ་འདྲིར་ས་བརུ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་མཚན་སྤྱོད་པ་ལ། རྒྱའི་ས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བསྟན་ནས།
འབྲས་བྱའི་ས་ཉིད་ཏུ་དེ་དག་མ་བཤད་པར་ས་ཐམས་ཅད་བསུ་བའི་སྟོན་ནས་ས་བརུ་པའི་
མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ས་དགྲ་
འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ། ས་བརྩ་པ་མཆོན་གཞིའི་སྒོ་ནས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། འདའ་བྱ་ས་
 དགུའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ས་དགུ་འདས་ནས་
 ས་བརྩ་པ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་བརྟེན་པར་བྱ་ཡི། ཡང་དག་
 པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེ་
 ལ་སྟོན་ལམ་ཤེས་པ་གང་གིས་གནས་པ་དེ་ནི་ས་བརྩ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 ནོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དང་། འབྲས་
 བྱ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་
 མི་འོང་བ་དང་། དག་བཙམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དུག་དང་། ཚུལ་གསུམ་ནམ་པར་བཞག་
 པར་དགོངས་པས་བརྩམས་པ་ལྟག་མ་ཞུགས་པ་གསུམ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ། རིགས་དང་། བརྒྱད་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། སྤབ་པ་དང་། འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། བྱས་པ་རྟོགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ས་རྣམས་དང་། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམ་པ་དགུ་པོ་གཅིག་ཁོ་ན་
 གྱེ། ཞེས་གསུངས། ས་བརྩ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
 བརྩ་པ་ཡིན་ཏེ། འདའ་བྱ་ས་དགུ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལ་གནས་པའི་
 གང་ཟག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ས་བརྩ་པ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཁོ་
 བར་བརྟེན་པར་བྱ་ཡི། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། ས་བརྩ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ས་བརྩ་པ་
 བ་འདིས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབད་ཚུལ་རགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་གཞན་
 འོན་ཏེ་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་
 བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 ཡོད་དེ། དེ་དེ་ལས་སྤངས་རྟོགས་དམན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱད་སྟ་མ་ལས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་འདི་ནི། རྗེས་ཐོབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་དང་། སེམས་
 ཅན་ཡང་དག་སྟོལ་བ་ལ། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ས་རུལ་

དང་། ཁྱེད་མཆོ་བ་མྱེད་མིག་རྒྱུ་མཆོ། ཁྱེད་པར་གང་ཡིན་མངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔེ་ཁྱེད་འདི་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་འདུལ་བྱ་ས་དག་
 ཡོད་དེ། རིགས་ཀྱི་ས། བརྒྱད་པའི་ས། མཐོང་བའི་ས། སྤུང་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་
 བུལ་བའི་ས། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས། སྤར་བཤད་
 པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དག་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་པའི་མངོན་
 རྟོགས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཕྱིར་འོང་
 གི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་གི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ། རྟལ་པ་ནི། ཉན་
 ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ། བརྟན་པ་ནི། ལྷགས་པ་གཞན་གསུམ་ཀྱི་མངོན་
 རྟོགས་ལྟ་བུ། བརྒྱད་པ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ། དག་པ་སྤྱོད། ཁ་
 བརྟུ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འདིར་བསྟན་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་འདུལ་བའི་རྩལ་ཡོད་དེ། དང་
 པོ་གཉིས་ལ་ཤེས་མཐོང་གིས་བསྟན་ནས་འདུལ། ཕྱི་མ་ལ་ནི་གནས་ནས་འདུལ་བར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། ལྷགས་པ་ལྷག་མ་གསུམ་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་
 བསྟན་ནས་རྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདིར་བསྟན་འདུལ་བྱའི་ཐེག་པ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་རྒྱལ་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་
 ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་འདུལ་བྱར་ལྟར་པའི་འདུལ་བྱ་ས་
 དག་རྟོགས་རྒྱུ་བྱུང་ཞིང་། མདོ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སེམས་དཔེ་
 རྣམ་འཁྱོར་མཐར་ཐུག་ ཁ་བརྟུ་པའི་ངོ་བོ། དབྱེ་ན། ཁ་བརྟུ་ཐོབ་མ་ཐག་ལ། རྒྱེ་བ་
 གཅིག་གིས་ཐོགས་པ། སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་ཏུ་ཡོད།

གཉིན་པོའི་ཚོགས་སྐབས།

གསུམ་པ་གཉིན་པོའི་ཚོགས་སྐབས་བྱེད་བྱའི་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་རྩལ་
 དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་རྩལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ལས། མདོ་ལས་

མཐོང་སྤང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་
 ཡང་ཁྱོད་གྱིས་འདི་སྐད་རུ་ཐེག་པ་དེ་གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནས།
 དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་རྣམ་གྱང་
 གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་
 ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་རུ་སྤྱིན་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་
 འདོད་རུ་ཟད་དོ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་རྣམ་འཛིན་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། རབ་
 འབྱོར་གང་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་དགྲ་
 བཅོམ་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་རུ་ཟད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཏགས་འཛིན་
 རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ངེས་
 པར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་མིང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་རུ་ཟད་དོ། ཞེས་པ་ནས།
 རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་འདིས་ནི། འདི་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ནི་ཁམས་གསུམ་ནས་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རུ་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་བསྐྱེད་
 རུ་མེད་པའོ། ཞེས་གསུངས། དེ་སྟོན་སྤང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་
 སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་ཁྱོད་གྱིས་འདི་སྐད་རུ་ཐེག་ཆེན་དེ་གང་རུ་གནས་པར་འགྱུར་
 ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། ཐེག་ཆེན་དེས་གང་རུ་ཡང་གནས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་གནས་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་འོན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ནི་
 མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་རྣམ་གྱང་གཟུང་
 རྟོག་གི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་འདི་སྐད་རུ་ཐེག་པ་དེས།
 གང་ཞིག་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། ཐེག་པ་དེས་གང་ཡང་ངེས་པར་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐེག་པ་
 གང་ཡིན་པ་དང་། གང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་བ་དང་། གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་

ནི་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁེས་སོགས་དང་། དེ་ཇས་འཛིན་རྟོག་པའི་གཞིན་
 སོ་སྟོན་པ་ལ། རྒྱན་རྩ་ཞུགས་པ་དམིགས་སུ་མེད་དོ། ཁེས་སོགས་དང་། དེ་བཏགས་
 འཛིན་རྟོག་པའི་གཞིན་སོ་སྟོན་པ་ལ། མཐའ་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རྒྱན་
 རྩ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པས་རྒྱན་རྩ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དམིགས་སུ་མེད་
 དོ། ཁེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྩ་དེས་པར་
 འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། ཁེས་པའི་བར་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་སྦྱར་བ། ཙ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོགས་
 རྒྱབ་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་གཞིན་པོའི་ཆོགས་རྒྱབ་བྱེ་བྲག་རྩ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་
 ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེ་རྟོགས་དཀའ་བ་ལ་དཀོངས་ནས་རྩེ་བཅུན་གྱིས་བྱེ་བྲག་
 རྩ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁེས་མཆོམས་སྦྱར་བ་ལ། གཞིན་པོའི་ཆོགས་ལ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་
 སུ་བཅད་པ། ཁེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་ནས། གཞིན་
 པོའི་ཆོགས་རྒྱབ་བརྒྱན་སྟོན་པ་ལ། མཐོང་དང་སྟོན་པའི་ལམ་དག་ལ། ཁེས་སོགས་
 གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་ཅམ་དང་གཞིན་པོའི་རྟོན་ཅན་གཉིས་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་གང་ཟག་ཇས་སུ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུས་བྱར་བཏགས་པའི་རྟོན་ཅན་གཉིས་སོ་
 སོར་མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྟོན་པའི་ལམ་ལ་སྦྱོང་བས། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་བརྒྱན་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་མདོན་རྩ་བའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རབ་རྩ་དབྱེ་བས་ལམ་གཉིས་པོ་ཁོ་ནའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་གཞིན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱན་དོ། ཁེས་གསུངས།

སྐབས་འདིར་བརྟན་གྱི་གཞིན་པོའི་ཆོགས་རྒྱབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རུ་མར་ཡོད་
 དེ། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱུར་
 པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་དངོས་གཞིན་རྩ་བྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ། སྐབས་

འདིར་བསྟན་གྱི་གཉེན་པོའི་ཚྭ་སྒྲུབ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མཐོང་ལམ་གཉེན་པོའི་
 ཚྭ་སྒྲུབ་དང་། སྒྲུབ་ལམ་གཉེན་པོའི་ཚྭ་སྒྲུབ་གཉིས་ཡོད། གཉེན་པོའི་ཚྭ་སྒྲུབ་
 གང་ཞིག །མཐོང་སྒྲུབ་གི་དངོས་གཉེན་རུ་དམིགས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན།
 མཐོང་སྒྲུབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་དངོས་གཉེན་བཞི་ཡོད། དེ་གང་
 ཞིག །སྒྲུབ་སྒྲུབ་གི་དངོས་གཉེན་རུ་དམིགས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྒྲུབ་
 སྒྲུབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་དངོས་གཉེན་བཞི་ཡོད།

དེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ།

བཞི་པ་དེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་བཤད་པ་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བློ་མཐོང་གྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་གསུངས་པ་དང་འཆད་འཇུག་རྣམས་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཐེག་
 ཆེན་ཞེས་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཁོང་གནས་གྱི་དྲི་བའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་
 རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐེག་
 ཆེན་ཞེས་བཟྱ་བ་འདི་ནི། ཞེས་སྟགས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར། ཅ་བ།
 འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། ཚྭ་སྒྲུབ་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བཅས་
 རྣམས། །ཞེས་འཆད་ན། ཚྭ་སྒྲུབ་གྱི་རྩིས་སུ་དེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཚྭ་སྒྲུབ་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པ་ལས་
 རྣམ་མཐུན་རུ་གདོན་མི་ཟ་བར་དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་གཡུལ་རུ་འཇུག་པའི་ཆོ་ཐོག་མར་གོ་བཤོས། དེའི་རྩིས་སུ་གཡུལ་
 རོ་སྟོང་པའི་ལམ་རུ་ཞུགས་ཏེ། ཡན་ལག་བཞི་པའི་དཔྱད་གི་དམག་བསགས་ནས་ས་རོལ་
 གྱི་ཁོ་ལ་བ་བཅོམ་སྟེ། འགན་ཁྲའི་དག་ལ་རང་ཉིད་དབང་བསྐྱར་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ། དེ་ལྟར་ཚྭ་སྒྲུབ་བསགས་པ་ལ་དེས་པར་འབྱུང་བས་བཞི་པ་དེས་
 པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྟོ་
 བས་དེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་བརྒྱུད་རུ་ཕྱི་ནས་འཆད་པ་ལ། ཆེད་རུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་

དང་། ཁྱེད་མོ་གསུངས། གསུངས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ།
 ཆེད་ཏུ་བྱ་དང་། ཁྱེད་མོ་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལ། དང་པོ་ཆེད་ཏུ་བྱ་
 བ་གསུངས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐབ་པ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་བཟུང་བ་འདི་ནི་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ཏུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལ་
 གྱིས་མཉན་ཏེ་འབྱུང་བར་འཇུག་རོ། །དེའི་སྐད་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་བཟུང་། །བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཐེག་ཆེན་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་སྟེ། ཁྱེད་མོ་གསུངས་དང་། རབ་འབྱོར་གལ་
 ཏེ་རིགས་ཀྱི་སའི་ཆོས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ན་ནི།
 ཁྱེད་མོ་གསུངས་དང་། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་
 བཟུང་སྟེ། སྟོང་པོ་བྱང་རྒྱུ་ལ་འདུག་གི་བར་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་འབྱུང་
 བ་དེ་དག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་མོ་གསུངས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་
 ལ། ཆེད་ཏུ་བྱ་དང་། ཁྱེད་དང་། ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་ཇི་སྟེད་བཤད་པ་དང་། ཁྱེད་གསུངས།
 གཉིས་པ་མཉམ་ཉིད་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་
 དེ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའོ། ཁྱེད་སྐྱུས་པ་ནི། དེ་དེ་བཞིན་ནོ། ཐེག་པ་དེ་ནི་ནམ་
 མཁའ་དང་མཉམ་པའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ལ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་
 མི་དམིགས་སོ། ཁྱེད་མོ་གསུངས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མཉམ་ཉིད་དང་། ཁྱེད་
 དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཁྱེད་གསུངས། གསུངས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་ཡང་འདི་སྐད་ཏུ་ཇི་ལྟར་ནམ་
 མཁའ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་གཞལ་ཏུ་མེད་གངས་མེད་ཆོད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་སྐབས་མེད་
 པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཐེག་ཆེན་འདིས་སེམས་ཅན་གཞལ་ཏུ་མེད་གངས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་
 སྐབས་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་མོ་གསུངས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སེམས་ཅན་
 དོན་དང་། ཁྱེད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཕྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁྱེད་གསུངས། བཞི་
 པ་འབད་པ་མེད་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་
 འདི་སྐད་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་འོང་བའམ་འགྲོ་བ་ཡང་མི་མཐོང་གནས་པ་ཡང་མི་

མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སྒྲུས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལ་
 འོང་བའམ་འགྲོ་བ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འབད་
 མེད་དང་། ཞེས་དང་། མཚན་མ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལྷ་པ་མཐའ་ལས་འདས་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ལ།
 རབ་འབྱོར་གང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་འདི་ལ་སྟོན་གྱི་མཐའ་མི་དམིགས། ཕྱི་
 མའི་མཐའ་མི་དམིགས། དབུས་མི་དམིགས། ཐེག་པ་དེ་ནི་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་
 ལགས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་ཞེས་བགྱིའོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་ནི། དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་
 བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་དུ་སྟོན་གྱི་མཐའ་
 མི་དམིགས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མཐའ་ལས་འདས་པར་ངེས་
 འབྱུང་དང་། ཞེས་དང་། ཉག་པ་དང་། ཆད་པ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 བྱང་པར་དང་། ཞེས་གསུངས། དུག་པ་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་དེས་པར་འབྱུང་བ་སྟོན་
 པ་ལ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
 ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་
 ཅེས་བགྱི་བ་འདི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཐེག་
 ཆེན་འདི་ལ་བསྐབ་ཅིང་འདས་པའི་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་འབྱུང་
 དང་། ཞེས་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།
 བདུན་པ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ལ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་ཆོ་
 དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་
 ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ་ཆོས་འདི་དག་ལ་ངེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྟོགས། ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་
 འབྱོར་བྱང་ཆེན་ནི་གང་། ཤེར་ཕྱིན་ནི་གང་། ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ནི་གང་། དེ་སྐད་ཅེས་
 སྒྲུས་པ་དང་། ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
 སྒྲུས་སོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་གང་ཡང་འདི་སྐད་དུ་བྱང་ཆེན་ནི་གང་ཞེས་ཟེར་བ་ནི།

གང་གི་ནི་སེམས་ཅན་ཉིད་བྱང་ཚུབ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆེན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། ཇི་སྐད་བཤད་
 པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྒྱད་པ་ལམ་ལ་ངེས་པར་
 འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་སྟོན་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་
 འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ། །ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་དུག་ལ་སྟོན་པའི་ཆེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་ཡིན། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲས་པ།
 ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་སྟོན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡང་ཡོད་འཇིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡོད་ཅེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་ཆད་མེད་པ་དག་
 གིས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བརྟེན་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་
 པ་ལ། ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ངེས་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་དང་། དེའི་བྱང་པར་གྱི་ལམ་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས། ངེས་པར་འབྱུང་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་གཞི་དེ་ལྟ་བུ་
 དག་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་
 ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས། ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ལ་བརྒྱད་དུ་འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཆེན་སྟོན་པ་
 ལ། ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི་རྣམ་པ་
 བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། བྱོད་
 ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྟོན་ནས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ལ། མཆེན་ཉིད།
 དབྱེ་བ། གོ་རིམ། ངེས་པར་འབྱུང་ཚུལ། བརྒྱད་དུ་བྱེ་བའི་རྒྱ་མཆེན། ངེས་པར་འབྱུང་
 བའི་གཞི་བཤད་པ། ས་མཆེན་སོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་དུ་གདོན་མི་བླ་བར་ངེས་
 པར་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར། ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པའི་མཆེན་ཉིད། གཉིས་
 པ་ལ། དབྱེ་ན། བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
 སྐྱབ་པ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་དོན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་དང་། འབད་པ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་

གྲུབ་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
 སྐྱབ་པ་དང་། ཐོབ་པའི་མཆོན་ཉིད་རྟེན་ལྷན་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་དང་། རྣམ་མཁུན་
 རྟེན་ལྷན་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་དང་། ལམ་ལུལ་ཅན་རྟེན་གྲས་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
 སྐྱབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བརྒྱད་པོ་འདིའི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་ངེས་པའི་
 རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དང་པོར་ཆེད་རྟེན་གྲུབ་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བསྟན།
 མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཆེད་རྟེན་གྲུབ་པར་འབྱུང་མི་རྣམས་པས་དེའི་རྗེས་སུ་ཆེད་
 རྟེན་གྲུབ་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྲུབའི་སྒོ་ནས་བསོད་ནམས་མ་བསལས་པར་མཉམ་པ་
 ཉིད་རྟེན་རྟོགས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་མི་རྣམས་པས་དེ་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྟེན་ལྷན་པར་
 འབྱུང་། ངེས་པར་འབྱུང་འབད་མེད་རྟེན་ལྷན་པར་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྟེན་ལྷན་པར་
 རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་དེ་རྗེས་སུ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་། རྟག་ཆད་གྱི་
 མཐའ་དང་བྲལ་བར་འབྱུང་བ་མེད་པར་འབད་མེད་རྟེན་ལྷན་པར་མི་འགྱུར་བས་དེ་རྗེས་
 མཐའ་ལས་འདས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་། ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་རྟོགས་
 པའི་གནས་སྐབས་ཁྱད་པར་ཅན་རྟེན་ལྷན་པར་མེད་པར་མཐའ་འདས་སུ་འབྱུང་བ་མེད་
 པས་དེ་རྗེས་ཐོབ་པའི་མཆོན་ཉིད་རྟེན་ལྷན་པར་འབྱུང་བ། རྣམ་མཁུན་རྟེན་ལྷན་པར་འབྱུང་
 བ་མེད་པར་ཐོབ་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པས་དེ་རྗེས་སུ་རྣམ་མཁུན་རྟེན་ལྷན་པར་འབྱུང་
 བ་དང་། ལམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་མེད་པར་རྣམ་མཁུན་རྟེན་ལྷན་པར་འབྱུང་བ་མེད་པས་དེ་
 རྗེས་ལམ་གྱི་ལུལ་ཅན་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ངེས་པར་
 འབྱུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལུ་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ལ་བརྒྱད་རྟེན་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 ཡོད་དེ། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གཞི་ལ་བརྒྱད་རྟེན་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་
 བློ་ལྷན་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་གཞི་ལ་བརྒྱད་རྟེན་ཡོད་དེ། ལྷན་པ་འདྲ་པའི་ཆེད་རྟེན་གྲུབ་
 བ་ཆེན་པོ་གསུམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པ། རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བ་སྟེ་མཐའ་ཡས་པར་བྱེད་པ། དེ་གཉིས་ཟུང་རྟེན་འབྲེལ་བས་གཞན་དོན་

འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་པ། ཟུང་འཇུག་གི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟག་པ་སྟོན་མཐའ་
འཁོར་བ་དང་ཆད་པ་ཕྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
མི་གནས་པས་ཐུང་འདས། དུམ་གྱུར་ཡོད་པ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཐོབ་བྱའི་དོན་སྤངས་
རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི། ཞེས་སོགས་
སྤར་བཤད་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན། རྣམ་མཁྱེན་དེའི་ཁྱད་པར་
ཀྱི་ལམ་སྟེ་བརྟུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་དག་གི་མདོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་
པས་ངེས་པར་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

བརྟན་པ་ས་མཆོམས་ནི། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་དོ། །དེས་ན་
ངེས་འབྱུང་སྒྲིབ་པ་བརྟུན་པོ་འདི་ངེས་པར་འབྱུང་ས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འབྱིན་བྱེད་ཡིན་ལ།
དེ་ལ་ཡང་སྟོབ་པའི་སྟོན་ནས་མཐར་ཐུག་པ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་སྟོན་ནས་མཐར་ཐུག་པ་
གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་བརྟན་པོ་དེ་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ཏུ་ཡོད་ལ། ཐ་མ་སྟོབ་ལམ་ན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཡིན་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུའི་ལམ་ཁྱད་པར་ཏུ་འགྱུར་བ་བར་ཆད་མེད་
པའི་ཅེ་སྟུར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྐབས་བསྐྱབ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་
བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་པར་
བཤད་པ་གསེར་གྱི་ཤིང་བ་དང་རྣམ་བཤད་སྟིང་པོའི་རྒྱུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་
གནད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་སྟེ་དབང་གི་རོལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་
སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་རྟོགས་སོ། །

སྒྲིབ་པ། རབ་འབྱོར་ལེའུའི་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡི། ཐོབ་བྱ་རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་བྱེད་
ཆོས་བརྒྱ་ཡིས། མཆོན་ནས་ཇི་བཞིན་གསལ་མཛད་ཚུ་འགྲེལ་གྱི། །དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་འཆད་བྱེད་པའི། རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས། །རྩི་བཅུན་
དུར་སྤྱིག་འཛིན་པས་ལེགས་གསུངས་པ། །ཡོངས་འཛིན་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་གསུང་ཟེར་
ལས། བྱུང་རྣམས་ཤོག་བུའི་རྒྱ་སྤྱོད་འདབ་མར་བཀོད། །འདིར་འབད་རྣམ་དཀར་གངས་

འི་མདོག་འདྲ་བ། །འདིས་མཆོན་དགེ་བ་གཞན་ཡང་ཅི་མཆིས་པ། །འདི་ནས་བརྒྱུ་
ཉེ་ཆོས་སྐྱུ་མ་ཐོབ་བར། །འདི་འདྲའི་བསྟན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པར་ཤོག །ཤར་ཕྱིན་སྤྲས་
དོན་རིན་ཆེན་གསལ་བའི་གཏེར། །མདོ་རྒྱན་འགྲེལ་གསུམ་སྦྱར་བའི་ལེགས་བཤད་ཆེ། །སྤྱ་
དབང་རོལ་མཆོ་རྒྱས་བྱེད་སྦྱོར་བཙོན་དགེས། །མད་བྱུང་བཤད་སྦྱབ་དགའ་སྟོན་རྒྱས་བྱུར་
ཅིག །དགེ་ལེགས་འཕེལ། །སར་མར་ལོ། །

༡༡། །རྣམ་འབྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལུ་དང་པོ།

རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན།

འབྲེལ་བ་ལྟོད།

【རྩ་བ།】

གཏུན་ཆེགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །དེ་ཡིས་མ་གྲུབ་བརྒྱུག་དོན་དང་། །

འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། །དེས་པ་བརྒྱད་པར་མཛད་པ་ཡིན། །

གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
གཉིས། ཉགས་ཀྱི་ལྷོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོས་པར་བསྟན་པ་དང་། འབྲེལ་
བ་དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་
མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྷོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པས་གྲུབ་པའི་
དོན་དང་། མཐུག་བསྟུ་བལོ། །དང་པོ་ལ། ལྷོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོས་པ་སློབ་
དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་བཞེད་པ་དང་། མི་བཞེད་པ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་དང་། མ་མཐོང་
ཅམ་ལྷོག་ཁྱབ་ཏུ་འདོད་པའི་གཞན་ལྷེ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ཆོག་དོན་དང་མཐའ་
དབྱེད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོས་པ་སློབ་
དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གི་བཞེད་པར་རིགས་ཏེ། ངེས་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མ་ཟད་གཏུན་ཆེགས་
ཡང་དག་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གའི་མཚན་ཉིད་ལའང་ངེས་པ་བརྒྱད་པར་མཛད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིས་ཚུལ་གསུམ་གའི་མཚན་ཉིད་ལ། དེ་ལྟར་བརྒྱད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་

དེ། བྱས་པས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པ་ལྟ་བུ། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་དང་། སྦྱོག་དྲོན་འགལ་བ་དྲང་འཁྲལ་པ་ཅན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སུ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ངེས་པ་ལ་ཆད་མ་གསུམ་དགོས་ཀྱི་དེ་ལས་མང་བ་མི་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་དང་། མཚན་གཞི་བྱས་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དང་། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་ཆད་མའོ། །ཆད་མ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལས་མེད་ན། ཅུང་མེར་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། ཅུང་ཆད་མས་གྲུབ། སྦྱོན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སྦྱོ་མེར་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཉེས་པའོ། །ཆད་མ་གཉིས་པ་མེད་ན། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་དེ་རྟག་པ་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱི་རྟག་པ་ཁེགས་ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ཡང་། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པའོ་ཞེ་ན། རི་བོང་གི་མགོ་ལ་རྩ་ཡོད་ཅེས་སྒྲུས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། དེ་ལ་རྩ་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། རི་བོང་གི་མགོ་རི་རྩ་རྟག་པར་ཆད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། དེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱབ་པ་མེད་ན། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དྲོན་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། བུམ་པ་སྤམ་བྱུར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདྲོད་ན་དེ་ལ་རྩ་རྟག་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྩ་རྟག་པར་ཆད་མས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ལ་རྩ་རྟག་པར་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཆད་མ་གསུམ་པ་མེད་ན། གཞལ་བྱ་དེ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། མཚན་གཞི་གཞལ་བྱ་ཆད་མས་ངེས། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

སྦྱོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་སྦྱོག་བྱུང་ངེས་ན། རྗེས་བྱུང་ངེས་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས། རྟག་པ་བྱས་སྦྱོང་དུ་ངེས་ཀྱང་། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

ཐང་དགོས་ཏེ། ཏུ་བ་མེ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་དང་ཐ་དང་དེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྡོག་པའི་
 མྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་འབྲལ་ལ། མེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཏུ་བ་ལྡོག་པ་མྱིར་
 མཛོན་སུམ་གྱིས་བྱལ་བྱང་གཞི་འགར་ཏུ་བ་ལོག་མ་ལོག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་
 བ་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་། ཡང་མེ་རུའི་རྩེས་འགྲོ་མཛོན་སུམ་གྱིས་ངེས་བྱང་གཞི་འགར་
 མེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ལ་འབྲས་རུའི་གཏན་ཚིགས་དགོས་སོ། རྟེན་བཞིན་
 ཏུ་ཤ་པ་དང་། ཤིང་གི་འབྲེལ་བ་སྐྱབ་པ་ལས་བྱལ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་
 ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འབྲལ་བོ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་གི་སྟོགས་གཅིག་
 དེ་གཉེས་ཐ་དང་མཛོན་སུམ་གྱིས་བྱལ་བཅིང་། མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་
 ལྡོག་པའི་ཚུལ་ནི་མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་གཞི་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་
 ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་རྩེས་བྱལ་འབྲལ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་པར་
 བཤད་པའི་ཐ་མཐོ། རྩེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་བྱལ་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བྱས་པ་ལྟ་བུ་
 གཞིར་བབྱང་ནས་དེ་ཉིད་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་
 ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྤར་བཤད་པའི་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་ངེས་པ་
 སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་ཏུ་ངེས་ན་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་མ་ངེས་པ་
 འགལ་བས། འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་ངེས་པ་སྟོན་ཏུ་སང་བ་ལ་མི་ལྟོས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རིམ་
 དང་ཅིག་ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པ་ཚོས་ཅན། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མྱིར།
 འདོད་ན། བྱས་པ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་བྱལ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་
 ཏུ་ངེས་པའི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྩེས་དཔག་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་
 ལ་བྱས་སྟོང་གི་བྱལ་པ་ངེས་སམ་མ་ངེས། ངེས་ན་ཚོལ་བྱང་ཡིན་ན་མི་རྟག་པའི་བྱལ་པ་
 ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས། ཚོལ་བྱང་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱལ་
 པ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཚོལ་བྱང་གིས་ཚོལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྩེས་བྱལ་ངེས་

ན་བསྐྱབ་བྱ་བྱལ་པར་ཐལ་ལོ། །སྐར་གྱི་དེ་མ་ངེས་ན། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་སྒྲིལ་
 ཤིང་བསྐྱབ་བྱ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཚོལ་དེ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་
 པ་འཇུག་པར་དོགས་སམ་མི་དོགས། དོགས་ན་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མས་
 རྗེས་སུ་འགོ་སྟོན་གི་བྱལ་པ་རི་ལྟར་ངེས་སོམས་ཤིག། །སྐར་གྱི་བརྟགས་པ་དེ་དག་ལ་ཉེས་
 པ་དེར་འགྱུར་ན། ཚད་མ་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་
 པར་འཛིན་པའི་སྟོ་འདོགས་གཙོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཚུལ་བྱང་ཡིན་ན།
 རྟག་པས་སྟོང་པའི་བྱལ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་ཚུལ་བྱང་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་
 དག་ལ་རྟག་པ་ཡོད་པའི་སྟོ་འདོགས་ཚོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཚུལ་བྱང་གི་སྐྱེ་ལ་ཡང་སྟོ་
 འདོགས་ཚོད་དགོས་པས་རྗེས་བྱལ་ངེས་པའི་ཚད་མས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོ་འདོགས་ཚོད་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །འོ་ན་ཚུལ་བྱང་གི་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་
 དཔག་ཚོས་ཅན། བཅད་ཤེས་སུ་ཐལ། རང་འདྲེན་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་སྐྱེ་མས་སྟོ་འདོགས་
 བཅད་ཟིན་ནས་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་བཟན་ནས་སྟོ་འདོགས་གཙོད་པའི་
 ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། བྱལ་པ་མེད་དེ། བཅད་ཤེས་ལ་ཚད་མ་སྐྱེ་མས་རྟོགས་ཟིན་
 གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དགོས་གྱི་སྟོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་གཙོད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་
 གོ། །རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཚུལ་བྱང་གི་རྟགས་ལས་
 ཚུལ་བྱང་གི་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་གྱི་ཚུལ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ཚོས་ཅན། ཚུལ་
 བ་ལས་བྱང་བའི་སྐྱེ་རྟག་པས་སྟོང་པ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཚུལ་བ་ལས་བྱང་བའི་སྐྱེ་ལ་སྟོ་ཁ་
 ཕྱོགས་དེ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་ཚོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་གྱི་ཚད་མས་སྟོ་
 ཁ་ཕྱོགས་ཤིང་བྱལ་པའི་ཚད་མས་སྟོ་འདོགས་ཚོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བྱལ་པ་མེད་དེ། དེ་
 རྟོགས་པ་ལ་ཚུལ་སྐྱེ་དེ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་བྱལ་པར་གྱི་གཞི་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྟོ་ཁ་
 ཕྱོགས་དགོས་ན་ཚུལ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་
 མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པའི་བྱལ་པ་ངེས་སམ་མ་ངེས། ངེས་ན་བྱས་པ་ཡིན་ན། རྟག་པས་

སྟོང་པའི་བྱལ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ངེས་སྒྲིའི་རྟག་པས་སྟོང་པའི་བྱལ་པ་ཡང་ངེས་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་བྱལ་ངེས་པ་ན་དགག་བྱ་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྤར་གྱི་དེ་མ་
ངེས་ན། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་སྒྲིམ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ངེས་པའི་སྤར་ཚོལ་དེ་བྱས་པའི་
བྱང་པར་འགའ་ཞིག་རྟག་པ་ལ་འཇུག་པར་དོགས་ཤིང་སྟོ་འདོགས་གཙོད་པའི་ཚད་མ་
གཞན་ཡང་མེད་པས་རྗེས་སུ་འཕོ་ཕྱོག་གི་བྱལ་པ་ངེས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཚད་མ་ངེས་རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་
སྟོང་པར་ངེས་ཀྱང་རྗེས་བྱལ་ངེས་པ་ན་དགག་བྱ་ཁེགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་བྱལ་ངེས་
པའི་ཚད་མ་ངེས་བྱང་གཞི་བྱས་པའི་སྟེང་ཏུ་སྒྲིའི་རྟག་པས་སྟོང་པར་བྱལ་བྱང་སྟོང་
གཞིར་བརྒྱུད་བ་ལ་རྟག་པ་མ་ཁེགས་པའི་སྤར་རོ། །

འདི་ལྟར་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་རི་སྟེད་ཡོད་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྟག་པ་
ཡང་དེ་སྟེད་ཡོད་པས་སྟོང་པར་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྒྲིམ་པ་ན་རྟག་པ་
ཅམ་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ཀྱང་། བྱམ་པ་དང་སྤམ་བྱའི་སྟེང་གི་རྟག་པ་དང་རིག་བྱེད་དང་
པི་ཡང་གི་སྟོང་པར་ལ་ཤོགས་པའི་རོ་བོར་མ་བྱལ་པར་མི་རྟོགས་པས་སྟོ་དེ་རྟག་པའི་
གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་གི་རོ་བོར་བྱལ་པར་དོགས་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་སྟོ་འཇུག་
པའི་ཚད་མ་ངེས། སྟོ་དེ་སྟོ་མ་ཡིན་ཅམ་ལས་ལོག་པར་གོ་ཡང་སྟོ་མ་ཡིན་པའི་བྱམ་པ་
དང་སྤམ་བྱ་ཤོགས་ལས་ལོག་པར་མ་གོ་བས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྟོ་ཁོ་ནར་མི་ངེས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། གཞི་སྟོ་ལ་རྟག་པ་ཅམ་ཏུ་འཇོན་པའི་སྟོ་འདོགས་
ཚོད་ན་རྟག་པའི་སྟོག་པས་བྱང་པར་ཏུ་བྱས་པའི་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་
ལ་དམིགས་པའི་སྟོ་འདོགས་ཚོད་དགོས་ལ། རྟག་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ན་ཡང་སྟོག་
པ་ངེས་བྱང་པར་ཏུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་ངེས་དགོས་ལ།
གཞན་ཏུ་ན་རྩ་རོལ་མཐོང་བས་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་སྟོ་འདོགས་ཚོད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་
ཞིང་། རྟགས་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་སྟོག་བྱལ་འགྲུབ་པར་འདོད་པའི་གཞུང་ལེགས་པར་
བཅུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདེན་མོད། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་མེད་མོད་

ཀྱི་རིགས་པའི་གནས་ལ་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས་པ་གང་དག་ཆད་མའི་སྒོ་འདོགས་གཙང་
 ཚུལ་སྒྲིག་བའི་མཆོང་བ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲིག་ཤིག །དེས་ན་གནོད་པ་ཅན་གྱི་
 རྗེས་དཔག་དེས་ཉག་པ་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ན་སྟོག་པ་དེས་བྱང་པར་དུ་བྱས་
 པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་ལ་
 སྒོ་འདོགས་ཆོད་ན་སྤྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་དག་ལ་སྒོ་འདོགས་ཆོད་ཀྱང་
 སྤྱིས་སྟོང་པ་ངེས་ན་དེས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་ངེས་མི་
 དགོས་སོ་ཞེ་ན། རྩམ་པ་ཀྱུན་ཏུ་མཚུངས་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱེ་ཞིག །ཤ་པ་སྦྱར་
 རྒྱག་པོ་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཡིན་ཏེ། ཤིང་དུ་ལྷུར་པའི་ཤ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྟགས་
 ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། ཤིང་ཡང་ཡིན་ཤ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་དུ་ངེས་ན་ཤིང་དུ་མ་ངེས་པ་འགལ་བས། རྟགས་བྱའ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མེ་ཆོམ་མེད་
 པར་འལྱར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤྱི་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་ཆོད་མ་དེས་སྤྱི་ཡང་ཡིན་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ངེས་ནས་སྤྱི་ཡང་ཡིན་ཤར་ན་ཡོད་པའི་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་མ་ངེས་པ་འགལ་བས་སྤྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ན་བྱེ་བྲག་གིས་
 སྟོང་པར་ངེས་པའི་བྱའ་པ་བྱའ་བོ། །དེ་ལྟ་ན། རྟག་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱའ་པ་ངེས་
 ན་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱའ་པ་ངེས་པར་འལྱར་བས། རྗེས་བྱའ་ངེས་པ་ལ་
 ཆོད་མ་དུ་དགོས་དཔྱོད་པའི་སྐབས་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འདྲ་སྟེ། རྟག་པར་ངེས་ན་
 མ་བྱས་པར་ངེས་དགོས་ན་བྱས་པར་ངེས་ན་མི་རྟག་པར་ངེས་དགོས་པར་འདོད་ཀྱི། རྟག་
 ན་མ་བྱས་པའི་བྱའ་པ་ངེས་ན་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་བྱའ་པ་ངེས་དགོས་པར་མི་འདོད་དོ། །

འབྲེལ་བ་སྦྱང།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། །འཕགས་གཞན་དགག་པ་དང་། འཐད་པའི་སྤྱོགས་རྣམ་པར་
 བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་གཞི་དགག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། ཆོས་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྦྱབ་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱའ་

པ་རྗེས་ཁྲུབ་དང་། མི་མཐུན་སྦྱར་གྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྲུབ་པ་
 མི་མཐུན་དཔའི་སྤེང་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལྟོག་ཁྲུབ་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ཡིན་གྱི། ལྟོག་པ་དེ་
 གཉིས་ལས་གཞན་དུ་ཕྱར་པའི་སྦྱར་བ་དེ་སྒོར་གྱི་ཁྲུབ་པའི་མཆོན་གཞི་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། དེ་ལྟ་ན། དངོས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་རྗེས་
 ཁྲུབ་ངེས་པའི་སྒོ་ཡིན་ན་བསྟུབ་བྱ་ངེས་པའི་སྒོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་
 མི་རྟག་པས་ཁྲུབ་པ་ངེས་པའི་སྒོ་ཡིན་ན་རྟག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཁྲུབ་པ་ངེས་པའི་
 སྒོ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། རྟག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཁྲུབ་པ་ངེས་པའི་
 སྒོ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྲུབ་པ་ངེས་པའི་སྒོ་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་ཁས་སྒྲང་དགོས་ཏེ། བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྦྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ཁྲུབ་པའི་མཆོན་གཞི་སྒྲར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དེ་
 ལས་ལྟོག་པ་གཞན་འཛིན་མི་རིགས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྦྱབ་
 པའི་ལྟོག་ཁྲུབ་ཡིན་ན་མི་མཐུན་སྦྱགས་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པས་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ལྟོག་ཁྲུབ་
 ཀྱི་དོན་ལྟོག་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ནའི་སྤེང་དུ་གྲུབ་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟོག་ཁྲུབ་
 ཀྱི་མཆོན་གཞི་ལྟོག་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ཉམས་སོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་
 སྦྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་
 ཀྱི་སྦྱབ་ངག་སྒྲོས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་སྦྱབ་ཀྱི་ལྟོག་ཁྲུབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་
 ན་བྱས་པའི་སྤེང་དུ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་
 གཏན་ཆོགས་གསུམ་པོ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཆོན་
 ཉིད་དུ་ངེས་པ་སྒོས་པར་འདོད་པ་ནི་ནམ་པར་འབྱམས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། བྱས་པ་འདུས་མ་
 བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྤེང་དུ་བྱམ་པ་འགོག་པའི་རྟགས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྟོག་ཁྲུབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཁྲུབ་པའི་ཚུལ་གང་ཞིག །དཔེ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྤེང་དུ་གྲུབ་པ་དང་། རྗེས་ཁྲུབ་ལ་མཐུན་དཔེ་

ཁོ་ནའི་སྤང་རྒྱུ་ཀྱང་པར་འཛིན་པ་ནི་དབྱེད་མི་བཟོད་པས་སློ་སློས་དང་ཐུན་པ་དག་གིས་
འདི་ལ་ལན་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིག །སློའི་ཡུལ་རྒྱ་བྱ་རུང་གིས་བུམ་པ་ཤེས་བྱར་སྐྱབ་པའི་
ཕྱོག་ཁྲབ་ཀྱང་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་མཐུན་དཔེ་
ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ། མཆོན་གཞི་
ནི་གང་། བྱས་པ་མཆོན་གཞིར་བཟུང་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་རྒྱ་མཆོན་
པ་ལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་གཏན་ཆོགས་མཆོན་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། བྱས་པའི་
སྤང་རྒྱུ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཕྱོག་ཁྲབ་ཡིན་ན་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མཆོན་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། ཆོལ་བ་ཡང་དག་ཆོས་
ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཞེས་བཟོད་པས་སློན་མེད་དོ་ཞེ་ན།
སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཆང་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་ཡིན་
ཏེ། བྱོད་ཆང་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤོད་པ་ན་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་
སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་རྒྱ་ཐལ་ལོ། །མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱོག་ཁྲབ་
ཀྱི་མཆོན་གཞི་དེ་གང་ཡིན་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྲབ་པའི་ཁྲབ་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བུམ་
པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་སྤང་རྒྱུ་རྟག་ན་མ་བྱས་པར་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་ན་མ་
བྱས་པའི་ཁྲབ་པ་བྱོད་ཀྱི་སྤང་རྒྱུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན། བུམ་པའི་སྤང་རྒྱུ་
ཁྲབ་པ་དེ་ཡོད་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྲབ་པའི་ཁྲབ་པ་དེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་
ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཉམས་ཏེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པས་ཁྲབ་པ་དང་དེས་ཁྲབ་པའི་
ཁྲབ་པ་ནམས་བུམ་པའི་སྤང་རྒྱུ་ཡོད་མེད་ཁྲད་པར་འབྱེད་ན་རི་བོང་གི་རྩི་ཆེ་མོར་སྒྲིལ་
མོ་གྲང་འཆའ་བར་ཟད་དོ། །ཁྲབ་པ་མི་འཛིན་ཀྱི་རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་ཁྲབ་པའི་ཁྲབ་
པའོ་ཞེ་ན། མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའ་ལ་སྐྱོར་བ་དེ་སྐྱོར་གྱི་རྩིས་ཁྲབ་དེ་དངོས་ཀྱི་གས་གང་རུང་

ལ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཕྱོག་ཁྲབ་དངོས་སུ་གཞལ་བའི་ཕྱིར། འདྲི་མཉམ་ལག་ལ་ལོ། །ཁྲབ་
 པ་མེད་ན། དོན་གྱིས་གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱུ་ཡིན། མི་མཐུན་དཔེ་ལ་
 ཁྲབ་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ལ་གཞལ་བའི་དོན་མིན་གྱི་ཕྱོག་ཁྲབ་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་
 པར་དངོས་སུ་གཞལ་ན་རྗེས་ཁྲབ་གཞི་གཞན་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པའི་
 དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཕྱོག་ལ་ན་སྟག་ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་བྱང་ཁ་ན་འཕྲོང་
 ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཚད་མ་གཅིག་གིས་འཇལ་བ་མིན་གྱི་
 ཕྱོག་ཁྲབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས། དེ་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་གཞལ་བ་ན་རྗེས་ཁྲབ་ངེས་
 པའི་ཚད་མས་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་རྗེས་ཁྲབ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱམ་འཛིན་
 གྱིས་བྱམ་པ་འཇལ་བ་སྐྱམ་བྱ་འཛིན་པའི་ཚད་མའི་ཤུགས་རྟོགས་སུ་འདྲི་པ་ནི་སྟོན་མ་
 བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བྱེད་རང་ལ་ཡང་རྒྱལ་གཉིས་གྱི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན། བྱས་
 པ་རྒྱལ་གཉིས་ཀའི་མཚན་གཞིར་བྱང་ངོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཚས་ཅན། བྱེད་དངོས་སུ་རྟོགས་
 ན་བྱས་པ་དེ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། བྱེད་སྦྱོར་བ་སྟོར་གཅིག་པོ་དེའི་རྗེས་ཁྲབ་
 དང་བྱས་པ་དེའི་ཕྱོག་ཁྲབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྲབ་ཁས་བླངས་ཤིང་འདྲི་མི་རིགས་
 ཏེ། ཕྱོག་པ་གཅིག་དངོས་ཤུགས་སུ་འགལ་བས་སོ་ཞེ་ན། ཁྲབ་པ་མེད་དེ། སྐབ་ངག་
 གཉིས་གྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཁྲབ་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་
 གྱི་རྒྱལ་གཉིས་ཡིན་ན་དེས་ཁྲབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐར་བཤད་པ་ལྟར་ཁྲབ་པ་གཉིས་གཅིག་དངོས་སུ་ངེས་པའི་ཤུགས་ལ་
 ངེས་པར་བྱེད་པས་ཕན་ཚུན་མི་འབྲལ་བ་གཞུང་གི་དོན་རྟོ། །ཕྱོགས་ཚས་མ་བཟོད་གོང་
 གི་དཔེ་གཉིས་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། འབྲེལ་བའི་རང་ཕྱོག་དང་དོན་ཕྱོག་གི་ཕྱོགས་
 གཅིག་ཁྲབ་པ་ངེས་པའི་རྒྱར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ཙམ་གྱིས་སྐབ་ངག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་ཁྲབ་པ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོན་པ་ལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བཟོད་པ་ལ་ངེས་
 པར་བཟོས་ཏེ། བྱས་པ་གཞིར་བབྱང་བའི་སྟེང་དུ་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་བསྟན་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྐར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་

སྤང་མི་རྣམས་ལོ། །འོ་ན་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་
 བཞིན་ཞེས་པ་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་བྱབ་ཀྱི་བརྗོད་པ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་
 མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲི་ནི་བྱས་ཞེས་རྟགས་ཀྱི་མཆའ་གཞི་བརྗོད་
 པ་དང་གཉིས་ཆོགས་ནས་བྱས་པ་བརྗོད་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་
 བརྗོད་དགོས་པས་རྟགས་ཀྱི་མཆའ་གཞི་མ་བརྗོད་པར་རྟོག་སྲུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་བྱབ་པ་རྟོགས་
 པར་བརྗོད་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཆད་མའི་འཇུག་ཚུལ་དང་། སྤྲི་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་ཞི། སྤྲི་
 ནི་བྱས་པ་དངོས་སྲུ་བརྗོད་ནས་རྟག་པ་ལ་དེ་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རྟག་
 པ་ལ་མེད་པར་གོ་བར་བྱེད་དོ། །རྟོག་སྲུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་བྱབ་པ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་
 དངོས་འགལ་རྟུ་འདོད་པ་ཡང་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པར་སྤང་ཞི། གཞི་བྱས་པ་ལ་
 རྟོག་བྱབ་ཡོད་པར་སྤྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟོག་བྱབ་ཤུགས་ལ་འབྲུབ་པ་སོགས་ཕན་ཚུན་མི་
 འབྲུལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྟོག་བྱབ་གཅིག་སྤྲུ་ཅན་དང་ལྟོག་བྱབ་གཅིག་
 སྤྲུ་ཅན་གྱི་རྟགས་འདོད་པ་མི་ལེགས་པར་ཐལ་ལོ། །མཐུན་དཔེའི་སྟེང་རྟུ་རྟོག་བྱབ་ཤུབ་
 པར་རྟོགས་པ་ན་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་རྟུ་ལྟོག་བྱབ་ཤུབ་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་མི་འབྲུལ་
 པའི་དོན་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྟག་པར་དངོས་སྲུ་རྟོགས་པ་ན་སྤྲི་
 མི་རྟག་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་ལྟར་ན་སྦྱར་
 བ་དེའི་ལྟོག་བྱབ་ཤུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཤུབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བཟུས་
 པར། རྟོག་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཆུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །དེས་པ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཆའ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་ག་གཏན་ཆོགས་
 ཀྱི་སྟེང་རྟུ་མ་ཤུབ་ན་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དེས་ན་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པར་
 ཤུབ་ཟེན་པས་ལྟོག་བྱབ་ལོགས་སྲུ་སྟོས་པ་དོན་མེད་རྟུ་ཐལ་བའི་ཚོད་ལན་འབྲེལ་བ་མེད་
 པར་འབྱར་རོ། །ཚུལ་ཐ་དད་རྟུ་བཤད་པ་ནི། མཆའ་ཉིད་དངོས་ཤུགས་ལ་གོ་བའི་སྦྱར་བ་
 མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་གྱི་འགལ་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །རིགས་ཐེགས་ལས། རྟོག་
 སྲུ་འགྲོ་བ་དང་ལྟོག་པ་ནི་ཕན་ཚུན་རྣམས་པར་གཅོད་པའི་དོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་

ནི། སྟོན་ལྟན་བདག་མེད་ལས་ལྟོན་ན་བདག་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་བདག་
ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཡང་ཡིན་ལྟོན་བ་ཡང་ཡིན་པ་འགལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མི་མཐུན་སྟོན་
ལ་ཡང་སྦྱར་ནས་སྟོན་བ་ཡིན་པས་བྱས་པ་གཉིས་འགལ་བའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

༡༡། །ལྷགས་ཀྱི་བརྟན་བཙུག་སྐྱེ་བོ་གསེ་ཐིགས།

དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་ལྷོ་བ།

༡༡། །ཁྱེ་གར་སྐད་དུ། ཅུ་ན་ཕུ་རྩ་ན་ཏུ་སྐྱེ་བོ་སྤྲོ་མ། བོད་སྐད་དུ། །ལྷགས་ཀྱི་
བརྟན་བཙུག་སྐྱེ་བོ་གསེ་བའི་ཐིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུར་
ཟུར་པ་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ། །དཔལ་གྱི་འབྱུང་གནས་འཇམ་དཔལ་ཀུན་གྱི་དཔལ། །མཐའ་
དག་བྱམས་པས་བྱབ་པར་འཇམ་པའི་དང་། །འཇམ་དང་དཔལ་གྱི་གྲགས་པའི་ཐུགས་
རྒྱུ་མགོན། །འཇམ་དཔལ་ཀུན་གྱི་མགོན་ལ་ཐུག་འཆའ་ཏེ། །ཁྱོད་མཆོད་སྐྱེ་བོ་ཐུན་ནག་
ལྟ་བུ་ལ། །སྟན་དག་སྟོན་མེ་ལྟ་བུས་གསལ་བྱའི་ཕྱིར། །བདག་ལྟ་དམན་ལ་སྟན་དག་སྟོན་
མེད་ཀྱང་། །ཁྱུན་པོ་གསེ་ཕྱིར་རྒྱ་ཐིགས་ཅམ་ཞིག་བརྒྱན། །གཞན་གྱི་སྟོན་རྣམས་བརྒྱན་
མི་བྱ། །གཞན་གྱི་སྟོན་རྣམས་ཅི་བརྒྱན་པ། །དེ་བཞིན་བདག་ལའང་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་
ན་མ་དང་བྱད་མེད་བཞིན། །བདག་ཉིད་ལ་ནི་བརྟོད་མི་བྱ། །བདག་ཉིད་ལ་ནི་གང་
བརྟོད་པ། །དེ་ནི་སྒྲོ་རྒྱུད་ཤེས་རབ་ཞན། །དཔེར་ན་ཀ་ལན་ད་ཀ་འདྲ། །ཤོགས་རན་
བརྟེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། །ཤོགས་པོ་རན་པ་ལུས་བརྟེན་པ། །མ་གྱུ་ཏ་ནི་བརྟེན་པ་ཡིས། །ཤིག་
རྣམས་སྤར་བར་ཟུར་ལ་སྟོས། །རན་པ་རྣམས་ལ་སྟོས་མི་གད་བ། །རན་པ་རྣམས་ལ་སྟོས་
བཏབ་ན། །ལེགས་པར་སྦྱས་ཀྱང་ཉེས་པར་འགྲོ། །སྟེ་ལུས་ཀ་ལན་ད་ཀ་ཡི། །ཆར་བཤིག་
པ་ཡི་ཚུལ་ལ་སྟོས། །སྟོད་པ་རྣམས་ལ་བག་ཡོད་བྱ། །བག་མེད་རྒྱུན་དུ་སྤར་བར་བྱ། །སྤར་
ཆེན་ཕྱོས་པ་ལྟ་བུ་ནི། །ནམ་ཡང་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་རྣམས་བརྒྱན་འདོད་ཅག་ཏུ་
ནི། །རི་ལྷར་བརྟགས་ཤིང་དེ་ལྷར་སྦྱ། །གང་ཞིག་མ་བརྟགས་པར་སྦྱ་བ། །དཔེར་ན་སྟོན་

པའི་བརྟན་བཅས་བཞིན། །དགོས་པ་མེད་པའི་ཆོག་ཚུབ་ནི། །ནམ་ཡང་བརྟོན་པར་མི་བྱ་
 གྱེ། །བདག་མི་ཕན་པར་གཞན་གཞོད་པ། །དཔེར་ན་ནེ་ཙའི་རྩུབ་ཆོག་བཞིན། །རྩུབ་གྱི་
 ཆོག་ནམས་བརྟོན་མི་བྱ། །རྩུབ་གྱི་ཆོག་ནམས་བརྟོན་བྱས་ན། །སྦྱར་བར་གཞན་གྱིས་ཤེས་
 འཕྱར་རྟེ། །དཔེར་ན་གྱི་ལའི་རྩུབ་ཆོག་བཞིན། །ཚུལ་འཆོས་སྦྱོད་པ་བྱ་བ་མིན། །ཚུལ་
 འཆོས་སྦྱོད་པ་གང་བྱེད་པ། །དེ་ཡིས་བཅུན་པར་མི་འཕྱར་རྟེ། །བྲམ་ཟེ་ན་ཡའི་རྒྱལ་མོ་
 བཞིན། །མཛའ་བཤེས་ངན་པའི་ཆོག་མི་མཉན། །མཛའ་བཤེས་ངན་པའི་ཆོག་ཉན་
 པ། །འདོད་དོན་མེད་དེར་བསྐྱུས་པར་འཕྱར། །དཔེར་ན་རྩུས་སྤུལ་སྤྱེ་བྱ་བཞིན། །གཡོ་
 ཅན་ངག་འཇམ་ཆོག་མི་མཉན། །དེ་ཡི་ཆོག་ནམས་ཉན་བྱེད་པ། །དཔེར་ན་དབང་པོའི་
 རྒྱལ་མཚན་གྱིས། །ལྷ་མིན་ལ་སོགས་བསྐྱུས་ལ་ལྟོས། །གཞོད་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོག་མི་
 མཉན། །དེ་ཡི་ཆོག་ནམས་ཉན་བྱེད་ན། །བདག་ལ་ཕན་པ་མི་འབྱུང་གྱེ། །ལ་ནི་སྤྲོག་པས་
 སུང་བ་བཞིན། །ཐྱིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡིད་མཐུན་བཞིན། །དགའ་བས་སྤྲོ་ཆོགས་ཆོག་
 བརྟོན་ཀྱང་། །ཐྱིག་ཅན་དེ་ནི་བདུད་ཡིན་རྟེ། །དཔེར་ན་སྤྱིང་གི་སྤྱིན་མོ་བཞིན། །སྤྱག་པོ་
 སྤྲོ་སྤྱོ་ལ་ཡང་ཡོད། །དཔེར་ན་བདུད་འགྲོ་ལ་ཡང་ཡོད། །དོན་དང་མཐུན་པའི་གཏམ་སྤྲོ་
 བ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཤིན་ཏུ་དགོན། །དེ་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་དག་ལ་ནི། །སྤྲོག་དང་བརྟོས་
 རྟེ་འབད་པར་བྱ། །གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་མི་སྦྱོབ་པ། །དེ་ནི་ལྷན་པོ་སྤྱགས་ལྟ་བུ། །ཡོན་ཏན་
 མེད་པའི་ཁ་ཉིད་ནི། །ས་ཡི་བྱ་ག་དག་དང་མཚུངས། །ཡོན་ཏན་རབ་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་
 ཡི། །ཁ་ནི་པད་མོ་ཡིད་འོང་ལྟན། །གཞོན་པའི་རྩུས་སྤུ་རིག་པ་བསྐྱུབ། །ཞོ་འདོད་པ་ནི་
 དགུན་ནས་གསོ། །དྲིད་གཤེར་ལྟན་རྩུས་སྤུ་སོན་གང་བ། །འདི་གསུམ་འབྲས་སྤུ་སྤྱིན་པའི་
 རྒྱ། །ཡོན་ཏན་དག་ལ་འབད་བྱ་ཡི། །འགྱིང་ཚུལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །འོ་མ་མེད་པར་
 རྒྱར་པའི་བ། །དྲིལ་བུ་བཏགས་ཀྱང་ཉར་མི་འདོད། །བདག་ལ་སུན་སུམ་ཆོགས་ཡོད་
 ཀྱང་། །གཞན་ལ་བརྟན་པར་མི་བྱ་གྱེ། །ལྷན་མར་ལྟ་བུའི་སེམས་གྱིས་སྤྱ། །ཡོན་ཏན་
 མཐའ་དག་ཁོང་རྩ་སྤྱ། །ཤེས་རབ་ལྟན་པ་ལྷས་རྒྱུང་ཡང་། །དར་བབས་གཞན་གྱིས་བརྟན་
 མི་བྱ། །དཔེར་ན་སྤྱོ་གསལ་རི་བོང་གིས། །སེང་གོ་སྤྱོག་དང་སྤལ་བ་བཞིན། །ཀྱན་ལ་

མཐོན་དམན་མེད་པ་ཡིས། ཉི་མ་ལྟ་བུའི་ཕན་བྱས་ན། ཀྲུན་གྱི་ལན་ནམས་ལྟོན་འཁྱུར་
 ཏེ། ཁྱི་བས་སྤང་ཆེན་བསྐང་བ་བཞིན། སེམས་ཅན་ཀྲུན་ལ་ཕན་སེམས་བསྐྱེད། རེས་
 འགའ་རྩ་བཞིན་ལྷན་པར་བྱ། རེས་འགའ་མེ་བཞིན་འབར་བར་གྱིས། རེས་འགའ་གངས་
 རི་ལྟ་བུར་གྱིས། རེས་འགའ་དམག་ལ་བབ་པ་བཞིན། ཀལ་ཞན་གྱི་ཡུལ་ན་གནས་པ་
 དང་། ཀལ་ཞན་གྱི་འཆོ་བས་འཆོ་བའི་ཆོ། རི་ལྟ་བུར་ནི་བརྟན་གྱུར་གྱང་། ཁ་རྩ་འདུག་
 པས་བདེ་བ་འཛོལ། སྐྱེ་བོ་རན་པ་ཡུན་རིང་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། བཟའ་བཏུང་ཞིམ་པ་
 མང་པོས་ཕན་བཏགས་གྱང་། རེས་ན་རེས་པར་གྲགས་པོ་སྤྱོད་འཁྱུར་ཏེ། རེས་ན་ཁྲོན་
 པར་ལྟར་བའི་མི་བཞིན་ནོ། མི་གང་སྟོན་ནི་གཡོ་ཞིང་འཁྱུར་བྱེད་པ། རེ་ཡི་མཛའ་བཤེས་
 རྟག་པར་མི་འཁྱུར་ཏེ། རབ་ཏུ་ཉོན་མོངས་མི་དེ་ཅི་འདྲ་ན། ཤིང་ཤུན་ཆོན་གྱིས་རས་
 དཀར་བཙོས་པ་བཞིན། ཀལ་ཏེ་སྟོ་ལྷན་མཁས་པས་དག་པོ་དག རབ་ཏུ་མི་དགའ་བར་
 ནི་བྱེད་འདོད་ན། ཆོག་རྩལ་མི་སྤྱོད་རབ་ཏུ་དག་འཇམ་གྱིས། རེས་ནི་དེ་ལ་གནོད་པ་ཆེན་
 པོར་འཁྱུར། རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་རི་རབ་སྤྱིང་ལ་སོགས། འཛིག་རྟེན་ས་ནམས་བདག་གི་ཁྱུར་
 མིན་གྱི། རི་ལྟར་བྱས་པ་མི་གཙོ་གང་ཡིན་པ། རེ་ནི་བདག་གི་ཁྱུར་ཆེན་དག་ཏུ་
 འབྱུང་། མི་གང་སེམས་ནི་མི་རྟོག་ཅིང་། བྱས་པ་གཙོ་དང་བྱས་པ་ཆོར། བྱས་པ་རྩུང་
 གཙོན་མི་བྱེད་པ། རེ་དག་མཁས་པས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། ཆོས་འདི་བྱམས་པ་བདེ་བ་
 རྟེ། འཇུག་དོགས་བདེ་བའི་རྩལ་བཞིན། སྟོགས་ལ་འཁྱུར་བ་མེད་པ་དང་། ར་སྟེམས་
 ར་རྩལ་ཟད་པ་བདེ། ཞིངས་དང་ཐོལ་བྱེད་ར་རྩལ་ཆེ། སྟོག་པའི་སྟོགས་པོ་བརྟེན་པ་
 དང་། སྟོབས་ལྷན་ནམས་ལ་ཆོལ་བྱེད་པ། རེ་དག་ཡིད་ནི་བདེ་མི་འཁྱུར། རེ་ཕྱིར་
 ཞིངས་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཁྲོ་བ་ནམ་པར་སྤང་བར་བྱ། ཞིངས་དང་ཁྲོ་བ་འོངས་གྱུར་ན། རེ་
 དག་ནམས་གྱིས་གྲགས་པ་འཛོམས། ཀལ་ཞིག་ཀྱན་དང་བྱིས་པ་ནད་པ་དང་། ཉམ་རྩུང་
 ཐབས་སྟོར་དེ་བཞིན་དམན་པ་དང་། རྩལ་པོས་སྤངས་དང་སྐབས་མེད་པ་དག་ལ། རྟོང་
 རྩེ་མེད་པ་དེ་དག་མིར་མི་རུང་། རང་གི་ཡུལ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཏེ། ཀལ་ཞན་གྱི་ལྟོངས་
 ལུ་ཕྱིན་པ་ན། ཆོག་རན་སོ་སོར་སྟོས་པ་ལ། བཟོད་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱ། རཀལ་

ཐུབ་ཚུལ་ནི་བཟོད་པ་ཡིན། གཙུ་པོའི་ཚུལ་ནི་དཀའ་སྤྱོད་ཡིན། ཤར་བའི་ཚུལ་ནི་དཀའ་
 རྒྱུ་ཡིན། བྱུང་མེད་ཚུལ་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཡིན། ཁྱེད་ལ་ཡིན་རང་བཞིན་རལ་པའི་
 མི། བྱམས་ལ་ལན་མེད་གཞན་གྱིས་ཕན་བྱས་བརྗེད། ལྷན་བས་གནོད་པ་ཇི་སྟེད་བྱས་
 རྒྱུར་ཀྱང་། ལྷན་ཐབས་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཚུ་བཞིན་འཐུང་། ཆོ་དང་ལོངས་སྤྱོད་གཉེན་
 བཤེས་ཀྱི་དེར་དཀོན། ཁྱེད་ཀྱི་ཐུང་པ་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་སྟེ། ཁྱེད་མེས་མེས་ཅན་དམས་
 པར་རྒྱར་པའི་ཆོ། ལྷ་བཞིན་ཐུ་ཙམ་མི་སྟེ། ལ་རྟོག་འདུག གལ་ཏེ་ནོར་མེད་བདག་གི་
 རྟོགས་ཀྱིང་ལ། མཛའ་བཤེས་རྟོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱང་རྒྱུར་རྒྱུར་ཅིང་། འདྲ་པོའི་རྟོགས་ཀྱི་
 སྟོབས་ཚུལ་ལྷན་པའི་ཆོ། ཆོག་རལ་མི་སྟེ། ལ་རྟོག་འདུག་པར་བྱ། ལ་རབས་ཚུལ་མེད་
 ཁེངས་པས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་ཆེ། གཡོ་སྤྱོད་མེད་ལྷ་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཐུ་ཙམ་སྟེ། གཟུ་
 ལུམས་སྤྱག་དོག་བཀམ་དང་ཁེལ་མེད་རྩ་ཆ་བྲལ། མི་དེ་བྱར་རྒྱར་ཀྱང་ནི་གཞན་བཞིན་
 སྤང་བར་བྱ། ཁྱེད་ལྷ་བྱ་ཡི་དམན་ཁེང་རལ་པ་དེ། མཐོན་པོའི་སར་མི་དྲང་ཁེང་དེར་མི་
 བཞག ལ་དེར་བཞག་ཀྱང་དེགས་དང་ཁེངས་མི་ཐུབ། འདེར་ན་པགས་པ་སྟོན་པོའི་མ་
 བཞིན་ནོ། སྐྱོ་པོ་ཆོངས་པ་འགའ་ཞིག་ནི། ལོག་པའི་ཆོས་ལ་རབ་ཞེན་པས། འདོད་པའི་
 དོན་དེས་བསྐྱས་འགྱུར་ཏེ། རུས་སྤལ་སོ་ཡིས་བྱ་བསྐྱས་བཞིན། རབ་ཏུ་མི་གཙོའི་སྐྱོ་པོ་
 རྣམས། རྟུག་བསྐྱལ་འཐུང་བའི་རྒྱ་དག་ལ། འདྲ་ཁྱེངས་དོན་ཏུ་གཉེར་བྱེད་པ། གཅན་
 གཟན་གལ་སྟོར་བཅུག་པ་བཞིན། དེགས་པའི་ལོང་པ་འགའ་ཞིག་ནི། རང་གི་སྟོན་
 རྣམས་མ་བསམས་པར། ལོན་ཏན་སྤྱོད་མོས་རབ་མཁུ་བ། ཁྱོན་པའི་སྤལ་པ་ཇི་བཞིན་
 ནོ། ཆོངས་པ་ལོང་བ་འགའ་ཞིག་ནི། ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པར། ལོག་པའི་ཆོས་
 ཀྱིས་རབ་མཁུ་བ། རྟུན་པོ་ནོར་བུ་ལེན་པ་བཞིན། ཤིན་ཏུ་རྟུན་པོ་ལ་ལ་དག འཆི་བའི་
 རྣམ་པ་རབ་བརྗེད་ནས། བྱ་བ་མང་པོ་ཚོམ་བྱེད་པ། བདུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པར་རིག་པར་
 བྱ། འཕྲོ་བ་བཟང་པོ་བཟང་མོ་ལ། གང་ཞིག་རབ་ཏུ་ཆགས་བྱེད་པ། རྟོག་ཆགས་མེ་ལ་
 མཆོང་བ་བཞིན། འདོད་པས་ཐུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། རྟོད་པ་ཉེ་སྤང་པོ་
 སོགས། འགའ་ཞིག་དེ་ལ་ཆགས་བྱེད་པ། འདོད་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཡིས། ཁྱི་ལམ་ནོར་

རྟེན་བསྐྱུས་པ་བཞིན། རྟེན་པའི་ལས་ལ་རབ་དགའ་ཞིང་། དགེ་བ་དྲན་པར་མི་བྱེད་
 ལ། འཛིག་རྟེན་དག་ལ་རབ་ཏུ་ཆགས། རྟེན་དང་འབྲ་བའི་སྐྱེས་བྱ་དེས། འདིར་ཡང་
 རྟེན་བསྐྱུས་ཆེན་པོ་ཅན། བྱི་མ་མཁར་མེད་རབ་ཏུ་འཛིགས། བར་དོའི་སྲིད་པར་ལས་
 རྣམས་དྲན། གསལ་བའི་མེ་ལོང་རབ་འཛིགས་པས། ལས་ཀྱི་དགེ་རྟེན་རྣམ་པར་
 བྱེད། རང་འདོད་གནས་སུ་གནས་དབང་མེད། མི་འདོད་པ་ཏུ་རྣམ་པར་བྱིད། ལས་ཀྱི་
 རྒྱ་འབྲས་མི་སྦྱ་བ། སོ་མོ་མཐོང་བའི་རྣམ་པའམ། གཞན་ཡང་རབ་ཏུ་གངས་མང་
 ལྟོས། དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། རྒྱན་དུ་འཛི་བ་དྲན་པར་བྱ། རང་གིས་ཅི་བྱས་
 ལས་རྣམས་བཟང་། ཡུད་ཅམ་པ་ཡི་ཆོ་འདི་ལ། ཐང་ཅིག་འདུག་པའི་སྒོ་ཅན་དེ། དེ་
 བྱི་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་བ་སྟེ། བཀའ་འགྲོ་མ་ཡི་རྩ་འབྱུང་བཞིན། དེ་ཕྱིར་རྟེན་པའི་སེམས་མི་
 བསྐྱེད། རན་སོང་གསུམ་པོ་དྲན་པར་བྱ། སྟོག་གཙོད་ལ་སོགས་ལུས་ཀྱི་ནི། ཉེས་པ་
 རྣམ་པར་བསྐྱུ་པར་བྱ། རྒྱན་སོགས་དག་གི་ཉེས་པ་ཡང་། མ་ལུས་པ་ནི་བསྐྱུ་པར་
 བྱ། དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡང་། མ་ལུས་རབ་ཏུ་བསྐྱུ་པར་བྱ། དེ་ནི་སྐྱེས་བྱ་དམ་
 པའི་ཚུལ། རབ་ཏུ་ཆོ་ཞིང་གང་བ་ཡི། དམུལ་བ་ཉི་མ་གཅིག་བཞིན་དྲན། བཀྲེས་སྐྱོམ་
 དག་གིས་རིད་པ་ཡི། ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱང་དྲན་པར་བྱ། རྫོངས་པའི་རྟེན་བསྐྱུས་རབ་
 མང་བའི། བྱོལ་སོང་བལྟ་ཞིང་དྲན་པར་བྱ། དེ་རྒྱ་རྣམས་སྤང་བདེ་རྒྱ་སྤྱད། ཐོབ་དཀའ་
 འཇོམ་སྤིང་མི་ཡི་ལུས། དེ་ཐོབ་ཏུས་སུ་ངན་སོང་རྒྱ། རབ་ཏུ་བསྐྱིམས་ཏེ་གཅད་པར་
 བྱ། འདིར་བདག་མི་ཡི་ལུས་ཐོབ་ནས། བྱི་མར་སྒོན་ལམ་འདེབས་བྱེད་པ། དེ་ནི་ལྷན་
 པོ་ལེ་ལོ་ཅན། རན་སོང་གནས་སུ་རབ་འགྱུར་དེ། སྟོ་བཞིན་སྐྱེས་ཀྱིས་རྫོ་འཛོག་གི། ཡི་
 དྲགས་མཐོང་བ་ཇི་བཞིན་ནོ། འདི་ཡི་ཆོ་ནི་མ་ངས་པས། དེ་རིང་སང་ངམ་ལྷ་
 བའམ། ལེ་ལོའི་རྣམ་པས་འཛི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཕྱིར་དགེ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། དམ་པའི་ཆོས་
 ལ་རབ་འཇུག་། རིགས་ངན་བཅོ་མོ་ལྟ་བུ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་
 ཡང་། བཅོ་མོ་བཅུན་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། དམ་པའི་ཆོས་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། འཛིག་
 རྟེན་ཁེལ་ལྟས་མི་སྤྱང་བ། ཤིན་ཏུ་སྤང་ཅིང་བཤུང་འགྱུར་ཏེ། བོ་ར་ལེ་བའི་དཀའ་ཐུབ་

བཞིན། རི་གྲག་འདྲམ་གང་སྟགས་ཡོད་ཟེངས། རྟེན་ལ་འང་རབ་རྩ་སྤང་བྱེད་ན། ཤིན་
 རྩ་གཏིང་མེད་ལྟར་པ་ཡི། གཡང་སར་ལྷང་བ་ཅིས་མི་སྤང་། ཡུངས་འབྲུ་ཅམ་གྱི་མ་ཁུང་
 ཡང་། ཤིན་རྩ་བསྐྱམས་ཏེ་འཆོས་བྱེད་ན། འཆོ་མེད་ཆལ་པར་འགས་པ་ཡི། ཟླ་དེ་ཅི་
 ཕྱིར་འཆོས་མི་བྱེད། ཤིན་པར་འགའ་བྱང་ཅམ་རྩ་ཡང་། ཟས་སྒོམ་གྱིས་དབུལ་མི་བཟོད་
 ན། བར་གྱི་བསྐལ་བ་ལ་སྟགས་སྟ། ཟས་སྟོས་མི་ཕྱོད་ཅི་ཕྱིར་བཟོད། རང་ལུས་དག་ལ་
 ཆོར་མ་ཡི། ཆེ་མོའང་བཟོད་པར་མི་འགྱུར་ན། གཞན་གྱི་ལུས་ལ་མཆོན་དག་གིས། སྟོག་
 དང་འབལ་བ་ཅི་ཕྱིར་བཟོད། ཟླ་འདུ་རྩ་ག་སིན་ཤིང་སིན་དང་། ས་བོན་ལྷ་གྲ་ཕྱོད་སྟེས་
 མེད། རྟེན་བཞིན་ངན་པའི་མི་རྣམས་ནི། རང་རྟེན་ཁོ་ན་འཕུང་བ་སྟབ། བྱི་མ་ཤེས་པ་
 མཛངས་པའི་ཚུལ། རྟོན་མོངས་དག་ཐུལ་དཔལ་པོའི་ཚུལ། ཆགས་པ་མེད་པ་ཆོས་བྱེད་
 ཚུལ། མཁས་པའི་ཚུལ་ནི་རྟོགས་པ་ཡིན། རྟོགས་པའི་ཚུལ་ནི་བྱེད་པ་ཡིན། སྟོ་བ་མེད་
 པ་སྦྱིན་པའི་ཚུལ། ཚུལ་བྱིམས་ཚུལ་ནི་མ་བཅོས་པ། བཟོད་པའི་ཚུལ་ནི་ཆོས་ཉིད་
 ཤེས། བཅོན་འགྲུས་ཚུལ་ནི་འཆི་བ་དྲན། བསམ་གཏན་ཚུལ་ནི་གཡོང་མེད་ཡིན། རྣམ་
 པར་འབྱེད་ཤེས་ཤེས་རབ་ཚུལ། སངས་རྒྱས་འདོད་པ་དང་པའི་ཚུལ། རྟོག་པ་རྒྱུང་བ་
 རྣལ་འབྱོར་ཚུལ། ཟང་བྱིང་གཉེན་བལ་སྒོམ་མཁན་ཚུལ། བན་སེམས་ཆེ་བ་སྦྱིན་པའི་
 ཚུལ། དྲང་པོའི་ཚུལ་ནི་མི་བསྟུ་བ། བག་ཡོད་ཉམ་ང་མེད་པ་གང་། རྟེན་གྱི་པོའི་
 ཚུལ་རྩ་བཤད། རྟེན་ལྟའི་ཚུལ་དང་མི་ལྟན་པ། དམན་ཞིང་སྤང་པའི་ཚུལ་བྱེད་པ། ལས་
 གྱི་རྒྱ་འབྲས་མི་བསྟུའི་ཚུལ། འོག་གི་ཚུལ་ནི་འདི་བཞིན་ནོ། ཡོན་ཏན་ལྟན་ལ་སེར་སྟོས་
 བཅིངས། བསྐྱངས་ན་ཁོ་བོ་དང་བཅས་པ། རྟུག་བསྐལ་ཆེན་སོས་ནོན་ལྟར་ཏེ། སྤྱི་མ་
 རི་ཡི་མི་རྟུག་བཞིན། མཉམ་སྟགས་དག་ལ་བྲག་མི་དོག འདིར་ཡང་རྟུག་བསྐལ་ཆེ་
 འགྱུར་ལ། བྱི་མར་རྣམ་སྦྱིན་ཆེ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་གཞོན་ནུ་ལ་དང་འདྲ། དྲིགས་མེད་
 ཤིན་རྩ་རྩལ་བར་བྱ། གྲུན་ལ་གསོང་སོར་སྟོང་བར་བྱ། ཁོ་མེད་ང་རྒྱལ་སྤང་བར་བྱ། གྲུན་
 ལ་འཇུག་ཞིང་དྲང་སོར་སྟོང་། རྟོན་མེད་ཅལ་ཅལ་སྟོང་མི་བྱ། འདུ་བ་མང་པོའི་སར་མི་
 འགྲོ། ཆང་སྟགས་ཕྱོས་པ་བརྟུང་མི་བྱ། ཅི་འདོད་སྦྱིན་ལ་ཡངས་པར་བྱ། བཤེས་མེད་

མི་ལ་བྱམས་པར་བྱ། །དགེ་བའི་ཆོས་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། །ཁྱིམ་སོགས་སྒྲངས་ལ་བཟུང་
 བར་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་མང་པོའི་མི། །རང་གིས་བདེ་བ་འཛོལ་པར་འགྱུར། །ད་ལྟ་ཤིན་
 ཏུ་རན་པའི་མིས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རུབ་ཏུ་ཉ། །ད་ནི་མནའ་སྒྲགས་རན་སྟོང་
 དང་། །ལོག་པར་ལྟ་བུ་མང་བ་ཡི། །ཆོངས་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་གྱི། །བསྟན་པའི་ལྷན་
 ཤིང་བཅད་གྱིས་མེད། །ད་ནི་སྟོང་རྗེ་མེད་པ་ཡིས། །ཆོས་ལུགས་པོར་ཞིང་རང་བཟོ་
 བྱེད། །བརྟམ་ཆགས་པ་རོལ་མ་མཐོང་བས། །བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་བསྟལ་གྱིས་
 མེད། །ད་ནི་གདུལ་དཀའ་ངོ་ཆ་མེད། །སྤྱི་ལ་དགའ་ཞིང་ཚུལ་འཆོས་བྱེད། །སྤྱི་ཅན་
 རྣམས་གྱིས་སྐབ་པ་ཡི། །བསྟན་པའི་ཟམ་པ་བཅག་གིས་མེད། །ད་ནི་མགོ་བློགས་ཉམས་
 མི་ལེན། །སྟོང་འཆལ་སྤྲང་པ་ལུས་ལ་འཆོས། །རན་གཡོ་ཅན་གྱིས་སྐབ་པ་ཡི། །བསྟན་
 པའི་ཆོགས་འདུས་བཅོམ་གྱིས་མེད། །ད་ནི་ཁོ་དང་རྒྱལ་དང་། །རྒྱགས་ཆོས་བྱེད་ཅིང་
 རྟེན་ལ་ཞེན། །སྤྱི་པ་སྤྲོ་ཆོགས་བྱེད་པའི་མིས། །ཆོས་ཀྱི་བྱ་བོ་བཅག་གིས་མེད། །ད་ནི་
 སྐབ་པའི་བསྟན་པ་ཡང་། །ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་ལུས་པར་ཟད། །སྐབ་པའི་བསྟན་པ་གངས་
 ཆེན་མཆོ། །རིང་པོར་མི་སོགས་སྐམ་པར་འགྱུར། །ཁེང་གའི་སྤྲ་ཡི་བསྟན་པ་ནི། །དུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོས་རབ་བཅོམ་ནས། །ཟུར་བ་ཉིད་ཏུ་འཇིག་པར་འགྱུར། །གང་དག་འདི་འདྲའི་
 དུས་བབ་ཆོ། །བདེ་འདོད་རྣམས་གྱིས་པན་པའི་དོན། །ད་ནི་ལོགས་པར་བརྟག་པའི་
 རིགས། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རན་བྱེད་པ། །མ་རབས་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་དང་། །ཚུལ་ཅན་
 དག་དང་བསྟེན་མི་ཤེས། །ཉེས་པ་བསྟེན་ཅིང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤངས། །དབེན་པས་འཇིགས་
 ཤིང་འདུ་འཛི་འདོད། །མི་མཁས་བསྐྱབ་ཉེས་སྟོབ་དཔོན་ནོར། །གདུག་རྩལ་རྒྱལ་
 བརྟམ་པ་ཆེ། །རན་པའི་མི་ལ་ཡིད་རྟོན་པས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་མ་རུང་བྱས། །ཞི་
 ཞིང་བདེ་བའི་དུས་ནི་ཟད། །གདུག་རྩལ་མི་བཟད་དུས་ནི་བྱུང་། །ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་མི་
 རྣམས་དང་། །དཔང་གུར་སྟེ་བོ་རྣམས་ནི་ཟད། །དེ་ལྟའི་དུས་རྣམས་བྱུང་བའི་ཆོ། །རང་
 གི་ལུལ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཏེ། །གཞན་གྱི་ལྟོངས་སུ་སྤྱིན་ནས་སུ། །དེར་ཡང་ནགས་
 འདབ་དབེན་པ་རུ། །སྤྲོ་བ་སྤྱངས་ཏེ་གནས་པར་བྱ། །དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཡིད་ལ་མི་

འཛོག་སྐྱེ་པོ་རྣམས་ལ་ནི། །མི་ཚོས་སྤུལ་དུ་བྱང་བ་ཡིད་ལ་འཛོག་པ་དེ་ཉིད་ནི། །ཅུང་
ཞིག་དགེ་བར་འབྱུར་སྐྱམ་ནས་ནི་འདི་རྣམས་གིས་པ་ཡིན། །དགེ་བས་སྒྱུན་པོ་མ་ལུས་
གྲོལ་ཞིང་ཡུན་དུ་གནས་པར་ཤོག །ལུགས་ཀྱི་བརྟན་བཙུག་གི་པོ་གསེ་བའི་ཐེགས་པ་ཞེས་
བྱ་བ། །སློབ་དཔོན་སྤྱ་སྒྱུབ་ཀྱི་ཞལ་ཐུ་ནས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤྲི་ལྷ་མྱ་བོ་ནི་དང་། །ཁུ་ཆེན་གྱི་ལ་ཙཱ་བ་བན་དེ་ཡེ་ཤེས་ལྡན་
བརྒྱུར་བའོ། །

༡༡། །བསྟོན་པ་དོན་ལྡན་མ།

རྩི་གྲང་ཐང་དགོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྟོན་མ།

༡༡། །གང་ཞིག་བཤད་དང་རྒྱབ་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་སྒྲ་ན་མེད། །སྤྱི་
དང་གཟིགས་པའི་མཆོག་གྲུང་པ། །རྟེན་འབྱུང་གསལ་མཛད་དེ་ལ་འབྱུང། །བརྒྱད་ཁྱི་
བཞི་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་སྟོ། །རི་སྟེང་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཀུན། །གང་དུ་གཞིལ་ཞིང་
འབབ་པའི་གནས། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་འདི་ཁོ་ན། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་འགྲོ་ཀུན་གྱི། །
རྒྱད་པའི་སྟོན་མང་དུངས་འབྱིན་པའི། །སྤྲན་དང་རིག་སྤྲགས་རྒྱལ་པོ་ཡང་། །ཆོས་
ཚུལ་འདི་ལས་གཞན་ན་གང་། །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་ཡི། །བསྟན་ལ་འོད་བྱེད་ཉི་མ་
དང་། །འགྲོ་བའི་དབྱུགས་འབྱིན་ཟླ་བ་ཡང་། །མཚུངས་པ་མེད་པ་ཁྱོད་དུ་ངེས། །ཞི་
ལམ་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོན་པའི། །ས་མཁན་རང་བཞིན་བཛོད་པ་ནི། །ཆོས་ཀྱི་རྩིས་འགྲོ་
དད་པའི་སྟོ། །མི་མཉམ་ཆེ་བའི་གཏེར་དུ་ངེས། །འཕགས་ལུལ་མཁས་རྣམས་གཟུར་
གནས་པས། །རང་སྟོན་སྟོབས་བཞིན་གྲུབ་མཐའ་འཛིན། །འདི་ན་ཐམས་ཅད་དབྱ་མའི་
གཤམ། །བསྟེགས་ཀྱང་སྟོ་ཡིས་མ་ལྷིགས་པས། །སྟེན་མཐའ་བཞིར་ངེས་ཀྱང་དེ། །ཞེགས་
ཕྱིར་སྟེན་བ་ཡོད་མིན་ལ། །ཐ་སྟངས་སྟོ་ཡི་སྤང་བ་ནི། །འབྲལ་ཕྱིར་དོན་དུ་མི་འགྱུར་
ཞེས། །རང་བཞིན་མེད་ལ་བདེན་བཞི་དང་། །རྒྱབས་གསུམ་ལས་འབྲས་ལ་ཕྱགས་
པ། །མེད་པར་ཐལ་བ་དངོས་སྤྱི་གཏམ། །དང་དུ་ལེན་བཞིན་དབྱ་མར་སྟོ། །དངོས་
སྤྱི་རིགས་པའི་ལུགས་འཛིན་པས། །བདེན་སྟོང་རིགས་པས་བཀག་ནས་དོར། །འདི་ན་
རིགས་པས་འགོག་བཞིན་དུ། །འཐད་པར་རྒྱབ་པ་ཀྱེ་མ་ཏོ། །ཁ་ཅིག་ཆད་པར་དོགས་པ་
ཡིས། །མ་སྟེས་མི་འགྱུར་སྟོས་མེད་བདག །བཀག་ཅམ་དབྱ་མར་འབྲལ་བ་ཡིས། །གྲུབ་

མཐའ་ནམ་བཞི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །ལ་ལ་དགག་བྱའི་མཆོམས་ཀྱི་འཕེན། །གཏང་མེད་
 རྒྱགས་ཆར་གཙོད་པ་ཡིས། །སྟོང་པར་འབྲུལ་ཡང་འཆར་སྤྲུལ། །རྟེན་འབྲེལ་བཞིག་
 པ་སྤྲད་པའི་གནས། །རྟག་ཆད་གཉིས་ཀའི་གཡང་ས་ལ། །འཇིགས་མྱིར་དབུ་མར་
 འབྲུག་དཀའ་ཡི། །དགག་པའི་རྒྱགས་གཅིག་ཅམ་ཉིད་ན། །དེ་ནི་གང་ལས་དབུ་མར་
 བརྟེན། །དེ་མྱིར་མཁྱེན་པའི་གཏེར་གྱིས་ཀྱང་། །སྤང་སྟོང་ཉེ་རིང་མི་བྱ་ཞེས། །ཡོད་དང་
 མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་ལས། །ཁྱོད་ཀྱི་བྱགས་ནི་ཡོངས་སུ་བཟུང་། །ཕྱག་རྒྱུགས་གསལ་
 རྟོང་འཇིན་མེད་ཅེས། །འགྲོ་འོང་གཟུགས་ཅན་ལྟར་མེད་དང་། །འབྱུང་འཇིག་རགས་
 པའི་མི་རྟག་ཚུལ། །མཐོང་བྱ་མ་མཐོང་བརྒལ་འདྲ་འམ། །གཟུགས་སུ་མ་གྲུབ་གསལ་
 རིག་ཅམ། །ཁྱོད་ལ་བདེན་མཐོང་རྣམས་འཆང་ཞིང་། །རྒྱགས་སྤང་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་
 ཀྱང་། །དེ་ཉིད་མ་མཐོང་སྤྲོ་བ་མཆོར། །ཁ་ཅིག་མ་བཅའ་སྟོང་བར་རྣོམ། །ལ་ལ་བཅའ་
 ཡང་སྟོང་ཆེ་སྟོར། །བཟུང་ཡང་དཔྱད་མེད་འཇོག་སྟོམ་ཅམ། །ལྟ་ལ་མཁས་པ་མིན་པར་
 གསུངས། །ཉམས་སྟོང་བརྩ་ཡི་ཆིག་ཐང་དེ། །ཤན་འགའ་སྤིང་ཀྱང་གོལ་བ་མང་། །དགག་
 རྒྱབ་སྟོར་བ་ཀྱན་ཆང་བ། །ཁྱོད་གསུང་ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱི་གསོས། །ཡོད་དང་མེད་
 པའི་རྒྱགས་འཇིག་པ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱོད་དག་ནི། །སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དོན་
 གཅིག་པར། །གསུང་མཆོག་མཚུངས་པ་མེད་པར་བཞེད། །སྟོན་པ་མཆོག་དེར་བསྟོད་
 པའི་སྟོ། །ཀྱན་གྱི་ཁྲ་མར་གྱུར་པ་ཡང་། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གསུངས་པ་ཅ། །སྤྲུལ་
 འབས་དང་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས། །ཤས་ཆེར་སྟོང་ལ་མོས་སྟོ་ཡིས། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་
 འགོག་བྱེད་པ། །སྤང་བས་བསྐྱབས་པ་དེ་དག་གི། །སྟོ་ལྷན་སྤྱད་པོ་གང་གིས་སེལ། །ལྟ་
 བས་རང་བཞིན་བཅའ་བའི་ཕྱིར། །མ་རྟེན་པ་ཡིས་ཁེགས་འགྱུར་ལ། །མ་རྟེན་གདགས་
 གཞི་འགོག་མིན་པས། །རྗེས་ཀྱི་མིང་ཅམ་ལྟག་མར་མཐོང་། །མིང་ཅམ་དེར་ཡང་བྱ་བྱེད་
 ཀྱན། །བསྟོན་མེད་སྟོང་བས་གྲུབ་པ་ཡི། །རྗེས་འགྲོ་སྟོན་ཡོན་སྤང་དོར་ཀྱན། །བཙོན་
 པས་སྟོད་པ་རྣམས་པར་དག །སྤང་སྟོང་རིམ་པས་ཆད་རྟག་མཐའ། །སེལ་བ་གྲུབ་མཐའ་
 ཀྱན་འདོད་ཀྱང་། །བརྟོག་སྟེ་སྤྲོ་བ་འདི་ཁོ་ནས། །བརྒྱུད་མའི་སྤྲན་ཀ་མཐའ་དག་

བསལ། བདག་བསྟན་རྒྱ་ལྟམ་རྟགས་པའི་ཕྱིར། གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་པར་
 ཤར། འགར་ཡང་མི་བདེ་མ་མཆིས་པས། ལྟ་བའི་དབྱང་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས། དབྱང་
 བཟོད་ཤེས་པ་མ་གྲུབ་ཅིང་། བྱི་དོན་སྤང་བ་བསྟོན་མེད་པས། ཀྱུན་གཞི་རང་རིག་ཡོད་
 མིན་ལ། དོན་དང་ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྐྱབ། མདོར་ན་རོ་བོས་སྤྱོད་པ་དང་། བན་
 རྒྱུན་བརྟེན་ནས་བཀྲགས་པ་གཉིས། འགལ་མེད་གྲགས་སུ་ཤར་བ་ཡིས། རྣམ་གཞག་
 ཐམས་ཅད་འཐད་པར་གཟིགས། ཉོན་མོངས་འཆིང་གཅོད་སྲུ་སྐྱབ་ཀྱི། ལྟ་བའི་རལ་
 གི་འཛིན་བྱེད་པ། སྒྲོམ་པའི་དབྱུང་པ་བརྟན་པོའི་ཐབས། མཐའ་ཡས་ས་སྡེ་བཞིན་
 ཏུ་གསུངས། བོད་སྒྲོམ་གཞུང་ཏུ་མི་འཆོལ་བར། མེད་སར་འབད་པས་འཆོལ་ཞིང་
 སྤྱོད་། བོད་རྟགས་ཕྱ་མོས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི། སྒྲོམ་པའི་མན་རག་དཔེ་ཟླ་མིན། མདོར་
 བ་ལྟ་སྒྲོམ་སྤྱོད་པའམ། རྣམ་དག་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་གསུམ་སྒོལ། གཞན་ལས་ཆེས་ཆེར་
 འཕགས་པ་ཡིས། རྒྱ་ཡི་ཐེག་པ་ཉིན་མོར་བྱས། གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྡེ་རབ་འབྱམས་
 ཀྱི། དབང་དང་དམ་ཆོག་ལམ་དང་འབྲས། ཀྱུན་ལ་གོལ་བའི་མཐའ་བཀག་སྟེ། གསང་
 བའི་གནད་ཀྱན་རྫོགས་པར་བཀྲལ། བདེན་མེད་སྤང་སྤྱོད་ལྟ་སྐྱུ་མགས། ལ་རོལ་ཕྱིན་
 དང་འོག་མར་ཡང་། བྲགས་པ་ཅམ་ལས་འདུས་པའི་གནད། བདག་བྱིན་རྒྱབས་
 མོགས་རིམ་པ་ཡི། སྐྱུ་དོན་སྤང་མེད་ཀྱང་པ་ན། རྒྱུད་དོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྐྱུས་
 ཀྱི། དཀོངས་པ་རི་བཞིན་གསལ་མཛད་དེ། ལ་རྒྱུད་ཀྱན་གྱི་སྟོག་ཅ་བཟུང་། བྱི་ནང་
 ཕྱག་རྒྱའི་སྒྲོས་པ་ལས། གང་གིས་རྒྱས་གདབ་དེ་ཉིད་དོན། མ་མཐོང་རྣམས་ཀྱང་
 མིག་སྟེ་སྟེ། མ་རྒྱུད་གནད་ལ་ཤིང་ཟན་བཏང་། བདེ་སྤོང་བྱང་འཇུག་སྐྱབ་ན། དེ་
 ཉིད་ལ་གྲལ་གཅིག་ཀྱང་པའི། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གཏམ་འདི་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་
 འཇིག་རྟེན་གསུམ་ཏུ་བསྐྱགས། གསང་སྐྱགས་འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་པ་དང་། ལྟ་བ་ཡིད་
 བྱེད་བཀག་ཅམ་ཏུ། བྱུར་ཆོད་བང་པོའི་ཉོག་གི་བྱང་། དམ་བཅས་བཞིན་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱིས་
 གསོས། སངས་རྒྱས་མཛད་པ་བྱེད་པ་ཏུ། ལྱང་བསྟན་པ་ཡང་མཆོག་འདི་སྟེ། གང་
 ལས་ཁྱོད་ནི་རྗེས་དྲན་པའི། ཡོན་ཏན་ཟླ་དང་བྲལ་བའང་འདི། སྐུ་དབང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་

མ་དེ། ཁི་བའི་དབྱིངས་སུ་གཞོལ་གྱུར་ནས། འིང་ཞིག་འདས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲུལ། རྒྱལ་བའི་གདུང་འཛོལ་བྱོང་ཉིང་འཁྲུངས། བག་ཡོད་བརྒྱལ་ཞུགས་ལྷག་བསམ་སྦྱོང་། བདེ་སྟོང་ཏིང་འཛིན་མཐའ་བལ་ལྷ། སྤུབ་བསྟན་མཐའ་དག་གདན་གཅིག་ཏུ། རྫོགས་པའི་སྤྲུལ་དེ་བྱོང་གིས་སྤྲུལ། འིང་རུས་ཡབ་ཟེའི་སྤྲུལ་བཟང་ཡང་། རྟིགས་མ་ཐུན་པའི་རུལ་གིས་ཁེབས། ལྟར་སྤང་བཤེས་གཉེན་རུ་མ་ཡིས། སྦྱོ་བོ་ཉམ་ངའི་གཡང་རུ་འཁྱིད། གྱེ་རུང་དགེ་ལྡན་བསྟན་པ་འདི། འདལ་དང་འཕྱོར་བས་རབ་རྒྱས་ཀྱང་། བཤད་དང་སྦྱབ་པས་ཆེས་སྤྲུལ། བསམ་གྱིན་སྟོང་ནས་ཤེས་པ་འཕྱོ། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོན། རི་བཞིན་འདོམས་པ་ཆེས་དཀོན་ཡང་། འཁྲུལ་བལ་བྱོང་གསུང་སྟེགས་བམ་ནམས། གདུང་སེལ་དབྱགས་དབྱང་མཆོག་སྦྱིན་འབྱེད། རྒྱལ་ཀུན་དགོངས་པ་མཐར་སྦྱག་དང་། འབྱེར་མེད་གྱུར་པ་བྱོང་གི་བསྟན། ཀུང་རུ་རི་བཞིན་གནས་པ་དེར། རྟག་རུ་སྦྱོ་བ་འཛིན་པར་ཤོག རྟིགས་རེར་མ་གྱུར་ཐོས་པའི་ཆོས། བསམ་དང་སྟོམ་པས་ཉམས་སྦྱངས་ནས། རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ལམ་བཟང་པོ། ཁོང་ལ་མ་ནོར་ཉིད་གྱུར་ཅིག རྟག་རུ་འཇམ་དབྱངས་སྤྲུལ་མ་ཡིས། རྫོགས་བཟུང་ལྷ་བས་རྒྱས་བཏབ་པ། རྟོ་རྫོ་ཐེག་པའི་ལྷུང་ལམ་གྱིས། བྱང་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ལ་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་གསལ་བར་མཛད་པའི་རྒྱལ་ལས་བཅམས་ཏེ་བསྟོན་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། གཞུང་བརྒྱ་སྤྲུལ་བའི་དབང་ཕྱག་ཞིལ་གོག་སན་ཞེས་ཏེ་ནི་ཕྱི་རེ་གེ་སྤྲུ་རྩོ་རམས་པ་དག་དབང་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྟུལ་བའི་དོར། བཅུན་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྟོན་མེས་བཤད་སྦྱབ་བསྟན་པའི་འབྱང་གནས་དཔལ་ལྡན་བཟླ་ཤིས་འབྱིལ་རུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དགེ་སྟོང་དཀོན་མཆོག་ཀུན་དགའོ། །

ཐོན་ཏུག་པ།
གཞུང་རྒྱུ་འཛིན་གྲུའི་སློབ་དེབ།

མེར་བྱལ་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་གྲིང་སློབ་གཉེར་ཁང་གིས་ཚུམ་སྒྲིག་བྱས།
གཙུག་ལག་པ། དགེ་བཤེས་འཇམ་དཔལ་ལྷོ་ཤེས།

*

གཙུག་ལག་ཁྲིང་བ་པར་སྒྲིག་ཁང་གིས་པར་གཞི་བསྒྲིགས།

*

དེབ་ཚད། 787mm × 1092mm 1/16
དཔར་ཤིག 127.75 དཔར་གྲངས། 0001—1000
2017ལོའི་ཟླ་2པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
2017ལོའི་ཟླ་2པར་པར་ཐངས་དང་པོ་བསྟབས།

དེབ་ཆ་ཚང་ལ་(1-6) གློད། 198.00

第六册

旧典班教材

色须寺高级佛学院 编纂

主编：拉然格西降巴洛西

*

宗拉昌瓦排版工作室排版

*

开本：787mm×1092mm 1/16 印张：127.75
2017年2月第1版第1次印刷 印数：0001-1000册

定价（全6册）：198.00元

版权所有 侵权必究

- 11 རྒྱལ་གསར་འཛིན་ཡུལ་མཉམ་པོ་ལ།
འབྲུག་པའི་རང་འབྲེལ་དང་སྒྲིག་ཆེན་ཉོན་ཆ།
- 12 རྒྱལ་ཉོན་འཛིན་ཡུལ་མཉམ་པོ་ལ།
འབྲུག་པའི་རང་འབྲེལ་དང་སྒྲིག་ཆེན་ཉོན་ཆ།
- 13 རྒྱལ་གསར་འཛིན་ཡུལ་མཉམ་པོ་ལ། ཉོན་ཆ།
མཆི་མཉམ་གྱི་ཉི་མའི་འོད་ལེར་ཉོན་ཆ།
- 14 རྒྱལ་གསར་འཛིན་ཡུལ་མཉམ་པོ་ལ། ཉོན་ཆ།
མཆི་མཉམ་གྱི་ཉི་མའི་འོད་ལེར་འར་ཆ།
- 15 རྒྱལ་ཉོན་འཛིན་ཡུལ་མཉམ་པོ་ལ།
མཆི་མཉམ་གྱི་ཉི་མའི་འོད་ལེར་ཉོན་ཆ།
- 16 མཆི་དྲ་གསར་འཛིན་ཡུལ་མཉམ་པོ་ལ། ཉོན་ཆ།
མཆི་མཉམ་མཆི་དྲ་གསར་དང་འོ་གཞུ་མ།
- 17 མཆི་དྲ་གསར་འཛིན་ཡུལ་མཉམ་པོ་ལ། ཉོན་ཆ།
མཆི་མཉམ་མཆི་དྲ་གསར་འཛིན་པ།
- 18 མཆི་དྲ་ཉོན་འཛིན་ཡུལ་མཉམ་པོ་ལ།
མཆི་མཉམ་མཆི་དྲ་ཉོན་ཆ།
- 19 རྒྱལ་གསར་འཛིན་ཡུལ་མཉམ་པོ་ལ།
ལྷན་པུའི་ལྷན་དང་ལྷན་པུའི་ས་ལམ། ལྷན་པུའི་ལྷན་སྒྲིག
- 20 རྒྱལ་ཉོན་འཛིན་ཡུལ་མཉམ་པོ་ལ།
ནམ་གཞག་ཡིན་པའི་ནམ་འགྲང་དང་ཡིན་ལེ་གན་ཆེན་གསལ།
འཕྱིན་ཡིན་ཉོན་པོ་དང་ལྷན་གསལ་ཡིན་ཉོན་པོ།

定价：198.00 元（全6册）